Årsredovisning 2015

Ålandsbanken Abp

ÅLANDSBANKEN

Vi går vår egen väg

Innehållsförteckning

Om Ålandsbanken 2
Året 2015 i korthet 3
Legal koncernstruktur 4
Organisationsschema 5
Vd har ordet 6
Strategi 8
Hållbarhet 10
Private Banking 12
Premium Banking 14
Kapitalförvaltning 16
Koncernstaben 18
Dotterbolag 20

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsens verksamhetsberättelse 22
Aktiefakta 28

BOKSLUT

Koncernens resultaträkning 32
Koncernens totalresultat 33
Koncernens balansräkning 34
Koncernens rapport över förändring i eget kapital 35
Koncernens kassaflödesanalys 36
Risker och riskhantering 37
Innehållsförteckning noter koncernen 77
Noter till koncernens finansiella rapporter 78
Moderbolagets resultaträkning 116
Moderbolagets balansräkning 117
Moderbolagets rapport över förändring i eget kapital 118
Moderbolagets kassaflödesanalys 119
Innehållsförteckning noter moderbolaget 121
Noter till moderbolagets finansiella rapporter 122
Förslag till vinstdisposition 139
Revisionsberättelse 140

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Bolagsstyrningsrapport 142

Styrelse 150
Verkställande ledning 152
Börsmeddelanden 2015 154
Adressförteckning 155

Finansiell kalender

Ålandsbanken publicerar följande delårsrapporter under verksamhetsåret 2016:

- delårsrapport januari–mars 26.4.2016
- delårsrapport januari–juni 22.7.2016
- delårsrapport januari–september 25.10.2016

Årsredovisningen och alla delårsrapporterna publiceras på Internet: *www.alandsbanken.fi*

Årsredovisning och delårsrapporter kan beställas under adress: info@alandsbanken.fi eller Ålandsbanken Abp, Sekretariatet, PB 3, AX-22101 Mariehamn, Åland, Finland.

MILJÖMÄRKT
4041 0678
Trycksak

Tryckt på Cocoon – 100 % returfiber.
Pappret har även CO_2-kompenserats.

Omslagsbild: Staffan Sundström

Om Ålandsbanken

- Ålandsbanken grundades år 1919 som Ålands Aktiebank och har varit listad på Helsingforsbörsen sedan 1942.
- Huvudkontoret ligger i Mariehamn. Totalt finns fem kontor på Åland och fem kontor i övriga Finland: Helsingfors,Tammerfors, Vasa, Åbo och Pargas. I Sverige har Ålandsbanken tre kontor: Stockholm, Göteborg och Malmö.
- Till Ålandsbankenkoncernen hör totalt tre dotterbolag vars verksamhet på olika sätt anknyter till banking. De är Ålandsbanken Fondbolag Ab, Ab Compass Card Oy Ltd och Crosskey Banking Solutions Ab Ltd med det egna dotterbolaget S-Crosskey Ab.
- På Åland är Ålandsbanken alla ålänningars bank och har både en position och vilja att vara med och utveckla framtidens Åland.
- På finländska fastlandet och i Sverige har Ålandsbanken en nischstrategi med inriktning på entreprenörer, välbärgade familjer samt privatkunder med en lite större ekonomi. Vi erbjuder två koncept: Private Banking och Premium Banking®. Vi erbjuder även kapitalförvaltningstjänster för institutionella placerare.
- Ålandsbanken har genom åren varit en innovativ föregångare inom finansbranschen. Ålandsbankens Premium Banking®, lanserat 2004, har tagits som modell av konkurrenter i Norden.
- Ålandsbanken har aktivt valt att erbjuda produkter som gynnar kunden på flera plan: först och främst ekonomiskt men i andra hand även genom att bidra till hållbar utveckling. Med summan från 2015 medräknad har Miljökontot genom åren bidragit med över 1,3 miljoner euro till projekt som förbättrar och skyddar miljön.

Koncernen	2015	2014	2013	2012	2011
miljoner euro					
Resultat					
Rörelseresultat	30,3	22,4	10,4	9,9	–5,7
Årets resultat hänförligt till aktieägarna	24,3	16,1	6,7	11,3	–6,5
Volymer					
Placeringsvolym	7 076	6 312	5 784	5 227	4 798
Utlåning till allmänheten	3 617	3 343	3 104	2 905	2 737
Inlåning från allmänheten	2 675	2 391	2 460	2 442	2 544
Riskexponeringsbelopp	1 581	1 554	1 475	1 401	1 729
Eget kapital	213	196	184	179	181
Nyckeltal					
Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE), %	12,0	8,7	3,8	6,6	–3,9
K/I-tal	0,73	0,80	0,86	0,85	1,04
Kreditförlustnivå, %	0,09	0,06	0,14	0,23	0,07
Core funding ratio, %	100	105	103	104	108
Soliditet, %	4,6	4,6	4,7	4,9	5,3
Kärnprimärkapitalrelation, %	11,9	10,9	10,8	10,9	8,4
Arbetad tid omräknad till heltidstjänster	663	644	617	640	690

Året 2015 i korthet

Ekonomiskt sammandrag 2015

- Årets resultat hänförligt till aktieägarna ökade med 51 procent till 24,3 miljoner euro (16,1).
- Resultatet per aktie ökade med 43 procent till 1,60 euro (1,12).
- Avkastningen på eget kapital efter skatt (ROE) ökade till 12,0 procent (8,7)
- Räntenettot ökade med 9 procent till 54,0 miljoner euro (49,3).
- Provisionsnettot ökade med 1 procent till 46,5 miljoner euro (46,2).
- Kostnaderna minskade med 5 procent till 91,6 miljoner euro (96,4).
- Nedskrivning av krediter (netto inklusive återvinningar) ökade med 73 procent till 3,0 miljoner euro (1,8) motsvarande en kreditförlustnivå på 0,09 procent (0,06).
- Aktivt förvaltat kapital ökade med 14 procent till 3 958 miljoner euro (3 485).
- Utlåningen ökade med 8 procent till 3 617 miljoner euro (3 343).
- Inlåningen ökade med 12 procent till 2 675 miljoner euro (2 391).
- Kärnprimärkapitalrelationen ökade till 11,9 procent (10,9).
- Styrelsen föreslår en höjd dividend med 50 procent till 0,60 euro per aktie (0,40).

Viktiga händelser 2015

KVARTAL 1

- Ålandsbanken och Ålandsbanken Asset Management slöt avtal om att fusioneras.
- Rörelseresultatet för första kvartalet om 9,4 miljoner euro var det bästa för ett enskilt kvartal någonsin i Ålandsbankens historia, exklusive engångsposter.

KVARTAL 2

- På bolagsstämman valdes Göran Persson och Ulrika Valassi till nya styrelsemedlemmar. Styrelsemedlemmarna Nils Lampi, Christoffer Taxell, Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson, Anders Wiklöf och Dan-Erik Woivalin omvaldes. Bolagsstämman beslutade även ändra bolagsordningen så att B-aktiens teoretiska preferenselement avlägsnas.
- Ratinginstitutet Standard & Poor's höjde kreditbetyget på Ålandsbankens säkerställda obligationer till AAA med stabil utsikt.
- Ålandsbanken Asset Management fusionerades med Ålandsbanken. Som vederlag vid fusionen erhöll Ålandsbanken Asset Managements minoritetsägare 762 912 nyemitterade B-aktier i Ålandsbanken plus en kontantdel som motsvarar 10 procent av värdet på de nyemitterade aktierna.
- En ny koncerngemensam kapitalförvaltningsorganisation bildades med medarbetare både i Finland och i Sverige. Kapitalförvaltning ansvarar för förvaltning och säljstöd av Ålandsbankens egna fonder, diskretionära förvaltningsmandat och rådgivande förvaltningsmandat. Kapitalförvaltning är en stödorganisation för Private Banking och Premium Banking-organisationerna, som har det direkta kundansvaret. Kapitalförvaltning har även eget kundansvar för vissa större institutionella kunder, fondplattformar och försäkringsförmedlare.
- Mot bakgrund av förändringar i organisationen ändrade Ålandsbanken sin segmentsrapportering. De nya segmenten som redovisas är Private Banking, Premium Banking, Kapitalförvaltning, IT samt Koncernfunktioner och övrigt.
- Ålandsbanken lämnade en positiv vinstvarning innan halvårsbokslutet publicerades, där resultatprognosen höjdes till att helårsresultatet förväntas bli väsentligt bättre än föregående år.

KVARTAL 3

- Placeringsfonden Ålandsbanken Euro Bond belönades för andra året i rad av Lipper som den bästa fonden i sin kategori inom Norden. Fonden vann priset på alla tidsperioder som analyserats, 3, 5 och 10 år.

KVARTAL 4

- I TNS Sifo Prosperas undersökning av Private Banking-aktörer i Finland fick Ålandsbanken det högsta betyget bland samtliga aktörer av tillfrågade kunder. Särskilt uppmärksammades bankens integritet, servicevillighet och personliga rådgivare.
- Ålandsbankens styrelse lanserade ett nytt aktiesparprogram för samtliga anställda i koncernen. 60 procent av de anställda tackade ja till att delta i programmet. De anställda kan spara maximalt fem procent av sin månadslön för att vid de halvårsvisa riktade emissionerna teckna B-aktier.

Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE)

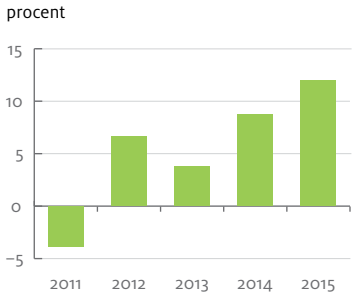

Kärnprimärkapitalrelation

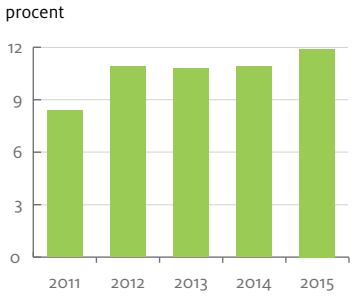

Legal koncernstruktur

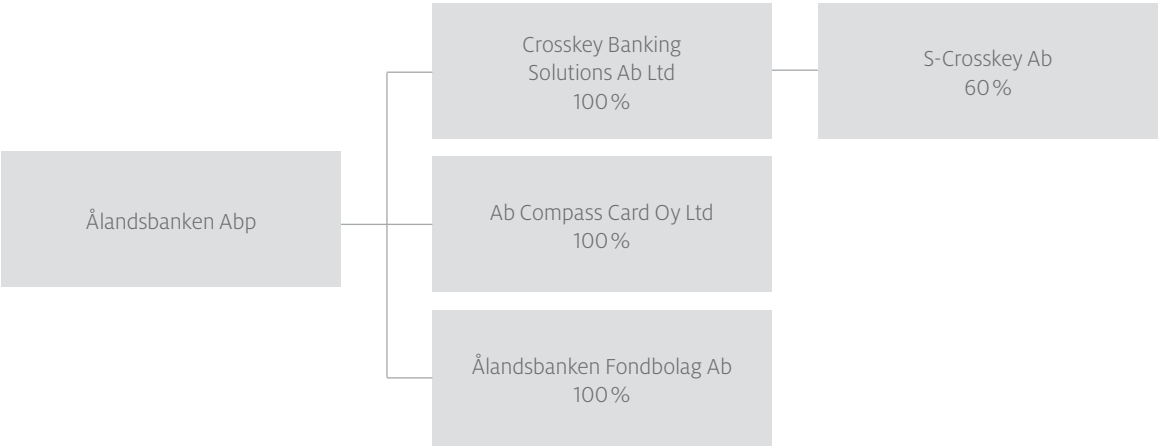

Intresseföretag som konsolideras:

Ålands Investerings Ab 36 %

Mäklarhuset Åland Ab 25 %

Dessutom finns ett mindre fastighetsaktiebolag, i vilket Ålandsbanken äger mer än 50 %.

Organisationsschema

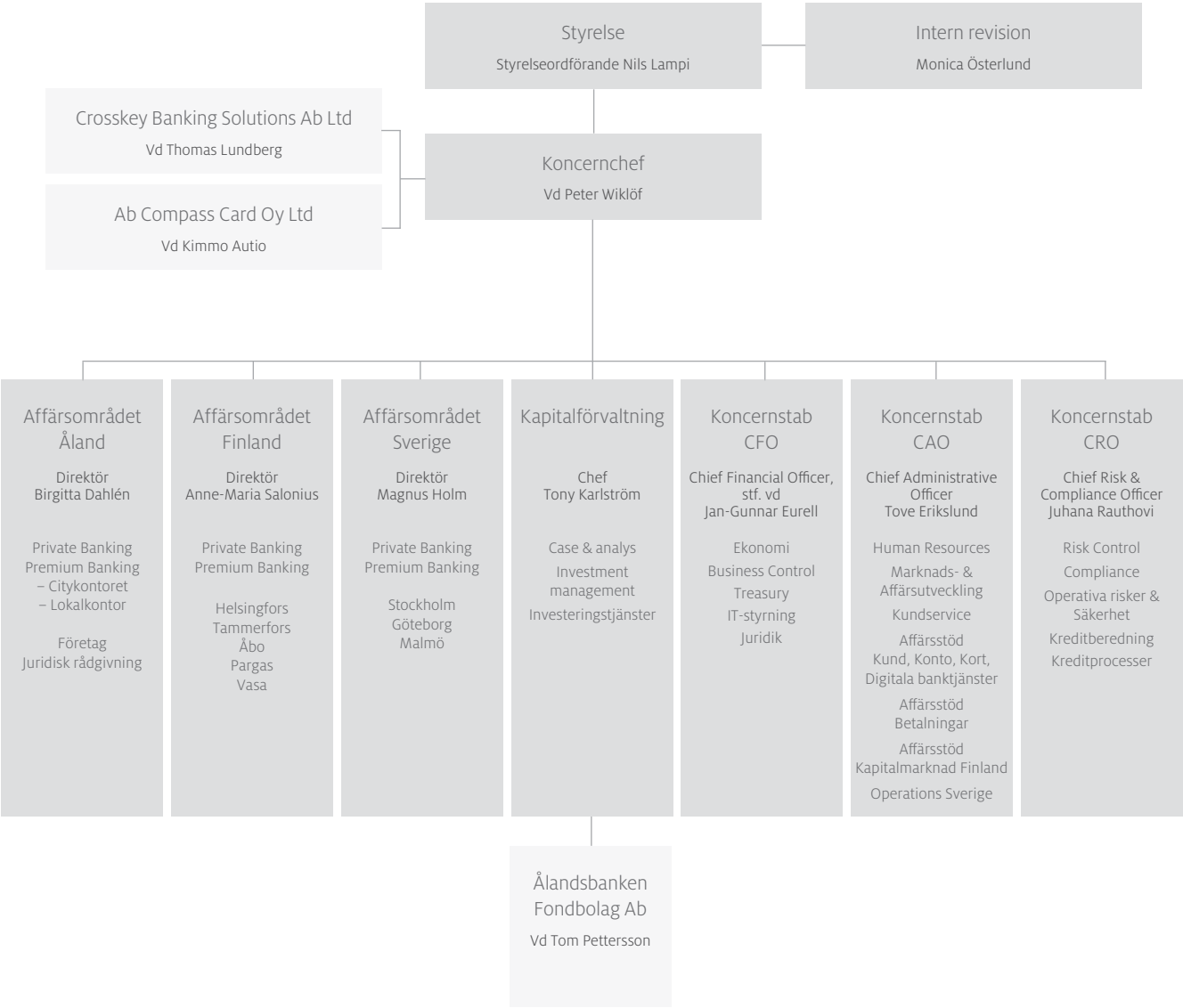

Vi ska vara stolta, men inte nöjda

2015 blev ett framgångsrikt år för Ålandsbanken och tack vare våra kunder har vi kommit till en viktig insikt: det går utmärkt att stå principfast på en värdegrund och ändå driva en bank framgångsrikt. Vi bokför nämligen ett av bankens bästa resultat någonsin. Så vi har all orsak att vara stolta, utan att för den skull bli bekvämt nöjda.

Rörelseresultat
miljoner euro

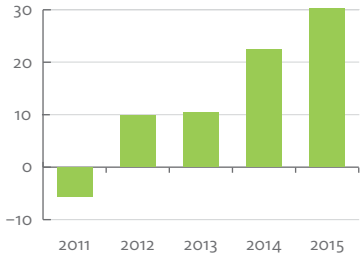

Under året började man se positiva tecken på ekonomisk återhämtning i Europa och i USA har återhämtningen kommit långt. Medan Sverige hade tillväxt och näringslivet präglades av optimism hade Finland det tungt för femte året i rad.

Stigande arbetslöshet och minskad ekonomisk aktivitet i Finland fick den nya regeringen att föreslå ett samhällsfördrag med bland annat lönesänkningar. Argumenten var ökad konkurrenskraft för industrin och sänkta kostnader för offentliga sektorn, men förslaget klingade för döva öron.

Aktiemarknaderna steg kraftigt under årets första sex månader, men började sedan sjunka. Avsaknaden av inflation gjorde att Europeiska Centralbanken ECB och Sveriges Riksbank valde att sänka sina styrräntor till negativa nivåer, vilket är historiskt.

De korta marknadsräntorna blev tydligt negativa i både Sverige och Euroländerna. 3 månaders Euribor låg i december på –0,13 procent medan 3 månaders Stibor låg på –0,31 procent.

När vi går in i 2016 är riskerna för allvarliga ekonomiska störningar i världsekonomin återigen höga. Tydliga varningsklockor är den växande geopolitiska oron i Mellanöstern, flyktingvågen till Europa, ett eskalerande antal terrordåd, prisfall på olja, ekonomisk inbromsning i Kina, svaga balansräkningar i många europeiska banker samt höga tillgångspriser efter det penningpolitiska experimentet med nollränta och stora mängder nytryckta pengar (quantitative easing).

VÅR MÅLMEDVETENHET GER RESULTAT

Ålandsbanken gör sitt bästa rörelseresultat någonsin. Då undantar jag 2009, då vi fick en engångsintäkt på 23 miljoner euro vid förvärvet av Kaupthing Bank. Under 2015 förbättrade vi bankens rörelseresultat med 35 procent (7,9 miljoner euro) till 30,3 miljoner euro.

Resultatet innebar 12,0 procents avkastning på eget kapital, vilket överträffar vår långsiktiga målsättning. Det starka rörelseresultatet innebär också att bankens kapitalbas stärktes och det egna kapitalet steg från 194 till 213 miljoner euro. Intäkterna steg med 4,3 miljoner till 124,9 miljoner euro. Framförallt räntenettot visade en tydlig förbättring trots fortsatt sjunkande marknadsräntor.

Tre faktorer motverkade de sjunkande marknadsräntorna: större volymer, förbättrade marginaler och sjunkande finansieringskostnader tack vare framgångsrika emissioner av säkerställda obligationer.

Bankens utlåning steg 8 procent till 3 617 miljoner euro, medan det aktivt förvaltade kapitalet steg 14 procent till 3 958 miljoner euro, vilket återspeglades i högre provisionsnetto. Provisionsnettot hänförligt till våra kunders placeringsaffärer ökade 10 procent. Få nordiska banker har under de senaste åren kunnat visa lika höga tillväxtsiffror vad gäller affärsvolymer.

Kostnaderna sjönk under året 5 procent till 91,6 miljoner euro. Här fick vi draghjälp av bland annat borttagna kostnader för bankskatt och insättargarantier.

Kreditförlusterna steg något från de mycket låga nivåerna 2014 och stannade på 3,0 miljoner euro, vilket motsvarar en kreditförlustnivå på 0,09 procent av kreditstocken.

Sammantaget kan jag konstatera att resultatet är en direkt konsekvens av vårt långsiktiga och målmedvetna arbete. Alla här på banken har gjort en insats som inte ens de ofördelaktiga omvärldsfaktorerna har kunnat skjuta i sank.

VI HAR SLAGIT IN PÅ RÄTT VÄG

Jag nämnde i början att vi står stabilt på en värdegrund. Värderingar i en organisation är knepiga, minst sagt. I dåliga tider är det lätt att man tummar en smula på sina värderingar och när medvinden är god, ja, då händer det att värderingarna glöms bort i farten.

Tillåt mig hävda att vi på Ålandsbanken har lyckats hålla fast vid våra värderingar under år av både motvind och medvind.

Under hösten fick vi resultaten från den kundundersökning som TNS Sifo Prospera utfört bland finländska Private Banking-kunder. Helhetsvitsordet vi får är bäst i klassen. I den helheten är ett vitsord särskilt uppmuntrande: vi anses vara bäst i kategorin *Integritet och etik*, vilket även är det område som kunderna anser att är viktigast för sin bank.

Integritet och etik är en komplex kategori, men min tolkning av innebörden är glasklar. Vi får uppskattning för att vi håller fast vid våra värderingar och alltid har kundens bästa för ögonen utan att vi går någon annans ärenden. Vi går vår egen väg och erbjuder varje kund den stora bankens tjänsteutbud med den mindre bankens omtanke och förnuft.

Dessutom ser jag vitsordet som en erkänsla för Ålandsbankens hållbarhets-arbete och långa engagemang för miljön. En av de viktigaste nyheterna under 2015 var vårt ambitiösa Östersjöprojekt, där vi är med och jobbar för ett friskare Östersjön.

Det är tydligt att vårt kunnande och genuina engagemang får resonans hos allt fler i Finland och Sverige. Vi har fått ett förtroende som vi inte tar lätt på.

Peter Wiklöf, verkställande direktör

Foto: Viktor Fre ling

Att våga gå sin egen väg

Ett tydligt behov uppstår när de stora bankerna blir allt större och deras kunder känner sig allt mindre. Det är behovet av en bank där varje kund känner sig sedd, hörd och uppskattad. Ålandsbanken har snart ett sekel i ryggen som en självständig, innovativ och kundanpassad bank. Därför är det självklart att vi fortsätter på den väg där kundernas behov är ledstjärnan i vår utveckling.

VÅR VISION

Vi ska vara den självklara banken för personer med ambitioner och företag som värdesätter relationer.

VÅR POSITION

Ålandsbanken är en placeringsbank med finansieringskunnande. Ålandsbanken skapar värde för människor och företag genom att leverera storbankernas tjänsteutbud med den mindre bankens omtanke och engagemang.

Vi på Ålandsbanken fokuserar på vilka problem vi löser, vilka möjligheter vi skapar och hur vi levererar olika typer av värde till våra kunder. Vi går alltid vår egen väg och det är så vi får allt fler vänner med på resan. Valet av position är ambitiöst och det är en position där Ålandsbanken ser ett tydligt kundbehov och en växande marknad. Vi växer inom utvalda målgrupper när vi lägger särskild vikt på placeringsverksamheten samtidigt som vi levererar finansieringslösningar och övriga banktjänster med utmärkt service.

PLACERINGSBANKEN SOM KAN FINANSIERING

Ålandsbankens kompetens som placeringsbank har under de senaste åren befästs på samtliga marknader. Det ökade antalet kunder, ökningen i förvaltat kapital och flera branschspecifika utmärkelser visar det. Vårt finansieringskunnande har långa traditioner och kommer fortsättningsvis att ha en central roll .

KUNDRELATIONER OCH FÖRTROENDE

All sund bankverksamhet bygger på förtroende. Det syns tydligt i kundernas sätt att hantera sina placeringar. Vi vet att det krävs tid och engagemang för att bygga upp förtroende hos nya kunder. Ålandsbanken erbjuder en bank som den borde vara. En bank som vill att personer, företag och samhälle ska ha grogrund att utvecklas.

Vi är övertygade om att starka och långsiktiga relationer byggs genom goda prestationer av personer med ambitioner.

GOD SERVICE VIA ALLA KANALER

Ålandsbanken har alltid välkomnat ny teknologi som gör vardagen lättare för våra kunder. Därför har vårt Internetkontor sedan starten varit en föregångare i branschen. I utvecklingsarbetet gör vi inte skillnad mellan det personliga och digitala mötet. Oavsett kanal ska våra kunder alltid känna att de får god service. Våra relationer ska vara lika starka i varje kanal. Men vi tar också fasta på de särskilda styrkor som olika kanaler har. För rådgivning passar personliga möten bäst, medan Internetkontoret på webben och bank-applikationen i mobiltelefonen ger kunden möjlighet att få en tydlig överblick och möjlighet att smidigt sköta sin vardagsekonomi.

VÅRA TRE MARKNADER

Ålandsbankens vision och valet av eftersträvad position är den samma för våra tre marknader.Men det finns också olikheter mellan dem. På Åland är vi alla ålänningars bank och vi bidrar aktivt till det åländska samhället. I övriga Finland och i Sverige ligger vår tyngd-punkt på placeringar och sparande, samtidigt som vårt starka finansieringskunnande är en viktig del i vårt erbjudande.

ATT GÅ SIN EGEN VÄG SITTER I VÅRA GENER

Genom tiderna har Ålandsbanken med framgång och vid upprepade tillfällen valt en väg som varit ny och annorlunda. Ofta ambitiös men alltid ansvarsfull. Vi fortsätter på den vägen när vi värnar om vår ambition att alltid sätta kunden i främsta rummet. Vår egen väg bygger på övertygelsen om att ett tydligt kundfokus ger både lojala kunder och starka relationer. Vi tar ansvar för delarna och att vi tar ansvar för helheten. Det viktigaste för våra kunder är att de möter ett ansvarsfullt engagemang så att deras behov tillgodoses på bästa sätt. Med en sådan kundupplevelse går vi vår egen väg.

Ett tydligt behov uppstår när de stora bankerna blir allt större och deras kunder känner sig allt mindre. Det är behovet av en bank där varje kund känner sig sedd, hörd och uppskattad. Ålandsbanken har snart ett sekel i ryggen som en självständig, innovativ och kund-anpassad bank. Därför är det självklart att vi fortsätter på den väg där kundernas behov är ledstjärnan i vår utveckling.

Hållbarhetsarbetet i Ålandsbanken under 2015

Med en långsiktig hållbarhetsstrategi i ryggen har vi jobbat målmedvetet med fyra prioriterade områden: ansvarsfulla investeringar, ansvarsfull kreditgivning, socialt ansvar och miljöansvar.

ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

Under 2015 har bankens kapitalförvaltningsavdelning analyserat frågan om företags sociala och miljömässiga ansvarstaganden, så kallade ESG-faktorer.

Tillsammans med vår samarbetspartner rangordnar vi de främsta bolagen vad gäller ESG-faktorer i relevanta branscher. Rankingen ger oss viktig information om vilka bolag som tar sitt ansvar för hållbar utveckling och som därför kan ges ökad vikt i Ålandsbankens placeringsportföljer.

Vi strävar efter att rikta bankens placeringar till de bolag i varje bransch som har högsta hållbarhetsbetyg.

ANSVARSFULL KREDITGIVNING

I vår policy för kreditgivning har vi förtydligat vad ansvarsfull kreditgivning betyder i Ålandsbanken. Det ger våra finansieringsrådgivare möjlighet att beakta och ta ställning till hållbarhet vid beredningen av vissa krediter. Genom tydligare processer, systemutveckling och utökade resurser kan vi idag göra en djupare analys av kreditärenden. Vad gäller vårt engagemang för kundernas framtida återbetalningsförmåga lägger vi mycket kraft på framtidsanalys. Vi vill ha en tydlig bild av hur Finlands försämrande ekonomi och Sveriges eventuella försvagade högkonjunktur kan påverka kundernas återbetalningsförmåga.

VÅRT SOCIALA ANSVAR

Bankens ambition att vara trygg och långsiktig arbetsgivare har medvind då vi ser en ökning av personalstyrkan på alla tre marknader. Dessutom visar den årliga medarbetarundersökningen engagemangsindex 4,2 på en 5-gradig skala.

För att säkerställa ett gott ledarskap har Ålandsbankens ledarskapsprogram utvidgats så att det nu omfattar organisationens alla ledare.

Vårt samhällsengagemang har under 2015 markerats genom idrotts- och kultursponsoreringar där vi vill bidrag till en meningsfull fritid för barn och ungdomar. Banken har också stöttat ungdomar genom projekten Ungt Entreprenörskap och Business Lab Åland som riktar sig till högskolestuderande.

VÅRT MILJÖANSVAR

Under året delade banken ut 113 000 euro till olika miljöprojekt via vår miljökontobonus. Vidare utvecklade och implementerade vi ett nytt koncept för bankens miljökontobonus genom det nya Östersjöprojektet.

ÖSTERSJÖPROJEKTET

Utöver sitt årliga engagemang för det internationella vattenpriset Stockholm Water Prize, beslöt Ålandsbanken under 2015 att göra en ambitiös satsning för Östersjöns utsatta vattenmiljö.

Genom Östersjöprojektet stöder Ålandsbanken och de övriga projektmedlemmarna smarta projekt för ett friskare Östersjön. Visionen är att ge mindre miljöprojekt luft under vingarna och säkerställa att berörda parter kan arbeta gemensamt och kraftfullt för att värna om Östersjön.

Östersjöprojektet ska också öka allmänhetens medvetande om hur utsatt Östersjön är och genom den insikten få dem att agera ansvarsfullt. Redan under 2015 visade det sig finnas ett stort intresse för projektet, både bland bankens anställda och allmänheten.

Närmare 100 projektidéer presenterades inom fyra kategorier och nio projekt nominerades. Projektet engagerade folk att i en hög grad rösta på de nominerade projekten. Engagemanget är en viktig signal till alla projekt att deras insats har stor betydelse.

Foto: Staffan Sundström

Tillväxt med högklassig kapitalförvaltning

Ålandsbanken är en betydande aktör inom Private Banking med över 100 personer direkt verksamma inom detta affärssegment på Åland, i Finland och i Sverige. Private Banking utgör det största affärsområdet av Ålandsbankens affärsverksamhet, vilket är särskilt påtagligt på finska fastlandet och i Sverige.

Vid utgången av 2015 stod Private Banking-kunderna för 74 procent av placeringsvolymen, 55 procent av inlåningsvolymen och 45 procent av utlåningsvolymen i Ålandsbanken. Rörelseresultatet från Private Banking uppgick 2015 till 20,7 miljoner euro, vilket motsvarade 68 procent av Ålandsbankens rörelseresulat. Avkastningen på allokerat eget kapital var 24 procent.

Ålandsbanken Private Banking fortsätter växa i Finland, Sverige och på Åland. Tillväxttakten är snabbast i Sverige, där den snabbast växande kundkategorin utgörs av entreprenörer som har behov av kvalificerade rådgivningstjänster.

Under året togs ett viktigt steg framåt i Ålandsbankens Private Banking-strategi, då Ålandsbanken Asset Management fusionerades med Ålandsbanken. Resultatet blev en ännu starkare Private Banking-enhet i Finland. Samtidigt stärktes bankens placeringserbjudande avsevärt då, förvaltningskompetensen i Finland och Sverige samordnades i en gemensam kapitalförvaltningsorganisation. Dessutom breddades kompetensen genom bland annat nyrekryteringar i Finland och Sverige.

Ålandsbanken Private Banking erbjuder helhetslösningar, vilket vi ser att får uppskattning bland våra kunder. Kärnan utgörs av högklassiga kapitalförvaltningslösningar som stöds av allt från dagliga banktjänster till finansieringstjänster, juridisk rådgivning, personlig service och livsstilstjänster.

Kundernas behov skiljer sig naturligtvis en smula mellan marknaderna. I Sverige noterar vi att kunderna, utöver kapitalförvaltningen, särskilt uppskattar vårt kunnande kring bolagsstrukturer, utlands- och återflyttar, självrättelser, skatterådgivning och juridisk hjälp. I Finland har Private Banking-teamet under året fokuserat på helhetslösningar för familjer och släkter. Vår långa erfarenhet av sådana lösningar gör oss till en given samarbetspartner då olika generationers behov ska tillgodoses. För att exempelvis underlätta generationsskiften har en så kallad bankskola startats för 16–25-åringar; en föreläsningsserie ger dem inblick i finansiella frågor och tips om långsiktig och förnuftig förvaltning av egendom.

Glädjande nog finns det också på vår hemmamarknad Åland ett stigande intresse för Private Banking-erbjudandet. Vi kontaktas av såväl nya som återvändande kunder. Den här trenden ser vi dels som en erkänsla för vår effektiva aktieförvaltning, dels som ett resultat av Private Banking-teamets aktiva kundbearbetning.

Ålandsbankens Private Banking-team topprankas i Finland, Sverige och på Åland. En TNS Sifo Prospera-undersökning som publicerades i december visar att vi enligt både våra egna och andra bankers kunder ligger på första plats bland finländska Private Banking-aktörer. Vi gjorde också kundundersökningar i Sverige och resultatet visar att Ålandsbanken har väldigt nöjda kunder. Vi får bland annat uppskattning för högklassig service, god tillgänglighet och hög integritet.

De senaste årens stora inflöden av nya kunder och goda resultat i kundundersökningar ser vi som ytterligare en bekräftelse på att vi är på rätt väg.

Birgitta Dahlén (överst), direktör för affärsområdet Åland, Magnus Holm, direktör för affärsområdet Sverige och Anne-Maria Salonius, direktör för affärsområdet Finland.

Foton: Daniel Eriksson

Ett starkt erbjudande lockar nya Premium-kunder

Inom affärssegmentet Premium Banking redovisas samtliga privatkunder som inte är Private Banking- eller kapitalförvaltningskunder. Dessutom ingår Ålandsbankens företagsenhet på Åland och specialfinansieringsenheten i Helsingfors.

Kärnverksamheten utgörs av de drygt 13 000 kunder som valt att ansluta sig till Ålandsbankens Premium Banking-koncept, som utöver en personlig rådgivare samt ekonomisk och juridisk rådgivning även inkluderar skräddarsydda finansiella tjänster, trygghetstjänster och livsstilstjänster.

Antalet privatkunder anslutna till Ålandsbankens Premium Banking-koncept ökade med 10 procent under 2015. De antalsmässigt flesta av Premium Banking-kunderna finns på finska fastlandet. Tillväxttakten är dock snabbast i Sverige. Premium Banking-kunderna kännetecknas av att de har god ekonomi och värdesätter kontakten med en personlig rådgivare.

Vad gäller det ökade intresset för vårt Premium Banking-erbjudande kan vi glädjas över att våra kunder tipsar sina vänner, det är med andra ord främst genom personliga rekommendationer vi växer.

När det kommer till våra kunders förhållande till sin ekonomi ser vi ett allt starkare intresse för långsiktig planering. Generellt sett styrs kunderna av en noga övervägd försiktighet.

Följaktligen har vi sett ett stigande intresse för regelbundet sparande och Ålandsbankens kapitalförvaltningsfonder har i många fall varit en uppskattad lösning. På Åland och i Finland ökade antalet kunder som regelbundet fondsparar med 14 procent i jämförelse med året innan. På grund av marknadsläget och oron i ekonomin präglas även efterfrågan på bostadskrediter av en sund försiktighet. Ändå har vår inlåning och utlåning ökat på alla tre marknader då vi jämför med 2014.

På vår hemmamarknad Åland gläds vi över att Premium Banking fortsätter väcka intresse bland ålänningarna. Till exempel ökade utlåningen med 8 procent i jämförelse med 2014. Till de tjänster som uppskattas hör Sverigepaketet och den smidiga helhet som samarbetet med försäkringsbolaget Ålands Ömsesidiga ger bankens bolånekunder. Men under 2015 har banken, i linje med de senaste åren, haft förmånen att få välkomna både nya och återvändande kunder. Därför är en mer allmän förklaring till Ålandsbankens framgångar förmodligen att vi anses vara en lokal, innovativ och engagerad aktör med ett långsiktigt perspektiv.

I Finland och på Åland breddades kundsegmentet under 2015, då man började erbjuda en anpassad Premium-helhet åt kunder mellan 18 och 29 år. Förutom dagligbanktjänster ingår även försäkringar och rådgivning.

Ålandsbanken Bostadsfond fortsätter skörda framgångar i Finland och är ett efterfrågat placeringsalternativ bland Premium-kunderna.

I Sverige har Premium Banking haft en god tillväxt som fördelats jämnt mellan alla kontor. För att möta kundernas behov har flera nya rådgivare och serviceråd givare rekryterats till kontoren i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Inom försäkringar har bankens erbjudande i Sverige kompletterats med en pensions- och försäkringsanalys som kunden gör med en försäkringsrådgivare. Analysen visar vad kunden får vid pension, sjukdom, arbetslöshet och dödsfall.

FÖRETAGSENHETEN PÅ ÅLAND

Ålandsbankens företagsenhet är marknadsledaren på Åland och erbjuder ett brett utbud av tjänster och produkter som är anpassade för de åländska företagen. Målgruppen är bred med både små och medelstora företag samt större koncerner med internationell verksamhet.

Antalet företagskunder fortsatte öka och kundernas aktivitetsnivå var hög under året. Vidare fick vi ett stort antal förfrågningar från andra bankers företagskunder. Utlåningen uppgick till 344 miljoner euro vid årets slut.

Utlåningen till sjöfarten fortsatte att minska under 2015 och utgjorde vid årets slut bara 1,7 procent av koncernens totala utlåning. Våra sjöfartskunder har sina fartyg sysselsatta på kontrakt och sköter sina finansieringsåtaganden enligt plan. Osäkerheten gällande både införtjäningsnivåer och andrahandsvärden för våra kunders fartyg har minskat under året.

Ålandsbankens företagsenhet har under 2015 fortsatt sitt engagemang i exempelvis projekten Business Lab Åland, Ungt entreprenörskap och Roslandsminglet. På så sätt bidrar Ålandsbanken till en positiv syn på entreprenörskap och till möjligheten för unga företagare att enklare komma igång med hjälp av effektiva verktyg.

Foto: Staffan Sundström

Fokus och enhetlighet ger effektiv förvaltning

Foto: Daniel Eriksson

Tony Karlström leder avdelningarna Investment management, Case & analys, Investeringstjänster samt Ålandsbanken Fondbolag Ab. Kapitalförvaltning består av 31 personer i Mariehamn, Helsingfors och Stockholm.

Kapitalförvaltning förser bankens Private Banking- och Premium Banking-segment med förvaltningstjänster. Dessutom ansvarar man för bankens förvaltningserbjudande till institutionella kunder.

På kapitalförvaltningen har vi under 2015 fortsatt arbetet med den stora omorganisering som påbörjades hösten 2014. Vår målsättning har varit att skapa en gemensam förvaltning för hela banken där både investeringsfilosofi och produktbjudande anpassas för att skapa bättre förutsättningar att generera mervärde för våra kunder. Projektet avslutades den 30 juni och sedan dess är kapitalförvaltningen ett eget affärsområde.

Under året har vi skapat en ny, långsiktig försäljningsstrategi. Försäljningen kommer fortsättningsvis att ske via två kanaler: dels mot bankens kunder, dels mot externa parter som exempelvis olika plattformar, förmedlare och institutioner. Satsningen mot den senare intensifieras under 2016.

Ålandsbankens placeringsfilosofi att vara värdeskapande i uppgång och kapitalbevarande i nedgång återspeglas framförallt i bankens allokeringsfonder och diskretionära mandat men ska också synas i förvaltningen av aktie- och räntefonderna. Det här innebär att när marknaderna domineras av eufori är vi en smula försiktiga och sänker vår risknivå. När oro råder på marknaderna vågar vi gå mot strömmen och höja risken, med andra ord styrs vårt arbete av en stor portion bondförnuft.

En central del av våra kunders portföljer är naturligtvis själva allokeringen, det vill säga valet mellan olika tillgångar. Under året har Ålandsbankens Premiumfonder stöpts om och placerar nu endast i placeringsfonder istället för i direkta värdepapper. Med stöd av vår placeringsfilosofi har Premium-

fonderna under 2015 nått bättre avkastning än respektive jämförelseindex.

Förvaltningen av bankens räntefonder har fortsatt på samma framgångsrika sätt som tidigare. Ett bevis är att vår Ålandsbanken Euro Bond-fond för andra året i rad utsågs till bästa räntefond i Lipper Fund Awards Nordic. Ålandsbanken Euro High Yield har under året haft en bra avkastning och hör till de främsta High Yield-fonderna som erbjuds i Finland. Ålandsbanken Cash Manager utsågs till en av de bästa kontinentaleuropeiska korträntefonderna i rankingen Investment Europe Fund Manager of the Year.

Framgångarna för Ålandsbanken Bostadsfond fortsatte under året och vi tog in ytterligare 128 miljoner euro i nytt kapital. Därtill har fondens stabila avkastning under året uppgått till 8,9 procent för A-andelen. Som första fondbolag i Finland lanserade banken dessutom en ny specialplacerings-fond Ålandsbanken Tomtfond som ska placera sina medel i fastigheter som hyrs av bostadsaktiebolag.

Under året har aktieförvaltningen anpassats till den nya förvaltningsfilosofin. Intresset har varit stort och nytt kapital har strömmat in i Sverigefonden via de externa försäljningskanalerna. Under 2016 ska vi ännu bredda utbudet av aktiefonder.

Arbetet med att skapa en enhetlig förvaltningsorganisation inom banken har upptagit en stor del av året. Fokus har lagts på att bygga en stabil och skalbar infrastruktur som stöder förvaltningsprocessen. Ett stort arbete har också gjorts för att ta fram enhetligt försäljningsmaterial som stöder bankens rådgivare i deras kundmöten.

För att förenkla och effektivisera förvaltningsstrukturen fusionerades Ålandsbanken Asset Management Ab med moderbolaget. Dessutom sammanslogs de fonder som tidigare administrerades i Luxemburg med befintliga eller nystartade fonder som sköts av vårt fondbolag i Finland. Nu förvaltas alla Ålandsbankens fonder av Ålandsbanken Fondbolag Ab och all personal inom kapitalförvaltningen är anställd av banken eller fondbolaget.

Kapitalförvaltningens nya organisation är nu i stort på plats och vi kan lägga fokus på att skapa en god riskjusterad avkastning för bankens kunder och andra fondandelsägare. Det aktivt förvaltade kapitalet, definierat som kapital under diskretionär- och rådgivande förvaltning samt i placeringsfonder, ökade under året med 14 procent och uppgick vid årets utgång till 3 958 miljoner euro. Det totala kapitalet i det finländska fondbolagets fonder uppgick den sista december till 1 272 miljoner euro, vilket är en ökning med 60 procent i jämförelse med året innan. Den kraftiga ökningen beror på ovannämnda fondfusioner, en bra nyförsäljning och en god värdeutveckling.

Förvaltat kapital

miljoner euro

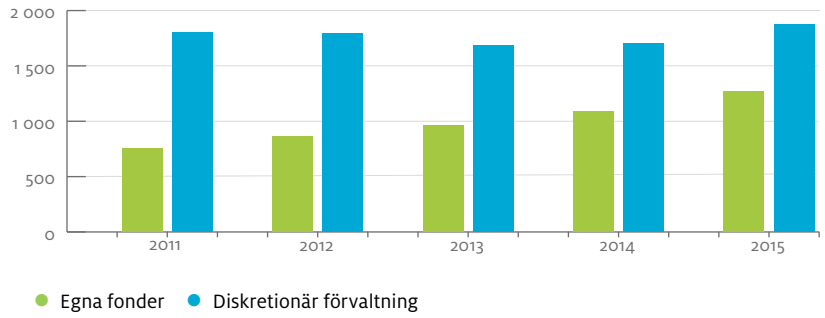

Samspelet har banat väg för framgångar

Foto: Daniel Eriksson

Juhana Rauthovi, Chief Risk & Compliance Officer, Tove Erikslund, Chief Administrative Officer, Jan-Gunnar Eurell, Chief Financial Officer

CFO-staben

Chief Financial Officer Jan-Gunnar Eurell leder avdelningarna Ekonomi, Business Control, Treasury, IT-styrning och Juridik. CFO-staben har drygt 40 medarbetare i Mariehamn, Helsingfors och Stockholm.

Treasury emitterade under 2015 för första gången AAA-ratade säkerställda obligationer och höjde samtidigt emissionsbeloppet till 250 miljoner euro. Treasury medverkade även till att Ålandsbanken som första finländska bank 2015 emitterade risk-debenturer (supplementärkapital) med en nedskrivningsklausul. Middle Office-processerna fortsatte att effektiviseras med bland annat snabbare och mer automatiserad värdering och rapportering.

Business Control fortsatte arbetet med att förfina den interna styrmodellen och styrprocessen, liksom det interna rapportstödet för verksamhetsstyrningen.

Ekonomi fortsatte sitt arbete med att förkorta och automatisera bokslutsprocessen. Under året centraliserades ekonomiarbetet för den svenska filialen till huvudkontoret i Mariehamn.

IT-styrning har under året haft en viktig roll i arbetet med IT-arkitektur, kravrutiner och testrutiner för det omfattande koncernprojekt som syftar till att implementera en ny koncerngemensam IT-lösning för värdepappersrörelsen. Arbetet att skapa ett koncerngemensamt datalager startade. Arbetet med att säkerställa effektiva beställarrutiner och ständigt lägre drifts- och förvaltningskostnader på IT-området var framgångsrikt.

Juridiska avdelningen var delaktig i en stor mängd nya affärsavtal och uppdateringar av kundavtal utifrån ny lagstiftning. Förändringsarbetet inom kapitalförvaltningsområdet och det nya IT-stödet inom värdepappersrörelsen har varit prioriterade aktiviteter under året.

Under 2016 kommer vi att fortsätta arbetet med effektivering och kvalitetshöjning av CFO-stabens arbetsprocesser.

CAO-staben

Chief Administrative Office Tove Erikslund leder avdelningarna Affärsstöd, Affärsstöd Betalningar, Affärsstöd Kapitalmarknad, Operations Sverige, Kundservice, Marknads- & Affärsutveckling samt Human Resources. CAO-staben har cirka 100 medarbetare i Mariehamn, Helsingfors och Stockholm.

CAO-staben ansvarar för backoffice och systemstöd för värdepappershantering, inlåning, betalningsförmedling, digitala kanaler och kundhantering. I staben ingår projektledningsresurser, den centrala marknadsavdelningen, personalavdelningen samt kundservice via telefon och Internetkontoret.

Staben har under året varit engagerad i ett av Ålandsbankens största IT-projekt någonsin, koncernens nya kapitalmarknadssystem. Det nya systemet kommer att ge kunderna en modernare miljö med bättre digitala gränssnitt och möjliggör samtidigt lägre kostnader genom sammanslagning av flera IT-plattformar, centralisering av processer och administration.

Även utvecklingen av Ålandsbankens digitala kanaler har haft fortsatt hög prioritet. I Sverige och Finland lanserades en första version av bankens mobilapplikation för smarttelefoner. Tjänsten fick ett gott mottagande och utvecklingen fortsätter under 2016. Vidare genomgick bankens webbplats en större förändring med ett nytt grafiskt formspråk och ny funktionalitet.

Tre andra större teknikprojekt var aktuella under 2015. Värdepappersförvararen Euroclear tar under 2016 i bruk ett nytt penningmarknadssystem och därför påbörjades bankens arbete med att anpassa sitt kapitalmarknadssystem. Vidare inleddes utvecklingen av systemstöd för den svenska betaltjänsten. Ett byte av marknadsdataleverantör genomfördes och bytet förbättrar processer och sänker kostnaderna i koncernen.

Ärendevolymerna för Kundservice, dit våra kunder vänder sig via telefon och Internetkontoret, ökade under året. Målsättningen har varit att hantera en större andel av kundärendena på ett snabbt och professionellt sätt för att ge kunderna ännu bättre service. Samtidigt får bankens kundrådgivare mer tid för mer kvalificerade rådgivningsärenden.

Under 2015 erbjöds alla anställda att ta del av ett aktiesparprogram som på förmånliga villkor ger möjlighet att köpa aktier i banken. Programmet togs väl emot och 69 procent av personalen valde att delta. Programmet fortsätter 2016.

Vidare utvecklades den gemensamma kompetensplattformen för bankens interna utbildningar. Utbildningsutbudet breddades med bland annat ett medarbetarskapsprogram, en utvidgad introduktionsutbildning och fortbildning. Inom ledarskapsprogrammet ordnades cirka 15 utbildningstillfällen. På alla affärsområden implementerades Premium- och Private Banking-akademier för att ytterligare stärka vår leverans och kundupplevelse.

CRO-staben

Chief Risk & Compliance Officer Juhana Rauthovi leder avdelningarna Risk Control, Compliance, Operativa risker & Säkerhet, Kreditberedning och Kreditprocesser. CRO-staben består av 35 personer i Mariehamn, Helsingfors och Stockholm.

Koncernstaben Risk Office har som uppdrag att skydda Ålandsbankens kapital, resultat och varumärke genom att erbjuda ett ramverk för risk- och kredithantering. Syftet är att skapa en riskkultur som är sund och motsvarar bankens riskaptit och risktolerans.

Som en del i vårt kontinuerliga förbättringsarbete uppdaterades de traditionella kreditriskmodellerna under året, i synnerhet för den åländska och finländska företagsportföljen. Gällande dessa portföljer väntar Ålandsbanken på IRB-godkännande av Finansinspektionen. Ett positivt besked innebär att banken kan förlita sig på den egna riskklassificeringen för att beräkna kapitalkrav. Glädjande nog har kreditförlustnivåerna i den svenska verksamheten fortsättningsvis varit obefintliga. Men följden är att statistiska modeller blir problematiska att förlita sig på.

Till Compliance-avdelningens löpande arbete hör kundskydd, övervakning av uppförande på marknader, motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism samt tillstånd och tillsynsfrågor. Dessutom har Compliance varit aktiv i flera projekt, bland annat det skatterapporteringsrelaterade FATCA-projektet, koncernens nya kapitalmarknadssystem, realtidsscreening för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Avdelningen har också gjort olika utredningar av planerad verksamhet samt av nya externa krav, till exempel den amerikanska sanktionslistan OFAC.

Avdelningen Operativa risker & Säkerhet har vidareutvecklat kontinuitetsplaneringen, utvidgat riskkartläggningarna, ordnat säkerhetsgenomgångar, ansvarat för projekt kring verktyg för e-utbildningar, skapat modeller för och genomfört ett pilotprojekt för uppdatering av behörighetsstrukturen samt uppgraderat larm- och passersystemen i Sverige och kameraövervakningen i koncernen.

Crosskey och Compass Card

Koncernexterna intäkter, Crosskey
miljoner euro

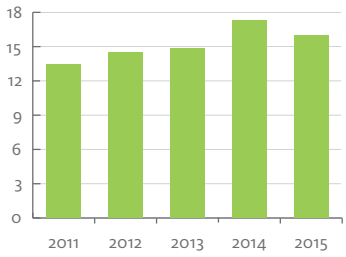

Rörelseresultat, Compass Card
miljoner euro

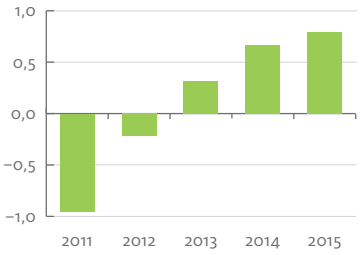

Crosskey Banking Solutions Ab Ltd

I början av 2015 såg Crosskeys första mobilbanksapplikation dagens ljus när Ålandsbanken i Sverige lanserade sin mobilbank. Senare under året tog också Ålandsbanken i Finland i bruk en version av samma tjänst.

Crosskeys framgångar inom mobilteknologi innebär att bolaget nu är en av få nordiska leverantörer som kan förse banker både i Finland och Sverige med kompletta mobilbanker.

Det goda samarbetet mellan Marginalen Bank och Crosskey fortsatte. Marginalen Banks företagskunder tog i bruk den nyutvecklade företagsinternetbank som har utvecklats av Crosskey. Den lanseringen efterföljdes av Crosskeys mobilbank som Marginalen Bank kunde presentera för sina kunder i slutet av året.

Sammanslagningen av LähiTapiola Bank och S-Banken är ett stort projekt som pågått i nästan två år. Som en konsekvens av fusionen mellan de två bankerna genomförde man i slutet av oktober en av de största bankmigrationerna någonsin i Finland: Crosskey fusionerade de båda bankernas banksystem till ett enhetligt banksystem för nya S-Banken. Trots omfattningen och den höga risknivån blev projektet en framgång. Den ambitiösa tidsplanen kunde följas och arbetet genomfördes utan några oplanerade eller oväntade avbrott för kunderna.

S-Banken, som är en av Finlands största kortutgivare, ska börja använda Crosskeys kortsystem under första halvåret 2016. Implementationsprojektet och förberedelserna inför konverteringen till det nya kortsystemet är ett omfattande projekt som har pågått under hela 2015.

Som en följd av samarbetet mellan Ålandsbanken i Sverige och den fullständigt digitala finanstjänsten Dreams har Crosskey under året utvecklat basbanksystemet för Ålandsbanken och integrerat Dreams spar-applikation. Appen lanseras under första kvartalet 2016. Målet med Dreams-samarbetet är att uppmuntra den förhållandevis unga målgruppen till ett mer målmedvetet och lustfyllt sparande.

Under året utvecklades också Crosskeys nya kapitalmarknadserbjudande i samarbete med teknikpartnern Model IT. Det nya systemet ska tas i bruk av Ålandsbanken i Sverige under 2016 och därefter i Finland.

Rörelseresultatet under året uppgick till 2,1 miljoner euro, vilket är en minskning jämfört med 2014 då motsvarande siffra var 2,7 miljoner euro. Huvudorsaken till förändringen är att Crosskey under 2015 var engagerat i flera stora fastprisprojekt. Några av dessa projekt krävde större arbetsmängd än man hade kunnat uppskatta, vilket innebar ökade kostnader.

Kvalitetsmässigt behöll Crosskey sin höga nivå under 2015. Efter årets revisioner återcertifierades bolaget både enligt ISO- och PCI DSS-standarden.

Glädjande nog visar Crosskeys årliga personalnöjdhetsmätning en kraftigt förbättrad personalnöjdhet. Dessutom ser vi för andra året i rad ett rejält uppsving i kundnöjdheten. Nästan hälften av Crosskeys tillfrågade kunder har under året rekommenderat Crosskey som leverantör av banksystem. Över 70 procent av de tillfrågade anser att Crosskey är deras mest värdefulla partner.

Ab Compass Card Oy Ltd

Under året minskade antalet kunder och kortanvändningen helt förväntat som en konsekvens av fusionen mellan S-banken och LähiTapiola Bank.

Trots att kortanvändningen minskade under 2015, fortsatte kreditstocken att öka. Under räkenskapsperioden ökade intäkterna och de rörliga kostnaderna medan de fasta kostnaderna minskade.

Under året infördes nya EU-direktiv gällande kortförmedlingsavgifter vilket sänkte intäkterna för kortförmedling.

Resultatet var bättre än 2014, trots att kreditförlusterna ökade på grund av att kreditstocken växte.

Under år 2015 ingick Compass Card ett nytt samarbetsavtal kring co-branding av betalkort. Dessutom utvidgades samarbetet kring co-branding med en av bolagets befintliga partners.

Styrelsens verksamhetsberättelse

Foto: Shutterstock

Styrelsens verksamhetsberättelse

Makroläge och myndighetskrav

Centralbankerna i Europa fortsatte under 2015 med expansiv penningpolitik i form av tillgångsköp och låga räntor. I flera länder blev negativa räntor en realitet. Den svenska Riksbanken sänkte styrräntan tre gånger under året till –0,35 procent, medan ECB höll styrräntan oförändrad på 0,05 procent. De låga räntorna pressar bankernas räntenetto och ökar riskerna för tillgångsbubblor i samhällsekonomin.

REFERENSRÄNTOR
GENOMSNITT, PROCENT

	2015	2014
Euribor 3 mån.	–0,02	0,21
Euribor 12 mån.	0,17	0,48
Stibor 3 mån.	–0,19	0,66

Under 2015 steg aktiekurserna med cirka 11 procent på Helsingforsbörsen (OMXHPI) och med cirka 7 procent på Stockholmsbörsen (OMXSPI).

Värdet på den svenska kronan i förhållande till euron var under året i genomsnitt 3 procent lägre än föregående år. Per årsskiftet var kronan värd 2 procent mer än för ett år sedan. Vid omräkning av resultatet från bankens svenska verksamhet till euro har genomsnittskursen för perioden använts, medan balansräkningen omräknats till kursen på balansdagen.

Viktiga händelser 2015

I TNS Sifo Prosperas senaste undersökning av Private Banking-aktörer i Finland fick Ålandsbanken det högsta betyget bland samtliga aktörer av tillfrågade kunder. Särskilt uppmärksammades bankens integritet, servicevillighet och personliga rådgivare.

Ålandsbankens styrelse lanserade ett nytt aktiesparprogram för samtliga anställda i koncernen under fjärde kvartalet. 60 procent av de anställda tackade ja till att delta i programmet. De anställda kan spara maximalt 5 procent av sin månadslön för att vid de halvårsvisa riktade emissionerna teckna B-aktier. Sparperioden inleds den 1 januari 2016 och den första emissionen planeras i augusti 2016. Programmet är ettårigt. Tre år efter respektive emission utdelar Ålandsbanken en gratis matchningsaktie för varje aktie som förvärvats i de riktade emissionerna till de som deltagit i emissionerna, som fortsättningsvis är anställda inom koncernen samt har de emitterade aktierna i sin ägo.

De anställda erbjuds att teckna B-aktien till en kurs som understiger medelkursen för kalendermånaden innan respektive emission med 10 procent. Sparbeloppet för de anställda i koncernen som anmält sig till programmet är cirka 0,8 miljoner euro, vilket skulle motsvara cirka 60 000 B-aktier utgående från medelkursen för januari 2016 inklusive en rabatt om 10 procent. Det maximala antalet matchningsaktier som utdelas är då 60 000. Det maximala antalet aktier som kan tillkomma personalen inom ramen för aktiesparprogrammet givet dessa beräkningsantaganden är 120 000. Utgående från ovan nämnda förutsättningar kan aktier förvärvade inom ramen för 2016 års aktiesparprogram maximalt ge upphov till en ägarandel om 0,8 procent och en röstandel om 0,1 procent.

I augusti emitterade Ålandsbanken 30 174 B-aktier för fullföljande av bankens åtaganden inom ramen för 2015 års aktiesparprogram för anställda.

Placeringsfonden Ålandsbanken Euro Bond belönades för andra året i rad av Lipper som den bästa fonden i sin kategori inom Norden. Fonden vann priset på alla tidsperioder som analyserats; 3, 5 och 10 år.

Ålandsbanken Asset Management fusionerades med Ålandsbanken den 1 juni 2015. Som vederlag vid fusionen erhöll Ålandsbanken Asset Managements minoritetsägare 762 912 nyemitterade B-aktier i Ålandsbanken plus en kontantdel som motsvarar 10 procent av värdet på de nyemitterade aktierna.

En ny koncerngemensam kapitalförvaltningsorganisation har bildats med medarbetare både i Finland och i Sverige. Kapitalförvaltning ansvarar för förvaltning och säljstöd av Ålandsbankens egna fonder, diskretionära förvaltningsmandat och rådgivande förvaltningsmandat. Kapitalförvaltning är en stödorganisation för Private Banking

och Premium Banking-organisationerna, som har det direkta kundansvaret. Kapitalförvaltning har även eget kundansvar för vissa större institutionella kunder, fondplattformar och försäkringsförmedlare.

Mot bakgrund av förändringar i organisationen ändrade Ålandsbanken sin segmentsrapportering.

De nya segmenten som redovisas är Private Banking, Premium Banking, Kapitalförvaltning, IT samt Koncernfunktioner och övrigt.

Ratinginstitutet Standard & Poor's höjde kreditbetyget på Ålandsbankens säkerställda obligationer till AAA med stabil utsikt.

På bolagsstämman den 16 april 2015 valdes Göran Persson och Ulrika Valassi till nya styrelsemedlemmar. Styrelsemedlemmarna Nils Lampi, Christoffer Taxell, Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson, Anders Wiklöf och Dan-Erik Woivalin omvaldes. Bolagsstämman beslutade även ändra bolagsordningen så att B-aktiens teoretiska preferenselement avlägsnas.

Resultat

Periodens resultat hänförligt till aktieägarna uppgick till 24,3 miljoner euro (16,1), vilket var en förbättring med 8,2 miljoner euro eller 51 procent. Rörelseresultatet förbättrades med 7,9 miljoner euro eller 35 procent till 30,3 miljoner euro (22,4). Resultatet var det högsta någonsin i Ålandsbankens historia bortsett från 2009, då rörelseresultatet om 30,5 miljoner euro dock innehöll en negativ goodwill om 23,1 miljoner euro.

Resultat hänförligt till aktieägarna
miljoner euro

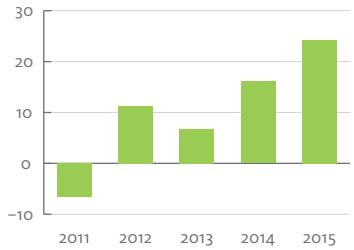

Avkastningen på eget kapital ökade till 12,0 procent (8,7).

Intäkterna ökade med 4,3 miljoner euro eller 4 procent till 124,9 miljoner euro (120,6), huvudsakligen till följd av högre räntenetto.

Omprissättning av kreditportföljen, lägre fundingkostnader samt volymökning innebar att räntenettot ökade med 4,7 miljoner euro eller 9 procent till 54,0 miljoner euro (49,3), trots den negativa effekten av lägre marknadsräntor.

Provisionsnettot ökade med 0,3 miljoner euro eller 1 procent till 46,5 miljoner euro (46,2), huvudsakligen till följd av högre intäkter från placeringsverksamheten. Utlåningsprovisionerna minskade med 3,0 miljoner euro, varav 2,8 miljoner euro härstammade från en enskild affär.

Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ökade med 1,2 miljoner euro eller 19 procent till 8,0 miljoner euro (6,8).

IT-intäkterna minskade med 1,3 miljoner euro eller 8 procent till 16,0 miljoner euro (17,3), huvudsakligen på grund av lägre projektintäkter.

Kostnaderna minskade med 4,8 miljoner euro eller 5 procent till 91,6 miljoner euro (96,4), bland annat på grund av lägre kostnader för insättningsgaranti och bankskatt om totalt 2,7 miljoner euro samt högre tillverkning för eget bruk om 2,6 miljoner euro. Tillverkning för eget bruk avser till stor del aktiverade utvecklingskostnader för bankens nya värdepappersplattform som utvecklas av Crosskey. Förra året ingick även omstruktureringskostnader om 1,0 miljoner euro samt centrala strategikostnader om 1,0 miljoner euro. Personalkostnaderna exklusive omstruktureringskostnader ökade med 3,5 miljoner euro, bland annat till följd av ökat antal anställda och löneökningar.

Nedskrivning av krediter uppgick till 3,0 miljoner euro motsvarande en kreditförlustnivå om 0,09 procent jämfört med 1,8 miljoner euro och 0,06 procent föregående år.

Skattekostnaden uppgick till 6,0 miljoner euro (4,8), motsvarande en effektiv skattesats på 19,7 procent (21,3).

Resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande uppgick till 0,0 miljoner euro (1,5), då Compass Card nu är ett helägt dotterbolag och Ålandsbanken Asset Management har fusionerats med moderbanken.

Räntenetto
miljoner euro

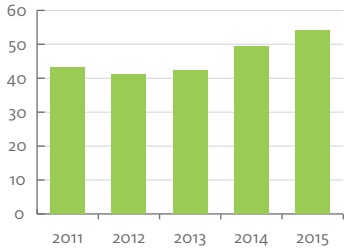

Provisionsnetto
miljoner euro

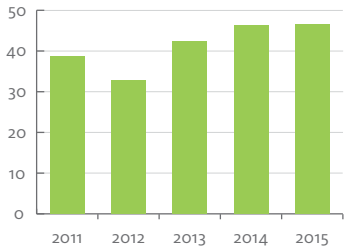

Kostnader
miljoner euro

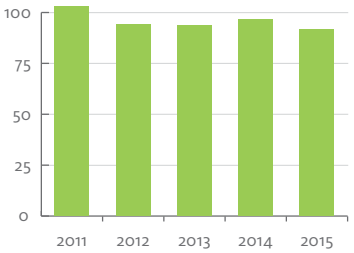

Nedskrivningar och kreditförlustnivå

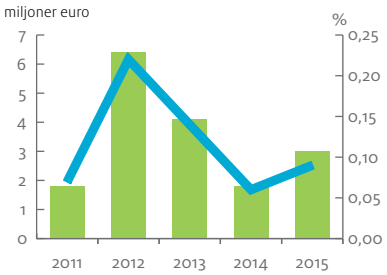

Nedskrivningar, miljoner euro
Kreditförlustnivå, %

Balansomslutning
miljoner euro

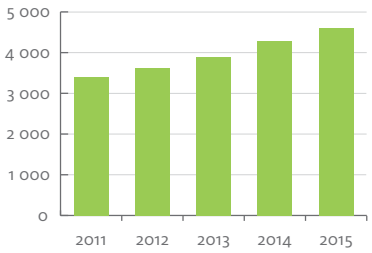

Strategiska affärsområden

Koncernens förbättring av rörelseresultatet med 7,9 miljoner euro till 30,3 miljoner euro 2015 fördelades enligt följande:

- **Private Banking + 6,6**
  (högre intäkter)
- **Premium Banking + 3,4**
  (högre provisionsintäkter, lägre kostnader, högre kreditförluster)
- **Kapitalförvaltning – 2,0**
  (lägre intäkter)
- **IT – 0,6**
  (högre kostnader)
- **Koncernfunktioner inkl. elimineringar + 0,5**
  (högre Treasury-intäkter, lägre strategi-kostnader och negativ elimineringseffekt av större IT-projekt)

Den positiva trenden fortsatte på alla våra geografiska hemmamarknader, Åland, Finland och Sverige.

Affärsvolymer

Placeringsvolymen ökade med 764 miljoner euro eller 12 procent under året och uppgick till 7 076 miljoner euro (6 312). Aktivt förvaltat kapital ökade med 473 miljoner euro eller 14 procent och uppgick till 3 958 miljoner euro (3 485). Diskretionärt förvaltat kapital ökade med 163 miljoner euro eller 10 procent till 1 870 miljoner euro (1 707). Förvaltat kapital i egna fonder ökade med 184 miljoner euro eller 17 procent till 1 272 miljoner euro (1 088). Intresset för Bostadsfonden var fortsatt mycket stort. Nettoinflödet i Bostadsfonden var 128 miljoner euro. Bostadsfondens nettoförmögenhet uppgick till 317 miljoner euro vid årets slut.

Inlåning från allmänheten, inklusive bankcertifikat, indexobligationer och riskdebenturer emitterade till allmänheten ökade med 284 miljoner euro eller 12 procent från årsskiftet och uppgick till 2 675 miljoner euro (2 391).

Utlåning till allmänheten uppgick till 3 617 miljoner euro (3 343), vilket var en ökning med 274 miljoner euro eller 8 procent från årsskiftet. Utlåningsökningen avsåg primärt lån med säkerhet i bostadsfastigheter på den svenska marknaden.

Balansomslutning och åtaganden utanför balansräkningen

Balansomslutningen ökade under året med 310 miljoner euro eller 2 procent till 4 602 miljoner euro. Ökningen avsåg primärt utlåning till allmänheten. Den ökade utlåningen finansierades genom ökade depositioner samt emitterade säkerställda obligationer. Åtaganden utanför balansräkningen ökade med 29 miljoner euro eller 7 procent till 439 miljoner euro. Ökningen avsåg kreditlöften.

Kreditkvalitet

Utlåning till privatpersoner utgör drygt två tredjedelar av kreditportföljen. Bostadslån svarar för 71 procent av utlåningen till privatpersoner. Värdepapperskrediter med säkerhet i marknadsnoterade värdepapper utgör det näst största kreditslaget till privatpersoner. Belåningsvärdena är konservativa. Historiskt har Ålandsbanken inte haft några väsentliga

Resultat hänförligt till aktieägarna per segment
miljoner euro

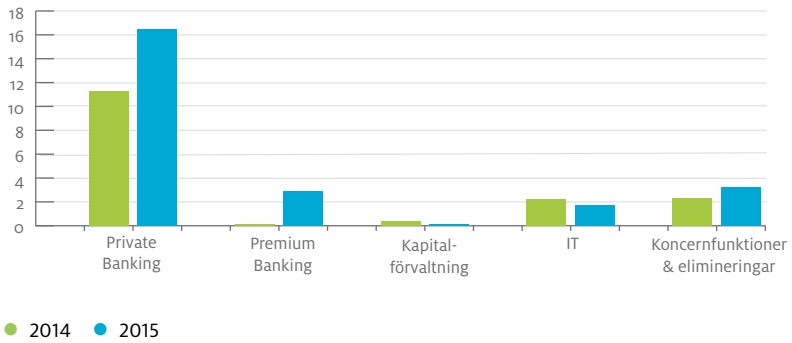

kreditförluster i denna kreditgivning. Företagsportföljen har stort släktskap med privatportföljen, då många av företagen ägs av kunder som även privat är Private Banking-kunder.

Osäkra fordringar, brutto, ökade under året med 9,7 miljoner euro till 31,4 miljoner euro (21,7). Som andel av utlåningen till allmänheten ökade de osäkra fordringarna under perioden till 0,87 procent (0,65). Reserveringsgraden för osäkra fordringar, det vill säga individuella nedskrivningar i förhållande till osäkra fordringar, var 34 procent jämfört med 66 procent vid utgången av 2014.

Koncernen har 11,8 miljoner euro i nedskrivningsreserveringar (15,8), varav individuella nedskrivningar 10,6 miljoner euro (14,3) och gruppvisa nedskrivningar 1,2 miljoner euro (1,5).

Likviditet och upplåning

Under tredje kvartalet förföll cirka 180 miljoner euro långfristig upplåning. Dessa förfall finansierades redan under andra kvartalet, då Ålandsbanken emitterade 250 miljoner euro säkerställda obligationer med 5 års löptid. Under fjärde kvartalet emitterade Ålandsbanken 850 miljoner kronor icke-säkerställda obligationer med 2 års löptid.

Under 2016 finns endast ett förfall av extern långfristig skuld om cirka 80 miljoner euro första kvartalet.

Ålandsbankens likviditetsreserv i form av kassa, kontohållning och placeringar hos andra banker, likvida räntebärande värdepapper samt innehav av egna emitterade, icke pantsatta säkerställda obligationer uppgick den 31 december 2015 till 805 miljoner euro (646), motsvarande 18 procent av totala tillgångar (15) och 22 procent av utlåningen till allmänheten (19). Med möjligheten att emittera ytterligare säkerställda obligationer finns dessutom en outnyttjad likviditetsreserv.

Den genomsnittliga återstående löptiden på utestående obligationer var cirka 3,3 år vid årets slut (3,3). Ålandsbankens core funding ratio, definierad som utlåning till allmänheten i relation till inlåning från allmänheten, inklusive bankcertifikat, indexobligationer och riskdebenturer emitterade till allmänheten, samt emitterade säkerställda obligationer uppgick vid årets slut till 100 procent (105).

Likviditetstäckningsgraden (LCR) uppgick till 91 procent (97).

Rating

Ålandsbanken har kreditbetyget BBB/A-3 med negativ utsikt för långfristig och kortfristig upplåning från ratinginstitutet Standard & Poor's. Ålandsbankens säkerställda obligationer har kreditbetyget AAA med stabil utsikt.

Kapital och kapitaltäckning

Det egna kapitalet, inklusive innehav utan bestämmande inflytande, förändrades med periodens totalresultat om 24,5 miljoner euro, nettoeffekt av förvärvet av minoritetens andel av Ålandsbanken Asset Management med betalning av nyemitterade aktier samt fusion av bolaget med Ålandsbanken Abp –1,3 miljoner euro, överlåtelse av egna aktier 0,2 miljoner euro, aktiesparprogrammet 0,7 miljoner euro och utbetald dividend om 5,8 miljoner euro samt 1,3 miljoner euro till ägare utan bestämmande inflytande i dotterbolag och uppgick den 31 december 2015 till 212,9 miljoner euro (195,9).

I övrigt totalresultat ingick omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner med 1,3 miljoner euro efter skatt enligt IAS 19.

Kärnprimärkapitalet ökade med 17,6 miljoner euro eller 10 procent till 187,6 miljoner euro (170,0).

Riskexponeringsbeloppet ökade med 28 miljoner euro eller 2 procent till 1 582 miljoner euro (1 554), huvudsakligen till följd av ökad utlåning. Riskexponeringsbeloppet för operativ risk, som beräknas på de tre senaste räkenskapsårens intäkter, ökade med 11 miljoner euro.

Kärnprimärkapitalrelationen ökade till 11,9 procent (10,9). Då Ålandsbanken inte har något hybridkapital är kärnprimärkapitalrelationen densamma som primärkapitalrelationen. Utöver det grundläggande kapitalkravet introduceras olika buffertkrav, som huvudsakligen fastställs av nationella tillsynsmyndigheter. Kravet på en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 procent kärnprimärkapital gäller från och med 2015 i samtliga EU-länder. Kravet på en kontracyklisk kapitalbuffert kan variera mellan 0–2,5 procent. Beslutet gällande storleken på en kontracyklisk kapitalbuffert i Finland fattas kvartalsvis av finansinspektionens direktion på basen av en makrostabilitetsanalys. Hittills har inget kontracykliskt buffertkrav ställts gällande finska exponeringar. Vad gäller Sverige har svenska finansinspektionen

Eget kapital hänförligt till aktieägarna
miljoner euro

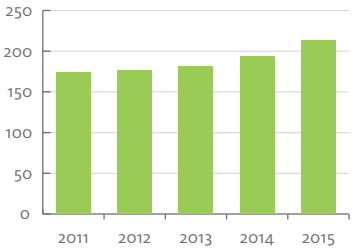

Utlåning
miljoner euro

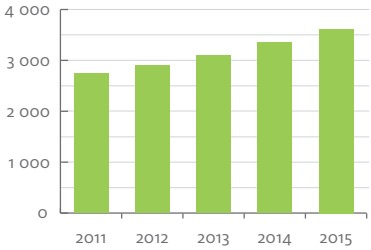

Depositioner
miljoner euro

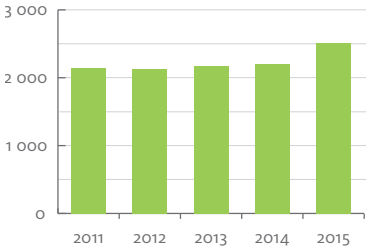

Säkerställda obligationer
miljoner euro

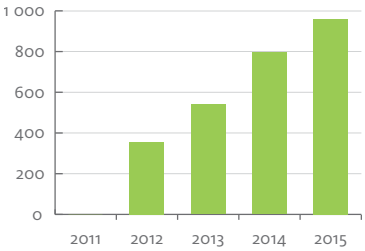

fastställt värdet till 1 procent av svenska exponeringar från och med september 2015 och till 1,5 procent från och med juni 2016. Finansinspektionen har identifierat systemviktiga institut i Finland och fastställt individuella buffertkrav för dem. Kraven träder i kraft i början på år 2016. Ålandsbanken omfattas inte av buffertkrav för systemviktiga institut.

Under juni månad emitterade Ålandsbanken som första finska bank riskdebenturer (supplementärkapital) med en nedskrivningsklausul. Riskdebenturerna, som emitterades med 3,75 procent fast ränta, har en löptid om 20 år med möjlig förtidslösen efter fem år. I händelse av att Ålandsbankens kärnprimärkapitalrelation understiger 7 procent skrivs kapitalbeloppet ned med 25 procent. Emissionsvolymen uppgick till 8,6 miljoner euro.

Total kapitalrelation uppgick till 12,9 procent (12,1).

Dividend

Styrelsen föreslår inför ordinarie bolagsstämma att i dividend utbetala 0,60 euro per aktie (0,40), vilket motsvarar ett totalbelopp om 9,1 miljoner euro (5,8). Den föreslagna dividenden motsvarar en utdelningsandel om 38 procent (36).

Väsentliga händelser efter periodens slut

I februari 2016 emitterade Ålandsbanken 33 582 B-aktier för fullföljande av bankens åtaganden inom ramen för Ålandsbankens aktiesparprogram för anställda.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Ålandsbankens resultat påverkas av omvärldsförändringar som bolaget själv inte råder över. Bland annat påverkas koncernens resultatutveckling av makroekonomiska förändringar, förändringar i det allmänna ränteläget och i börs- och valutakurser liksom av ökade kostnader på grund av myndighetsbeslut och -direktiv samt av konkurrenssituationen.

Koncernen eftersträvar en verksamhet med rimliga och avvägda risker. Koncernen är exponerad mot kreditrisk, likviditetsrisk, marknadsrisk, operativ risk och verksamhetsrisk.

Banken bedriver inte trading för egen räkning.

Ålandsbanken har ingen direkt exponering mot de så kallade GIIPS-länderna (Grekland, Italien, Irland, Portugal och Spanien) eller mot Cypern, Ryssland eller Ukraina.

Framtidsutsikter

Ålandsbanken förväntar att rörelseresultatet för 2016 kommer att vara i nivå med 2015.

Ålandsbanken är beroende av framförallt ränte- och aktiemarknadernas utveckling. Det finns en tydlig oro gällande den ekonomiska utvecklingen på flera betydande marknader, dessutom finns en geopolitisk oro framförallt med anledning av utvecklingen i Mellanöstern. Av denna anledning finns det en betydande osäkerhet i nuvarande framtidsprognos.

Långsiktiga finansiella mål

- *Avkastningen på eget kapital efter skatt (ROE) ska överstiga 10 procent.*
- *Kapitalstyrkan, i första hand definierad som Basel-regelverkets kärnprimärkapitalrelation, ska klart överträffa alla regelverkskrav.*
  Det finns fortfarande osäkerhet kring hur Ålandsbankens kärnprimärkapitalrelation påverkas av övergången från schablonmetod till IRB-metod för företagsportföljen i Finland och för hela kreditportföljen i Sverige liksom av den slutgiltiga utformningen kapitaltäckningsregelverket. Ambitionen att klart överträffa regelverkskraven tolkas av den operativa ledningen för närvarande som att kärnprimärkapitalrelationen utan övergångsregler bör överstiga 11 procent.
- *Utdelningsandelen ska på sikt uppgå till 50 procent.*
  Målet för utdelningsandelen är villkorat av att målet för kapitalstyrkan upprätthålls. För närvarande prioriterar Ålandsbanken balanserad tillväxt.

FEMÅRSÖVERSIKT

Koncernen	2015	2014	2013	2012	2011
miljoner euro					
Räntenetto	54,0	49,3	42,4	41,2	43,1
Provisionsnetto	46,5	46,2	42,4	32,7	38,7
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	8,0	6,8	7,4	6,9	1,2
IT-intäkter	16,0	17,3	14,8	14,5	13,4
Övriga intäkter	0,4	1,0	1,0	1,2	3,8
Poster av engångskaraktär	0,0	0,0	0,0	13,9	–1,1
Summa intäkter	**124,9**	**120,6**	**108,0**	**110,4**	**99,2**
Personalkostnader	–56,0	–52,5	–51,1	–51,2	–54,5
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	–6,9	–8,2	–8,0	–8,1	–6,7
Övriga kostnader	–28,7	–34,7	–32,4	–33,6	–36,1
Poster av engångskaraktär	0,0	–1,0	–2,0	–1,1	–5,7
Summa kostnader	**–91,6**	**–96,4**	**–93,5**	**–94,1**	**–103,1**
Resultat före förluster	**33,3**	**24,2**	**14,5**	**16,3**	**–3,9**
Nedskrivning av krediter och andra förbindelser	–3,0	–1,8	–4,1	–6,4	–1,8
Rörelseresultat	**30,3**	**22,4**	**10,4**	**9,9**	**–5,7**
Inkomstskatt	–6,0	–4,8	–2,7	2,0	0,4
Rapportperiodens resultat	**24,3**	**17,6**	**7,7**	**11,9**	**–5,3**
Hänförligt till:					
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	1,5	–1,0	–0,6	–1,2
Aktieägarna i Ålandsbanken Abp	**24,3**	**16,1**	**6,7**	**11,3**	**–6,5**
Volymer					
Utlåning till allmänheten	3 617	3 343	3 104	2 905	2 737
Inlåning från allmänheten [1]	2 675	2 391	2 460	2 442	2 544
Placeringsvolym	7 076	6 312	5 784	5 227	4 798
Eget kapital	213	196	184	179	181
Balansomslutning	4 602	4 292	3 887	3 633	3 400
Riskexponeringsbelopp	1 581	1 554	1 475	1 401	1 729
Nyckeltal					
Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE), % [2]	12,0	8,7	3,8	6,6	–3,9
K/I-tal [3]	0,73	0,80	0,86	0,85	1,04
Kreditförlustnivå, % [4]	0,09	0,06	0,14	0,23	0,07
Core funding ratio, % [5]	100	105	103	104	108
Soliditet, % [6]	4,6	4,6	4,7	4,9	5,3
Kärnprimärkapitalrelation, % [7]	11,9	10,9	10,8	10,9	8,4
Arbetad tid omräknad till heltidstjänster	663	644	617	640	690

[1] Inlåning från allmänheten och offentlig sektor, inkl. bankcertifikat, indexobligationer och debenturer emitterade till allmänheten
[2] Rapportperiodens resultat hänförligt till aktieägarna/Aktieägarnas andel av eget kapital genomsnitt
[3] Kostnader/Intäkter
[4] Nedskrivning av krediter och andra åtaganden/Utlåning till allmänheten vid periodens ingång
[5] Utlåning till allmänheten/Inlåning inkl. bankcertifikat, indexobligationer och debenturer emitterade till allmänheten samt emitterade säkerställda obligationer
[6] Eget kapital /Balansomslutning
[7] (Kärnprimärkapital/Kapitalkrav)×8 %

Aktiefakta

Börsvärde
miljoner euro

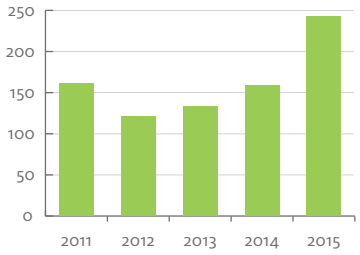

Resultat per aktie
euro

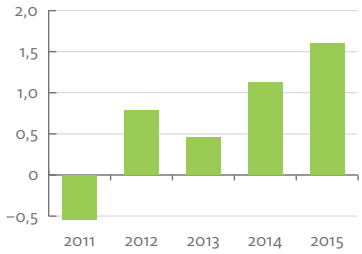

Dividend per aktie
euro

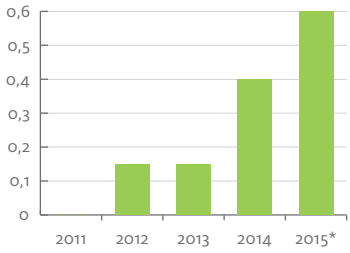

* Styrelsens förslag inför bolagsstämman 2016.

Aktiekapitalet

Bankens aktiekapital är 41 500 786,10 euro. Aktierna fördelas på 6 476 138 A- och 8 737 101 B-aktier. Varje A-aktie representerar vid bolagsstämman tjugo (20) röster och varje B-aktie en (1) röst. I bolagsordningen finns ett stadgande som medför att ingen representant vid bolagsstämman får rösta för mer än en fyrtiondedel av det vid stämman företrädda röstetalet.

I enlighet med beslut på bolagsstämman år 2011 om förvärv av egna aktier i syfte att genomföra ett aktierelaterat ersättningsprogram för ledande befattningshavare har banken förvärvat egna aktier. Per den 31 december 2015 uppgick innehavet till 5 394 B-aktier. Anskaffningsutgiften för dessa var 56 985,59 euro.

Bolagsstämman beslöt i april 2014 att bemyndiga styrelsen att fatta beslut om emission av aktier, optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier som avses i aktiebolagslagens 10 kap 1 §. Bemyndigandet avser aktier i serie B och det sammanlagda antalet aktier som med stöd av bemyndigandet kan emitteras skall inte överstiga 3 000 000 B-aktier. Bemyndigandet avser en eller flera emissioner mot vederlag eller vederlagsfria emissioner och kan även avse avyttring av egna aktier. Bemyndigandet ersätter bolagstämmans alla tidigare icke-utnyttjade bemyndiganden av aktier och optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier. Styrelsens mandat gäller till den 10 april 2019.

Ålandsbankens styrelse beslutade den 30 september 2014 att i stöd av bolagsstämmans bemyndigande den 10 april 2014 genomföra en riktad emission av 100 000 optionsrätter till nyckelpersoner inom banken, som ett led i fullföljande av bankens incitamentsprogram. Varje optionsrätt berättigar till tecknande av en B-aktie. Optionsrätternas lösendatum är den 29 december 2017.

Ålandsbanken och Ålandsbanken Asset Management fusionerades under första halvåret 2015. Som vederlag vid fusionen erhöll Ålandsbanken Asset Managements minoritetsägare 762 912 nyemitterade B-aktier i Ålandsbanken plus en kontantdel som motsvarar 10 procent av värdet på de nyemitterade aktierna. Nyemissionen skedde utifrån det bemyndigandet som bolagsstämman gav i april 2014.

Aktiesparprogram

Ålandsbankens styrelse har beslutat om två aktiesparprogram för samtliga anställda inom koncernen, 2015 års aktiesparprogram respektive 2016 års aktiesparprogram. 69 procent av de anställda deltog i 2015 års program och 60 procent har anmält sig till 2016 års program. Aktiesparprogrammen ger de anställda möjlighet att spara en del av månadslönen för att investera i Ålandsbankens B-aktier. Deltagande i aktiesparprogrammet sker på frivillig basis. De anställda kan spara maximalt fem procent av sin månadslön för att vid de halvårsvisa riktade emissionerna teckna B-aktier. Programmen är ettåriga. Tre år efter respektive emission utdelar Ålandsbanken en gratis matchningsaktie för varje aktie som förvärvats i de riktade emissionerna till de som deltagit i emissionerna, som fortsättningsvis är anställda inom koncernen samt har de emitterade aktierna i sin ägo. De anställda erbjuds att teckna B-aktien till en kurs som understiger medelkursen för kalendermånaden innan respektive emission med 10 procent. Sparbeloppet i 2015 års aktiesparprogram uppgick till 0,9 miljoner euro. I den första emissionen i augusti 2015 emitterades 30 174 B-aktier. I den andra emissionen i februari 2016 emitterades 33 582 B-aktier. Sparbeloppet i 2016 års aktiesparprogram uppgår till cirka 0,8 miljoner euro, vilket motsvarar cirka 60 000 B-aktier utgående från medelkursen för januari 2016 inklusive en rabatt om tio procent. Det maximala antalet matchningsaktier som utdelas är i de två aktiesparprogrammen är cirka 124 000. Det maximala antalet aktier som kan tillkomma personalen inom ramen för de två aktiesparprogrammen givet dessa beräkningsantaganden är cirka 247 500.

Aktier som en del av program för rörlig ersättning

Nyemitterade eller förvärvade egna B-aktier utbetalas som en del av Ålandsbankens incitamentsprogram. I mars 2016 kommer 5 394 förvärvade egna B-aktier och 20 291 nyemitterade B-aktier att utbetalas. Ytterligare 55 345 B-aktier kommer att utdelas som uppskjuten del av incitamentsprogram och kan emitteras och utbetalas under åren 2017–2019, förutsatt att anställningen kvarstår.

Aktiekapitalets utveckling

	Aktiekapital, euro	Antal A-aktier	Antal B-aktier
2015	41 500 786,10	6 476 138	8 737 101
2014	29 103 547,58	6 476 138	7 944 015
2013	29 103 547,58	6 476 138	7 944 015
2012	29 103 547,58	6 476 138	7 944 015
2011	29 103 547,58	6 476 138	7 944 015

Handeln med bankens aktier

Under 2015 omsattes bankens A-aktier på Helsingfors Börs för 11,8 miljoner euro till medelkursen 16,28 euro. Den högsta noteringen var 19,50 euro, den lägsta 11,00 euro. B-aktierna omsattes för 15,0 miljoner euro till medelkursen 15,33 euro. Den högsta noteringen var 17,58 euro och den lägsta 10,76 euro.

Antalet registrerade aktieägare i ägarförteckningen 31 december 2015 var 9 659 som ägde 13 945 686 stycken aktier. Dessutom fanns totalt 1 267 553 förvaltarregistrerade aktier.

De tio största aktieägarna 31.12.2015

	Aktieägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Totalt	Ägarandel, %	Röstandel, %
1	Wiklöf Anders med bolag	1 597 396	1 326 549	2 923 945	19,22	24,07
2	Alandia Försäkring	917 358	406 432	1 323 790	8,70	13,56
3	Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag	794 566	111 201	905 767	5,95	11,57
4	Pohjola Pankki Oyj (förvaltarregistrerat)	171	813 965	814 136	5,35	0,59
5	Fennogens Investments S.A.	515 699	0	515 699	3,39	7,46
6	OMXBS/Skandinaviska Enskilda Banken (förvaltarregistrerat)	98 127	249 687	347 814	2,29	1,60
7	Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas	123 668	165 954	289 622	1,90	1,91
8	Palcmills Oy	97 000	150 000	247 000	1,62	1,51
9	Svenska Litteratursällskapet i Finland rf	208 750	0	208 750	1,37	3,02
10	Oy Etra Invest Ab	0	200 000	200 000	1,31	0,14

Förteckningen omfattar även aktieägares koncernbolag och ägarkontrollerade bolag.

Aktieägare enligt innehavets storlek

Antal aktier	Antal aktieägare	Antal aktier totalt	Antal aktier i medeltal	Antal röster, %
1–100	4 135	183 698	44	1,1
101–1 000	4 261	1 489 930	350	7,2
1 001–10 000	1 154	2 968 988	2 573	12,7
10 001–	109	10 570 623	96 978	78,9
Varav förvaltarregistrerade		1 267 553		2,6

Aktiestockens fördelning

Ägarkategori	Antal aktier	Ägarandel, %
Privatpersoner	5 050 841	33,2
Företag	5 896 966	38,8
Finansiella institut och försäkringsbolag	1 531 008	10,1
Icke vinstsyftande samfund	607 672	4,0
Offentliga samfund	591 316	3,9
Utlandet	267 883	1,8
Förvaltarregistrerade aktier	1 267 553	8,3
	15 213 239	**100,0**

Uppgifter om Ålandsbankenaktien	2015	2014	2013	2012	2011
Antal aktier, tusen st. [1]	15 208	14 398	14 395	14 395	14 414
Antal aktier efter utspädning, tusen st.	15 411	14 498	14 395	14 395	14 414
Antal aktier i genomsnitt, tusen st.	15 188	14 398	14 395	14 396	12 097
Resultat per aktie, euro [2]	1,60	1,12	0,46	0,79	–0,54
Resultat per aktie efter utspädning, euro	1,59	1,12	0,46	0,79	–0,54
Dividend per aktie, euro [3]	0,60	0,40	0,15	0,15	0,00
Dividend i % av resultatet [4]	37,5	35,7	32,3	19,1	0,0
Eget kapital per aktie, euro [5]	14,00	13,49	12,54	12,21	14,49
Eget kapital per aktie efter utspädning, euro	13,94	13,46	12,54	12,21	14,49
Aktiernas börskurs på bokslutsdagen					
A-aktien	16,40	11,27	10,88	10,04	14,15
B-aktien	15,60	10,87	7,94	7,10	8,68
P/E-tal [6]					
A-aktien	10,2	10,1	23,4	12,8	neg
B-aktien	9,7	9,7	17,1	9,0	neg
Effektiv dividendavkastning, % [7]					
A-aktien	3,7	3,5	1,4	1,5	0,0
B-aktien	3,8	3,7	1,9	2,1	0,0
Börsvärde, miljoner euro	242,4	159,1	133,3	121,2	160,6

1 Antal registrerade aktier med avdrag för egna aktier på bokslutsdagen

2 $\frac{\text{Aktieägarnas andel av periodens resultat}}{\text{Antal aktier i genomsnitt}}$

3 Styrelsens förslag inför bolagsstämman

4 $\frac{\text{Dividend för räkenskapsperioden}}{\text{Aktieägarnas andel av räkenskapsperiodens resultat}} \times 100$

5 $\frac{\text{Aktieägarnas andel av eget kapital}}{\text{Antal aktier med avdrag för egna aktier på bokslutsdagen}}$

6 $\frac{\text{Aktiernas börskurs på bokslutsdagen}}{\text{Resultat/aktie}}$

7 $\frac{\text{Dividend}}{\text{Aktiernas börskurs på bokslutsdagen}} \times 100$

Antal omsatta Ålandsbankenaktier på Helsingfors börs					
År		Antal tusen aktier	Omsättning i % av aktierna	Betald kurs: högst/lägst, euro	Medelkurs, euro
2015	A	772	11,9	19,50–11,00	16,28
2015	B	972	11,1	17,58–10,76	15,33
2014	A	194	3,0	12,24–10,00	11,09
2014	B	1 129	14,2	11,30–7,86	9,03
2013	A	83	1,3	13,67–10,02	11,60
2013	B	605	7,6	9,00–7,01	8,11
2012	A	177	2,7	15,22–9,34	13,45
2012	B	430	5,4	11,19–6,95	8,39
2011	A	825	15,2	31,00–13,00	23,29
2011	B	1 663	24,9	19,90–8,29	14,08

Bokslut

Foto: Daniel Eriksson

Koncernens resultaträkning

(tusen euro)

Koncernen		1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
	Not nr		
Ränteintäkter		73 984	78 459
Räntekostnader		–20 010	–29 166
Räntenetto	K6	**53 974**	**49 293**
Provisionsintäkter		57 964	54 317
Provisionskostnader		–11 501	–8 121
Provisionsnetto	K7	**46 463**	**46 196**
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	K8	8 035	6 767
IT-intäkter		16 003	17 326
Andel av intresseföretags resultat		–34	–61
Övriga intäkter	K9	426	1 050
Intäkter sammanlagt		**124 868**	**120 571**
Personalkostnader	K10	–56 024	–53 077
Övriga kostnader	K11	–28 653	–34 944
Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	K24, K25	–6 882	–8 392
Kostnader sammanlagt		**–91 559**	**–96 413**
Resultat före nedskrivningar		**33 308**	**24 158**
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	K12	–3 049	–1 765
Rörelseresultat		**30 259**	**22 393**
Inkomstskatt	K13	–5 955	–4 766
Räkenskapsperiodens resultat		**24 304**	**17 626**
Hänförligt till:			
Innehav utan bestämmande inflytande		1	1 480
Aktieägarna i Ålandsbanken Abp		**24 303**	**16 146**
Resultat per aktie, euro	K14	1,60	1,12

Koncernens totalresultat

(tusen euro)

Koncernen	Not nr	1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
Räkenskapsperiodens resultat		**24 304**	**17 626**
Kassaflödessäkring		130	–92
Tillgångar som kan säljas		–2 017	2 002
Omräkningsdifferenser		47	74
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet		–901	1 465
Skatt på poster som har eller kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	K13	702	–909
varav kassaflödessäkring		–26	18
varav tillgångar som kan säljas		403	–400
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet		324	–527
Poster som har eller kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		**–1 139**	**1 075**
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	K41	1 665	–2 129
Skatt på poster som inte kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	K13	–333	426
Poster som inte kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		**1 332**	**–1 703**
Övrigt totalresultat	K36	**193**	**–628**
Räkenskapsperiodens totalresultat		**24 497**	**16 998**
Hänförligt till:			
Innehav utan bestämmande inflytande		1	1 480
Aktieägarna i Ålandsbanken Abp		**24 497**	**15 518**

Koncernens balansräkning

(tusen euro)

Koncernen		31.12.2015	31.12.2014
	Not nr		
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		199 461	86 434
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	K18	632 675	624 570
Utlåning till kreditinstitut	K19	44 972	129 234
Utlåning till allmänheten och offentlig sektor	K20	3 616 981	3 342 872
Aktier och andelar	K21	957	2 669
Innehav redovisade enligt kapitalandelsmetoden	K22	634	664
Derivatinstrument	K23	19 362	24 243
Immateriella tillgångar	K24	9 576	7 667
Materiella tillgångar	K25	24 020	26 830
Förvaltningsfastigheter	K25	351	436
Aktuella skattefordringar		613	125
Latenta skattefordringar	K28	4 361	4 863
Övriga tillgångar	K26	23 795	16 283
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	K27	24 447	25 484
Tillgångar totalt		**4 602 204**	**4 292 372**
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	K29	321 604	421 924
Skulder till allmänheten	K30	2 516 635	2 200 547
Emitterade skuldebrev	K31	1 411 966	1 311 799
Derivatinstrument	K23	18 952	33 652
Aktuella skatteskulder		1 249	539
Latenta skatteskulder	K28	17 155	13 674
Övriga skulder	K32	33 180	34 800
Avsättningar	K33	202	755
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	K34	25 699	29 018
Efterställda skulder	K35	42 679	49 790
Skulder totalt		**4 389 322**	**4 096 495**
Eget kapital och innehav utan bestämmande inflytande			
Aktiekapital		41 501	29 104
Överkursfond		32 736	32 736
Reservfond		25 129	25 129
Säkringsreserv	K36	–357	–461
Fond för verkligt värde	K36	1 105	2 719
Omräkningsdifferenser	K36	417	46
Egna aktier		–57	–215
Fond för inbetalt fritt eget kapital		24 992	24 601
Balanserade vinstmedel	K36	87 405	80 559
Aktieägarnas andel av eget kapital		**212 871**	**194 217**
Andel av eget kapital för innehav utan bestämmande inflytande		11	1 660
Eget kapital totalt		**212 882**	**195 877**
Skulder och Eget kapital totalt		**4 602 204**	**4 292 372**

Koncernens rapport över förändring i eget kapital

(tusen euro)

Koncernen	Aktie-kapital	Över-kurs-fond	Reserv-fond	Säkrings-reserv	Fond för verkligt värde	Om-räknings-differens	Egna aktier	Fond för inbetalt fritt eget kapital	Balanserade vinstmedel	Aktie-ägarnas andel av eget kapital	Andel av eget kapital för innehav utan bestämmande inflytande	Total
Eget kapital 31.12.2013	**29 104**	**32 736**	**25 129**	**–387**	**1 117**	**499**	**–244**	**24 485**	**68 102**	**180 541**	**3 541**	**184 082**
Periodens resultat									16 146	16 146	1 480	17 626
Övrigt totalresultat				–73	1 601	–453			–1 703	–628	0	–628
Överlåtelse av egna aktier							28			28		28
Teckningsoptioner								116		116		116
Transaktioner med koncernens ägare												
Dividendutdelning									–2 160	–2 160	–967	–3 126
Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande									173	173	–2 394	–2 221
Eget kapital 31.12.2014	**29 104**	**32 736**	**25 129**	**–461**	**2 719**	**46**	**–215**	**24 601**	**80 559**	**194 217**	**1 660**	**195 877**
Periodens resultat									24 303	24 303	–1	24 303
Övrigt totalresultat				104	–1 614	371			1 332	193	0	193
Överlåtelse av egna aktier							158			158		158
Dividendutdelning									–5 766	–5 766	–1 297	–7 063
Aktiesparprogram	61							391	213	665		665
Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande[1]	12 336								–13 236	–900	–353	–1 253
Eget kapital 31.12.2015	**41 501**	**32 736**	**25 129**	**–357**	**1 105**	**417**	**–57**	**24 992**	**87 405**	**212 871**	**11**	**212 882**

[1] Avser fusionen mellan Ålandsbanken Abp och Ålandsbanken Asset Management Ab.

För vidare uppgifter om förändring i eget kapital, se not nr K36

Koncernens kassaflödesanalys

(tusen euro)

Koncernen	1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
Kassaflöde från löpande verksamhet		
Rörelseresultat	30 259	22 393
Justering för ej kassaflödespåverkande poster		
Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	6 882	8 392
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	2 887	1 706
Orealiserade värdeförändringar	–78	–1 137
Periodiserade över-/underkurser på skuldebrev och emitterade skuldebrev	7 733	5 071
Förmånsbestämda pensionsplaner	221	–254
Resultat från investeringsverksamhet	–54	–187
Betalda inkomstskatter	–1 498	–1 562
Ökning (–) eller minskning (+) av fordringar från löpande verksamhet		
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	–16 671	–214 586
Utlåning till kreditinstitut	–7 291	2 615
Utlåning till allmänheten	–256 434	–287 232
Övriga tillgångar	2 398	60 536
Ökning (+) eller minskning (–) av skulder från löpande verksamhet		
Skulder till kreditinstitut	–90 781	96 980
Skulder till allmänheten	304 126	54 637
Emitterade skuldebrev	–78 890	125 688
Övriga skulder	–19 754	11 840
Kassaflöde från löpande verksamhet	**–116 945**	**–115 099**
Kassaflöde från investeringsverksamhet		
Investering i aktier och andelar	–4	–1 617
Försäljning av aktier och andelar	1 651	1 192
Investering i aktier i intresse- och dotterföretag	0	–36
Försäljning av aktier i intresse- och dotterföretag	0	75
Investering i materiella tillgångar	–934	–1 076
Försäljning av materiella tillgångar	123	327
Investering i immateriella tillgångar	–5 048	–2 551
Kassaflöde från investeringsverksamhet	**–4 212**	**–3 686**
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		
Emission aktiesparprogram/optionsrätter	452	116
Finansiell leasing	–948	–1 410
Ökning av lång upplåning från banker	94 173	77 229
Minskning av lång upplåning från banker	–97 847	–164 647
Ökning av emitterade säkerställda obligationer	252 371	335 476
Minskning av emitterade säkerställda obligationer	–91 500	–87 800
Ökning av riskdebenturer	8 543	18 581
Minskning av riskdebenturer	–15 585	–32 959
Betald dividend	–5 766	–2 160
Dividend utbetald till minoritet	–1 297	–967
Förvärv av innehav utan bestämmade inflytande	–1 297	–2 177
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**141 459**	**139 282**
Kursdifferens i likvida medel	877	–2 345
Förändring i likvida medel	**21 179**	**18 152**
Likvida medel vid årets början	211 767	193 615
Kassaflöde från löpande verksamhet	–116 945	–115 099
Kassaflöde från investeringsverksamhet	–4 212	–3 686
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	141 459	139 282
Kursdifferens i likvida medel	877	–2 345
Likvida medel vid årets slut	**232 945**	**211 767**
Likvida medel i kassaflödesanalysen består av följande poster:		
Kassa	6 195	5 623
Finlands Banks checkräkning	193 265	80 811
Vid anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	33 485	125 333
Summa likvida medel [1]	**232 945**	**211 767**

[1] Med likvida medel avses kassa, checkräkningen på Finlands Bank, vid anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut, övriga fordringar på kreditinstitut och skuldebrev med ursprunglig återstående löptid mindre än tre månader, samt fordringar på offentliga samfund som inte är kreditgivning. Investeringsverksamheten avser betalningar i anslutning till materiella och immateriella tillgångar samt innehavet av aktier och andelar förutom aktier avsedda för handel. Finansieringsverksamheten avser poster bland eget och främmande kapital som finansierar den löpande verksamheten. Analysen har gjorts enligt den indirekta metoden. I löpande verksamheten ingår erhållna räntor om 76 188 (77 778), betalda räntor om 22 562 (30 965) och erhållna dividendintäkter om 7 (376).

Risker och riskhantering

Allmänt

Exponering mot risk är en naturlig del av en banks verksamhet. Koncernens risker kan övergripande kategoriseras som affärsrisker, finansiella risker samt operativa risker.

Riskorganisation

Ålandsbankens riskorganisation baseras på de tre försvarslinjerna:

- Försvarslinje 1 – Risktagare
- Försvarslinje 2 – Kontroll av risker och regelefterlevnad
- Försvarslinje 3 – Oberoende granskning

Med risktagare avses bankens affärsdrivande enheter. De har det fulla ansvaret för de risker som deras egna verksamheter genererar. Såväl deras risktagande som hanteringen av den ska följa av banken fastställda strategier, policier, riktlinjer och risktoleranser.

Den oberoende kontrollen av risker och regelefterlevnad utförs av Risk Control, Compliance och Operativa Risker samt vissa delar av Kreditavdelningen. Risk Control och Operativa Risker upprätthåller riktlinjer och ramverk för riskhantering samt främjar en sund riskkultur genom att stödja affärsverksamheten i dess riskhantering. Compliance ansvarar för övervakning av regelefterlevnad.

Den oberoende granskningen utförs av Internrevision, som är direkt underställd styrelsen. Internrevision har i uppgift att utvärdera verksamheten genom oberoende översyn av förvaltning och system för interna kontroller.

Riskorganisation

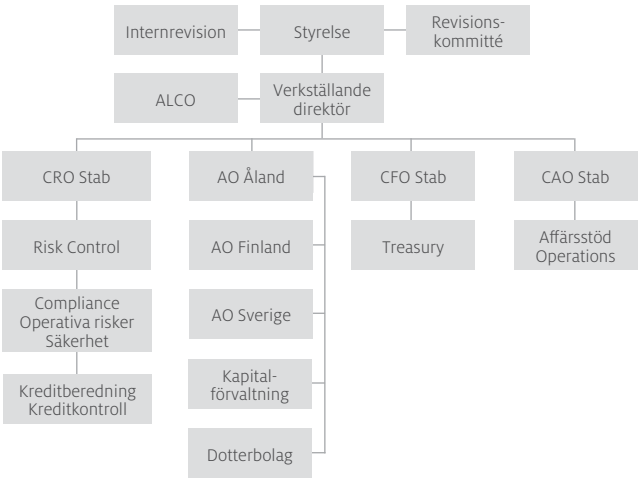

STYRELSEN

Styrelsen har det övergripande ansvaret för hantering och kontroll av risker och fastställer årligen de policydokument som anger övergripande principer och begränsningar för hantering av risker. Innehållet i policydokumenten har sin utgångspunkt i den av styrelsen definierade riskaptiten och risktoleransen.

REVISIONSKOMMITTÉN

Revisionskommittén, ett styrelseutskott, bistår styrelsen i dess övervakning av riskhantering, rapportering och intern kontroll.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Vd ska säkerställa att hanteringen av risker sker i enlighet med de principer och risktoleranser som styrelsen beslutat om. Detta sker genom vd:s fastställande av riktlinjer, som har sin utgångspunkt i de av styrelsen fastställda policydokumenten. Vd ska också säkerställa att affärsverksamheten är anpassad efter bankens kompetens och resurser samt att det finns nödvändiga resurser och system för kontroll och uppföljning.

RISK CONTROL

Risk Control, den oberoende riskkontrollfunktionen inom banken, ansvarar för löpande identifiering, mätning, analys, kontroll samt rapportering av bankens finansiella risker. Det innebär bland annat regelbunden kontroll av att bankens verksamhet håller sig inom fastställda risktoleranser samt regelbunden rapportering av bankens finansiella och operativa risker till ledning och styrelse. Gruppen Kreditriskmodellering ansvarar för bankens interna kreditklassificeringssystem.

OPERATIVA RISKER

Operativa risker (del av enheten Compliance och Operativa risker) är den enhet inom banken som ansvarar för analys och rapportering av koncernens operativa risker samt för upprätthållande av regelverk, arbetsrutiner och IT-system som stöd för enheternas hantering av operativa risker.

KREDITKONTROLL

Kreditkontroll, en enhet inom bankens kreditavdelning, ansvarar för för- och efterhandskontroll av kreditdokumentationen.

AFFÄRSOMRÅDEN, DOTTERBOLAG OCH TREASURY

Affärsområden, dotterbolag och Treasury ansvarar envar för den risk som uppstår i den egna verksamheten samt för att risktagning sker inom givna ramar och följer riktlinjer.

AFFÄRSSTÖD OCH OPERATIONS

Affärsstöd och Operations är bankens back-office funktioner och ansvarar för det tekniska genomförandet av affärstransaktioner.

ALCO-ASSET AND LIABILITY COMMITTÉ

ALCO-Asset and Liability Committé är ett beslutsorgan underställt vd som hanterar frågor rörande kapitalisering, likviditet, finansiering och finansiella risker.

Modell för riskhantering

Bankens modell för riskhantering syftar till att identifiera, mäta, kontrollera och rapportera riskerna i koncernen. Modellen är utformad för att tillmötesgå såväl externa regelverkskrav som interna krav och behov samt för att leva upp till god marknadspraxis.

Modellen består av:

- Interna regelverk, beslutade av styrelse och vd. Regelverken fastställer ansvarsfördelning samt principer och riktlinjer för hantering, mätning, kontroll och rapportering av koncernens risker.
- Tydliga och dokumenterade processbeskrivningar.
- System för mätning, uppföljning och kontroll av risker, anpassade efter verksamhetens komplexitet och storlek.
- Regelbunden rapportering till styrelse och ledning.
- Efter verksamheten anpassade resurser och kompetenser.
- Incidentrapportering.

ASSET AND LIABILITY MANAGEMENT

Asset and Liability Management (ALM) är ett begrepp och namnet på en process som syftar till att balansera den risk och den avkastning som uppstår i bankens verksamhet på de finansiella marknaderna. En hög risk kan äventyra framtida intäkter, skapa likviditetsbrist och faktiskt hota bankens överlevnad. Det är därför viktigt att bankens riskexponering överensstämmer med dess riskaptit samt möjlighet att hantera oväntade förluster till följd av ränteförändringar eller andra för banken ofördelaktiga händelser i dess omvärld.

I sitt arbete med ALM använder banken ett IT-stöd med vilket man skapar en ALM-process. Processen innehåller bland annat analys av strukturen på räntebindningstid och förfall avseende tillgångar och skulder, hedgestrategier, kapitalplanering, finansieringsbehov och stresstester. Processen består av såväl statiska som dynamiska scenarier, fördefinierade såväl som specifika för separata affärsbeslut.

Affärsrisk

Med affärsrisk menas risken för lägre intjäning på grund av försämrade affärsförhållanden. Affärsrisk omfattar strategisk risk, intjäningsrisk samt ryktesrisk.

Med strategisk risk avses dels förändringar i de grundläggande marknadsförutsättningarna, dels det arbete som styrelsen och vd ansvarar för avseende planering och organisation av företagets verksamhet.

Intjäningsrisk innebär volatilitet i intjäning på grund av till exempel oförutsedda lägre intäkter till följd av minskade volymer.

Ryktesrisk är risken för försämrat anseende hos såväl kunder och anställda som myndigheter, vilket kan medföra reducerade intäkter.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för förluster till följd av att en kund inte förmår fullgöra sina åtaganden gentemot koncernen och att för exponeringen ställd säkerhet inte täcker koncernens fordran. Motparter i detta avseende är alla juridiska och fysiska personer samt den offentliga sektorn. Med exponering avses summan av fordringar och investeringar inklusive åtaganden utanför balansräkningen. Till kreditrisk hänförs också motpartsrisk och landrisk.

Kreditrisken består i Ålandsbanken till största delen av fordringar på privatpersoner och icke finansiella företag. Fordringarna består huvudsakligen av krediter, kreditlimiter och garantier som beviljats. Inom ramen för normal bankverksamhet och riskhantering uppstår även kreditrisk genom handel med finansiella instrument, så kallad motpartsrisk. Motpartsrisken består huvudsakligen av exponeringar mot stater och finansiella institut. Kreditrisk finns också utanför bankens balansräkning i form av ännu inte utnyttjade lånelöften.

I tabellen nedan visas koncernens kreditriskexponering.

Kreditriskexponering	2015	2014
miljoner euro		
Utlåning till allmänheten	3 617	3 343
Utlåning till kreditinstitut	45	129
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	633	625
Derivatinstrument	19	24
Garantier	20	22
Outnyttjade checkräkningslimiter	76	82
Outnyttjade kreditkortslimiter	120	120
Kreditlöften	223	186
Summa	**4 754**	**4 531**

Utlåning per bransch
miljoner euro

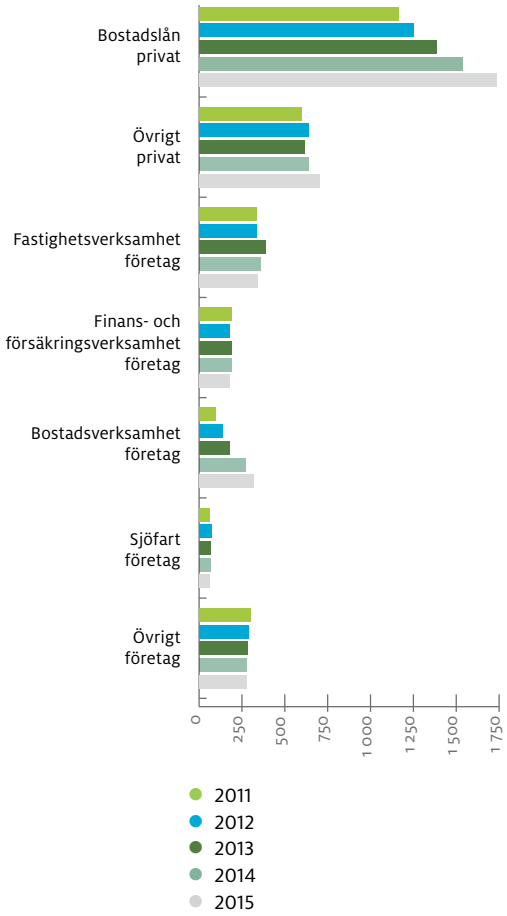

Under året har koncernens samlade kreditriskexponering ökat i takt med att utlåningen till allmänheten ökat. Huvudsakligen har utlåningen ökat inom det svenska bolånesegmentet. Samtidigt har även exponeringar härrörande från bankens likviditets- och balansförvaltning ökat till viss del i form av innehavda masskuldebrev, huvudsakligen emitterade av stater och finansiella institut som är belåningsbara hos centralbank. En väsentlig andel av innehavda masskuldebrev emitterade av finansiella institut utgörs av nordiska säkerställda obligationer med mycket god kreditkvalitet.

Den övergripande kreditstrategin regleras i koncernens policy för kreditgivning. Nivån på acceptabel kreditrisk fastställs i riskpolicyn, kreditriskpolicyn och i koncernbolagens egna verksamhetsstrategier. Kreditriskhanteringen bygger huvudsakligen på formella kredit- eller limitbeslut. För motpartsrisk fastställs specifika motpartslimiter.

Ålandsbanken är som nischbank selektiv i sitt val av kunder och kreditgivningen ska vara av hög kvalitet. Kravet på kvalitet åsidosätts inte till förmån för högre kreditvolymer eller för att uppnå högre avkastning. För att banken ska lyckas med sin kreditstrategi krävs att banken känner sina kunder väl och den bransch de är verksamma i.

Kredithanteringen utgår från att kreditbesluten ska vara baserade på tillräcklig kunskap om kunden. Detta innebär att banken i första hand gör affärer med kunder som är verksamma i de regioner där banken har kontor. För företagskrediter gäller allmänt att kunden ska ha en kontaktperson i banken som känner till kundens verksamhet och bransch samt kreditengagemangets risker och säkerheter. Större företagskrediter ska alltid föredras inför kreditkommittéer av ansvarig kontaktperson i banken innan krediten beviljas. Föredragningen är maximalt giltig i ett år innan den förnyas.

Varje beslutsfattare i kreditärenden i banken har en fastställd individuell limit inom ramen för vilken han eller hon har rätt att hantera enskilda kreditrisker. Besluten dokumenteras av den behöriga beslutsfattaren. Beslut i kreditärenden som faller utanför den enskilda förmannens limit fattas av en kreditkommitté. I ledningsgruppens kreditkommitté ingår bland annat verkställande direktören, CRO och kreditchefen. Ledningsgruppens kreditkommitté fattar beslut i kreditärenden upp till 10 miljoner euro och bankens styrelse fattar beslut i kreditärenden större än detta. Kreditärenden som föredras i ledningsgruppens kreditkommitté behandlas först i en kreditstab. Stabens uppgift är i första hand att säkerställa att kreditärendet ger en heltäckande och korrekt bild av kundens ekonomiska situation, framtida återbetalningsförmåga och säkerheternas värde. Innan ett lån lyfts sker en strikt formell kontroll av kreditengagemangets dokumentation. Kontrollen utförs av en oberoende kontrollfunktion inom CRO-staben.

Kreditriskerna i koncernen följs upp och analyseras centralt av koncernens riskkontrollfunktion som rapporterar direkt till verkställande direktören månadsvis och kvartalsvis till styrelsen i samband med koncernens riskrapport. Riskrapporten överlämnas till Finansinspektionen månadsvis.

Kreditriskuppföljningen och analysen av exponeringar mot privatpersoner och företag baseras i Ålandsbanken huvudsakligen på egna interna statistiska metoder, utvecklade i enlighet med kapitaltäckningsregelverket för intern kreditriskberäkning (IRB). Samtliga exponeringar i bankens kreditverksamhet följs upp enligt samma metoder, även om IRB-tillstånd ännu inte formellt beviljats för vissa portföljer.

UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

Inom utlåningen till allmänheten har majoriteten av alla krediter beviljade till privatpersoner och företag bostad eller annan fastighet som säkerhet. En stor del av utlåning sker även mot pantsättning av finansiella säkerheter som till största del marknadsvärderas dagligen.

I tabellen nedan visas hur utlåningen till allmänheten fördelar sig på bankens strategiska affärssegment. För företagskrediter används kundens näringsgrenskod/SNI-kod som mappas till bankens valda indelning av utlåning till allmänheten. För privatpersonskrediter avses användningssyftet för den specifika krediten.

Utlåning till allmänheten enligt affärssegment	2015			
miljoner euro	Private Banking	Premium Banking	Compass Card	Totalt
Bostäder	478	1 258		1 736
Värdepapper och övriga placeringar	242	130		372
Näringsverksamhet	40	94		134
Övrig privathushållning	64	90	45	199
Summa privatpersoner	**824**	**1 572**	**45**	**2 441**
Sjöfart		61		61
Handel	14	27		41
Bostadsverksamhet	281	37		318
Övrig fastighetsverksamhet	266	78		344
Finans- och försäkringsverksamhet	140	36		176
Hotell- och restaurangverksamhet	1	22		23
Övrig serviceverksamhet	61	43		104
Jordbruk, skogsbruk och fiske	2	17		19
Byggnadsverksamhet	17	15		32
Övrig industriverksamhet	5	31		36
Summa företag	**787**	**367**	**0**	**1 154**
Offentlig sektor och ideella organisationer	**6**	**16**	**0**	**22**
Utlåning totalt	**1 617**	**1 955**	**45**	**3 617**

I tabellen nedan visas på motsvarande sätt hur bankens utlåning till allmänheten fördelar sig enligt användningssyften, branscher fördelat på länder där banken är verksam i sin kreditgivning.

Utlåning till allmänheten	2015			2014		
miljoner euro	Finland	Sverige	Totalt	Finland	Sverige	Totalt
Bostäder	1 287	449	1 736	1 235	304	1 539
Värdepapper och övriga placeringar	335	37	372	283	37	320
Näringsverksamhet	129	5	134	121	4	125
Övrig privathushållning	150	49	199	142	52	194
Summa privatpersoner	**1 901**	**540**	**2 441**	**1 781**	**397**	**2 178**
Sjöfart	61	0	61	65	0	66
Handel	38	3	41	46	2	48
Bostadsverksamhet	56	262	318	60	211	271
Övrig fastighetsverksamhet	125	219	344	116	245	360
Finans- och försäkringsverksamhet	137	39	176	132	59	191
Hotell- och restaurangverksamhet	23	0	23	23	1	24
Övrig serviceverksamhet	82	22	104	86	19	105
Jordbruk, skogsbruk och fiske	19	0	19	13	0	13
Byggnadsverksamhet	28	4	32	28	5	33
Övrig industriverksamhet	36	0	36	38	0	38
Summa företag	**606**	**548**	**1 154**	**607**	**541**	**1 149**
Offentlig sektor och ideella organisationer	**22**	**0**	**22**	**17**	**0**	**17**
Utlåning totalt	**2 529**	**1 088**	**3 617**	**2 405**	**938**	**3 343**

Utlåning per land

miljoner euro

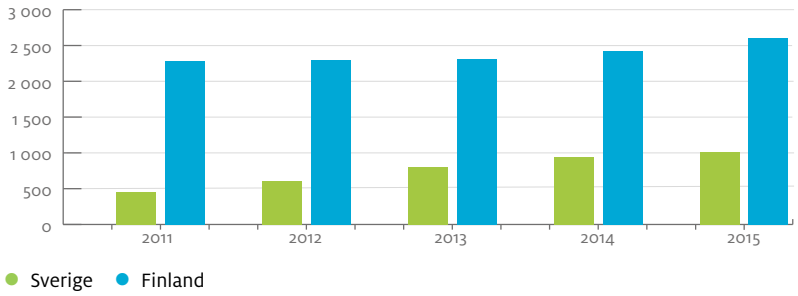

Under det gångna året ökade utlåningen mest i Sverige, huvudsakligen till bolånesegmentet och till bostadsbolag och bostadsrättsföreningar som utgör bankens särskilt utvalda tillväxtområde för kreditgivningen. Under året minskade samtidigt utlåningen till övrig fastighetsverksamhet och handel. Utlåning till privatpersoner svarar för cirka 67 procent av utlåningen till allmänheten i koncernen. Resterande del utgörs förutom av företagsutlåning även av utlåning till enheter inom den offentliga sektorn.

MOTPARTSRISKER

Med motpartsrisk avses risken att motparten i en finansiell transaktion inte kan fullgöra sitt åtagande i transaktionen. Motpartsrisker uppstår i bankens treasuryverksamhet vid handel med finansiella instrument och i derivattransaktioner. Banken tillämpar en bred definition av motpartsrisk och benämner samtliga exponeringar till finansiella motparter och stater som motpartsrisk, oavsett vilka kontrakt banken ingått med motparten.

De centralbanker, finansiella institut och investeringsbanker som koncernen samarbetar med ska ha en god kreditvärdighet för att långsiktigt kunna stödja koncernens fortsatta utveckling samt för att minimera kreditrisken. Exponeringen mot olika motparter begränsas av ett internt limitregelverk som fastställs av styrelsen. Limiten sätts specifikt på motparten i fråga och begränsar vilken typ av avtal som får ingås efter beslut i kreditkommittén. Innan limiten fastställs analyseras motpartens finansiella nyckeltal och ansedda kreditrisk på kreditmarknaden. Koncernens aggregerade exponering mot dessa motparter rapporteras månatligen i koncernens riskrapport. Riskkontrollfunktionen följer löpande med limitutnyttjandet i verksamheten och rapporterar avvikelser till verkställande direktör och intern revision.

I tabellen nedan anges koncernens exponeringar fördelade enligt de externa ratinginstituten Moody's och Standard & Poor's ratingbetyg samt exponeringstyp. I sammanställningen beaktas endast de motparter där den sammanlagda exponeringen överstiger 1 miljon euro.

Motpartsriskexponeringar

miljoner euro

Rating (S&P/Moody's)	Stats-obligationer	Säkerställda obligationer	Masskuldebrev	Overnight	Checkräkning	Derivat*	Summa
AAA\Aaa	89,5	296,0	0,0	34,5	158,8	0,0	578,7
AA+\Aa1	0,0	33,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,0
AA\Aa2	39,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,5
AA–\Aa3	16,8	5,4	66,8	0,0	5,9	14,6	109,5
A+\A1	0,0	0,0	16,7	0,0	56,4	0,7	73,7
A\A2	0,0	0,0	10,0	0,0	0,1	6,3	16,4
A–\A3	0,0	0,0	50,7	0,0	0,3	0,0	51,0
BBB+\Baa1	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	3,0
BBB\Baa2	0,0	0,0	9,9	0,0	0,0	0,0	9,9
Summa	**145,8**	**334,4**	**157,2**	**34,5**	**221,4**	**21,6**	**914,9**

*Enligt för banken positiva marknadsvärden.

Tabellen ovan visar att den största delen av bankens motpartsexponeringar härrör från innehav i statsobligationer och säkerställda obligationer i den högsta ratingklassen. Masskuldebreven är icke-säkerställda och banken har inte några efterställda värdepapper eller någon form av hybridlån i sin portfölj. Inga av bankens innehavda masskuldebrev utgörs av värdepapperiserade strukturer. Derivatexponeringar på andra finansiella institut uppkommer uteslutande inom ramen för bankens riskhantering och balansförvaltning inom finansieringsverksamheten samt genom emissioner av egna strukturerade produkter. Inom derivathandeln beaktar banken även säkerheter som ställts av motparten i form av penningmedel i banken.

Motpartsriskexponering per region

miljoner euro	Motpartsriskexponering	%
Norden	707,4	77
Övriga Europa	170,4	19
Nordamerika	37,0	4
Summa	**914,9**	

Tabellen ovan visar hur den samlade motpartsriskexponeringen är fördelad regionalt.

I tabellen nedan visas hur bankens samlade derivatexponeringar fördelar sig enligt huvudkategorier för underliggande risktyp och hur säkerheter används för att reducera exponeringsvärdet. Med positivt bruttovärde avses summan av de kontrakt som har ett positivt marknadsvärde ur bankens synvinkel. Exponeringsvärdet har beräknats i enlighet med marknadsvärderingsmetoden i kapitaltäckningsförordningen artikel 274.

Derivatexponeringar

miljoner euro	Nominellt belopp	Positivt bruttovärde	Exponerings-värde (brutto)	Mottagna säkerheter*	Exponerings-värde (netto)	Riskexponerings-belopp	Kapitalkrav
Ränta	899,8	20,6	26,0	5,8	20,1	9,7	0,8
Valuta	210,9	0,8	3,0	0,7	2,3	1,0	0,1
Aktie	35,0	1,8	4,1	1,2	2,9	1,0	0,1
Kredit	11,1	0,6	0,6	0,3	0,3	0,1	0,0
Total	**1 156,7**	**23,8**	**33,7**	**8,0**	**25,6**	**11,8**	**0,9**

*Mottagna säkerheter består till fullo utav likvida medel deponerade på konto hos banken

Från och med den 1 januari 2017 kommer banken att börja tillämpa den nya schablonmetoden (SA-CCR) för beräkning av exponeringsvärdet för derivat. Banken kommer även inom en snar framtid att överföra största delen av sin kreditriskexponering för derivat till central clearing genom kvalificerade centrala motparter.

Till kapitalkravet ovan tillkommer också kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk (CVA) för icke standardiserade derivatkontrakt som inte clearas genom central motpart. Vid årsskiftet uppgick kapitalkravet till 1,3 miljoner euro. Då banken överför sina exponeringar till central motpart kommer detta kapitalkrav att minska.

KONCENTRATIONSRISK

Riskkoncentrationer i utlåningen uppstår bland annat när kreditportföljen innehåller koncentration av utlåning mot vissa enskilda kunder eller kundhelheter, branscher, regioner eller länder. Banken hanterar koncentrationsrisk i kreditportföljen genom att limitera enskilda kunder, branscher och användningssyften. För banker gäller lagstadgade gränser för koncentrationer mot enskilda kunder eller kundhelheter. Stora exponeringar definieras i kapitaltäckningsregelverket som kunder och kundhelheter vars totala exponeringar utgör 10 procent eller mer av bankens kapitalbas. Koncernens stora exponeringar rapporteras kvartalsvis till Finansinspektionen inom ramen för COREP-rapporteringen. Enligt bestämmelserna i kapitaltäckningsregelverket får exponeringen mot en enskild kund eller kundhelhet inte överstiga 25 procent av bankens kapitalbas. Vid avstämning mot maxlimiten får belopp som utgörs av exponeringar på stater, multilaterala utvecklingsbanker och liknande motparter undantas. I kreditinstitutslagen föreskrivs även ett särskilt undantag för innehav i kvalificerade säkerställda obligationer, som får avräknas med 90 procent av beloppet.

I mindre institut kan en fastställd och högre begränsning än 25 procent beslutas av styrelsen för institutsexponeringar. Vid utgången av 2015 hade koncernen 20 (22) exponeringar som uppnådde rapporteringsgränsen om 10 procent av kapitalbasen. Av dessa utgjorde institut 9 (10) och exponeringar på stater eller liknande motparter 4 (5).

Med kundhelhet avses kunder (fysiska eller juridiska personer) som står i koncernförhållande eller annars i väsentlig ekonomisk intressegemenskap med varandra. En väsentlig ekonomisk intressegemenskap uppstår då ekonomiska svårigheter hos en kund i kundhelheten leder till att också andra eller alla kunder som hör till helheten sannolikt hamnar i betalningssvårigheter. En alltför stor koncentration av exponeringar gentemot en enskild kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning kan medföra hög kreditförlustrisk. Som ett led i riskhanteringen genomlyser kundrådgivaren företagskundens eventuella kopplingar till andra företag och privatpersoner.

Riskkontrollfunktionen följer månatligen upp koncentrationsrisken i utlåningen, och rapportering av dessa sker regelbundet till ledningsgrupp och styrelse. Överskridande av gränsvärdena ovan ska rapporteras omgående till Finansinspektionen. Banken prövar årligen behovet av extra kapital för koncentrationsrisk i sin interna kapitalutvärdering, både för branschkoncentrationsrisk och för koncentration för enskilda kunder.

BESKRIVNING AV RISKKLASSIFICERINGSSYSTEMET FÖR UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

I bankens interna riskklassificering delas exponeringarna in i sju riskklasser utgående från sannolikheten för fallissemang och sex klasser utgående från förlustandelen vid fallissemang. Därutöver finns en klass för fallerade krediter samt en klass för oklassificerade krediter. Klassen oklassificerade innehåller krediter till vissa juridiska företagsformer som undantagits metoderna för intern riskklassificering, exempelvis föreningar och stiftelser. Den interna ratingmodellen ska vara den viktigaste metoden för att beräkna och externt rapportera kapitalkrav enligt Baselregelverket (även benämnt IRB-metoden) i koncernen.

Sedan den 31 mars 2012 använder sig banken av sin interna metod för extern rapportering av kapitalkrav för kreditrisk i den finländska och åländska hushållsportföljen. För övriga kreditportföljer används tillsvidare Schablonmetoden. Banken kommer stegvis att rapportera kapitalkravet för dessa enligt IRB-metoden efter Finansinspektionens medgivande. I samband med IRB-tillståndet för den finländska hushållsportföljen beviljades banken tillstånd att på permanent bas undanta stats-, instituts- och aktieexponeringar från beräkning enligt IRB-metoden, eftersom dessa exponeringsklasser såväl historiskt som för närvarande utgörs av ett fåtal motparter. Även dotterbolagen inom koncernen undantas från IRB-metoden enligt tillståndet.

I IRB-metoden baseras bankens egna statistiska beräkningar på interna data för att uppskatta risken för fallissemang samt förlustandelen vid fallissemang hos bankens kreditkunder. Det interna riskklassificeringssystemet är den viktigaste hörnstenen i kreditbeviljningsprocessen och vid prissättningen av kreditrisk vid beviljandet av nya krediter. Förutom detta stöder banken sig på det interna systemet vid riskuppföljning, intern kapitalstyrning och rapportering av kreditrisk.

Några centrala begrepp inom bankens IRB-modell är:

PD (Probability of Default) – sannolikheten för att en kund kommer att fallera inom 12 månader. Enligt bankens övergripande definition anses en kund vara fallerad då förseningen avseende obetalda räntor och/eller amorteringar uppgår till mer än 90 dagar. Dock kan även andra faktorer få kunden att uppfylla bankens fallissemangsdefinition, exempelvis konkursansökan. Det beräknade PD-värdet konjunkturjusteras med en faktor som ska få PD-värdet att omfatta en lång konjunkturcykel (år 1991 och framåt). Till detta lägger banken säkerhetsmarginaler som proportionellt, utgående från portföljernas storlek, korrigerar för ett begränsat dataunderlag. Det beräknade PD-värdet placerar sedan in exponeringen i bankens sjugradiga PD-skala för

icke-fallerade krediter. Därutöver finns en klass för de krediter som fallerat och därmed har ett PD-värde om 100 procent. Bankens modeller för att skatta förlustsannolikhet för hushålls-exponeringar grundar sig helt på statistisk analysdata som banken har lagrat om kundernas återbetalningshistorik. I modellen för företagskunder används dessutom extern scoring data som bland annat grundar sig på företagens finansiella nyckeltal, ägare och branschtillhörigheter. Dessa externa ratingmodeller som banken använder i sin PD-beräkning utgör i sig IRB-modeller utvecklade i enlighet med myndigheternas strikta krav.

LGD (Loss Given Default) – anger den förlustandel i procent som banken räknar med att förlora vid fallissemang hos motparten. LGD beskriver således säkerhetssituationen i det engagemang som banken ingått med kunden. Banken använder den avancerade metoden för LGD i hushållsportföljen, vilket innebär att banken framställer LGD baserat på egna interna data som bygger på historiska återvinningar från realiserade säkerheter vid indrivning. För företagsportföljen används den grundläggande metoden för LGD, där förlustandelen fastställts av myndighet. Även det beräknade LGD-värdet konjunkturjusteras för att representera en återvinningssituation i ett lågkonjunkturläge.

EAD (Exposure at Default) – det exponeringsbelopp, inklusive upplupna räntor, som banken har gentemot kunden. I EAD beaktas, förutom själva kreditskulden, även outnyttjade delar av krediter och limiter med en kreditmotvärdesfaktor (CF). CF beskriver genomsnittlig utnyttjandegrad på den outnyttjade delen av engagemanget när krediten fallerar. Banken utvecklar för närvarande en egen intern modell för att även kunna uppskatta CF. Tillsvidare tillämpas dock en faktor om 100 procent, vilket innebär att outnyttjade belopp alltid beaktas fullt ut i kapitalkravsberäkningen vad gäller den IRB-godkända hushållsportföljen.

EL (Expected Loss) – anger i procent den förväntade förlusten som väntas uppstå på krediter som fallerar inom ett år. Genom att multiplicera PD och LGD med EAD-beloppet (PD×LGD×EAD) erhålls den förväntade förlusten uttryckt i euro. Bankens modell för att framställa förväntad förlust har både element av Point in time (LGD) och så kallat through the cycle-angreppssätt (PD) och baseras sammanfattningsvis på en hel konjunkturcykel inbegripet en lågkonjunktur. Eftersom riskparametrarna i beräkningen innehåller konjunkturjusteringar (se ovan) erhålls ett stressat värde på EL. EL betraktas även som kostnaden för kreditrisk i bankens prissättningsmodell och ska för varje kredit täckas av den faktiska ränteintäkten. Eftersom förlusten antas vara känd ska den även reserveras för i bankens kapitalbas i den mån en eventuell nedskrivning inte redan gjorts på fordran enligt redovisningsmässiga principer. Skillnaden mellan det beräknade förväntade förlustbeloppet för den IRB-godkända portföljen och tillhörande individuella nedskrivningar redovisas som ett avdrag från kärnprimärkapitalet på en egen rad i kapitalbasen (förväntade förluster enligt IRB utöver bokförda)

UL (Unexpected Loss) – till skillnad från EL, beskriver kapitalkravet den oförväntade förlusten som banken måste ta höjd för i sin kapitaltäckningsanalys och vid beräkningen används bland annat parametrarna PD, LGD och EAD. Dessa parametrar sätts in i en av myndighet given riskviktsformel. Denna formel justeras dock för olika typer av exponeringar, till exempel säkerhet i form av bostad och utan. Genom att multiplicera riskvikten med exponeringsbeloppet (EAD) fås riskexponeringsbeloppet som används i kapitaltäckningsanalysen. Banken tar höjd för den oförväntade förlusten i prissättningen i form av en kapitalkostnad som inkluderar ett av styrelsen fastställt avkastningskrav.

Inom staben Risk Office utförs årligen en omfattande utvärdering av systemet och resultatet av utvärderingen rapporteras till styrelsen. Översynen inbegriper en årlig validering och kalibrering av de riskmått och modeller som tillämpas för riskklassificering. Därtill sker en löpande kontroll för att säkerställa att risken mäts på ett tillförlitligt och konsekvent sätt. Ratingen är dynamisk, det vill säga den omprövas om det finns tecken på att motpartens återbetalningsförmåga ändrats. Internrevision utför den oberoende kontrollen av riskklassificeringssystemet och dess användning i verksamheten. Banken får inte göra ändringar i sina interna modeller som har en betydande påverkan på kapitalbaskravet utan Finansinspektionens godkännande.

Som nämns ovan följs företagskundernas ekonomiska ställning och kreditrisk också upp med hjälp av extern riskklassificering. I Finland tillhandahålls detta av Suomen Asiakastieto Oy och i Sverige av Upplysningscentralen AB (UC). För större företagskunder som ingår i företagsexponeringsklassen ska banken också genomföra en kvalitativ bedömning av kunden vilken ska revideras årligen och föredras inför bankens kreditkommitté. Den kvalitativa bedömningen utgör ett viktigt komplement till den statistiska scoringen av företagskunden.

Misskötta och svaga kreditengagemang samt trender för särskilda kreditriskindikatorer för utlåningen rapporteras månatligen till verkställande direktören och kvartalsvis till styrelsen i samband med koncernens interna riskrapport.

I tabellen nedan visas bankens exponeringar i den IRB-godkända hushållsportföljen, fördelade i PD-klasser. För varje PD-klass beräknas ett klassvärde vilket motsvarar den sammanvägda årliga risken för fallissemang för exponeringarna inom varje riskklass.

IRB-godkända hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet, privatpersoner

	2015					2014				
Riskklass	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD
1	0,04	1	74,9	4,5	4,5	0,04	1	71,5	4,5	4,5
2	0,11	2	186,8	11,2	15,6	0,11	2	184,3	11,7	16,2
3	0,14	3	295,5	17,7	33,3	0,14	3	290,2	18,4	34,6
4	0,21	5	550,0	32,9	66,2	0,21	5	503,7	31,9	66,6
5	0,75	14	424,6	25,4	91,6	0,75	14	388,5	24,6	91,2
6	7,31	65	108,0	6,5	98,0	7,31	65	110,9	7,0	98,2
7	28,75	110	17,2	1,0	99,0	28,75	104	18,3	1,2	99,4
Fallerade	100,00	297	16,0	1,0	100,0	100,00	272	9,8	0,6	100,0
Totalt			**1 673,0**	**100,0**				**1 577,1**	**100,0**	
Riskklass 1–5			**1 531,8**					**1 438,2**		
Riskklass 1–5			**91,6 %**					**91,2 %**		

IRB-godkända hushållsexponeringar, små och medelstora företag

	2015					2014				
Riskklass	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD
1	0,15	5	3,8	2,4	2,4	0,15	6	4,1	2,6	2,6
2	0,22	6	14,7	9,2	11,6	0,22	6	11,6	7,4	10,1
3	0,79	13	24,9	15,6	27,2	0,79	13	22,9	14,7	24,7
4	2,61	27	64,8	40,7	67,9	2,61	26	51,7	33,2	57,9
5	7,80	48	29,3	18,4	86,3	7,8	50	39,6	25,4	83,3
6	13,31	65	13,2	8,3	94,5	13,07	51	15,2	9,7	93,1
7	53,00	71	4,9	3,1	97,6	53,0	76	9,3	6,0	99,0
Fallerade	100,00	123	3,8	2,4	100,0	100,00	243	1,5	1,0	100,0
Totalt			**159,3**	**100,0**				**155,9**	**100,0**	
Riskklass 1–5			**137,4**					**129,9**		
Riskklass 1–5			**86,3 %**					**83,3 %**		

IRB-godkända hushållsexponeringar, övriga hushållsexponeringar

	2015					2014				
Riskklass	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD	PD enligt klassvärde	Riskvikt, %	EAD, miljoner euro	Andel EAD, %	Ack. % av totalt EAD
1	0,04	2	4,1	1,8	1,8	0,04	2	4,3	2,1	2,1
2	0,11	4	22,2	10,0	11,9	0,11	4	21,8	10,5	12,6
3	0,14	6	23,6	10,7	22,5	0,14	5	32,8	15,9	28,5
4	0,21	8	70,4	31,8	54,3	0,21	9	57,2	27,7	56,1
5	0,75	20	67,3	30,4	84,7	0,75	20	63,3	30,6	86,7
6	7,31	46	22,5	10,2	94,8	7,31	44	19,2	9,3	96,0
7	28,75	75	7,5	3,4	98,2	28,75	84	3,6	1,8	97,8
Fallerade	100,00	87	3,9	1,8	100,0	100,00	109	4,6	2,2	100,0
Totalt			**221,5**	**100,0**				**206,9**	**100,0**	
Riskklass 1–5			**187,6**					**179,5**		
Riskklass 1–5			**84,7 %**					**86,8 %**		

Det exponeringsviktade PD-värdet enligt klassvärde, inbegripet konjunkturjustering och säkerhetsmarginaler för samtliga icke-fallerade hushållsexponeringar som användes i kapitalkravsberäkningen per den 31 december 2015, var 1,52 procent. För hushållsexponeringar med fastighet som säkerhet uppgick viktat PD till 1,07 procent, för små och medelstora företag och övriga hushållsexponeringar 5,52 respektive 2,07 procent.

Vid slutet av 2014 uppgick exponeringsviktat PD enligt klassvärde, inbegripet konjunkturjustering och säkerhetsmarginaler för samtliga icke-fallerade hushållsexponeringar, till 1,70 procent. För hushållsexponeringar med fastighet som säkerhet uppgick viktat PD till 1,14 procent, för små och medelstora företag och övriga hushållsexponeringar 7,52 respektive 1,54 procent.

I tabellen nedan visas verkliga utfall av fallissemang under 2015. Notera att de verkliga utfallen observerats under en period då det makroekonomiska läget varit bättre än det genomsnittsläge till vilket konjunkturjustering gjorts.

Fallissemangsfrekvens* 2015

Exponeringsklass	Verkligt utfall, %	Uppskattat värde, %**
Hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet	0,49	0,94
Små- och medelstora företag klassificerade som hushållsexponeringar	1,18	5,56
Övriga hushållsexponeringar	1,25	2,30
Hushållsexponeringar totalt	0,73	1,59

*Aritmetiska medelvärden

**Uppskattat den 31.12 2014. Omfattar konjunkturjustering och försiktighetsmarginaler.

I tabellen nedan presenteras EAD-viktade genomsnittliga LGD-nivåer per den 31 december 2015 i procent för respektive exponeringsklass där IRB-metoden tillämpas. Uppskattade nivåer inbegriper säkerhetsmarginaler samt konjunkturjustering av LGD till ett lågkonjunkturläge.

Uppskattade LGD-nivåer per den 31.12.2015

Exponeringsklass	Icke-fallerande, %	Fallerande, %	Totalt, %
Hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet*	11,3	29,5	11,5
Små- och medelstora företag klassificerade som hushållsexponeringar	17,5	32,6	17,8
Övriga hushållsexponeringar	20,0	46,9	20,5
Hushållsexponeringar totalt	12,7	32,8	12,9

*Enligt kapitaltäckningsregelverket får det genomsnittliga LGD-värdet för exponeringar med bostadssäkerhet utan statsgaranti inte vara lägre än 10 procent.

Den exponeringsviktade LGD-nivån för samtliga icke-fallerande hushållsexponeringar låg per den 31 december 2014 på 12,6 procent. För icke-fallerande hushållsexponeringar med bostad som säkerhet uppgick LGD till 11,2 procent, för icke-fallerande små och medelstora företag till 17,4 procent och övriga icke-fallerande hushållsexponeringar till 19,9 procent. De uppskattade nivåerna är så gott som oförändrade för respektive exponeringsklass mellan den 31 december 2014 och den 31 december 2015.

Uppskattade och observerade LGD-nivåer för de exponeringar som fallerade under 2014 presenteras i nedanstående tabell. Vid beräkning av observerat LGD har endast återvinningar från bostads- och finansiella säkerheter fram till den 31 december 2015 beaktats. Detta medför att den observerade LGD-nivån kommer att sjunka ytterligare, eftersom det per den 31 december 2015 kvarstår orealiserade säkerheter för fallissemangen från 2014.

LGD-nivåer för fallissemang 2014

Exponeringsklass	Uppskattat LGD, %	Observerat LGD, %
Hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet	10,4	6,2
Små- och medelstora företag klassificerade som hushållsexponeringar	14,3	26,1
Övriga hushållsexponeringar	39,5	20,0
Hushållsexponeringar totalt	21,1	14,6

I tabellen nedan visas bankens beräknade förväntade förlust uttryckt i miljoner euro (PD×LGD×EAD) för hushållsportföljen. Det förväntade beloppet jämförs med reserverat belopp för individuella nedskrivningar i den IRB-godkända portföljen. Tabellen visar att det belopp som utgör underskott mot gjorda individuella nedskrivningar per den 31 december 2015 uppgår till 5,7 miljoner euro. Den förväntade förlusten utgjorde vid årsskiftet 0,54 procent av IRB-godkänt exponeringsbelopp jämfört med 0,55 procent föregående år.

Redovisade nedskrivningar och förväntade förluster	2015			2014		
miljoner euro						
Exponeringsklass	Individuella nedskrivningar	Beräknad förväntad förlust	Netto	Individuella nedskrivningar	Beräknad förväntad förlust	Netto
Hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet, privatpersoner	–1,4	4,1	2,7	–1,1	3,8	2,7
Små och medelstora företag klassificerade som hushållsexponeringar	–1,1	2,8	1,7	–0,5	2,7	2,2
Övriga hushållsexponeringar	–2,8	4,1	1,3	–3,2	4,1	0,8
Hushållsexponeringar totalt	**–5,3**	**11,0**	**5,7**	**–4,8**	**10,6**	**5,8**
Andel av IRB-godkänd exponering, %	**0,26**	**0,54**		**0,25**	**0,55**	

SCHABLONMETOD FÖR BERÄKNING AV KAPITALKRAV

I schablonmetoden delas exponeringarna in i olika exponeringsklasser beroende på motpart, säkerhet eller fordran. De exponeringsvärden som beaktas i kapitalkravsberäkningen multipliceras därefter med den riskvikt som anges i kapitalkravsregelverket för respektive exponeringsklass eller exponeringstyp. Exponeringar gentemot EES-stater och deras respektive centralbanker ska exempelvis alltid, givet att de är utryckta i den nationella valutan, ges riskvikt 0 procent och exponeringar som helt eller delvis är fullt ut säkrade med bostadssäkerhet ges en riskvikt om 35 procent. Banken baserar till följd av de nya kapitaltäckningsföreskrifterna riskvikten för institut och säkerställda obligationer på extern rating från de utvalda kreditvärderingsinstituten Moody's, Standard & Poor's och Fitch. De olika ratingbetygen översätts enligt fastslagen princip till kreditkvalitetssteg som i sin tur mappas till en riskvikt enligt regelverket. För de exponeringar som inte har en extern rating baseras riskvikten på hemstatens rating (Sovereign Method). Tabellen nedan visar hur exponeringsvärden efter kreditriskreducerande åtgärder fördelas i kreditkvalitetssteg i exponeringsklasserna där extern rating används för att beräkna riskexponeringsbelopp.

Exponeringsvärden som riskvägts på basen av extern kreditrating			
miljoner euro			
Kreditkvalitetssteg	Rating S&P	Institutsexponeringar	Säkerställda obligationer
1	AAA till AA–	56,3	334,4
2	A+ till A–	63,9	
3	BBB+ till BBB–	27,0	
4	BB+ till BB–		
5	B+ till B–		
6	CCC och lägre		
Sovereign method			
Totalt		**147,2**	**334,4**

För att beräkna riskexponeringsbelopp för de exponeringar som i kapitaltäckningsregelverket benämns som motpartsriskexponeringar eller transaktioner med lång avvecklingscykel använder sig banken av marknadsvärderingsmetoden för att beräkna exponeringsvärdet som ligger till grund för kreditriskberäkningen som sedan sker enligt schablonmetoden. För att därtill beräkna kapitalbaskrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk för de derivatexponeringar som inte clearas genom en kvalificerad central motpart använder banken sig av schablonmetoden som föreskrivs i kapitaltäckningsföreskrifterna.

SÄKERHETSHANTERING OCH KREDITRISKREDUCERING

Säkerheter eliminerar eller reducerar bankens förlust om kredittagaren inte kan fullfölja sina betalningsförpliktelser. Krediter till privatpersoner och företag är därför som huvudregel säkerställda. Detta gäller till exempel bostadsfinansiering till privatpersoner, krediter till fastighetsbolag, värdepapperskrediter till privatpersoner och företag samt diverse andra typer av finansieringar.

Banken följer regelbundet upp marknadsvärden i belånade objekt och värdepapper som utgör säkerhet för krediter. En uppföljning av bostadssäkerheternas marknadsvärde görs kvartalsvis och där behov påvisas anlitas en extern värderare för omvärderingar.

Genom att tillämpa konservativa belåningsgrader på säkerheter tar banken höjd för en eventuell negativ prisutveckling för olika former av säkerheter, exempelvis bostadspriser och kursutveckling på finansiella säkerheter. Som huvudregel belånas bostadssäkerheter exempelvis till 70–75 procent av marknadsvärdet. I banken utgör bostadssäkerheter den i särklass mest betydande säkerhetstypen i kreditgivningen, även finansiella säkerheter används i stor utsträckning.

Krediter utan säkerhet beviljas främst vid mindre krediter till privatpersoner och endast i undantagsfall till företag. I det senare fallet upprättas som regel särskilda lånevillkor som ger banken större rättigheter till omförhandling eller uppsägning av krediten.

KREDITRISKREDUCERING I KAPITALTÄCKNINGSANALYSEN

Med kreditriskreducering (CRM, Credit Risk Mitigation) vid kapitalkravsberäkning avses beaktandet av vissa godkända säkerheter som sänker kapitalkravet för kreditrisk. De säkerheter Ålandsbanken beaktar i kapitalkravsberäkningen är bostäder, garantier ställda av stat och institut, depositioner i egen och annan bank samt finansiella säkerheter. För finansiella säkerheter används den fullständiga metoden. Godkända finansiella säkerheter enligt kapitaltäckningsregelverket volatilitetsjusteras med givna så kallade haircuts och påverkar LGD-parametern för de exponeringsklasser där IRB tillämpas och reducerar exponeringsbeloppet för de exponeringar där schablonmetoden används. Den största kategorin av denna form av kreditriskreduceringsmetod består av aktier noterade på Helsingfors- och Stockholmsbörsen. Den näst största kategorin består av räntebärande värdepapper emitterade eller förmedlade av i huvudsak nordiska kreditinstitut.

De bostadssäkerheter som används vid kreditriskreducering ska uppfylla särskilda krav som kapitaltäckningsföreskrifterna ställer för att kunna godtas, bland annat krav på regelbunden oberoende värdering och att säkerheten överstiger fordran med ett väsentligt belopp (säkerställs genom belåningsgraden). Banken beställer kvartalsvis indexjustering av bostadssäkerhetsmassan för att följa med prisutvecklingen på bostadsmarknaden. I bankens IRB-modeller påverkar bostadssäkerhetens marknadsvärde LGD-parametern. I Schablonmetoden används istället en av myndighet fastställd riskvikt om 35 procent på de krediter som täcks av belåningsvärdet beräknat på de pantsatta bostadssäkerheternas marknadsvärde. I beräkningarna godtas inte kommersiella fastigheter som kreditriskreducerande säkerheter.

Genom att använda sig av garantier ställda av bland annat stater (eller liknande) får banken genom så kallat obetalt kreditriskskydd substituera, det vill säga flytta hela eller en del av en exponering till en motpart med bättre kreditkvalitet vid beräkning av kapitalkrav för kreditrisk. De främsta tillhandahållarna av obetalt kreditriskskydd är finska staten och landskapet Åland.

Tabellen nedan visar hur stor andel av respektive kreditriskreduceringsform som beaktas vid kapitalkravsberäkningen för kreditstocken, efter att belåningsgrader och haircuts tillämpats på säkerheterna.

Kreditriskreduceringsform	31.12.2015	31.12.2014
miljoner euro		
Statsborgen	35,4	26,2
Landskaps- eller kommunborgen	23,1	21,3
Bankborgen	0,2	0,3
Depositioner	21,1	18,2
Finansiella säkerheter	228,0	191,7
Bostad	2 408,5	2 145,6
Annan, icke godtagbar säkerhet	900,7	939,7
Total kreditstock	**3 617,0**	**3 343,0**
Andel med godtagbar säkerhetsform, %	**75**	**72**

I tabellen nedan visas de belopp som banken reducerar kreditrisken med genom garantier, finansiella säkerheter och bostadssäkerheter. I kategorin övriga säkerheter ingår pantsatta depositioner som helt reducerar exponeringen. Positiva värden i garantikolumnen för exponeringsklasserna stat och institut i tabellen indikerar ett inflöde till dessa exponeringsklasser genom så kallad substitution av kreditrisk.

Kreditrisk enligt IRB-metoden	2015					
miljoner euro	Exponering innan kreditrisk-skydd	Garantier	Övriga säkerheter	Exponering efter CRM	Finansiella säkerheter*	Marknads-värde av bostads-säkerheter*
Hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet, privatpersoner	1 680,5	–9,7	0,0	1 670,8	74,9	3 218,7
Små- och medelstora företag klassificerade som hushållsexponeringar	161,1	–2,1	0,0	159,0	31,9	238,9
Övriga hushållsexponeringar	243,6	–22,8	0,0	220,8	257,5	24,6
Totalt portföljer i IRB-metoden	**2 085,2**	**–34,6**	**0,0**	**2 050,6**	**364,2**	**3 482,2**

	2014					
miljoner euro	Exponering innan kreditrisk-skydd	Garantier	Övriga säkerheter	Exponering efter CRM	Finansiella säkerheter*	Marknads-värde av bostads-säkerheter*
Hushållsexponeringar med säkerhet i fastighet, privatpersoner	1 583,4	–8,3	–0,1	1 575,1	74,8	3 065,9
Små- och medelstora företag klassificerade som hushållsexponeringar	157,8	–2,2	0,0	155,6	23,8	228,1
Övriga hushållsexponeringar	225,8	–19,5	–0,1	206,2	227,0	28,5
Totalt portföljer i IRB-metoden	**1 966,9**	**–30,0**	**–0,2**	**1 936,8**	**325,7**	**3 322,4**

* Reducerar inte exponeringen utan påverkar istället LGD-parametern.

Kreditrisk enligt schablonmetoden	2015					
miljoner euro	Exponering innan kreditrisk-skydd	Garantier	Finansiella säkerheter	Övriga säkerheter	Netto-exponering innan CF	Belånings-värde från bostad
Exponeringar mot stater, centralbanker och lokala myndigheter	364,3	63,9			428,2	0,0
Institutsexponeringar	209,4	0,0	–8,0		201,4	0,0
Företagsexponeringar	801,0	–27,1	–146,1		627,8	0,0
Exponeringar med säkerhet i fastighet	810,4				810,4	810,4
Hushållsexponeringar	381,6	–2,2	–25,5		353,9	0,0
Totalt portföljer i schablonmetoden	**2 566,7**	**34,6**	**–179,6**	**0,0**	**2 421,7**	**810,4**

	2014					
miljoner euro	Exponering innan kreditrisk-skydd	Garantier	Finansiella säkerheter	Övriga säkerheter	Netto-exponering innan CF	Belånings-värde från bostad
Exponeringar mot stater, centralbanker och lokala myndigheter	319,8	50,4			370,2	0,0
Institutsexponeringar	341,8	0,2	–6,0		336,0	0,0
Företagsexponeringar	935,4	–20,4	–134,4		780,6	0,0
Exponeringar med säkerhet i fastighet	620,8				620,8	620,8
Hushållsexponeringar	137,4		–12,0		125,4	0,0
Totalt portföljer i schablonmetoden	**2 355,2**	**30,2**	**–152,4**	**0,0**	**2 233,0**	**620,8**

Under året har säkerhetsbelopp i form av finansiella säkerheter och garantier ställda av stat och institut ökat till följd av utvecklingen på de finansiella marknaderna. Marknadsvärde i form av bostadssäkerheter som används i LGD-parametern i bankens IRB-godkända portfölj är cirka 160 miljoner euro högre än vid utgången av föregående år. Indikativt genomsnittligt LTV-värde (belåningsgrad) för bostadssäkerheter i den IRB-godkända portföljen uppgår enligt tabellen ovan till 59 procent jämfört med 58 procent för ett år sedan.

I tabellen nedan sammanfattas koncernens samlade kreditriskexponering och riskexponeringsbelopp per exponeringsklass. EAD-beloppet anger nettoexponeringen efter beaktandet av vissa utav kreditriskreduceringsmetoderna beskrivna ovan och beaktandet av kreditmotvärdesfaktorer (CF).

Totalt EAD och genomsnittlig riskvikt för kreditriskexponeringar			2015		
miljoner euro	Bruttoexponering	EAD	Riskvikt, %	Risk-exponerings-belopp	Kapitalkrav
Kreditrisk enligt IRB-metoden					
Hushåll – säkrade genom fastigheter, små och medelstora företag	126,1	125,1	33	41,8	3,3
Hushåll – säkrade genom fastigheter, privatpersoner	1 680,5	1 673,0	14	236,7	18,9
Hushåll – övriga små och medelstora företag	35,0	34,2	32	11,0	0,9
Hushåll – övriga privatpersoner	243,6	221,5	18	40,7	3,3
Summa exponeringar enligt IRB-metoden	**2 085,2**	**2 053,8**	**16**	**330,1**	**26,4**
Kreditrisk enligt schablonmetoden					
Exponeringar mot stater, centralbanker och lokala myndigheter	364,3	416,8	0	0,0	0,0
Institutsexponeringar	209,4	201,4	36	72,3	5,8
Exponeringar mot säkerställda obligationer	334,4	334,4	10	33,4	2,7
Företagsexponeringar	801,0	561,5	96	540,8	43,3
Hushållsexponeringar	381,6	115,5	70	80,5	6,4
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	810,4	801,4	34	270,1	21,6
Fallerande exponeringar	22,6	15,0	126	18,9	1,5
Poster förknippade med särskilt hög risk	1,8	1,8	156	2,8	0,2
Aktieexponeringar	1,6	1,6	113	1,8	0,1
Företag för kollektiva investeringar (fonder)	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Övriga poster	49,7	49,7	82	40,9	3,3
Summa exponeringar enligt schablonmetoden	**2 976,9**	**2 499,2**	**42**	**1 061,7**	**84,9**
Totalt riskexponeringsbelopp	**5 062,1**	**4 553,0**	**31**	**1 391,8**	**111,3**

			2014		
miljoner euro	Bruttoexponering	EAD	Riskvikt, %	Risk-exponerings-belopp	Kapitalkrav
Kreditrisk enligt IRB-metoden					
Hushåll – säkrade genom fastigheter, små och medelstora företag	122,2	121,1	36	43,4	3,5
Hushåll – säkrade genom fastigheter, privatpersoner	1 583,4	1 577,1	13	210,0	16,8
Hushåll – övriga små och medelstora företag	35,6	34,8	35	12,3	1,0
Hushåll – övriga privatpersoner	225,8	206,9	18	36,9	3,0
Summa exponeringar enligt IRB-metoden	**1 966,9**	**1 939,9**	**16**	**302,6**	**24,2**
Kreditrisk enligt schablonmetoden					
Exponeringar mot stater, centralbanker och lokala myndigheter	319,8	359,8	0	0,0	0,0
Institutsexponeringar	341,8	336,1	31	105,1	8,4
Exponeringar mot säkerställda obligationer	214,8	214,8	10	22,4	1,8
Företagsexponeringar	935,4	662,1	94	621,8	49,7
Hushållsexponeringar	137,3	66,5	74	49,0	3,9
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	620,8	617,7	35	213,3	17,1
Fallerande exponeringar	18,3	8,7	134	11,7	0,9
Poster förknippade med särskilt hög risk	0,3	0,3	150	0,4	0,0
Aktieexponeringar	1,2	1,2	102	1,2	0,1
Företag för kollektiva investeringar (fonder)	2,1	2,1	100	2,1	0,2
Övriga poster	52,8	52,8	85	44,7	3,6
Summa exponeringar enligt schablonmetoden	**2 644,7**	**2 322,1**	**46**	**1 071,8**	**85,7**
Totalt riskexponeringsbelopp	**4 611,7**	**4 261,9**	**32**	**1 374,5**	**110,0**

Särskilda IRB-relaterade uppgifter	2015	2014
miljoner euro		
Kreditriskjusteringar härrörande från IRB-godkända portföljer	5,8	5,6
Beräknat förväntat förlustbelopp enligt IRB-modeller	–11,0	–10,6
Underskott som avdras från kapitalbasen i kapitaltäckningsanalysen (netto EL)	–5,2	–4,9
Övergångsregelns begränsning (Min. 80 % av kapitalkrav enligt Schablonmetoden)*	117,8	57,7
Kapitalkrav med beaktande av IRB	117,0	46,2
Tilläggskapitalkrav inklusive nettoeffekten för underskott som avdras från kapitalbasen	0,8	17,0

*Banken har under året beviljats tillstånd att beräkna övergångsregeln på hela kapitalkravet för kreditrisk istället för att endast beräkna på de IRB-godkända portföljerna.

I tabellen nedan fördelas koncernens samlade kreditriskexponeringar och riskexponeringsbelopp enligt regioner.

Regionsfördelning: EAD och riskexponeringsbelopp för kreditriskexponeringar 2015	Finland		Sverige		Övriga	
miljoner euro	EAD	Risk-exponerings-belopp	EAD	Risk-exponerings-belopp	EAD	Risk-exponerings-belopp
Kreditrisk enligt IRB-metoden						
Hushåll – säkrade genom fastigheter, små och medelstora företag	125,1	41,8			0,0	0,0
Hushåll – säkrade genom fastigheter, privatpersoner	1 673,0	236,7			0,0	0,0
Hushåll – övriga små och medelstora företag	34,2	11,0			0,0	0,0
Hushåll – övriga privatpersoner	221,5	40,7			0,0	0,0
Summa exponeringar enligt IRB-metoden	**2 053,8**	**330,1**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Kreditrisk enligt schablonmetoden						
Exponeringar mot stater, centralbanker och lokala myndigheter	217,8	0,0	69,8	0,0	129,1	0,0
Institutsexponeringar	30,3	8,4	73,3	26,4	97,8	37,6
Exponeringar mot säkerställda obligationer	15,2	1,5	199,9	20,0	119,3	11,9
Företagsexponeringar	292,8	278,6	269,1	262,2	0,0	0,0
Hushållsexponeringar	77,8	53,2	37,7	27,2	0,0	0,0
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	52,2	17,1	749,3	253,0	0,0	0,0
Fallerande exponeringar	14,7	18,5	0,3	0,4	0,0	0,0
Poster förknippade med särskilt hög risk	1,8	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieexponeringar	1,6	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Företag för kollektiva investeringar (fonder)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga poster	46,9	38,2	2,8	2,8	0,0	0,0
Summa exponeringar enligt schablonmetoden	**751,2**	**420,1**	**1 402,1**	**592,0**	**345,9**	**49,5**
Totalt riskexponeringsbelopp	**2 805,0**	**750,3**	**1 402,1**	**592,0**	**345,9**	**49,5**

OSÄKRA OCH FÖRFALLNA FORDRINGAR

En fordran definieras som osäker då det är sannolikt att betalningar inte kommer att fullföljas kontraktsenligt och där, med anledning av detta, en eller flera krediter inom en kundhelhet har gett upphov till en individuell reservering. Osäkra fordringar redovisas brutto utan att beakta individuella reserveringar och utan hänsyn till säkerheter som erhållits för att säkerställa fordran. Förfallna fordringar uppstår när en kredittagare har avvikit från avtalsenlig betalning av ränta eller amortering. Fordringar med förfallna belopp äldre än 90 dagar var vid utgången av 2015 på en högre nivå än vid utgången av föregående år. Redovisat värde före beaktande av individuella reserveringar uppgick till 41,1 miljoner euro (29,4).

En reservering för förväntad förlust görs om det finns objektiva belägg som indikerar att en fullständig återbetalning av en fordran inte längre är sannolik. Reserveringens storlek motsvarar skillnaden mellan det redovisade värdet av den utestående exponeringen och det diskonterade värdet av förväntade framtida kassaflöden hänförliga från fordran och eventuella erhållna säkerheter eller garantier. Om det inte föreligger några belägg för en individuell reservering av en fordran, oavsett om fordran till sin storlek är betydande eller inte, inkluderas den i en

grupp av finansiella tillgångar med likartade kreditriskegenskaper vilka genomgår en kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet. Samtliga bankens gruppvisa nedskrivningar som redovisas nedan är av typen gruppvisa reserveringar som värderats kollektivt enligt IFRS-regelverket. Dessa hanteras i kapitaltäckningsanalysen som specifika kreditriskjusteringar. Nedskrivningsbehovet prövas kvartalsvis. Individuella reserveringar vid utgången av 2015 uppgick till 10,6 miljoner euro (14,3). Reserveringsgraden för osäkra fordringar, beräknad som individuell reservering genom osäkra fordringar, uppgick till 34 procent (66).

Osäkra och förfallna fordringar					2015				
miljoner euro	Osäkra, brutto	Andel osäkra fordringar, %	Individuell nedskrivnings-reserv	Gruppvis nedskrivnings-reserv	Reserverings-grad, %	Förfallna > 90 dagar	Förfallna 60–90 dagar	Förfallna 30–59 dagar	Förfallna 5–29 dagar
Bostäder	6,8	0,4	2,9	0,0	43	8,7	0,9	3,4	8,7
Värdepapper och övriga placeringar	1,8	0,5	0,0	0,0	1	2,5	0,0	0,8	2,7
Näringsverksamhet	0,7	0,5	0,7	0,0	109	5,1	0,3	0,9	1,8
Övrig privathushållning	1,2	0,6	0,4	1,0	30	3,2	0,1	0,5	2,9
Summa privatpersoner	**10,5**	**0,4**	**4,1**	**1,1**	**38**	**19,5**	**1,3**	**5,7**	**16,2**
Sjöfart	1,1	1,8	0,2	0,0	22	0,1	0,0	0,0	0,0
Handel	1,5	3,7	1,0	0,0	69	0,8	0,0	0,1	0,2
Bostadsverksamhet	2,8	0,9	1,0	0,0	37	0,8	0,0	0,0	0,1
Övrig fastighetsverksamhet	9,0	2,6	1,1	0,0	13	9,5	0,0	0,2	1,3
Finans- och försäkrings-verksamhet	0,2	0,1	0,2	0,0	97	0,9	0,0	0,0	0,4
Hotell- och restaurang-verksamhet	0,4	1,8	0,3	0,0	65	0,4	0,0	0,0	0,2
Övrig serviceverksamhet	5,8	5,6	2,6	0,1	45	6,1	0,0	0,1	0,7
Jordbruk, skogsbruk och fiske	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Byggnadsverksamhet	0,1	0,2	0,1	0,0	100	3,0	0,0	0,0	0,0
Övrig industriverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,1	0,0	0,0	0,9
Summa företag	**20,8**	**1,8**	**6,6**	**0,1**	**31**	**21,7**	**0,0**	**0,5**	**3,7**
Offentlig sektor och ideella organisationer	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0	0
Utlåning totalt	**31,4**	**0,9**	**10,6**	**1,2**	**34**	**41,1**	**1,3**	**6,1**	**19,9**

					2014				
miljoner euro	Osäkra, brutto	Andel osäkra fordringar, %	Individuell nedskrivnings-reserv	Gruppvis nedskrivnings-reserv	Reserverings-grad, %	Förfallna > 90 dagar	Förfallna 60–90 dagar	Förfallna 30–59 dagar	Förfallna 5–29 dagar
Bostäder	5,1	0,3	2,8	0,0	55	7,8	2,5	5,4	13,0
Värdepapper och övriga placeringar	1,2	0,4	0,0	0,0	2	0,8	0,4	1,5	2,5
Näringsverksamhet	1,3	1,0	0,7	0,3	53	2,5	0,1	0,6	1,1
Övrig privathushållning	0,6	0,3	0,7	0,8	128	2,9	0,2	1,0	2,0
Summa privatpersoner	**8,2**	**0,4**	**4,2**	**1,1**	**52**	**14,0**	**3,2**	**8,5**	**18,6**
Sjöfart	5,7	8,7	4,4	0,0	77	0,8	1,4	0,2	0,0
Handel	1,9	4,1	1,3	0,1	66	3,2	0,0	8,2	0,2
Bostadsverksamhet	0,7	0,3	0,5	0,0	74	0,7	0,0	0,1	0,7
Övrig fastighetsverksamhet	2,8	0,8	1,9	0,0	69	3,6	0,0	0,2	1,1
Finans- och försäkrings-verksamhet	0,2	0,1	0,2	0,1	99	0,5	1,1	0,0	0,0
Hotell- och restaurang-verksamhet	0,4	1,7	0,1	0,1	0	0,5	0,0	0,0	0,0
Övrig serviceverksamhet	1,7	1,6	1,6	0,1	94	3,5	1,2	0,5	0,7
Jordbruk, skogsbruk och fiske	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,1
Byggnadsverksamhet	0,1	0,2	0,1	0,0	100	2,5	0,0	0,0	1,4
Övrig industriverksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,2	0,0	0,0	0,0
Summa företag	**13,5**	**1,2**	**10,1**	**0,4**	**74**	**15,5**	**3,7**	**9,2**	**4,2**
Offentlig sektor och ideella organisationer	0	0,0	0	0,0	0	0	0	0	0
Utlåning totalt	**21,7**	**0,6**	**14,3**	**1,5**	**66**	**29,4**	**6,9**	**17,7**	**22,8**

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken för att banken inte har tillgång till likvida medel för att kunna uppfylla sina betalningsförpliktelser. Likviditetsrisk är, med den affärsverksamhet som Ålandsbanken bedriver, en mycket väsentlig risk och för att hantera denna har banken utformat ett ramverk bestående av ett antal komponenter:

- Limiter som säkerställer att bankens riskaptit och risktolerans följs.
- Kontinuerlig uppföljning och analys av bankens framtida likviditetsbehov på såväl kort som lång sikt.
- En väldiversifierad finansieringsstruktur, ur såväl instrument- som löptidsperspektiv.
- En portfölj av bostadskrediter vars kvalitet är av sådan karaktär att den upprätthåller bankens upplåning med säkerställda obligationer även i ett stressat scenario.
- En väl uppbyggd investerarbas.
- En likviditetsreserv med högkvalitativa tillgångar som säkerställer tillgång till likviditet under en längre period med begränsad tillgång till kapitalmarknadsupplåning.

LIMITER FÖR LIKVIDITETSRISK

Utifrån bankens risktolerans har styrelsen fastställt limiter för bankens likviditetstäckningsgrad samt hur stor andel emitterade säkerställda obligationer får vara i förhållande till tillgängliga säkerheter. Bankens likviditetstäckningsgrad ska uppgå till minst det lagstadgade minimikravet.

KONTROLL OCH ANALYS

Bankens balansräkning och dess förfallostruktur är en viktig parameter vid beräkning och analys av bankens likviditetsrisk. Utifrån balansräkningen prognostiseras framtida kassaflöden, som är ett viktigt verktyg för att hantera och planera bankens likviditetsrisk och upplåningsbehov.

Finansiella tillgångar och skulder – löptidsöversikt										2015	
miljoner euro	Vid anfordran betalbara	< 1 mån	1–3 mån	3–6 mån	6–9 mån	9–12 mån	1–2 år	2–5 år	> 5 år	Summa kassaflöde	Redovisat värde
Finansiella tillgångar											
Kontanta medel	199									199	199
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		6	25	37	50	22	121	284	99	643	633
Utlåning till kreditinstitut	45									45	45
Utlåning till allmänheten	216	48	162	146	206	169	468	1 071	1 912	4 397	3 617
Summa	**460**	**55**	**187**	**182**	**256**	**190**	**589**	**1 354**	**2 010**	**5 284**	**4 494**
Finansiella skulder											
Skulder till kreditinstitut	77	78	20	9	15			131		330	322
Skulder till allmänheten	2 331	35	40	39	25	39	4	4	1	2 518	2 517
Emitterade skuldebrev		38	177	111	14	24	220	774	105	1 462	1 412
Efterställda skulder			2	4	4		9	18	13	51	43
Summa	**2 408**	**151**	**239**	**164**	**58**	**63**	**233**	**926**	**119**	**4 361**	**4 281**
Derivatkontrakt i balansförvaltning											
Kassainflöde		0	3	3	0	0	6	7	7	48	
Kassautflöde		0	–1	–1	–1	–2	–4	–4	–4	–36	
Summa		**0**	**2**	**2**	**–1**	**–1**	**3**	**4**	**3**	**12**	
GAP		**–96**	**–49**	**21**	**197**	**126**	**359**	**431**	**1 894**	**936**	

	2014										
miljoner euro	Vid anfordran betalbara	< 1 mån	1–3 mån	3–6 mån	6–9 mån	9–12 mån	1–2 år	2–5 år	> 5 år	Summa kassaflöde	Redovisat värde
Finansiella tillgångar											
Kontanta medel	86									86	86
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		1	2	8	11	17	155	325	113	633	625
Utlåning till kreditinstitut	70	60	0							130	129
Utlåning till allmänheten	172	62	115	191	206	203	487	985	1 451	3 873	3 343
Summa	**329**	**123**	**117**	**199**	**218**	**219**	**643**	**1 311**	**1 564**	**4 723**	**4 183**
Finansiella skulder											
Skulder till kreditinstitut	88	126	108	10	10	4	6	73		425	422
Skulder till allmänheten	1 817	50	155	80	48	50	2	1	1	2 204	2 201
Emitterade skuldebrev		47	108	97	226	12	129	640	108	1 367	1 312
Efterställda skulder		2	2	8	4		10	26		53	50
Summa	**1 905**	**225**	**374**	**195**	**287**	**66**	**148**	**741**	**109**	**4 049**	**3 984**
Derivatkontrakt i balansförvaltning											
Kassainflöde		3	2	4	2	1	8	16	12	48	
Kassautflöde		–1	–2	–2	–3	–2	–5	–11	–9	–36	
Summa		**2**	**0**	**1**	**–1**	**–1**	**3**	**5**	**3**	**12**	
GAP		**–100**	**–256**	**5**	**–71**	**152**	**498**	**575**	**1 458**	**686**	

Ett av Ålandsbankens interna styrmått för likviditeten är den så kallade överlevnadshorisonten, definierad som tidsperiod med positiva ackumulerade kassaflöden. Överlevnadshorisonten visar hur länge banken klarar sig under långa perioder av stress på kapitalmarknaderna, där tillgången till ny finansiering från vanligtvis tillgängliga finansieringskällor skulle vara begränsad eller helt stängd. I denna beräkning antas avistainlåningen till betydande del vare en stabil finansieringskälla. Per den 31 december 2015 uppgick bankens överlevnadshorisont till över två år.

Som ett komplement till analys av framtida kassaflöden använder sig banken av ett antal nyckeltal såsom likviditetstäckningsgrad (LCR), stabil nettofinansieringskvot (NSFR) samt core funding ratio (mått på hur stor del av utlåningen till allmänheten som är finansierad av kundinlåning och säkerställda obligationer).

Nyckeltal likviditetsrisk	
Nyckeltal	Definition
Likviditetstäckningsgrad – LCR	Likvida tillgångar/ (Kassainflöden – Kassautflöden)
Stabil netto finansieringskvot – NSFR	Tillgänglig stabil finansiering/ Nödvändig stabil finansiering
Core funding ratio	Utlåning till allmänheten/ (depositioner från allmänheten, bankcertifikat, indexobligationer och riskdebenturer emitterade till allmänheten samt emitterade säkerställda obligationer)

Nyckeltal likviditetsrisk	2015	2014
procent		
LCR	91	97
NSFR	108	106
Core funding ratio	100	105

Bankens målsättning är att med betryggande marginal överträffa de miniminivåer för LCR och NSFR som de nya regelverken gradvis introducerar.

Finansieringskällor
procent

Likviditetstäckningsgrad (LCR)	2015	2014
miljoner euro		
Likvida tillgångar nivå 1	604	383
Likvida tillgångar nivå 2	0	37
Summa likvida tillgångar	**604**	**420**
Kundinlåning	668	489
Marknadsupplåning	35	44
Övriga kassautflöden	7	55
Summa kassautflöden	**710**	**588**
Inflöden från förfallande utlåning till icke-finansiella kunder	20	29
Övriga kassainflöden	24	126
Summa kassainflöden	**44**	**156**
Nettokassautflöde	**666**	**432**
Likviditetstäckningsgrad (LCR), %	**91**	**97**

FINANSIERING

Ålandsbankens finansieringskällor utgörs förutom av eget kapital huvudsakligen av depositioner från allmänheten, säkerställda obligationer samt icke-säkerställda obligationer, bankcertifikat, kort- och långfristig upplåning från kreditinstitut och strukturerade produkter. Depositionsbasen utgörs av inlåningskonton såväl i euro som i svenska kronor. Emissioner av kapitalmarknadsinstrument har skett i euro samt svenska kronor.

Ålandsbanken eftersträvar en finansieringsstruktur där bankens kunder genom depositioner (avistainlåning och tidsbundna depositioner) svarar för över 50 procent av den totala finansieringen. Andelen depositioner från allmänheten av den totala finansieringen har ökat från 53 procent vid utgången av 2014 till 56 procent vid utgången av 2015. Samtidigt har säkerställda obligationer tillkommit som en viktig finansieringskälla med relativt låg räntekostnad och lång kontraktsmässig löptid. Säkerställda obligationer har på drygt tre år växt från 0 procent till 21 procent av den totala finansieringen.

Ålandsbanken har som långsiktig målsättning att den så kallade core funding ratio inte ska överstiga 100 procent. Ålandsbankens utlåning ska således inte vara beroende av icke-säkerställd kapitalmarknadsupplåning för sin finansiering. Ålandsbankens core funding ratio, definierad som utlåning till allmänheten i relation till inlåning från allmänheten, inklusive bankcertifikat, indexobligationer och riskdebenturer emitterade till allmänheten, samt emitterade säkerställda obligationer uppgick vid årets slut till 100 procent (105).

FINANSIERINGSKÄLLOR

Under 2012 emitterade Ålandsbanken sina första säkerställda obligationer och i slutet av 2015 var det nominella beloppet av utestående säkerställda obligationer 959 miljoner euro varav 250 miljoner emitterades under 2015. Under 2015 har banken emitterat 850 miljoner svenska kronor i icke-säkerställda obligationer och det nominella utestående beloppet uppgick vid 2015 års slut till 156 miljoner euro. Utestående skuld per den 31 december framgår av tabellen nedan. Av emitterade säkerställda obligationer har Ålandsbanken själv förvärvat 104 miljoner euro, som till största delen utgör säkerhet för långfristig upplåning från kreditinstitut.

Utestående upplåning	2015	2014
miljoner euro		
Säkerställda obligationer	959	795
Senior unsecured	156	160
Aktieindexobligationer	47	65
Totalt	**1 162**	**1 020**
Genomsnittlig maturitet, år	3,33	3,32
Bankcertifikat i EUR	71	85
Bankcertifikat i SEK	179	207
Totalt	**250**	**292**
Genomsnittlig maturitet, år	0,34	0,44

Förfallostruktur emitterade skuldebrev

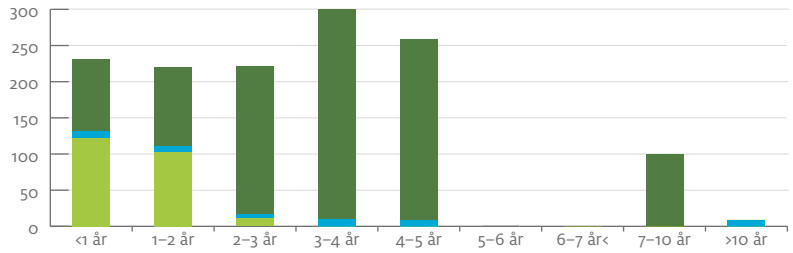

● Icke-säkerställda obligationer ● Riskdebenturer ● Säkerställda obligationer

Banken har i dagsläget en väldiversifierad förfallostruktur. Den genomsnittliga löptiden för bankens externa skuld har under de senaste fyra åren ökat från 0,6 år till över 3,3 år. Då skillnaden mellan bankens rating (BBB) och säkerhetspoolens rating (AAA) från Standard & Poor's är stor, är skillnaden i finansieringskostnad för säkerställd respektive icke säkerställd finansiering betydande, i synnerhet för längre löptider. Det har resulterat i att banken har valt att emittera säkerställda obligationer framför icke-säkerställda obligationer.

INVESTERARBAS

Bankens treasuryavdelning ansvarar för att bygga upp en stabil investerarbas som förvärvar obligationer utgivna av banken. Investerarbasen ska vara väldiversifierad med olika investerare från olika geografiska områden och olika marknader. För att uppnå detta har banken byggt relationer med skuldinvesterare och banker i Finland, Sverige och Mellaneuropa. Tillgång till kortfristig finansiering har säkerställts med avtal och arrangemang med flertalet motparter.

Det målmedvetna arbetet med investerare har resulterat i god efterfrågan på bankens emitterade obligationer vilket medfört lättare tillgång till finansiering, smidigare genomförande av emissioner samt lägre finansieringskostnad.

HYPOTEKSBANKSVERKSAMHETEN

Till följd av affärstillväxten under 2015 har banken ökat den tillgängliga säkerhetsmassan i både Finland och Sverige. Ålandsbanken har två separata säkerhetspooler, Cover Pool FIN och Cover Pool SWE. I den finska säkerhetspoolen ingick säkerheter på totalt 1 201 miljoner euro vid utgången av 2015. Mot säkerheter registrerade i Cover Pool FIN har banken emitterat totalt 863 miljoner euro av säkerställda obligationer. I den finska säkerhetspoolen ingick det översäkerheter på 39,1 procent per den 31 december 2015. I den svenska säkerhetspoolen ingick säkerheter på totalt 3 007 miljoner svenska kronor. Mot säkerheter registrerade i Cover Pool SWE har banken emitterat totalt 1 750 miljoner svenska kronor av säkerställda obligationer per den 31 december 2015. I den svenska säkerhetspoolen ingick det översäkerheter på 71,8 procent vid utgången av 2015.

Hypoteksbanksverksamheten är reglerad av tre av styrelsen fastställda limiter:

- Andel som upplåning genom säkerställda obligationer får utgöra av den samlade upplåningen
- Andel som upplåning genom säkerställda obligationer får utgöra av totala balansomslutningen
- Utnyttjandegrad av säkerhetsmassan

Säkerhetspoolen Finland – Cover Pool FIN

Inkluderade tillgångar	
miljoner euro	
Lån	1 201
Fyllnadssäkerheter	0
Övriga	0
Totalt	**1 201**

Säkerhetstyp		
miljoner euro	Lånevolym	Lånevolym, %
Egnahemshus och lägenheter	1 199	99,8
Flerfamiljsbostäder	2	0,2
Kommersiella fastigheter		0,0
Jord- och skogsbruk		0,0
Offentlig sektor		0,0
Totalt	**1 201**	**100,0**

Nyckeltal	
Antal lån	15 731
Antal låntagare	13 104
Genomsnittlig lånevolym, tusen euro	76
Översäkerheter, nominellt, %	39,1
Vägt LTV, %	55
FX-risk	0

LTV-nivå									
miljoner euro	–10 %	10–20 %	20–30 %	30–40 %	40–50 %	50–60 %	60–70 %	70 %–	Summa
Lånevolym	15	41	81	128	187	226	523	0	1 201
Lånevolym, %	1	3	7	11	16	19	44	0	100

Kreditens ålder						
miljoner euro	0–12 M	12–24 M	24–36 M	36–60 M	60 M–	Summa
Lånevolym	188	195	163	239	415	1 201
Lånevolym, %	16	16	14	20	35	100

Utestående emissioner EUR					
miljoner euro	Summa	Emissions-datum	Förfallo-datum	Kupong	Fast/rörlig
ISIN					
XS0828359116	100	14.9.2012	14.9.2016	0,688	Rörlig
XS1117564572	150	8.10.2014	8.10.2018	0,500	Fast
XS0999478372	100	3.12.2013	3.6.2019	1,550	Fast
XS1238023813	250	26.5.2015	26.5.2020	0,375	Fast
XS0876678391	100	30.1.2013	30.1.2023	2,750	Fast

Utestående emissioner SEK					
miljoner sek	Summa	Emissions-datum	Förfallo-datum	Kupong	Fast/rörlig
ISIN					
XS0862156089	1 000	12.12.2012	12.6.2017	1,275	Rörlig
XS0862155941	500	12.12.2012	12.6.2018	1,375	Rörlig

Maturitet utestående emissioner									
miljoner euro	2016	2017	2018	2019	2020	2021–2025	2026–2030	2031–	Summa
Totalt	100	109	204	100	250	100	0	0	863
Totalt, %	12	13	24	12	29	12	0	0	100

Säkerhetspoolen Sverige – Cover Pool SWE

Inkluderade tillgångar

miljoner sek	
Lån	3 007
Fyllnadssäkerheter	
Övriga	
Totalt	**3 007**

Säkerhetstyp

miljoner sek	Lånevolym	Lånevolym, %
Villor och bostadsrätter	1 926	64,0
Flerfamiljshus- och bostadsrättsföreningar	1 081	36,0
Jord- och skogsbruk	0	0,0
Offentlig sektor	0	0,0
Kommersiella fastigheter	0	0,0
Totalt	**3 007**	**100,0**

Nyckeltal

Antal lån	959
Antal låntagare	950
Genomsnittlig lånevolym, tusen svenska kronor	3 136
Översäkerheter, nominellt, %	71,8
Vägt LTV, %	60
FX-risk	0

LTV-nivå

miljoner sek	–10 %	10–20 %	20–30 %	30–40 %	40–50 %	50–60 %	60–70 %	70–75 %	75 %–	Summa
Lånevolym	6	64	126	190	320	440	1 860	0	0	3 007
Lånevolym, %	0	2	4	6	11	15	62	0	0	100

Kreditens ålder

miljoner sek	0–12 M	12–24 M	24–36 M	36–60 M	60 M–	Summa
Lånevolym	782	911	709	604	0	3 007
Lånevolym, %	26	30	24	20	0	100

Utestående emissioner SEK

miljoner sek	Summa	Emissions-datum	Förfallo-datum	Kupong	Fast/rörlig
ISIN					
XS1077864905	1 000	23.6.2014	25.3.2019	0,134	Rörlig
XS1155041004	750	16.12.2014	16.12.2019	0,116	Rörlig

Maturitet utestående emissioner

miljoner sek	2016	2017	2018	2019	2020	2021–2025	2026–2030	2031–	Summa
Totalt	0	0	0	1 750	0	0	0	0	1 750
Totalt, %	0	0	0	100	0	0	0	0	100

LIKVIDITETSRESERV

Syftet med likviditetsreserv är att minska bankens likviditetsrisk. I tider med begränsad eller utebliven möjlighet att låna upp pengar på externa kapitalmarknaden ska likviditetsreserven fungera som alternativ källa till likviditet. Detta ställer krav på kvaliteten på dess innehåll. Innehållet måste vara kontanta medel placerade på konto hos centralbank eller annan välrenommerad bank med god rating alternativt värdepapper med sådan kreditkvalitet att de är belåningsbara hos centralbank. För att säkerställa god kvalité i Ålandsbankens likviditetsreserv regleras placeringarna av styrelsen. Storleken på likviditetsreserven ska vara sådan att målsatt överlevnadshorisont samt likviditetstäckningsgrad upprätthålls.

Likviditetsreserv	2015	2014
miljoner euro		
Kassa och placeringar hos centralbank	199	86
Skuldebrev emitterade av stater och offentliga organ	131	169
Säkerställda obligationer (rating lägst AA–)	318	178
Innehav av egenemitterade säkerställda obligationer	40	10
Innehav av egenemitterade icke-säkerställda obligationer	18	0
Konton hos andra banker	33	57
Utlåning till kreditinstitut < 3 dagar	0	59
Skuldebrev emitterade av finansiella företag	65	82
Skuldebrev emitterade av icke-finansiella företag	0	6
Summa	**805**	**646**
varav LCR-kvalificerande	604	420

BEREDSKAPSPLAN FÖR LIKVIDITETSRISK

Koncernen har en beredskapsplan som innehåller en konkret handlingsplan för hantering av likviditetsrisker och omfattar tillvägagångssätt för att täcka ett negativt kassaflöde i krissituationer.

RATING

Kreditvärderingsinstitutet Standard & Poor's har för senior upplåning tilldelat Ålandsbanken kreditbetyget BBB med negativa framtidsutsikter. De negativa framtidsutsikterna är hänförliga till Standard & Poor's bedömning av Finlands ekonomiska utsikter.

Utgångspunkten för Standard & Poor's kreditbetyg för en finländsk eller svensk bank är A–. Fem olika områden kan sedan höja eller sänka kreditbetyget.

1. Business position: sänker Ålandsbankens betyg med två steg, huvudsakligen på grund av att Ålandsbanken är en nischbank med koncentrationsrisk till Finland och Sverige.
2. Capital & Earnings: höjer betyget med ett steg tack vare stark soliditet och kapitaltäckning.
3. Risk Position: sänker betyget med ett steg på grund av koncentrationsrisk i kreditportföljen, huvudsakligen geografiskt till Finland och Sverige, men i viss mån även övriga koncentrationsrisker.
4. Liquidity & Funding: varken höjer eller sänker, men Ålandsbanken kommer här väl ut till följd av sin starka inlåningsbas.
5. Support: då Ålandsbanken inte bedöms vara systemviktig för Finland erhåller banken ingen betygshöjning till följd av statligt eller annat stöd.

Standard & Poor's har tilldelat Ålandsbankens säkerställda obligationer högsta möjliga betyg, AAA med stabil utsikt.

REGELVERK FÖR LIKVIDITETSRISK

Tillsynsmyndigheterna har fastställt regler för likviditetsrisk som omfattar såväl kortfristig som strukturell likviditet under stressade förhållanden.

Enligt måttet för likviditetstäckningsgraden (liquidity coverage ratio, LCR) ska bankerna ha likvida tillgångar av mycket hög kvalitet och som motsvarar minst nettokassautflödet i 30 dagar under stressade förhållanden.

Det strukturella likviditetsmåttet, stabil netto finansieringskvot (net stable funding ratio, NSFR) ställer krav på att bankerna ska finansiera sina illikvida tillgångar med stabil finansiering.

LCR-måttet införs stegvis under åren 2015 till 2019 medan NSFR-måttet kommer att införas 2018.

Marknadsrisker

Marknadsrisk är ett samlingsbegrepp för ränterisk, valutarisk och aktierisk och innebär risk för negativ resultatpåverkan på grund av rörelser i marknadsräntor, valutakurser och aktiekurser.

RÄNTERISK

Med ränterisk avses risken för minskat räntenetto samt risken för ofördelaktiga värdeförändringar i bankens tillgångar och skulder vid förändringar i marknadsräntor.

Ränterisk uppstår då räntebindningstiden mellan tillgångar och skulder skiljer sig åt. Ränterisken tar sig två uttryck i Ålandsbankens resultaträkning:

1. *Räntenettorisken* – förändringen av räntenettot (ränteintäkter minus räntekostnader) till följd av att marknadsräntor förändras.
2. *Värdeförändringsrisken* – förändringen av marknadsvärdet på tillgångar, skulder och derivat till följd av att marknadsräntor förändras.

Räntenettorisken visar ränteförändringars påverkan på bankens intjäning med avseende på avkastningen på räntebärande tillgångar respektive kostnaderna för räntebärande skuld, under de kommande tolv månaderna.

Den lågräntemiljö som varit en verklighet sedan finanskrisens inträde 2008 och som under 2015 inneburit negativ ränta, har påverkat Ålandsbankens räntenetto negativt. Inlåning kopplad till så kallade transaktionskonton har en prissättning som redan i ett normalt ränteläge ligger lågt. När marknadsräntorna fallit med 5 procentenheter har de rörliga räntorna på tillgångssidan följt med, medan den inlåning som redan hade låg ränta inte har sänkts i motsvarande grad. I praktiken har således Ålandsbanken i lågränteläge en betydande volym inlåning som är fastförräntad, vilket är negativt för bankens räntenetto. Den av styrelsen limiterade räntenettorisken mäts som effekten på räntenettot vid en parallellförflyttning av räntekurvan med –50 räntepunkter.

Värdeförändringsrisken mäts på två sätt, dels som den teoretiska förändringen av ett beräknat nuvärde för samtliga räntebärande poster, dels som den redovisade effekten i resultaträkningen samt övrigt totalresultat för de tillgångar, skulder och derivat som enligt gällande redovisningsprinciper marknadsvärderas (effekten på bokfört eget kapital).

Förändringen i nuvärdet på samtliga räntebärande poster ska ses som ett mått på bankens ränteriskexponering och har sin utgångspunkt i att samtliga tillgångar och skulder har ett marknadsvärde, till vilket de kan avyttras.

Ålandsbanken har en begränsad portfölj klassificerad som innehav för handel som ska marknadsvärderas över resultaträkningen. Treasurys obligationsportfölj är primärt klassificerad som tillgångar som kan säljas, vilket innebär att endast realiserade värdeförändringar kommer över resultaträkningen medan orealiserade värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat.

Samtliga derivat marknadsvärderas. För att undvika värderingsslag i resultaträkningen har de tillgångar (fastränte lån) och de skulder (nollkupongobligationer som del av aktieindexobligationer och säkerställda obligationer med fast ränta) som har swappar som skyddar räntenettorisken, klassificerats så att de värderas till marknadsvärde enligt verkligt värde-option (Fair Value Option) för lånen respektive säkringsredovisas med verkligtvärdesäkring för skulderna. Genom att använda verkligtvärdesäkring av ränterisken i emitterade obligationer behöver endast räntekomponenten och inte den egna kreditrisken marknadsvärderas, vilket är i linje med riskhanteringens syfte och onödig volatilitet i resultaträkningen till följd av förändringar i kreditrisk i egen skuld undviks.

Kunders derivataffärer ska alltid göras back-to-back för att inga öppna, marknadsvärderade räntepositioner ska uppstå.

Ålandsbankens mål är att undvika volatilitet i resultaträkningen till följd av förändrade marknadsräntor. Detta sker genom olika riskreducerande åtgärder, som till exempel användande av ränteswappar och ränteterminer. Utifrån vald strategi ska värderingsresultatet hänförligt till ränterörelser vara nära noll i resultaträkningen med undantag av realisationsresultat från likviditetsportföljen. Orealiserade värdeförändringar i likviditetsportföljen syns i övrigt totalresultat.

Värdeförändringsriskens effekt i resultaträkning och övrigt totalresultat är limiterad av styrelsen och mäts som effekten vid en parallellförflyttning av räntekurvan med +100 räntepunkter.

Räntebindningstider för tillgångar och skulder	2015					
miljoner euro	Upp till 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	Över 5 år	Totalt
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	244					244
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	292	0	28	241	73	633
Utlåning till allmänheten och offentlig sektor	3 380	333	693	181	29	3 617
Summa räntebärande tillgångar	**2 916**	**333**	**721**	**422**	**102**	**4 494**
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	298	9	15	0	0	322
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	2 410	40	66	2	0	2 517
Emitterade skuldebrev	667	97	39	512	97	1 412
Efterställda skulder	2	4	3	24	9	43
Summa räntebärande skulder	**3 377**	**150**	**124**	**538**	**106**	**4 293**
Poster utanför balansräkningen	**335**	**81**	**3**	**318**	**86**	
Skillnad mellan tillgångar och skulder	**–125**	**264**	**600**	**202**	**82**	

	2014					
miljoner euro	Upp till 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	Över 5 år	Totalt
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	210					210
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	330	3	9	218	66	625
Utlåning till allmänheten och offentlig sektor	2 261	288	599	164	31	3 343
Summa räntebärande tillgångar	**2 800**	**291**	**607**	**383**	**97**	**4 178**
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	319	25	11	67		422
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	2 023	80	97	1		2 201
Emitterade skuldebrev	661	94	160	300	97	1 312
Efterställda skulder	4	9	3	33		50
Summa räntebärande skulder	**3 008**	**208**	**272**	**401**	**97**	**3 984**
Poster utanför balansräkningen	**–81**	**–116**	**–29**	**114**	**92**	
Skillnad mellan tillgångar och skulder	**–288**	**–33**	**306**	**96**	**92**	

Volym som förfaller till ny räntesättning i respektive tidsintervall.

Kvantifieringen av såväl räntenettorisken som värdeförändringsrisken är starkt beroende av vilka antaganden som görs för räntebindningstiden för ett antal poster, framförallt avseende avistainlåning med låg ränta och utan referensräntekoppling till Euribor eller Stibor. I beräkningarna nedan har avistainlåning utan kontraktsmässig räntebindning åsatts en modellmässig räntebindningstid, som varierar från 3–12 månader beroende på kontotyp.

Parallellförskjutning av räntekurvan	2015		2014	
miljoner euro	Räntepunkter		Räntepunkter	
	+100	–100	+100	–100
Räntenettorisk	9,6	1,0	7,6	–0,8
EUR	6,4	0,7		
SEK	3,6	0,1		
Värdeförändringsrisk	4,2	–1,3	0,1	
EUR	2,8	–1,8		
SEK	1,6	0,3		

FAKTORER SOM DRIVER RÄNTERISK

Ränterisk mäts i regel som effekten av en ränteförändring. Effektens storlek beror dock på ett antal underliggande faktorer:

- *Räntejusteringsrisk* – tidsskillnaden i räntebindningen mellan tillgångar och skulder.
- *Spreadrisk* – även om tillgångarna och skulderna har samma räntebindningstid kan ränterisk uppstå i det fall relationen (den så kallade spreaden) mellan deras respektive referensränta förändras, vilket kan leda till en negativ resultateffekt för banken. Ett exempel på detta är spreaden mellan räntan på avistainlåning respektive rörlig utlåning som under de senaste årens lågränteläge krympt betänkligt, vilket medfört en negativ effekt på bankens räntenetto.
- *Kundbeteende* – ränteutvecklingen kan påverka kundernas beteende på så vis att de till exempel. beslutar sig för att omplacera inlåning med rörlig ränta till inlåning med fast ränta alternativt i någon form av värdepapper, till exempel aktier. Detta påverkar bankens tillgång till finansiering såväl som finansieringskostnad.

Samtliga dessa faktorer beaktas vid analys av och beslut om hantering av bankens ränterisk. Ansvaret för hantering av ränterisk ligger hos bankens Treasuryfunktion. Ramarna för deras arbete styrs av de av styrelsen beslutade principerna i Treasurypolicyn, Riskpolicyn samt de limiter som fastställts i limitbilagan till Riskpolicyn.

VALUTARISK

Med valutarisk avses risken för negativt resultat till följd av förändringar i kurser för valutor som banken är exponerad mot.

Koncernens verksamhet sker huvudsakligen i koncernens två basvalutor euro och svenska kronor. En begränsad del av ut- och inlåningen sker dock i andra valutor, vilket skapar en viss valutakursrisk. Valutarisken begränsas av limiter fastställda av styrelsen och hanteras med valutaswappar och valutaterminer.

Banken har även en strukturell valutakursrisk i svenska kronor då bankens redovisning upprättas i euro medan den svenska filialens funktionella redovisningsvaluta är svenska kronor. Den strukturella valutarisken uppstår genom upparbetade vinster/förluster i filialen samt filialens dotationskapital i svenska kronor. Den strukturella valutarisken hanteras med separata beslut av verkställande direktören eller styrelsen.

AKTIERISK

Aktierisk är risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden.

Då banken inte bedriver någon handel med aktier för egen räkning är den aktierelaterade risken mycket begränsad.

Bankens exponering mot aktier utgörs dels av strategiska placeringar i åländska bolag samt några övriga, mindre innehav. Därutöver finns återköpta strukturerade produkters aktierelaterade optionsdel samt uppsamlings- och administrativa depåer tillhörande aktiehandeln för kunders räkning.

Beslut om de strategiska placeringarna fattas av verkställande direktören och/eller styrelsen. Övriga innehav begränsas av limiter, ytterst beslutade av styrelsen.

Operativ risk

Operativ risk definieras som sannolikheten för direkta eller indirekta förluster på grund av bristande interna processer, personal, system eller externa händelser i koncernens omgivning.

Hanteringen av operativa risker utgör en självständig del av riskhanteringen. Målsättningen är att säkerställa att de väsentliga operativa riskerna i verksamheten identifieras, att hanteringen av operativa risker läggs upp så att den är tillfredsställande i förhållande till verksamhetens art och omfattning, att adekvata rutiner för informationsförvaltning och informationssäkerhet tillämpas, att sannolikheten för oförutsedda förluster eller hot mot anseendet minimeras samt att styrelsen och ledningen informeras om operativa risker i verksamheten.

Enheten Operativa risker ansvarar för analys och rapportering av koncernens operativa risker samt för upprätthållande av det regelverk som berör operativa risker.

Bankens hantering av operativa risker är baserad på självutvärderingar, incidentrapportering, utbildning, rapportering till ledningen, upprätthållande av internt regelverk, analys av nya produkter och tjänster, kontinuitets- och beredskapsplanering samt kontinuitetsövningar. Crosskey Banking Solutions rapporterar till banken om samtliga realiserade incidenter samt om resultaten från sina riskkartläggningar.

Operativa risker i koncernens huvudprocesser utvärderas årligen. Vid utvärderingen bedöms sannolikheten för och konsekvenserna av en förlusthändelse samt trenderna och befintlig riskhantering. Riskfunktionen analyserar riskerna utgående från de riskutvärderingar som genomförts.

Incidentrapportering är en del av kartläggningen av operativa risker. Riskfunktionen analyserar incidenterna och sammanställer rapporter till berörda organ i koncernen.

Koncernen har infört en standardiserad riskidentifieringsprocess för nya produkter och tjänster. Koncernen har beredskapsplaner för undantagsförhållanden samt kontinuitetsplaner för samtliga affärsenheter för att upprätthålla verksamheten och begränsa förluster i händelse av olika slag av störningar i verksamheten.

På koncernnivå har försäkringar tecknats för styrelse- och ledningsansvar (Directors & Officers), verksamhetsansvar (Professional Liability) och mot brottsliga handlingar (Crime). Bolagen i koncernen har utöver dessa försäkringar tecknat bolagsspecifika försäkringar. CFO-staben administrerar försäkringsskyddet och bistår ledningen i försäkringsfrågor.

Banken använder schablonmetoden för beräkning av kapitalkravet för operativ risk. Enligt schablonmetoden beräknas kapitalkravet för operativ risk på grundval av bokslutsuppgifter i de fastställda boksluten för de tre senaste räkenskapsåren. Intäktsindikatorn beräknas för följande åtta affärsområden:

Kapitalkrav för operativ risk

	Procentandel (betafaktor)	Kapitalkrav 2015 miljoner euro
Företagsfinansiering	18	
Handel och finansförvaltning	18	
Privatkundsmäkleri	12	
Storkundsbank	15	1,2
Hushållsbank	12	8,1
Betalning och avveckling	18	3,4
Administrationsuppdrag	15	
Kapitalförvaltning	12	1,2
Totalt kapitalkrav för operativ risk		**13,9**

Summan av de poster som beaktas vid beräkningen av intäktsindikatorn multipliceras med ovan nämnd procentandel för respektive affärsområde. Intäktsindikatorn för räkenskapsåret fås genom summering av de med procentandelarna viktade resultaträkningsposterna. Kapitalkravet fås genom att intäktsindikatorerna för de tre senaste åren först summeras och sedan divideras med tre. Tabellen ovan visar hur bankens totala kapitalkrav för operativ risk fördelar sig på affärsområde. Beräkningen uppdateras årligen vid utgången av det första kvartalet men avser alltid ställningen för föregående helår. Kapitalkrav för operativ risk avseende IT-relaterad verksamhet inom bankens dotterbolag Crosskey Banking Solutions ingår på raden för betalning och avveckling i tabellen ovan.

Stresstester

Som ett komplement till befintliga riskmått genomförs olika stresstester för att fånga upp effekterna av exceptionella, men möjliga, förändringar i för banken relevanta variabler så som räntenivåer, valutakurser eller andra omvärldsfaktorer.

I hanteringen av likviditetsrisk ingår även stresstester som utvärderar potentiella effekter på likviditeten om exceptionella men rimliga händelser skulle inträffa. Stresstesterna är ett komplement till den normala likviditetshanteringen och syftar till att bekräfta att beredskapsplanen är fullgod vid kritiska händelser.

Kapitalhantering och kapitaltäckning

Under året har de nya kapitalbuffertarna trätt i kraft. De kapitalbuffertar som berör banken är kapitalkonserveringsbufferten om 2,5 procent, vilken ska täckas av kärnprimärkapital. Banken berörs även av kontracykliskkapitalbuffert som beslutas av respektive lands tillsynsmyndighet. Nivån på den kontracykliska kapitalbufferten får maximalt uppgå till 2,5 procent och börjar gälla 12 månader efter det att Finansinspektionen fattat sitt beslut. Beslut om att ta i bruk den kontracykliska kapitalbufferten har än så länge inte fattats av Finansinspektionen i Finland. Även den kontracykliska kapitalbufferten ska täckas av kärnprimärkapital. Finansinspektionen i Sverige har tidigare fattat beslut om en nivå på 1 procent, vilken tillämpas på den del av bankens relevanta kreditriskexponeringar som är hemmahörande i Sverige. I juni 2016 kommer det svenska kontracykliska buffertvärdet att stiga till 1,5 procent. Vilket innebär att utlåning i Sverige blir mer kapitalkrävande. Summan av de bägge buffertarna ovan utgör bankens kombinerade buffertkrav.

I tabellen nedan redovisas buffertkraven i procent och som kärnprimärkapitalkrav i euro. Det kombinerade buffertkravet tillkommer utöver kapitalkraven för Pelare 1 och Pelare 2.

Redovisning av kombinerade buffertkrav		
	Kapitalkrav för relevanta kreditrisk-exponeringar	Nationellt buffertkrav, %
Kontracyklisk kapitalbuffert		
Finland	59,4	0,0
Sverige	45,3	1,0
Tyskland	0,1	0,0
Norge	0,8	1,0
Danmark	0,0	0,0
Sammanvägt kontracykliskt buffertkrav, %		0,4
Sammanvägt kontracykliskt buffertkrav, miljoner euro		6,8
Kapitalkonserveringsbuffert, %		2,5
Kapitalkonserveringsbuffert, miljoner euro		39,5
Kombinerat buffertkrav, %		2,9
Kombinerat buffertkrav, miljoner euro		46,3

KAPITALBASEN

Ålandsbankens kapitalbas delas in i två slag: primärt kapital och supplementärt kapital. Eftersom banken inte har några utgivna instrument i kategorin övrigt primärkapital utgörs hela primärkapitalet av kapital i den bästa kategorin, dvs. kärnprimärkapital.

Primärkapitalets viktigaste egenskap är att det är fritt och omedelbart tillgängligt för täckande av oförutsedda förluster. Det primära kapitalet består av aktiekapital i form av kapitalinstrument jämte tillhörande överkursfonder som uppfyller villkoren i artikel 28 och 29 i kapitaltäckningsförordningen (CRR), balanserade vinstmedel, ackumulerat annat totalresultat, övriga reserver samt reserveringar för allmänna bankrisker. I balanserade vinstmedel inräknas den del av årets vinst som inte är planerad för utdelning med Finansinspektionens godkännande efter oberoende verifiering av revisor. Instrumenten som räknas in i bankens primärkapital är eviga och består huvudsakligen av eget kapital enligt redovisningsmässiga regler. Den nya kapitalkonserveringsbufferten som trätt i kraft under 2015 innebär i praktiken att bankerna måste ha ytterligare 2,5 procent kärnprimärkapital. Om buffertkravet inte uppfylls inträder restriktioner, till exempel begränsas möjligheten att dela ut vinstmedel till ägarna.

Från primärkapitalet görs dock vissa nedjusteringar av poster som har sämre förmåga att absorbera förluster, exempelvis avdras det oavskrivna anskaffningsvärdet för immateriella tillgångar, förmånsbestämda pensionstillgångar, uppskjutna skattefordringar beroende av framtida lönsamhet och underskott i form av förväntade förluster överstigande bokförda nedskrivningar för den IRB-godkända portföljen. Även egna innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn dras av. Supplementärkapitalet är till skillnad från primärt kapital inte lika tillgängligt för täckande av förluster som primärt kapital enligt regelverket. Koncernens supplementära kapital består av emitterade riskdebenturer, vilka specificeras i appendix till riskavsnittet. Förutom kapitalinstrument och efterställda lån jämte tillhörande överkursfonder som uppfyller villkoren i kapitaltäckningsförordningens artikel 63 inräknas generella kreditriskjusteringar och bruttoberäknade skatteeffekter upp till 1,25 procent av riskexponeringsbelopp som beräknats enligt schablonmetoden. I det supplementära kapitalet får även inräknas de förväntade förluster som överstiger bokförda nedskrivningar för den IRB-godkända portföljen upp till 0,6 procent av riskexponeringsbeloppet som beräknats enligt IRB-metoden. I likhet med primärkapitalet avdras egna innehav av kapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn från supplementärkapitalet Enligt Finansinspektionens ställningstagande får riskdebenturer som utgivits efter den 1 januari 2012 och som löper med amortering upp till 5 år inte längre räknas in i det supplementära kapitalet. Banken är därför tvungen att avräkna dessa instrument från kapitalbasen. I appendix till riskavsnittet detaljredovisas posterna i bankens kapitalbas samt de instrument som ingår i kapitalbasen och de viktigaste egenskaperna hos dessa. Inledningsvis görs även en avstämning mellan kapitalbasen och balansräkningen.

KAPITALKRAVET

Kapitalkravet för kreditrisker beräknas enligt den avancerade IRB-metoden i den finländska och åländska hushållsportföljen och med schablonmetoden i återstående portföljer. Banken har under året färdigställt sin IRB-ansökan avseende företagsportföljen i hela banken och den svenska hushållsportföljen, och inväntar nu Finansinspektionens tillstånd att börja tillämpa IRB-metoden för beräkning av Pelare 1-kapitalkravet för dessa delar av utlåningen.

Banken övergick den 30 juni 2013 från basmetoden till att istället använda schablonmetoden för beräkning av kapitalkravet för operativa risker. Banken tillämpar undantaget för mindre verksamhet i handelslager enligt artikel 94 i kapitaltäckningsförordningen och beräknar därför inget kapitalkrav enligt marknadsriskföreskrifterna, istället tillämpas reglerna för kreditrisk för dessa poster i den mån de uppstår. Enligt bankens bedömning klassificeras för närvarande samtliga poster i balansräkningen som tillhörande finansieringsverksamheten i kapitaltäckningssammanhang.

LÅNGSIKTIGA MÅL FÖR KAPITALSTYRKA

Koncernens kapitalhantering regleras förutom i kapitaltäckningsregelverkets regler för kapitalbas och kapitalkrav även av koncernens långsiktiga finansiella mål.

Koncernens långsiktiga finansiella mål är följande: Kapitalstyrkan, i första hand definierad som Basel-regelverkets kärnprimärkapitalrelation, ska klart överträffa alla regelverkskrav.

Det finns fortfarande osäkerhet kring hur kärnprimärkapitalrelationen påverkas av övergången från schablonmetod till IRB-metod för företagsportföljen i Finland och för hela kreditportföljen i Sverige liksom av den slutgiltiga effekten av Basel 3 i och med buffertkraven. Ambitionen med att klart överträffa regelverkskraven tolkas av den operativa ledningen för närvarande som att kärnprimärkapitalrelationen utan övergångsregler bör överstiga 11 procent.

I tabellen nedan visas koncernens kapitaltäckningsberäkning i en sammanfattande uppställning.

Kapitaltäckning	2015	2014
miljoner euro		
Eget kapital enligt balansräkningen	212,9	195,9
Anteciperad/föreslagen dividend	–9,1	–5,8
Kärnprimärkapital före avdrag	**203,8**	**190,1**
Immateriella tillgångar	–8,8	–7,2
Fastighetsuppskrivning	–1,9	–2,1
Skattefordringar beroende av framtida lönsamhet kvittade mot skatteskulder inom samma skattesubjekt	–0,1	–0,5
Övervärde i pensionstillgångar	–0,5	0,0
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	–1,3
Orealiserad ackumulerad positiv värdeförändring	0,0	–4,5
Kassaflödessäkring	0,4	0,5
Förväntade förluster enligt IRB utöver bokförda	–5,2	–4,9
Kärnprimärkapital	**187,6**	**170,0**
Primärkapitaltillskott	**0,0**	**0,0**
Primärkapital	**187,6**	**170,0**
Supplementärkapitalinstrument	15,1	11,0
Orealiserad ackumulerad positiv värdeförändring	0,0	4,5
Fastighetsuppskrivning	1,9	2,1
Supplementärkapital före avdrag	**17,0**	**17,7**
Supplementärkapital	**17,0**	**17,7**
Total kapitalbas	**204,6**	**187,6**
Kapitalkrav för kreditrisk enligt IRB–metod	26,4	24,2
Kapitalkrav för kreditrisk enligt schablonmetod	84,9	85,7
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk	1,3	1,3
Kapitalkrav för operativ risk	13,9	13,0
Kapitalkrav	**126,5**	**124,3**
Tillägg enligt övergångsregler för IRB–metod	0,8	17,0
Kapitalkrav inklusive övergångsregeln för IRB–metod	**127,3**	**141,3**
Riskexponeringsbelopp (inklusive inverkan av Basel 1–golv)	1 591,3	1 766,3
varav andelen kreditrisk, %	88	88
varav andelen kreditvärdighetsjusteringsrisk, %	1	1
varav andelen operativ risk, %	11	11
Kapitalrelationer (exklusive inverkan av Basel 1-golv)		
Kärnprimärkapitalrelation, %	11,9	10,9
Primärkapitalrelation, %	11,9	10,9
Total kapitalrelation, %	12,9	12,1
Kapitalrelationer (inklusive inverkan av Basel 1–golv)		
Kärnprimärkapitalrelation, %	11,8	9,6
Primärkapitalrelation, %	11,8	9,6
Total kapitalrelation, %	12,9	10,6
Kapitalkrav enligt övergångsregler för Basel 1-golv*		
Kapitalkrav justerat enligt golvregel för Basel 1	127,3	141,3
Kapitalbas enligt Basel 1	209,8	192,6
Överskott av kapital enligt övergångsregler för Basel 1-golv	82,5	51,3
Kapitalbas i förhållande till kapitalkrav enligt Basel 1-golv, %	164,8	136,3

*Banken har under året beviljats tillstånd av Finansinspektionen att använda ett nytt beräkningssätt för övergångsregel

Bruttosoliditetsgrad	2015	2014
miljoner euro		
Primärkapital, definition inklusive övergångsregler	187,1	172,0
Totalt exponeringsmått	4 778,2	4 517,0
varav poster i balansräkningen	4 518,7	4 270,0
varav poster utanför balansräkningen	259,5	247,0
Bruttosoliditetsgrad, %	3,9	3,8

Bruttosoliditetsgraden är beräknad som det aritmetiska medelvärdet av de månatliga bruttosoliditetsgraderna under ett kvartal. Primärkapitalet inkluderar periodens resultat.

INTERN KAPITALUTVÄRDERING

Den interna kapitalutvärderingen (ICAAP) syftar till att säkerställa att koncernen är tillräckligt kapitaliserad för att täcka sina risker samt bedriva och utveckla verksamheten.

Ålandsbanken upprättar och dokumenterar egna metoder och processer för att utvärdera sitt kapitalbehov. Inom ramen för den interna kapitalutvärderingen beaktas därför alla relevanta risker som uppkommer inom koncernen. Den interna kapitalutvärderingen beaktar även risker för vilka inget kapital allokeras enligt Pelare 1.

I 2014 års ICAAP utvärderas ett negativt scenario med en förlängd ekonomisk konjunkturnedgång som påverkar finsk och svensk exportindustri negativt och leder till ökad arbetslöshet, kraftigt fallande fastighetspriser och aktiekurser och fortsatt extremt låga marknadsräntor. Identifierat kapitalbehov enligt Pelare 2 uppgick till 17,9 miljoner euro, varav de största avsåg verksamhetsrisk 8,8 miljoner euro (beräknade avvecklingskostnader för den svenska verksamheten), koncentrationsrisker i kreditportföljen 4,3 miljoner euro och ränterisk i bankrörelsen 2,1 miljoner euro. Givet att samtliga av dessa identifierade kapitalbehov täcks av kärnprimärkapital var Ålandsbankens sammanlagda kapitalbehov avseende kärnprimärkapital 126,7 miljoner euro per den 31 december 2014. Räknat på de riskvägda tillgångarna motsvarade detta krav på en lägsta kärnprimärkapitalrelation om 8,2 procent.

Kapitalplaneringen för konjunkturnedgång visade på ett kapitalbehov på 33,9 miljoner euro för att täcka de rörelseförluster som uppstår. Denna ackumulerade rörelseförlust motsvarar en kapitalkonserveringsbuffert om 2,2 procent. Stresstestet genererar ackumulerade kreditförluster om 80,4 miljoner euro under åren 2015–2018. Av de ackumulerade kreditförlusterna avser 50,5 miljoner euro företagsexponeringar i företagsportföljen.

Kärnprimärkapitalbehovet 126,7 miljoner euro ska jämföras med det redovisade kärnprimärkapitalet om 170,0 miljoner euro den 31 december 2014. Ålandsbanken hade således en kärnprimärkapitalbuffert motsvarande 43,3 miljoner euro.

Ser vi till hela kapitalkravet var det 124,2 miljoner euro enligt Pelare 1. Inklusive tilläggskapital enligt övergångsregeln för IRB om 5,0 miljoner uppgick kapitalkravet till 129,2 miljoner euro. Med Pelare 2-behovet justerat för att kapitalkravet för kreditrisk mäts med IRB-metod var det samlade kapitalbehovet 141,7 miljoner. Då hela kapitalbasen inklusive supplementärt kapital uppgick till 187,6 miljoner euro var kapitalbufferten vid årsskiftet 45,9 miljoner euro.

De väsentliga riskerna och kapitalbehovet som har identifierats inom koncernen enligt Pelare 2 framgår i tabellen nedan.

Intern kapitalutvärdering	2014	2013	Förändring
miljoner euro			
Pelare 1 – kapitalkrav			
Kreditrisk IRB	24,2	25,0	–0,8
Kreditrisk schablonmetod	85,7	80,4	5,3
Kreditvärdighetsjusteringsrisk	1,3		1,3
Operativa risker	13,0	12,6	0,4
Summa kapitalkrav i Pelare 1	**124,2**	**118,0**	**6,2**
Tillägg enligt övergångsregler för IRB-metod	**5,0**	**14,0**	**–9,0**
Kreditrisk enligt IRB istället för schablon	–5,4	–5,4	0,0
Pelare 2 – kapitalbehov			
Kreditrisk utöver Pelare 1	1,1	0,6	0,5
Kreditkoncentrationsrisk	4,3	4,8	–0,5
Motpartsrisk	0,4	1,5	–1,1
Ränterisk i bankrörelsen	2,1	2,4	–0,3
Valutakursrisk	0,3	0,3	0,0
Aktiekursrisk	0,9	1,0	–0,1
Fastighetsrisk	0,0	0,0	0,0
Operativa risker utöver Pelare 1	0,0	0,0	0,0
Pensionsskuldrisk	0,0	0,0	0,0
Affärsrisk	8,8	13,2	–4,4
Likviditetsrisk	0,0	0,0	0,0
Summa kapitalbehov i Pelare 2	**17,9**	**23,8**	**–5,9**
Totalt kapitalkrav och kapitalbehov	**141,7**	**150,4**	**–8,7**
Tillgängligt kapital	**187,6**	**200,1**	**–12,5**
varav kärnprimärkapital	170,0	159,9	10,1
varav supplementärt kapital	17,6	40,2	–22,6
Kapitalbuffert	**45,9**	**49,7**	**–3,8**
Riskexponeringsbelopp (Pelare 1)	**1 554**	**1 475**	**79**
Bedömt behov av kärnprimärkapital			
Lägst 7 % kärnprimärkapital enligt Pelare 1	108,8	103,3	5,5
Kapitalbehov enligt Pelare 2	17,9	23,8	–5,9
Totalt kärnprimärkapitalbehov	**126,7**	**127,1**	**–0,4**
Miniminivå för kärnprimärkapitalrelation, %	**8,2**	**8,6**	**–0,5**
Kärnprimärkapitalbuffert	**43,3**	**32,9**	**10,5**

Avstämning mellan balansräkning och kapitalbas	2015	2014	
miljoner euro			Radhänvisning i kapitalbas
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	9,6	7,7	
varav goodwill och andra immateriella tillgångar (netto efter avdrag för tillhörande skatteskulder)	–8,8	–7,2	8
Latenta skattefordringar	4,4	4,9	
varav beror på framtida lönsamhet undantaget sådana som uppstår till följd av temporära skillnader	–0,1	–0,6	10
Förmånsbestämda pensionstillgångar	1,4	0,4	
varav förmånsbestämda pensionstillgångar (utöver relaterade förpliktelser, netto efter avdrag för tillhörande skatteskulder)	–0,5	0,0	15
Skulder			
Latenta skatteskulder	17,2	13,7	
varav beror på framtida lönsamhet undantaget sådana som uppstår till följd av temporära skillnader			10
Förmånsbestämda pensionsförpliktelser	0,8	1,3	
varav förmånsbestämda pensionstillgångar (netto efter avdrag för tillhörande skatteskulder)			15
Efterställda skulder	42,7	49,8	
varav primärkapitaltillskottsinstrument och tillhörande överkursfonder			30
varav kvalificerande poster som avses i artikel 484 (4)			33 och 47
varav direkta och indirekta egna innehav av bankens primärkapitaltillskottsinstrument			37
varav supplementärkapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	15,1	11,0	46
varav kvalificerande poster som avses i artikel 484 (5)			47
varav direkta och indirekta egna innehav av bankens supplementärkapitaltillskotts-instrument	0,0	0,0	52
Eget kapital			
Aktiekapital	41,5	29,1	1
varav aktiekapital (netto efter avdrag för direkta och indirekta innehav av egna aktier)	41,4	28,9	1 och 16
Överkursfond	32,7	32,7	
varav kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	32,7	32,7	1
Övriga fonder	50,1	49,7	
varav reservfond	25,1	25,1	1
varav fond för fritt eget kapital	25,0	24,6	1
Övriga reserver	1,2	2,3	
varav övrigt totalresultat	1,2	2,3	3
varav reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	0,4	0,5	11
Balanserade vinstmedel	87,4	80,6	
varav räkenskapsperiodens resultat	24,3	16,1	5a
varav balanserade vinstmedel	61,0	62,0	

	Upplysningar om kapitalbas	2015	2014	
miljoner euro				Förordning (EU)nr 575/2013 Artikelhänvisning
	Kärnprimärkapital: Instrument och reserver			
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	124,4	111,6	26.1, 27,28,29
	varav aktiekapital	41,5	29,1	EBA-förteckningen 26.3
	varav överkursfond	32,7	32,7	EBA-förteckningen 26.3
	varav övriga fonder	50,1	49,7	EBA-förteckningen 26.3
2	Ej utdelade vinstmedel	61,0	62,0	26.1 C
3	Ackumulerat övrigt totalresultat (och andra reserver)	1,2	2,3	26.1
3a	Reserveringar för allmänna risker i bankrörelse			26.1 f
4	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.3 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från kärnprimärkapitalet			486.2
5	Minoritetsintressen (tillåtet belopp i konsoliderat kärnprimärkapital)	0,0	0,3	84
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	15,4	10,7	26,2
6	**Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar**	**201,9**	**187,0**	**Summa raderna 1–5a**

		2015	2014	
	Kärnprimärkapital: Lagstiftningsjusteringar			
7	Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)		–4,5	24, 105
8	Immateriella tillgångar (netto efter avdrag för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	–8,8	–7,2	36.1 b, 37
9	Tomt fält i EU			
10	Uppskjutna skattefordringar som är beroende av framtida lönsamhet, utom sådana som uppstår till följd av temporära skillnader (netto efter avdrag för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	–0,1	–0,6	36.1 c, 38
11	Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	0,4	0,5	33.1 a
12	Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	–5,2	–4,9	36.1 d, 40, 159
13	Eventuell ökning i eget kapital till följd av värdepapperiserade tillgångar (negativt belopp)			32,1
14	Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditrisk			33.1 b
15	Förmånsbestämda pensionsplaner	–0,5	0,0	36.1 e, 41
16	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna kärnprimärkapital-instrument	–0,1	–0,2	36.1 f, 42
17	Direkt, indirekta och syntetiska innehav av kärprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn med vilka institutet har ett korsvist ägande som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)			36.1 g, 44
18	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapital-instrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter godtag-bara korta positioner) (negativt belopp)			36.1 h, 43, 45, 46, 49.2, 49.3, 79
19	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapital-instrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			36.1 l, 43, 45, 47,48.1 b, 49.1–49.3, 79
20	Tomt fält i EU			
20a	Exponeringsbelopp för följande poster som är kvalificerde för en riskvikt på 1 250 % när institutet väljer alternativet avdrag			36.1 k
20b	*varav kvalificerade innehav utanför den finansiella sektorn (negativt belopp)*			36.1 k ii, 243.1b, 244.1 b, 258
20c	*varav värdepapperiseringspositioner (negativt belopp)*			36.1 k ii, 243.1 b, 244.1 b, 258
20d	*varav transaktioner utan samtidig motprestation (negativt belopp)*			36.1 k iii, 379.3
21	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter avdrag för tillhörande skat-teskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)			36.1 c, 38
22	Belopp som överskrider tröskelvärdet på 15% (negativt belopp)			48.1
23	*varav institutets direkta och indirekta innehav i kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn när institutet har en väsentlig investering i de enheterna*			36.1 i, 48.1 b
24	Tomt fält i EU			
25	*varav uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader*			36.1 c, 38, 48.1 a
25a	Förluster för innevarande räkenskapsår (negativt belopp)			36.1 a
25b	Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)			36.1 l
27	Avdrag från kvalificerade primärkapitaltillskott som överskrider institutetsprimörkapitaltillskott (negativt belopp)			36.1 j
28	**Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital**	**–14,3**	**–17,0**	**Summa raderna 7–20a, 21, 22 och 25a–27**
29	**Kärnprimärkapital**	**187,6**	**170,0**	**Rad 6 minus rad 28**

		2015	2014	
	Primärkapitaltillskott: instrument			
30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder			51, 52
31	*varav klassificerade som eget kapital enligt tillämpliga redovisningsstandarder*			
32	*varav klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder*			
33	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet			486.3
34	Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat primärkapitaltillskott (inbegripet minoritetsintressen som inte tas med i rad 5) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part			85, 86
35	*varav instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning*			486.3
36	**Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar**	**0,0**	**0,0**	**Summa av raderna 30, 33 och 34**
	Primärkapitaltillskott: Lagstiftningsjusteringar			
37	Ett instituts direkta och indirekta innehav i egna primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)			52.1 b, 56 a, 57
38	Direkta, indirekta och syntetiska innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn med vilka institutet har ett korsvist äganade som är avsett att på konstlad väg öka institutets kapitalbas (negativt belopp)			56 b, 58
39	Direkta, indirekta och syntetiska innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över röskelvärdet på 10%, netto efter godtagrbara korta positioner) (negativt belopp)			56 c, 59, 60, 79
40	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			56 d, 59, 79
41	Tomt fält i EU			
42	Avdrag från kvalificerade supplementärkapital som överskrider institutets supplementärkapital (negativt belopp)			56 e
43	**Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott**	**0,0**	**0,0**	**Summa raderna 37–42**
44	**Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar**	**0,0**	**0,0**	**Rad 36 minus rad 43**
45	**Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)**	**187,6**	**170,0**	**Summa av raderna 29 och 44**
	Supplementärkapital: Instrument och avsättningar			
46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	17,0	17,7	62, 63
47	Belopp för kvalificerande poster som avses i artikel 484.5 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från supplementärkapitalet			486.4
48	Kvalificerande primärkapital som ingår i konsoliderat supplementärkapital (inbegripet minoritetsintressen och primärkapitaltillskottsinstrument som inte tas med i raderna 5 eller 34) som utfärdats av dotterföretag och innehas av tredje part			87, 88
49	*varav instrument som utfärdats av dotterföretag och som omfattas av utfasning*			486.4
50	Kreditriskjusteringar			62 c och d
51	**Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar**	**17,0**	**17,7**	
	Supplementärkapital: Lagstiftningsjusteringar			
52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)	0,0	0,0	63 b i, 66 a, 67
53	Innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			66 b, 68
54	Direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)			66 c, 69, 70, 79
55	Institutets direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument			66 d, 69, 79
56	Tomt fält i EU			
57	**Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital**	**0,0**	**0,0**	**Summa raderna 52–56**
58	**Supplementärkapital**	**17,0**	**17,7**	**Rad 51 minus rad 57**
59	**Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)**	**204,6**	**187,7**	**Summa av raderna 45 och 58**
60	**Totala riskvägda tillgångar**	**1 591,3**	**1 766,3**	

		2015	2014	
	Kapitalrelationer och buffertar			
61	Kärnprimärkapital, (som procentandel av det totala riskvägda exponeringsbeloppet), %	11,8	9,6	92.2 a
62	Primärkapital, (som procentandel av det totala riskvägda exponeringsbeloppet), %	11,8	9,6	92.2 b
63	Totalt kapital (som andel av det totala riskvägda exponeringsbeloppet), %	12,9	10,6	92.2 c
64	Institutsspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a) plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut utryckt som en procentandel av det totala riskvägda exponeringsbeloppet), %	2,9	2,5	Kapitalkravsdirektivet 128, 129, 130, 131, 133
65	*varav krav på kapitalkonserveringsbuffert, %*	2,5	2,5	
66	*varav krav på kontracyklisk kapitalbuffert, %*	0,4		
67a	*varav buffert för globalt systemviktiga institut eller för annat systemviktigt institut, %*			
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet), %	7,4	6,4	Kapitalkravsdirektivet 128
	Belopp under tröskelvärdena för avdrag (före fastställande av riskvikt)			
72	Direkta och indirekta innehav i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)			36.1 h, 46, 45, 56 c, 59, 60, 66 c, 69, 70
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10 %, netto efter godtagbara korta positioner)			36.1 i, 45, 48
74	Tomt fält i EU			
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärdet på 10%, netto efter avdrag för tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)			36.1 c, 38, 48
	Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet			
76	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av schablonmetoden (före tillämpningen av taket)			62
77	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt schablonmetoden	13,3	13,4	62
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpning av taket)	0,0	0,0	62
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	2,0	1,8	62
	Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2014 och den 1 januari 2022)			
80	Nuvarande tak för kärnprimärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang			484.3, 486.2 och 486.5
81	Belopp som utesluts från kärnprimärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen av förfallodagar)			484.3, 486.2 och 486.5
82	Nuvarande tak för kärnprimärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang			484.4, 486.3 och 486.5
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)			484.4, 486.3 och 486.5
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang			484.5, 486.4 och 486.5
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)			484.5, 486.4 och 486.5

Kapitalinstrumentens viktigaste delar – Kärnprimärkapitalinstrument			
1	Emittent	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp
2	Unik identifieringskod	FI0009001127	FI0009000103
3	Reglerande lagar för instrumentet	Finsk	Finsk
	Rättslig behandling		
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Kärnprimärkapital	Kärnprimärkapital
5	Bestämmelser enligt kapitalkravs förordningen efter övergångsperioden	Kärnprimärkapital	Kärnprimärkapital
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå) /individuell och grupp (undergrupps)nivå	Individuell och grupp	Individuell och grupp
7	Instrumenttyp	Aktiekapital i enlighet med CRR 575/2013 art. 28	Aktiekapital i enlighet med CRR 575/2013 art. 28
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital	28,4 miljoner euro	13,1 miljoner euro
9	Instrumentets nominella belopp	28,4 miljoner euro	13,1 miljoner euro
9a	Emissionspris	N/A	N/A
9b	Inlösenpris	N/A	N/A
10	Redovisningsklassificering	Aktieägarkapital	Aktieägarkapital
11	Ursprungligt emissionsdatum	N/A	N/A
12	Eviga eller tidsbestämda	Eviga	Eviga
13	Ursprunglig förfallodag	Ingen förfallodag	Ingen förfallodag
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Nej	Nej
15	Valfritt inlösendatum, villkorade inlösendatum och inlösenbelopp	N/A	N/A
16	Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall	N/A	N/A
	Kuponger/utdelningar		
17	Fast eller rörlig utdelning/kupong	N/A	N/A
18	Kupongränta och eventuellt tillhörande index	N/A	N/A
19	Förekomst av utdelningsstopp	N/A	N/A
20a	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)	Helt skönsmässigt	Helt skönsmässigt
20b	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)	Helt skönsmässigt	Helt skönsmässigt
21	Förekomst av step-up eller annat incitament för återlösen	N/A	N/A
22	Icke-kumulativa eller kumulativa	N/A	N/A
23	Konvertibla eller icke-konvertibla	N/A	N/A
24	Om konvertibla, konverteringstrigger(s)	N/A	N/A
25	Om konvertibla, helt eller delvis	N/A	N/A
26	Om konvertibla, omräkningskurs	N/A	N/A
27	Om konvertibla, obligatorisk eller frivillig konvertering	N/A	N/A
28	Om konvertibla, typ av instrument som konverteringen görs till	N/A	N/A
29	Om konvertibla, emittent för det instrument som konverteringen görs till	N/A	N/A
30	Nedskrivningsdelar	N/A	N/A
31	Om nedskrivning, nedskrivningstrigger(s)	N/A	N/A
32	Om nedskrivning, fullständig eller delvis	N/A	N/A
33	Om nedskrivning, permanent eller tillfällig	N/A	N/A
34	Om nedskrivningen är tillfällig, uppskrivningsmekanism	N/A	N/A
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation, instrument näst i tur	Supplementär-kapitalinstrument	Supplementär-kapitalinstrument
36	Delar av övergångsperioden som inte uppfyller kraven	Nej	Nej
37	Om ja, delar som inte uppfyller kraven	N/A	N/A

N/A = Frågan är inte tillämplig för instrumentet

Kapitalinstrumentens viktigaste delar – Supplementärkapitalinstrument				
1	Emittent	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp	Ålandsbanken Abp
2	Unik identifieringskod	FI4000025051	FI4000097068	FI4000153747
3	Reglerande lagar för instrumentet	Finsk	Finsk	Finsk
	Rättslig behandling			
4	Övergångsbestämmelser enligt kapitalkravsförordningen	Supplementärkapital-instrument	Supplementärkapital-instrument	Supplementärkapital-instrument
5	Bestämmelser enligt kapitalkravsförordningen efter övergångsperioden	Supplementärkapital-instrument	Supplementärkapital-instrument	Supplementärkapital-instrument
6	Godtagbara på individuell/grupp (undergruppsnivå) /individuell och grupp (undergrupps)nivå	Individuell och grupp	Individuell och grupp	Individuell och grupp
7	Instrumenttyp	Supplementärkapital-instrument enligt CRR 575/2013 art. 63	Supplementärkapital-instrument enligt CRR 575/2013 art. 63	Supplementärkapital-instrument enligt CRR 575/2013 art. 63
8	Belopp som redovisas i lagstadgat kapital	0,4	6,0	8,6
9	Instrumentets nominella belopp	1,0	8,3	8,6
9a	Emissionspris			
9b	Inlösenpris			
10	Redovisningsklassificering	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde	Skuld – upplupet anskaffningsvärde
11	Ursprungligt emissionsdatum	6.6.2011	6.6.2014	25.5.2015
12	Eviga eller tidsbestämda			
13	Ursprunglig förfallodag	6.6.2016	9.8.2019	25.5.2035
14	Emittentens inlösenrätt omfattas av krav på förhandstillstånd från tillsynsmyndigheten	Ja	Ja	
15	Valfritt inlösendatum, villkorade inlösendatum och inlösen-belopp			
16	Efterföljande inlösendatum, i förekommande fall			
	Kuponger/utdelningar			
17	Fast eller rörlig utdelning/kupong	Rörlig	Fast	Fast
18	Kupongränta och eventuellt tillhörande index	Euribor 12 mån + 0,60 %	3,00 %	3,75 %
19	Förekomst av utdelningsstopp			
20a	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om tidpunkt)			
20b	Helt skönsmässigt, delvis skönsmässigt eller obligatoriskt (i fråga om belopp)			
21	Förekomst av step-up eller annat incitament för återlösen			
22	Icke-kumulativa eller kumulativa			
23	Konvertibla eller icke-konvertibla			
24	Om konvertibla, konverteringstrigger(s)			
25	Om konvertibla, helt eller delvis			
26	Om konvertibla, omräkningskurs			
27	Om konvertibla, obligatorisk eller frivillig konvertering			
28	Om konvertibla, typ av instrument som konverteringen görs till			
29	Om konvertibla, emittent för det instrument som konverteringen görs till			
30	Nedskrivningsdelar			
31	Om nedskrivning, nedskrivningstrigger(s)			
32	Om nedskrivning, fullständig eller delvis			
33	Om nedskrivning, permanent eller tillfällig			
34	Om nedskrivningen är tillfällig, uppskrivningsmekanism			
35	Position i prioriteringshierarkin för likvidation, instrument näst i tur	Seniora skulder	Seniora skulder	Seniora skulder
36	Delar av övergångsperioden som inte uppfyller kraven			
37	Om ja, delar som inte uppfyller kraven			

Foto: Staffan Sundström

Koncernen Ålandsbanken Abp

NOTER TILL KONCERNENS FINANSIELLA RAPPORTER

K1. Företagsinformation ... 78
K2. Redovisningsprinciper ... 78
K3. Segmentrapport ... 86
K4. Produktområden ... 88
K5. Geografisk fördelning ... 88

NOTER TILL KONCERNENS RESULTATRÄKNING

K6. Räntenetto ... 89
K7. Provisionsnetto ... 90
K8. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ... 90
K9. Övriga intäkter ... 90
K10. Personalkostnader ... 91
K11. Övriga kostnader ... 93
K12. Nedskrivning av krediter och andra åtaganden ... 94
K13. Inkomstskatt ... 95
K14. Resultat per aktie ... 95

NOTER TILL KONCERNENS BALANSRÄKNING

K15. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder ... 95
K16. Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde ... 97
K17. Tillgångar och skulder per valuta ... 99
K18. Innehav av skuldebrev ... 99
K19. Utlåning till kreditinstitut ... 100
K20. Utlåning till allmänheten ... 100
K21. Aktier och andelar ... 100
K22. Aktier i intresseföretag ... 100
K23. Derivatinstrument och säkringsredovisning ... 101
K24. Immateriella tillgångar ... 101
K25. Materiella tillgångar ... 102
K26. Övriga tillgångar ... 102
K27. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ... 103
K28. Latenta skattefordringar och -skulder ... 103
K29. Skulder till kreditinstitut ... 104
K30. Skulder till allmänheten ... 104
K31. Emitterade skuldebrev ... 105
K32. Övriga skulder ... 105
K33. Avsättningar ... 105
K34. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ... 105
K35. Efterställda skulder ... 106
K36. Specifikation över förändringar i eget kapital ... 107

ÖVRIGA NOTER

K37. Koncernstruktur ... 109
K38. Placeringsvolym ... 110
K39. Ställda säkerheter ... 110
K40. Ansvarsförbindelser och åtaganden ... 111
K41. Pensionsansvar ... 111
K42. Leasingansvar och hyresåtaganden ... 113
K43. Upplysningar om närstående ... 114
K44. Kvittning av finansiella tillgångar och skulder ... 115
K45. Väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut ... 115

Noter till koncernens finansiella rapporter

(tusen euro)

K1. Företagsinformation

Ålandsbanken Abp är ett finländskt publikt aktiebolag, organiserat enligt finländsk lagstiftning och med huvudkontor i Mariehamn. Ålandsbanken Abp är en affärsbank med sammanlagt 13 kontor.

Koncernen är genom dotterbolaget Crosskey Banking Solutions Ab Ltd även leverantör av moderna bankdatasystem för mindre och medelstora banker.

Moderbolagets huvudkontor har följande registrerade adress:

Ålandsbanken Abp
Nygatan 2
AX-22100 Mariehamn

Kopia av koncernbokslutet kan fås från huvudkontoret eller från Internetsidan www.alandsbanken.fi.

Ålandsbanken Abp:s aktier är föremål för handel på Nasdaq OMX Helsinki Oy.

Koncernredovisningen för räkenskapsåret som slutar den 31 december 2015 har godkänts av styrelsen den 16 mars 2016 och kommer att föreläggas bolagsstämman 2016 för fastställande. Bolagsstämman har möjlighet att fastställa eller låta bli att fastställa bokslutet.

K2. Redovisningsprinciper

1. Grunder för redovisningen

Koncernbokslutet har uppgjorts i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (International Financial Reporting Standards, IFRS), sådana de antagits av EU. Vidare har vid upprättande av noterna till koncernredovisningen även finländsk samfunds- och bokföringslagstiftning tillämpats. Koncernredovisningen presenteras i tusen euro, där annat inte anges. Koncernredovisningen har upprättats enligt ursprungligt anskaffningsvärde, förutom där annat är angivet i redovisningsprinciperna.

Tabeller visar avrundade siffror på alla enskilda rader. Detta innebär dock att summeringar inte alltid går att göra av de avrundade värdena.

2. Förändrade redovisningsprinciper

De väsentliga redovisningsprinciper som har använts vid upprättande av årsbokslutet är de samma som de som användes vid upprättande av årsbokslutet per den 31 december 2014.

KOMMANDE REGELVERKSFÖRÄNDRINGAR

Det är två nya IFRS-regelverk som förväntas få påverkan på Ålandsbankens finansiella rapporter. De två är IFRS 9 Finansiella instrument respektive IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers.

IASB publicerade den 24 juli 2014 IFRS 9 Finansiella instrument som ska ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. IFRS 9 Finansiella instrument innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande nedskrivningsmodell (expected loss) och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av tre kategorier, där värdering sker antingen till upplupet anskaffningsvärde, till verkligt värde via övrigt totalresultat eller till verkligt värde via resultaträkningen. Indelningen i de tre kategorierna görs utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna hos de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till.

Den nya nedskrivningsmodellen kommer att kräva redovisning av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen av en tillgång och vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivet belopp motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. Möjligheten att tillämpa den så kallade ”Verkligt värde-option” som anges i IAS 39 behålls för skuldinstrument i de fall detta eliminerar eller väsentligen reducerar en mismatch i redovisningen. För eget kapitalinstrument är utgångpunkten att värdering ska ske till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet att istället redovisa värdeförändringar som inte innehas för handel i övrigt totalresultat. Avseende de delar som berör finansiella skulder överensstämmer merparten med de tidigare reglerna i IAS 39. De nya reglerna kring säkringsredovisning innebär bland annat förenklingar av effektivitetstester samt utökning av vad som är tillåtna säkringsinstrument och säkrade poster. Standarden träder i kraft den 1 januari 2018 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU har antagit standarden. Ålandbanken utvärderar ännu inverkan på koncernens finansiella rapporter.

IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers*. Syftet med en ny intäktsstandard är att ha en enda principbaserad standard för samtliga branscher som ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. Intäktsstandarden ger även utökade upplysningskrav. IFRS 15 träder ikraft den 1 januari 2018 och tidigare tillämpning är tillåten givet att EU har antagit standarden. Ålandsbanken utvärderar ännu inverkan på koncernens finansiella rapporter.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på Ålandsbankens finansiella rapporter:

- Ändrad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter: Disclosure Initiative. Ändringen innebär att en betoning görs att utgångspunkten ska vara väsentlighet gällande upplysningar.
- Ändrad IFRS 10 och IAS 28: Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture
- Ändrad IFRS 11 Samarbetsarrangemang: Redovisning av förvärv av andelar i en gemensam verksamhet
- IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts*
- Ändrad IAS 16 och IAS 38: Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation
- Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda: Defined Benefit Plans: Employee Contributions
- Årliga förbättringar av IFRS 2012-14

* *Har ännu inte godkänts av EU*

3. Utformning av finansiella rapporter

Finansiella rapporter utgörs av balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, rapport över kassaflöden samt noter. Syftet är att ge information om företagets ställning, finansiella resultat och kassaflöden som är användbar vid ekonomiska beslut. Av de finansiella rapporterna framgår också resultaten av företagsledningens förvaltning av de resurser som anförtrotts dem.

Koncernen publicerar delårsrapport för varje kvartal samt en fullständig årsredovisning.

4. Konsolideringsprinciper

Koncernbokslutet omfattar moderbolaget Ålandsbanken Abp (inklusive Ålandsbanken Abp (Finland), svensk filial) och alla dotterbolag över vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella rösträttigande aktier samt om de facto kontroll föreligger. Konsolidering av dotterbolag sker från tidpunkten när bestämmande inflytande erhålls till datum för avyttring.

Vid eliminering har förvärvsmetoden använts. Förvärvsmetoden innebär att den överförda ersättningen, det förvärvade företagets identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Immateriella tillgångar, vilka inte finns i det förvärvade företagets balansräkning, exempelvis patent, varumärkesnamn eller kundrelationer, identifieras och värderas i samband med förvärvet. Vid förvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på eventuell tidigare ägd andel överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder, redovisas skillnaden antingen som goodwill eller som negativ goodwill. Om goodwill uppstår görs en prövning av denna åtminstone vid varje bokslut. Om negativ goodwill uppstår intäktsförs denna i sin helhet vid förvärvstidpunkten. I koncernbokslutet fanns vid utgången av år 2014 eller 2015 inget goodwillvärde i bolag där koncernen skulle ha bestämmande inflytande eller dotterbolag där väsentliga innehav utan bestämmanderätt föreligger.

Transaktionsutgifter, med undantag av sådana som är hänförliga till emission av egetkapitalinstrument eller skuldinstrument, redovisas direkt i resultaträkningen. Andel i eget kapital och räkenskapsperiodens resultat i dotterbolagen hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande avskiljs och visas som separata poster i koncernens resultat och balansräkning. Förluster hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande fördelas även i de fall innehav utan bestämmande inflytande kommer att vara negativt.

Förändringar i ägarandelar i ett dotterbolag, där bestämmande inflytande kvarstår, redovisas som en transaktion inom eget kapital. Skillnaden mellan erhållen likvid och innehav utan bestämmande inflytandes proportionella andel av förvärvade nettotillgångar redovisas under balanserade vinstmedel. Förändringar där bestämmande inflytande upphör, innebär att vinster eller förluster samt poster i övrigt totalresultat, med undantag av eventuella omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, redovisas i resultaträkningen. Kvarvarande innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkning.

Koncernbokslutet omfattar intresseföretag där koncernen äger 20–50 procent av rösterna, eller annars har betydande inflytande. Vid konsolidering av intresseföretag har kapitalandelsmetoden använts. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel av intresseföretagets eget kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden justerad för eventuella nedskrivningar. Koncernens andel av intresseföretagens resultat och eventuell andel i övrigt totalresultat redovisas på separata rader i koncernens resultaträkning respektive koncernens övrigt totalresultat. När koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intresseföretaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar koncernen inte ytterligare förluster, om inte koncernen har påtagit sig legala eller informella förpliktelser eller gjort betalningar för intresseföretagets räkning.

Gemensamma verksamheter är samarbetsarrangemang där Ålandsbanken och en eller flera samarbetspartner har rätt till alla ekonomiska fördelar relaterade till verksamhetens tillgångar samt åtagande för verksamhetens skulder. Ömsesidiga fastighets- och bostadsaktiebolag har klassificerats som gemensamma verksamheter. Koncernen redovisar tillgångar, skulder, intäkter och kostnader utifrån sin andel av dessa. Koncernen har inga joint ventures. Alla koncerninterna fordringar, skulder, intäkter och kostnader, inklusive dividend och orealiserade interna vinster har eliminerats i koncernbokslutet. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

5. Poster i utländsk valuta

Koncernredovisningen upprättas i euro (EUR), vilket är moderbolaget Ålandsbanken Abp:s rapporteringsvaluta och funktionella valuta. En verksamhets funktionella valuta bestäms utgående från den ekonomiska miljö där verksamheten bedrivs. Den funktionella valutan för koncernens verksamheter utomlands kan avvika från koncernens rapporteringsvaluta och funktionella valuta. Utländsk valuta definieras som en annan valuta än koncernens funktionella valuta. Intäkter och kostnader i utländsk valuta omräknas till koncernbolagens och filialernas funktionella valuta enligt transaktionsdagens valutakurser. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till den valutakurs som föreligger på bokslutsdagen. Omräkningsdifferenser från icke-monetära poster kategoriserade som finansiella tillgångar som kan säljas samt omräkningsdifferenser från säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet och verkligtvärdeförändring på relaterade valutaderivatinstrument efter avdrag för skatter i den mån säkringen är effektiv, redovisas i övrigt totalresultat. Icke-monetära poster som redovisas till verkligt värde omräknas enligt kurs då verkligt värde fastställdes. Övriga icke-monetära poster har omräknats enligt transaktionsdagens kurs.

I koncernbokslutet omräknas de utländska verksamheternas resultaträkningar, poster i övrigt totalresultat och kassaflödesanalyser till euro enligt rapportperiodens genomsnittskurser. Omräkningen av balansräkningens poster till euro görs enligt bokslutsdagens kurs. De omräkningsdifferenser som uppstår vid omräkning av utländska verksamheter redovisas separat i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsdifferens. När bestämmande inflytande upphör, realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från omräkningsdifferensen i eget kapital till resultaträkningen.

6. Redovisning av tillgångar och skulder i balansräkningen

Köp och försäljning av aktier, penning- och kapitalmarknadsinstrument samt derivat på avistamarknaden redovisas på affärsdagen. Övriga finansiella tillgångar och skulder redovisas normalt på likviddagen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till de kassaflöden som härrör från tillgången upphör eller när samtliga risker och fördelar förknippade med tillgången överförs till någon annan. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen upphör eller annulleras.

Vid rörelseförvärv redovisas den förvärvade rörelsen i koncernens räkenskaper från förvärvstidpunkten. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då bestämmande inflytande över den förvärvade enheten inträder. Förvärvstidpunkten kan skilja sig från den tidpunkt då transaktionen är lagligt fastställd. Tillgångarna och skulderna tas bort från balansräkningen när det bestämmande inflytandet upphör.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas som ett nettobelopp i balansräkningen om banken har avtalsmässig eller legal rätt och avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Ytterligare upplysningar om kvittning av finansiella tillgångar och skulder lämnas i not K44.

Principerna för redovisning av tillgångar och skulder i balansräkningen har bland annat särskild betydelse för redovisning av återköpstransaktioner, värdepapperslån och leasing. Se respektive separat avsnitt nedan.

7. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

I värderingssyfte delas alla finansiella tillgångar i enlighet med bestämmelserna i IAS 39 in i följande värderingskategorier:

1. låne- och kundfordringar
2. tillgångar som hålls till förfall
3. tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen
   - tillgångar som innehas för handel
   - övriga finansiella tillgångar
4. finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella skulder delas in i följande värderingskategorier:

1. skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen
   - finansiella skulder som innehas för handel
   - övriga finansiella skulder
2. övriga finansiella skulder

Klassificeringen i balansräkningen är oberoende av värderingskategori. Olika värderingsprinciper kan således tillämpas för tillgångar och skulder som redovisas på samma rad i balansräkningen. En uppdelning av de klasser av finansiella tillgångar och skulder som redovisas i balansräkningen med avseende på värderingskategori görs i not K15.

Vid första redovisningstillfället redovisas alla finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde. För tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen redovisas transaktionskostnader i resultaträkningen genast vid anskaffningstillfället. För övriga finansiella instrument räknas transaktionskostnader in i anskaffningsvärdet.

LÅN OCH ANDRA FORDRINGAR

Låne- och kundfordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde, det vill säga det diskonterade nuvärdet av alla framtida betalningar hänförliga till instrumentet där diskonteringsräntan utgörs av tillgångens effektivränta vid anskaffningstillfället. Nedskrivningsprövning av låne- och kundfordringar görs när det finns objektiva belägg som indikerar att en fullständig återbetalning av en fordran inte längre är sannolik. Nedskrivningar redovisas över resultaträkningen. Låne- och kundfordringar redovisas i balansräkningen till sitt nettobelopp, efter avdrag för sannolika och konstaterade kreditförluster.

TILLGÅNGAR SOM HÅLLS TILL FÖRFALL

I kategorin tillgångar som hålls till förfall redovisas räntebärande tillgångar som koncernen har för avsikt och förmåga att hålla till förfall. Tillgångar som kategoriserats som tillgångar som hålls till förfall redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar som hålls till förfall görs när det finns objektiva belägg för att en eller flera förlusthändelser inträffat som påverkar tillgångens förväntade framtida kassaflöden.

TILLGÅNGAR OCH SKULDER SOM INNEHAS FÖR HANDEL

Tillgångar och skulder som innehas för handel består av derivatinstrument och noterade finansiella instrument vilka innehas för handel. Ålandsbanken har mycket begränsade tillgångar och skulder som innehas för handel. Finansiella instrument som innehas för handel redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Marknadsvärdeförändringar redovisas i posten Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Räntor hänförliga till denna värderingskategori redovisas i resultaträkningen under Räntenetto.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER TILL VERKLIGT VÄRDE (VERKLIGT VÄRDE-OPTIONEN)

Valmöjligheten som ingår i IAS 39 att kategorisera finansiella instrument som värderade till verkligt värde via resultaträkningen kan tillämpas för finansiella tillgångar och skulder, vilka inte kategoriseras som tillgångar som kan säljas, för att undvika inkonsekvens vid värderingen av tillgångar och skulder som utgör motpositioner till varandra och som förvaltas på portföljbasis. Ålandsbanken värderar vissa helheter av derivatinstrument och av derivatinstrument skyddade poster enligt verkligt värde-optionen. Sådana helheter omfattar främst fastränteslån och därtill matchade ränteswappar. Detta förfarande minskar effektivt resultatets volatilitet utan att tillämpa säkringsredovisning, då fluktuationen i derivatinstrumentens värde till en stor del motverkas av motsvarande fluktuation i de övriga till samma helhet hörande komponenternas värde. Förändringar i verkligt värde på finansiella instrument som värderas till verkligt värde redovisas i resultaträkningen under Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Räntor hänförliga till denna värderingskategori redovisas i resultaträkningen under Räntenetto.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM KAN SÄLJAS

I denna värderingskategori redovisas skuldebrev samt aktier och andelar som varken innehas för handel eller innehas till förfall. Finansiella tillgångar som kan säljas redovisas initialt till anskaffningsvärde i balansräkningen och värderas därefter till verkligt värde. Värdeförändring redovisas i övrigt totalresultat, med avdrag för latent skatt. Vid avyttring och nedskrivning överförs den andelen av det ackumulerade resultat som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultaträkningen. Avyttringar redovisas under Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas och nedskrivningar under Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar. Värdeförändring av aktier redovisas i resultaträkningen under Nettointäkter av tillgångar som kan säljas. Räntor hänförliga till denna kategori tillgångar redovisas i resultaträkningen under Räntenetto.

Utdelningar på aktier som klassificeras som tillgångar som kan säljas redovisas löpande i resultaträkningen under Övriga intäkter. Nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar som kan säljas görs när det finns objektiva belägg för att en eller flera förlusthändelser inträffat som påverkar tillgångens förväntade framtida kassaflöden.

ÖVRIGA FINANSIELLA SKULDER

Övriga finansiella skulder upptas vid anskaffningstillfället i balansräkningen till anskaffningsvärde och därefter till upplupet anskaffningsvärde.

OMKLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Bestämmelserna i IAS 39 tillåter endast omklassificering för vissa finansiella tillgångar och endast under exceptionella omständigheter. Ålandsbanken har inte omklassificerat några finansiella instrument.

ÅTERKÖPSTRANSAKTIONER

Med en äkta återköpstransaktion, så kallad repa, avses ett avtal där parter kommit överens om försäljning av värdepapper samt ett efterföljande återköp av motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. Vid en återköpstransaktion redovisas ett sålt värdepapper fortsatt i balansräkningen då koncernen under transaktionens löptid är exponerad mot värdepapprets värdeförändringsrisk. Erhållen likvid redovisas som finansiell skuld i balansräkningen utifrån vem som är motpart. Sålt värdepapper redovisas även som ställd pant. Erlagd likvid för förvärvat värdepapper, så kallad omvänd repa, redovisas i balansräkningen som utlåning till den säljande parten.

VÄRDEPAPPERSLÅN

Värdepapper som lånas ut kvarstår i balansräkningen då koncernen fortsatt är exponerad emot värdepapprets värdeförändringsrisk. Utlånade värdepapper redovisas på affärsdag som ställd pant, medan inlånade värdepapper inte tas upp som tillgång. Värdepapper som lånas ut värderas på samma sätt som övriga innehavda värdepapper av samma slag. I de fall avyttring av inlånade värdepapper sker, så kallad blankning, skuldbokförs ett belopp motsvarande värdepappernas verkliga värde inom Övriga skulder i balansräkningen.

INBÄDDADE DERIVAT

Ett inbäddat derivat är en del av ett sammansatt finansiellt instrument som också omfattar ett värdavtal som inte är ett derivat, vilket innebär att vissa av det sammansatta instrumentets kassaflöden varierar på ett sätt som liknar kassaflödena för ett fristående derivat. Ett inbäddat derivat skiljs från värdavtal och redovisas separat som Derivatinstrument i balansräkningen då dess ekonomiska egenskaper inte är nära förknippade med värdavtalet, under förutsättning att det sammansatta finansiella instrumentet inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

8. Principer för värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde

Verkligt värde definieras som priset till vilken en tillgång skulle kunna säljas eller en skuld överföras i en normal transaktion mellan oberoende marknadsaktörer.

För finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad likställs verkligt värde med det aktuella marknadspriset. Som aktiv betraktas en sådan marknad där noterade priser med lätthet och regelbundenhet finns tillgängliga på en reglerad marknad, handelsplats, tillförlitlig nyhetstjänst eller motsvarande och där erhållna prisuppgifter lätt kan verifieras genom regelbundet förekommande transaktioner. Det aktuella marknadspriset motsvaras i regel av aktuell köpkurs för finansiella tillgångar respektive aktuell säljkurs för finansiella skulder. För grupper av finansiella instrument som förvaltas på basis av bankens nettoexponering för marknadsrisk likställs det aktuella marknadspriset med det pris som skulle erhållas eller betalas vid en avyttring av nettopositionen.

För finansiella instrument för vilka tillförlitliga uppgifter om marknadspris saknas, bestäms verkligt värde med hjälp av värderingsmodeller. De värderingsmodeller som används bygger på indata som i allt väsentligt kan verifieras med marknadsobservationer, exempelvis marknadsräntor och aktiekurser. Vid behov görs en justering för andra variabler som en marknadsaktör förväntas ta i beaktande vid prissättningen.

De värderingstekniker som används är analys av diskonterade kassaflöden, värdering med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana, värdering med referens till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument. Vid användning av värderingstekniker används i så stor utsträckning som möjligt marknadsnoteringar, men ifall detta inte är möjligt krävs uppskattningar för att erhålla verkligt värde

Dag 1– vinster/-förluster, det vill säga vinster/förluster som uppkommer vid omedelbar värdering av nya kontrakt och som således inte beror på fluktuationer i räntenivåer eller kreditvärdighet, resultatförs.

SKULDEBREV

Skuldebrev utgivna av stater såväl som säkerställda obligationer och företagsobligationer värderas med hjälp av aktuella marknadspriser. I undantagsfall kan företagsobligationer värderas med värderingstekniker som baseras på marknadsräntor för motsvarande löptid med justering för kredit- och likviditetsrisk.

AKTIER OCH ANDELAR

Aktier noterade på en aktiv marknad värderas till marknadspris. Vid värdering av onoterade aktier och andelar styrs valet av värderingsmodell av vad som bedöms lämpligt för det enskilda instrumentet. Innehav i onoterade aktier består i huvudsak av olika typer av gemensamägd verksamhet med anknytning till bankens affär samt innehav i åländska bolag. Sådana innehav värderas i regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget.

DERIVAT

Derivat som handlas på en aktiv marknad värderas till marknadspris. Merparten av koncernens derivatkontrakt, däribland ränteswappar och olika typer av linjära valutaderivat, värderas med värderingsmodeller som bygger på marknadsräntor och andra marknadspriser. Värdering av icke-linjära derivatkontrakt som inte handlas aktivt bygger på en rimlig skattning av marknadsbaserad indata, exempelvis volatilitet.

UTLÅNING KLASSIFICERAD ATT VÄRDERAS TILL VERKLIGT VÄRDE

Utlåning som är klassificerad att värderas till verkligt värde via resultaträkningen värderas till nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden. Vid beräkningen justeras marknadsräntan för kreditrisk. Den aktuella kreditriskpremien antas motsvara den ursprungliga så länge det saknas belägg för att motpartens återbetalningsförmåga väsentligen försämrats.

9. Nedskrivningar av låne- och kundfordringar

Nedskrivningsprövning av låne- och kundfordringar görs när det finns objektiva belägg som indikerar att en fullständig återbetalning av en fordran inte längre är sannolik. Reserveringens storlek motsvarar skillnaden mellan det redovisade värdet av den utestående fordran och det diskonterade värdet av förväntade framtida kassaflöden hänförliga från fordran och eventuella erhållna säkerheter eller garantier. Om det inte föreligger några belägg för en individuell reservering av en fordran kan den inkluderas i en grupp av finansiella tillgångar med likartade kreditriskegenskaper och genomgå en kollektiv prövning av nedskrivningsbehovet.

Objektiva belägg för att en eller flera händelser inträffat som påverkar de uppskattade framtida kassaflödena är exempelvis följande:

- betydande finansiella svårigheter hos gäldenären,
- att låntagaren som en följd av dennes finansiella svårigheter har beviljats en eftergift som annars inte hade övervägts,
- ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp, eller
- att det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller genomgå annan finansiell rekonstruktion.

Om nedskrivningsbehovet minskar i efterföljande perioder återförs tidigare gjord nedskrivning. Låne- och kundfordringar redovisas dock aldrig till ett högre värde än vad det upplupna anskaffningsvärdet hade varit om nedskrivningen inte gjorts.

Nedskrivningar på låne- och kundfordringar samt konstaterade kreditförluster redovisas i resultaträkningen under Nedskrivning av krediter och andra åtaganden. Återbetalningar av tidigare konstaterade kreditförluster liksom återföringar av tidigare gjorda nedskrivningar intäktsredovisas under Nedskrivning av krediter och andra åtaganden.

10. Säkringsredovisning

SÄKRING AV VERKLIGT VÄRDE

Säkring av verkligt värde kan tillämpas för enskilda tillgångar och skulder samt för portföljer av finansiella instrument i syfte att skydda koncernen mot icke önskvärda resultateffekter till följd av förändringar i marknadspriser på redovisade tillgångar eller skulder. Vid säkring av verkligt värde värderas både säkringsinstrumentet – derivatet – och den säkrade risken i det säkrade instrumentet till verkligt värde via resultaträkningen under Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

KASSAFLÖDESSÄKRING

Kassaflödessäkring kan tillämpas för enskilda tillgångar och skulder i syfte att skydda koncernen mot icke önskvärda resultateffekter till följd av variationer i kassaflöden hänförliga till ränte- och valutaförändringar. Derivat som utgör säkringsinstrument i kassaflödessäkring redovisas till verkligt värde i balansräkningen. I den mån säkringsinstrumentets värdeförändring är effektiv redovisas den i säkringsreserven via övrigt totalresultat. Eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen under Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Beloppet redovisat i övrigt totalresultat överförs till resultaträkningen i samband med att det emitterade skuldebrev som säkrats med kassaflödessäkring förfaller. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

SÄKRING AV NETTOINVESTERING I UTLANDSVERKSAMHET

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet tillämpas för att skydda koncernen från de omräkningsdifferenser som uppkommer då verksamheter i annan funktionell valuta än rapporteringsvalutan omräknas. Derivat som utgör säkringsinstrument vid säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Den del av valutakursresultatet på säkringsinstrumentet som är effektiv redovisas i övrigt totalresultat.

Eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen i Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Vid eventuell avyttring av en utlandsverksamhet överförs uppkomna vinster och förluster på säkringsinstrumentet från övrigt totalresultat till resultaträkningen. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

11. Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar består av IT-system som tillverkas för eget bruk samt externt upphandlade system.

AKTIVERING AV TILLVERKNING FÖR EGET BRUK

Om det tillverkade datasystemet genererar trolig framtida intäkt eller kostnadsreduktion som överstiger kostnaden aktiveras utvecklingskostnaderna för datasystemet. Egenutvecklade datasystem aktiveras till självkostnadspris. De aktiverade utvecklingskostnaderna avskrivs i normalfall linjärt under 3–5 år. Avskrivningarna inleds då datasystemet är färdigt för användning. Utvecklingskostnader som inte förväntas ha betydande ekonomisk nytta redovisas som kostnad i resultaträkningen. Förundersöknings- och forskningskostnader redovisas som kostnad i resultaträkningen.

EXTERNT UPPHANDLADE IT-SYSTEM

Externa datasystem upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

NEDSKRIVNING

Årligen görs en genomgång av tillgångarna för att fastställa om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Om en sådan indikation uppkommer, fastställs återvinningsvärdet som det högre av försäljningspriset och nyttjandevärdet på tillgången. Ännu ej färdigställa utvecklingsarbeten prövas för nedskrivning årligen oavsett förekomst av indikationer på värdeminskning. En nedskrivning redovisas i resultaträkningen om bokföringsvärdet överskrider återvinningsvärdet. En tidigare redovisad nedskrivning återförs endast om det skett en väsentlig förändring i värderingsgrunderna för nedskrivningstest. Bokföringsvärdet efter återföring kan maximalt uppgå till bokföringsvärdet före nedskrivning.

GOODWILL

Goodwill motsvarar den andel av anskaffningsutgiften som överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder. Goodwill avskrivs inte utan prövas årligen, eller oftare om behov föreligger, för nedskrivning (impairment) genom att diskontera framtida förväntade kassaflöden i kassagenerande enheter. Nedskrivningar redovisas i resultaträkningen. Inget koncernmässigt goodwillvärde fanns vid utgången av 2014 eller 2015.

12. Materiella tillgångar

FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att erhålla hyresintäkter, värdestegring eller i båda syften. Förvaltningsfastigheterna utgörs av direkta innehav samt indirekta innehav via fastighetsbolag och bostadsbolag. Förvaltningsfastigheterna redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden separat i balansräkningen under materiella tillgångar till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I resultaträkningen visas Nettointäkt från förvaltningsfastigheter som en delmängd av posten Övriga intäkter. Värdering av fastigheterna har gjorts av auktoriserad fastighetsförmedlare.

RÖRELSEFASTIGHETER, FASTIGHETER I EGET BRUK

Rörelsefastigheter utgörs av direkta innehav och indirekta innehav via fastighets- och bostadsbolag. Rörelsefastigheter upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. För huvudkontorsfastigheten har koncernen valt att tillämpa undantaget i IFRS 1, genom att använda antaget anskaffningsvärde i stället för ursprungligt anskaffningsvärde på materiella tillgångar vid övergången till IFRS.

ÖVRIGA MATERIELLA TILLGÅNGAR

Övriga materiella tillgångar utgörs av maskiner och inventarier, bilar och konstsamling. Övriga materiella tillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Eventuella försäljningsvinster, -förluster och utrangeringar resultatförs.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar är uppgjorda på basis av tillgångarnas förväntade ekonomiska livslängd. Samtliga avskrivningar är linjära.

Byggnader	40 år
Byggnaders tekniska utrustning	12 år
Ombyggnad i hyrda lokaler	4–10 år
Maskiner och inventarier	3–10 år
Egen utveckling av datasystem	3–5 år
Externa datasystem	3–5 år
Övriga immateriella och materiella tillgångar	3–5 år

Jordområden avskrivs inte.

NEDSKRIVNINGAR

Årligen görs en genomgång av tillgångarna för att fastställa om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Om en sådan indikation uppkommer, fastställs återvinningsvärdet som det högre av försäljningspriset och nyttjandevärdet på tillgången. En nedskrivning redovisas i resultaträkningen om bokföringsvärdet överskrider återvinningsvärdet. En tidigare redovisad nedskrivning återförs endast, med undantag av goodwill, om det skett en väsentlig förändring i värderingsgrunderna för nedskrivningstest. Bokföringsvärdet efter återföring kan maximalt uppgå till bokföringsvärdet före nedskrivning.

13. Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen har en befintlig förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, när det är troligt att ett utflöde av resurser i form av ekonomiska förmåner kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt när en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningen värderas till nuvärdet av uppskattat utflöde. Avsättningarna prövas vid varje bokslutstillfälle och justeras vid behov, så att de motsvarar aktuell uppskattning av åtagandenas värde.

Avsättningar redovisas för omstruktureringar. Med omstrukturering avses genomgripande organisationsförändring, till exempel genom att anställda får avgångsvederlag för förtida uppsägning, eller nedläggningar av kontor. För att en avsättning ska redovisas krävs att en omstruktureringsplan har fastställts och tillkännagivits så att det har skapats en välgrundad förväntan hos dem som berörs av att företaget kommer att genomföra omstruktureringen.

Avsättningar till omstruktureringsreserv rörande övriga kostnader redovisas i balansräkningen när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen antingen har påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven.

Förlustkontrakt redovisas när de förväntade ekonomiska fördelarna som härrör från ett kontrakt är lägre än de oundvikliga utgifterna för att uppfylla kontraktets förpliktelser.

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser utom koncernens kontroll eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

14. Leasingavtal

Leasingavtalen indelas enligt IAS 17 i finansiella leasingavtal och operationella leasingavtal. Kategoriseringen görs vid ingång av respektive avtal. Ett finansiellt leasingavtal innebär att ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Tillgångar som leasats in med finansiella leasingavtal tas vid avtalets ingång upp bland materiella tillgångar och motsvarande finansiell leasingskuld bland övriga skulder. Tillgångar redovisas vid ingång av leasingavtal till det belopp som motsvarar den leasade tillgångens verkliga värde eller det lägre nuvärdet för minimileasingavgifterna. Avskrivning görs utgående från den ekonomiska livslängden eller den kortare leasingperioden. Räntor för leasingskulden redovisas som räntekostnad enligt effektivräntemetod.

Då leasegivaren bär de ekonomiska riskerna och fördelarna klassificeras leasingavtalet som operationellt. Tillgångar som leasats med operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och leasingavgifterna för dessa avtal redovisas i resultaträkningen som hyreskostnader linjärt över leasingperioden.

Merparten av koncernens leasingavtal utgörs av operationella leasingavtal.

Nedskrivning redovisas efter individuell bedömning av behovet.

15. Intäkter

RÄNTENETTO

Ränteintäkter och räntekostnader för finansiella instrument beräknas enligt effektivräntemetod. Metoden redovisar instrumentens intäkter och kostnader jämnt i förhållande till utestående belopp över perioden fram till förfallodagen. Beräkningen innefattar alla avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla andra över- och underkurser.

PROVISIONSNETTO

Intäkter och kostnader för olika typer av tjänster redovisas i resultaträkningen som Provisionsintäkter respektive Provisionskostnader. Som provisionsintäkter redovisas courtage, olika former av förvaltningsavgifter, betalningsprovisioner och kortavgifter. Uppläggningsavgifter för lån och löftesprovisioner periodiseras över krediternas löptid och ingår i Räntenetto, i de fall som de inte anses utgöra kostnadstäckning. Provisionskostnader är transaktionsberoende och är direkt relaterade till intäkter inom Provisionsintäkter.

Provisionsintäkter och -kostnader redovisas när tjänsten utförs. För provisioner som gäller flera år redovisas enbart den andel som gäller räkenskapsperioden.

NETTORESULTAT FINANSIELLA POSTER TILL VERKLIGT VÄRDE

Under Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde redovisas realiserade och orealiserade vinster och förluster från finansiella instrument vilka värderas till verkligt värde via resultaträkningen, samt den ineffektiva delen vid säkringsredovisning.

Under nettointäkter från valutaverksamhet redovisas resultatet av valutaväxling samt kursdifferenser som uppkommer vid omräkning till euro av tillgångar och skulder.

Realiserade värdeförändringar från tillgångar som kan säljas redovisas som Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas.

IT-INTÄKTER

Årslicensintäkter för IT-system intäktsförs linjärt under respektive år som de hänförs till. Systemförsäljning med betydande anpassningar hanteras som långfristiga projekt. Intäkter för systemlicens från långfristiga projekt redovisas som intäkt utgående från färdigställandegraden, då denna på ett tillförlitligt sätt kan fastställas. Färdigställandegraden fastställs skilt för varje projekt som andelen utfört arbete vid bokslutstidpunkten jämfört med projektets beräknade totala antal arbetstimmar. Om det är sannolikt att de totala utgifterna kommer att överskrida de totala intäkterna för projektet redovisas den förväntade förlusten genast som kostnad.

ÖVRIGA INTÄKTER

Som övriga rörelseintäkter redovisas bland annat utdelningar från aktier och andelar samt utdelningar från tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Här redovisas även realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar och hyresintäkter från förvaltningsfastigheter. Hyresintäkter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i leasingavtalet.

16. Ersättningar till anställda

PENSIONSANSVAR

Ersättningar till anställda efter anställningens upphörande utgörs av dels avgiftsbestämda, dels förmånsbestämda planer. Som avgiftsbestämda planer redovisas sådana planer för ersättningar enligt vilka koncernen betalar fastställda avgifter till en utomstående juridisk enhet och därefter saknar rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten saknar tillgångar för att fullgöra sitt åtagande gentemot den anställde. Erlagda premier för avgiftsbestämda planer redovisas löpande i resultaträkningen som personalkostnad. Övriga planer för ersättning efter avslutad anställning redovisas som förmånsbestämda planer.

Pensionsskyddet för personalen i Finland har ordnats delvis genom ArPL-försäkring (avgiftsbestämd plan) och delvis via pensionsstiftelse (Ålandsbanken Abp:s Pensionsstiftelse r.s., en så kallad A-stiftelse; förmånsbestämd plan). Pensionsskyddet för personalen i Sverige följer den så kallade BTP-planen och är historiskt till stor del förmånsbestämd. En växande del av de svenska pensionsplanerna är dock numera avgiftsbestämda.

Vid förmånsbaserad pensionslösning utgår en pension baserad på lön och anställningstid, vilket innebär att arbetsgivaren bär alla väsentliga risker för fullgörandet av pensionsutfästelsen. För majoriteten av de förmånsbaserade pensionsplanerna har koncernen avskilt förvaltningstillgångar i pensionsstiftelser och pensionskassa. Som nettotillgång i balansräkningen avseende de förmånsbaserade pensionsplanerna redovisas förvaltningstillgångarna minskade med pensionsförpliktelserna. Aktuariella vinster och förluster på pensionsförpliktelsen samt avkastning som överstiger den beräknade avkastningen på förvaltningstillgångarna redovisas i övrigt totaltresultat.

Den redovisade pensionskostnaden avseende förmånsbestämda planer utgörs av nettot av följande poster, som samtliga ingår i personalkostnader:

- Intjänad pensionsrätt under året, det vill säga årets andel av den beräknade slutliga totala pensionsutbetalningen. Beräkningen av intjänad pensionsrätt utgår från en beräknad slutlön och är föremål för aktuariella antaganden.
- Årets räntekostnad på grund av att nuvärdet av pensionsskulden har ökat under året då tiden till utbetalning minskat. För beräkning av årets räntekostnad används aktuell swapränta (räntan vid årets början) för en löptid motsvarande återstående tid till utbetalning av pensionsskulden.
- Beräknad avkastning (ränta) på förvaltningstillgångarna. Räntan på förvaltningstillgångar redovisas i resultatet med tillämpning av samma ränta som vid fastställande av årets räntekostnad.

Beräkningen av kostnader och åtaganden med anledning av koncernens förmånsbestämda planer är förenad med ett flertal bedömningar och antaganden som kan ha en betydande inverkan på redovisade belopp.

Ändringar eller reduceringar av en förmånsbestämd plan redovisas vid den tidigaste av följande tidpunkter; när ändringen i planen eller reduceringen inträffar eller när företaget redovisar relaterade omstruktureringskostnader och ersättningar vid uppsägning. Ändringarna/reduceringarna redovisas direkt i årets resultat.

17. Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har i sin ersättningspolicy möjliggjort att delar av ersättningen till de anställda kan regleras genom egna aktier, vilket redovisas som aktierelaterade ersättningar. Det verkliga värdet beräknas vid tilldelningstidpunkten och fördelas över intjäningsperioden, samtidigt som motsvarande ökning av eget kapital redovisas. Kostnaden utgår från det verkliga värdet på aktierna vid tilldelningstidpunkten. Aktiernas verkliga värde beräknas vid tilldelningstidpunkten utgående från aktiernas noterade marknadspris. En bedömning av hur många aktier de anställda kommer att intjäna görs vid beräkning av redovisad kostnad för aktierelaterade ersättningar i enlighet med villkor i koncernens ersättningspolicy (exempelvis fortsatt anställning). Vid varje rapportperiods slut omprövar företagsledningen sina bedömningar om hur många aktier som kommer att bli intjänade.

18. Inkomstskatt

Inkomstskatt i resultaträkningen innefattar aktuella skatter för koncernen baserat på skattepliktigt resultat för året, tillsammans med skattejusteringar för föregående år samt förändringar i latenta (uppskjutna) skatter. Skattekostnaden redovisas i resultaträkningen som kostnad, förutom i fråga om poster som redovisas i övrigt totalresultat, varvid också skatteffekten redovisas som en del av övrigt totalresultat. Latent skattefordran eller skuld har fastställts för temporära skillnader mellan skattemässigt värde för tillgångar och skulder och deras redovisade belopp, genom användande av skattesatser som gäller för framtida perioder. De latenta skatteskulderna och skattefordringarna beräknas enligt skattesatser som förväntas gälla i respektive land när skatten materialiseras (lag är godkänd men har ännu inte trätt i kraft). En latent skattefordran redovisas i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar inkomst kommer att uppkomma mot vilken den temporära skillnaden kan utnyttjas.

19. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning samt avvecklade verksamheter

En anläggningstillgång eller en avyttringsgrupp, klassificeras som att den innehas för försäljning om dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom användning. Tillgången eller avyttringsgruppen måste vara tillgänglig för omedelbar försäljning i befintligt skick och utifrån villkor som är normala. Det måste vara mycket sannolikt att försäljning kommer att ske. En fullbordad försäljning förväntas bli redovisad inom ett år. En avvecklad verksamhet representerar en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område eller ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidaresäljas.

Anläggningstillgångar eller avyttringsgrupper som innehas för försäljning redovisas på egen rad i balansräkningen och värderas till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för förväntade försäljningskostnader. Skulder som är relaterade till anläggningstillgångarna redovisas också på egen rad i balansräkningen. Inga anläggningstillgångar som innehas för försäljning finns vid utgången av 2014 eller 2015.

20. Rörelsesegment

Koncernen rapporterar rörelsesegment i enlighet med IFRS 8, vilket innebär att segmentrapporten speglar den information som företagsledningen i koncernen erhåller. Koncernens vd har identifierats som högsta verkställande beslutsfattare. Koncernen rapporterar de olika affärsverksamheterna som rörelsesegment. En affärsverksamhet är en grupp avdelningar och bolag som tillhandahåller produkter eller tjänster som har risk och avkastning som avviker från övriga affärsverksamheter. Koncerninterna transaktioner sker till marknadsmässiga priser.

21. Likvida medel

Med likvida medel avses kassa och tillgodohavanden vid centralbankerna i Finland och Sverige som fritt kan disponeras. Med tillgodohavanden avses medel som är tillgängliga när som helst. Det innebär att samtliga likvida medel är användbara omgående. Likvida medel i kassaflödesanalysen definieras i enlighet med IAS 7, och överensstämmer inte med det som koncernen betraktar som likvida medel.

22. Betydande bedömningar och osäkerhet i uppskattningar

Upprättande av bokslut i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen i vissa fall gör bedömningar och uppskattningar om framtiden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen för tillgångar och skulder, intäkter och kostnader, samt upplysningar om förbindelser. Även om gjorda bedömningar och uppskattningar bygger på företagsledningens bästa vetande om aktuella händelser och åtgärder vid tidpunkten för bedömningen, kan det verkliga utfallet avvika från dessa bedömningar och uppskattningar. De betydande redovisningsmässiga bedömningar som gjorts vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper avser främst nedskrivning av låne- och kundfordringar. De källor till osäkerhet i uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs nedan.

VÄRDERING AV LÅNE- OCH KUNDFORDRINGAR

Låne- och kundfordringar prövas för nedskrivningsbehov löpande och individuellt för varje fordran. Vid behov skrivs fordran ned till bedömt återvinningsvärde. Det uppskattade återvinningsvärdet bygger på en bedömning av motpartens finansiella återbetalningsförmåga och antaganden om realisationsvärdet på eventuella säkerheter. En bedömning av företagsledningen kan krävas i synnerhet för att uppskatta belopp och timing i framtida förväntade kassaflöden som bestämmer reserveringens storlek.

För de koncentrationer som inte enligt individuell bedömning har nedskrivningsbehov, görs kollektiva uppskattningar och bedömningar baserade på bankens interna riskklassificeringssystem. För ytterligare information, se not K12.

AKTUARIELLA BERÄKNINGAR AV PENSIONSÅTAGANDEN

Framtida pensionsskuld beräknas genom försäkringsmatematiska kalkyler. Som bas för beräkningen finns uppskattningar om diskonteringsränta (swapränta med maturitet som motsvarar pensionsskuldens förväntade tidslängd), löneökning (förväntad framtida ökning för pensioner), inflation, personalomsättning samt förväntad avkastning på tillgångar. För ytterligare information, se not K41.

FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE

För att fastställa verkligt värde för finansiella instrument görs bedömningar som kan ha betydande inverkan på redovisade belopp. Bedömningar som avses omfattar val av värderingstekniker, bedömning av om marknader är aktiva samt om vilka marknadsparametrar som kan observeras. Vid användning av värderingstekniker används i så stor utsträckning som möjligt marknadsnoteringar, men ifall detta inte är möjligt krävs uppskattningar av företagsledningen för att erhålla verkligt värde. För ytterligare information, se not K16.

VÄRDERING AV FÖRVALTNINGSFASTIGHETER OCH RÖRELSEFASTIGHETER

Företagsledningen gör årligen en genomgång av förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter för att fastställa om det föreligger något nedskrivningsbehov. Vid indikation om nedskrivningsbehov fastställs återvinningsvärdet som det högre av försäljningspriset och nyttjandevärdet på tillgången, varefter nedskrivning redovisas i resultaträkningen om bokföringsvärdet överskrider återvinningsvärdet. Uppskattningen av värden på tillgångarna görs av externa oberoende värderare. För ytterligare information, se not K25.

VÄRDERING AV LATENT SKATT

En latent skattefordran redovisas för fastställda beskattningsbara förluster i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar inkomst kommer att uppkomma. Företagsledningen bedömer löpande när latent skatt bör redovisas i koncernen utgående från förväntad framtida resultatutveckling. Vid varje balansdag bedöms om redovisad latent skatt är befogad utgående från storleken på förväntade framtida skattemässiga intäkter. För ytterligare information, se not K28.

AKTIERELATERAD ERSÄTTNING

Vid beräkning av redovisad kostnad för aktierelaterade ersättningar i enlighet med koncernens ersättningspolicy uppskattar företagsledningen hur många aktier de anställda kommer att tilldelas. Kostnaden utgår från det verkliga värdet på aktierna vid utdelningsögonblicket. För ytterligare information, se not K9 .

23. Engångsposter

Som engångsposter definieras resultateffekter vid avyttring av verksamheter och strategiska aktieinnehav samt omstruktureringskostnader i samband med större organisationsförändringar och nedläggning av verksamheter.

K3. Segmentrapport	2015						
	Private Banking	Premium Banking	Kapital-förvaltning	IT	Koncern-funktioner och övrigt	Elimineringar	Totalt
Räntenetto	26 888	23 560	66	–87	3 368	179	53 974
Provisionsnetto	25 360	11 158	8 603	–51	1 395	–2	46 463
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	520	672	77	–36	6 795	7	8 035
IT-intäkter				30 781		–14 778	16 003
Övriga intäkter	10	89	125	51	1 881	–1 764	393
Summa intäkter	**52 778**	**35 479**	**8 872**	**30 658**	**13 439**	**–16 358**	**124 868**
Personalkostnader	–10 357	–6 946	–5 176	–15 328	–18 217		–56 024
Övriga kostnader	–4 386	–4 420	–2 476	–9 826	–20 655	13 110	–28 653
Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	–165	–684	–17	–3 383	–4 103	1 469	–6 882
Intern kostnadsfördelning	–17 436	–16 985	–1 110		35 531		0
Summa kostnader	**–32 344**	**–29 035**	**–8 779**	**–28 537**	**–7 444**	**14 579**	**–91 559**
Resultat före nedskrivningar	**20 434**	**6 444**	**93**	**2 121**	**5 995**	**–1 778**	**33 308**
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	270	–2 867			–452		–3 049
Rörelseresultat	**20 704**	**3 577**	**93**	**2 121**	**5 543**	**–1 778**	**30 259**
Inkomstskatt	–4 200	–717	–37	–435	–566		–5 955
Innehav utan bestämmande inflytande				–1			–1
Räkenskapsperiodens resultat hänförligt till aktieägarna i Ålandsbanken Abp	**16 504**	**2 860**	**56**	**1 686**	**4 976**	**–1 778**	**24 303**
Affärsvolymer							
Utlåning till allmänheten	1 616 465	1 972 733	2		48 843	–21 063	3 616 981
Inlåning från allmänheten	1 459 179	1 183 198	3 097		34 941	–5 174	2 675 241
Placeringsvolym	5 206 129	783 619	3 957 780		6 567	–2 877 660	7 076 435
Riskexponeringsbelopp	676 271	620 251	11 552	40 532	232 583		1 581 190
Allokerat eget kapital	65 654	83 262	1 599	9 321	53 036		212 871
Nyckeltal							
Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE), %	23,9	3,5		18,1	12,2		12,0
K/I-tal	0,61	0,82	0,99	0,93	0,55		0,73
Andel oskötta fordringar >90 dagar, brutto %	0,06	1,96			2,77		1,13
Kreditförlustnivå, %	–0,02	0,16			1,04		0,09

	2014						
	Private Banking	Premium Banking	Kapital-förvaltning	IT	Koncern-funktioner och övrigt	Elimineringar	Totalt
Räntenetto	23 507	23 630	120	–128	1 908	255	49 293
Provisionsnetto	23 849	9 896	10 790	–65	1 682	44	46 196
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	354	729	92	–23	5 687	–71	6 767
IT-intäkter				30 663		–13 337	17 326
Övriga intäkter	232	116	97	80	1 021	–557	989
Summa intäkter	**47 943**	**34 372**	**11 099**	**30 526**	**10 297**	**–13 665**	**120 571**
Personalkostnader	–10 304	–6 955	–5 322	–13 976	–15 929		–52 486
Övriga kostnader	–5 998	–6 174	–2 577	–10 060	–22 686	12 825	–34 671
Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	–180	–813	–45	–3 759	–5 571	2 126	–8 242
Intern kostnadsfördelning	–16 945	–18 675	–877		36 497	0	0
Poster av engångskaraktär		–457	–201		–231	–124	–1 014
Summa kostnader	**–33 427**	**–33 074**	**–9 022**	**–27 796**	**–7 921**	**14 826**	**–96 413**
Resultat före nedskrivningar	**14 516**	**1 297**	**2 077**	**2 730**	**2 376**	**1 161**	**24 158**
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	–365	–1 150			–250		–1 765
Rörelseresultat	**14 150**	**147**	**2 077**	**2 730**	**2 126**	**1 161**	**22 393**
Inkomstskatt	–2 886	–30	–425	–541	–883		–4 766
Innehav utan bestämmande inflytande			–1 297	–2	–182		–1 480
Räkenskapsperiodens resultat hänförligt till aktieägarna i Ålandsbanken Abp	**11 264**	**117**	**356**	**2 187**	**1 061**	**1 161**	**16 146**
Affärsvolymer							
Utlåning till allmänheten	1 474 778	1 840 347			43 509	–15 762	3 342 872
Inlåning från allmänheten	1 219 914	1 081 345	7 163		88 604	–6 021	2 391 006
Placeringsvolym	4 563 593	737 520	3 419 609		6 433	–2 415 080	6 312 075
Riskexponeringsbelopp	660 601	602 433	11 841	35 711	242 974		1 553 560
Allokerat eget kapital	81 752	82 851	1 403	9 345	18 867		194 217
Nyckeltal							
Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE), %	15,1	0,1		23,8			8,7
K/I-tal	0,70	0,96	0,81	0,91	0,77		0,80
Andel oskötta fordringar > 90 dagar, brutto %	0,12	1,45			2,28		0,88
Kreditförlustnivå, %	0,03	0,06			0,52		0,06

Ålandsbanken rapporterar segmentrapporten i enlighet med IFRS 8, vilket innebär att segmentrapporten speglar den information som ledningen i koncernen erhåller.

Private Banking omfattar Private Banking-verksamheten på Åland, finska fastlandet och i Sverige. Premium Banking omfattar verksamheten inom samtliga kundsegment exklusive Private Banking på Åland, finska fastlandet och i Sverige. Kapitalförvaltningen omfattar koncernens kapitalförvaltningsorganisation i Finland och Sverige inklusive Ålandsbanken Fondbolag Ab. Kapitalförvaltning ansvarar för förvaltning och säljstöd av Ålandsbankens egna fonder, diskretionära förvaltningsmandat och rådgivande förvaltningsmandat. Kapitalförvaltning har även eget kundansvar för vissa större institutionella kunder, fondplattformar och försäkringsförmedlare. IT omfattar dotterbolaget Crosskey Banking Solution Ab Ltd inklusive S-Crosskey Ab. Koncernfunktioner & Övrigt, omfattar alla centralfunktioner inom koncernen inklusive Treasury samt dotterbolaget Ab Compass Card Oy Ltd.

Under hösten 2015 flyttades en organisatorisk enhet för analys och förvaltning från Private Banking till Kapitalförvaltningen. Jämförelsesiffrorna för helår 2015 och 2014 är omräknade.

K4. Produktområden

	2015					
	Dagligbanks-tjänster inkl. inlåning	Finansierings-tjänster	Placerings-tjänster	IT-tjänster	Övrigt	Totalt
Räntenetto	13 037	39 455	88	–87	1 481	53 974
Provisionsnetto	6 498	4 298	36 226	–51	–509	46 463
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	1 204		5	–36	6 862	8 035
IT-intäkter				16 003		16 003
Övriga intäkter				51	342	393
Summa intäkter	**20 740**	**43 752**	**36 319**	**15 879**	**8 177**	**124 868**

	2014					
	Dagligbanks-tjänster inkl. inlåning	Finansierings-tjänster	Placerings-tjänster	IT-tjänster	Övrigt	Totalt
Räntenetto	15 996	33 116	70	–128	238	49 293
Provisionsnetto	6 872	7 351	32 507	–65	–470	46 196
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	1 491		24	–23	5 276	6 767
IT-intäkter				17 326		17 326
Övriga intäkter				80	909	989
Summa intäkter	**24 359**	**40 468**	**32 601**	**17 190**	**5 954**	**120 571**

Dagligbankstjänster omfattar räntenetto från samtliga inlåningskonton, det vill säga även sparkonton, tidsbundna depositioner och likvidkonton kopplade till värdepappersdepåer, provisionsnetto från inlåning, kassa- och betaltjänster, kort, Premium-konceptet, bankfack med mera, samt intäkter från valutaväxlingar. Samtliga intäkter från Ab Compass Card Oy Ltd ingår.

Finansieringstjänster omfattar räntenetto från samtliga utlåningsprodukter, det vill säga även depåkrediter, samt utlåningsprovisioner och garantiprovisioner.

Placeringstjänster omfattar intäkter från diskretionär förvaltning, rådgivande förvaltning, fondförvaltning, värdepappersförmedling, strukturerade produkter. Intäkter från inlåningskonton och krediter som kan vara en del av kundens förmögenhetsförvaltning redovisas under dagligbankstjänster respektive finansieringstjänster.

IT-tjänster omfattar Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:s verksamhet.

K5. Geografisk fördelning

	2015			2014		
	Finland	Sverige	Totalt	Finland	Sverige	Totalt
Räntenetto	31 887	22 086	53 974	32 252	17 041	49 293
Provisionsnetto	34 411	12 052	46 463	30 921	15 275	46 196
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	7 873	162	8 035	5 750	1 017	6 767
IT-intäkter	15 267	736	16 003	16 612	714	17 326
Övriga intäkter	159	233	393	629	360	989
Summa intäkter	**89 598**	**35 270**	**124 868**	**86 165**	**34 406**	**120 571**
Personalkostnader	–41 798	–14 227	–56 024	–38 176	–14 309	–52 486
Övriga kostnader	–16 364	–12 289	–28 653	–20 357	–14 315	–34 671
Avskrivningar	–6 449	–433	–6 882	–7 653	–589	–8 242
Intern kostnadsfördelning	2 345	–2 345	0	1 640	–1 640	0
Poster av engångskaraktär	0	0	0	–813	–201	–1 014
Summa kostnader	**–62 266**	**–29 293**	**–91 559**	**–65 359**	**–31 054**	**–96 413**
Resultat före nedskrivningar	**27 332**	**5 976**	**33 308**	**20 806**	**3 352**	**24 158**
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	–3 103	53	–3 049	–1 775	10	–1 765
Rörelseresultat	**24 229**	**6 030**	**30 259**	**19 030**	**3 362**	**22 393**
Inkomstskatt	–4 768	–1 187	–5 955	–4 050	–716	–4 766
Innehav utan bestämmande inflytande	–1	0	–1	–1 480	0	–1 480
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna i Ålandsbanken Abp	**19 461**	**4 843**	**24 303**	**13 499**	**2 647**	**16 146**
Affärsvolymer						
Utlåning till allmänheten	2 529 364	1 087 617	3 616 981	2 404 971	937 901	3 342 872
Inlåning från allmänheten	2 007 914	667 327	2 675 241	1 850 878	540 128	2 391 006
Placeringsvolym	2 781 209	4 295 226	7 076 435	2 761 557	3 550 518	6 312 075
Riskexponeringsbelopp	1 001 957	579 233	1 581 190	991 332	562 228	1 553 560
Allokerat eget kapital	167 341	45 530	212 871	131 400	62 817	194 217

	2015			2014		
	Finland	Sverige	Totalt	Finland	Sverige	Totalt
Nyckeltal						
Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE), %	12,6	10,0	12,0	11,2	5,2	8,7
K/I-tal	0,69	0,83	0,73	0,76	0,90	0,80
Andel oskötta fordringar >90 dagar, brutto %	1,61	0,02	1,13	1,22	0,00	0,88
Kreditförlustnivå, %	0,13	–0,01	0,09	0,08	0,00	0,06

Noter till koncernens resultaträkning

K6. Räntenetto	2015			2014		
	Medelsaldo	Ränta	Genomsnittlig ränta, %	Medelsaldo	Ränta	Genomsnittlig ränta, %
Utlåning till kreditinstitut	118 421	99	0,08	193 977	730	0,38
Utlåning till allmänheten	3 475 489	70 624	2,03	3 200 594	73 155	2,29
Skuldebrev	674 148	2 875	0,43	463 919	3 614	0,78
Räntebärande tillgångar	**4 268 058**	**73 598**	**1,72**	**3 858 490**	**77 498**	**2,01**
Derivatinstrument	22 178	370		19 770	954	
Övriga tillgångar	274 318	16		183 746	7	
Summa tillgångar	**4 564 555**	**73 984**		**4 062 006**	**78 459**	
Skulder till kreditinstitut	360 487	1 239	0,34	386 317	3 167	0,82
varav negativa ränteintäkter[1]		301			47	
Skulder till allmänheten	2 421 221	7 826	0,32	2 230 596	11 871	0,53
varav negativa ränteintäkter[1]		19				
Emitterade skuldebrev	1 405 014	9 207	0,66	1 077 881	12 254	1,14
Efterställda skulder	44 694	1 004	2,25	52 193	1 068	2,05
Räntebärande skulder	**4 231 416**	**19 276**	**0,46**	**3 746 987**	**28 360**	**0,76**
Derivatinstrument	29 300	643		27 796	662	
Övriga skulder	100 004	91		98 533	145	
Summa skulder	**4 360 719**	**20 010**		**3 873 315**	**29 166**	
Summa eget kapital	203 835			188 691		
Summa skulder och eget kapital	**4 564 555**			**4 062 006**		
Räntenetto		**53 974**			**49 293**	
Räntemarginal			1,27			1,25
Placeringsmarginal			1,18			1,20

Räntor från derivatinstrument redovisas tillsammans med den post som de säkrar inom ramen för säkringsredovisning (säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring) och verkligt värde-optionen.

Räntemarginal är räntenetto i förhållande till räntebärande tillgångar. Placeringsmarginal är räntenetto i förhållande till balansomslutning.

[1] Negativa ränteintäkter från placeringar redovisas som räntekostnader

K7. Provisionsnetto	2015	2014
Inlåning	810	837
Utlåning	3 981	6 980
Betalningsförmedling	8 823	8 707
Fondprovisioner	19 568	15 256
Förvaltningsprovisioner	10 088	9 261
Värdepappersförmedling	11 757	10 572
Försäkringsprovisioner	175	71
Juridiska tjänster	751	704
Garantiprovisioner	270	297
Övriga provisioner	1 741	1 633
Summa provisionsintäkter	**57 964**	**54 317**
Betalningsprovisionskostnader	–4 780	–4 089
Fondprovisionskostnader	–2 224	–763
Förvaltningsprovisionskostnader	–1 332	–791
Värdepappersprovisionskostnader	–2 105	–1 132
Övriga provisionskostnader	–1 059	–1 347
Summa provisionskostnader	**–11 501**	**–8 121**
Provisionsnetto	**46 463**	**46 196**

K8. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2015			2014		
	Realiserat	Orealiserat	Totalt	Realiserat	Orealiserat	Totalt
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	0	–123	–123	0	530	530
Aktier och andelar	163	3	166	94	17	111
Derivatinstrument	137	718	855	–1 424	1 934	509
Lånefordringar	0	–208	–208	0	–1 455	–1 455
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen	**300**	**390**	**690**	**–1 330**	**1 026**	**–304**
Säkringsredovisning						
varav säkringsinstrument	286	–1 631	–1 344	221	14 345	14 567
varav säkrad post	0	1 515	1 515	–300	–14 421	–14 721
Säkringsredovisning	**286**	**–116**	**170**	**–79**	**–76**	**–154**
Nettointäkter från valutaverksamhet	**3 783**	**–116**	**3 667**	**2 802**	**207**	**3 009**
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	**3 588**	**–80**	**3 508**	**4 237**	**–20**	**4 216**
Summa	**7 957**	**78**	**8 035**	**5 631**	**1 137**	**6 767**

K9. Övriga intäkter	2015	2014
Intäkter från investeringar i form av eget kapital	7	376
Nettoresultat från förvaltningsfastigheter	–81	–230
Hyresintäkter från fastigheter	104	162
Övriga intäkter	396	742
Summa	**426**	**1 050**
Specifikation över nettoresultat från förvaltningsfastigheter		
Hyresintäkter	11	33
Realisationsvinster	7	0
Realisationsförluster	–8	0
Nedskrivningar	–65	–235
Övriga kostnader	–27	–28
Summa	**–81**	**–230**

K10. Personalkostnader	2015	2014
Löner och arvoden	42 016	40 212
Ersättningar i form av aktier i Ålandsbanken Abp	789	406
Pensionskostnader	7 711	7 009
Övriga lönebikostnader	5 508	5 450
Summa	**56 024**	**53 077**
varav rörliga personalkostnader	3 219	1 865
varav kostnader för personalomställning	0	648

Rörliga personalkostnader och kostnader för personalomställning redovisas inklusive sociala avgifter.

Löner och arvoden		
Styrelse	285	259
Ledande befattningshavare	3 309	2 516
Övriga	39 211	37 844
Summa	**42 805**	**40 618**

Styrelse avser samtliga styrelsemedlemmar i respektive bolag i koncernen. Ledande befattningshavare avser koncernledningen samt verkställande och vice verkställande direktörer i dotterbolag.

Löner och arvoden till ledande befattningshavare		
Kortfristiga ersättningar	2 800	2 294
Aktierelaterade ersättningar	509	222
Summa	**3 309**	**2 516**
Pensionskostnader		
Verkställande direktör	55	48
Ledande befattningshavare	502	489
Övriga	7 154	6 472
Summa	**7 711**	**7 009**

Verkställande direktörens pensionsålder uppgår till lägst 63 år och högst 68 år. Verkställande direktören beviljas pension i enlighet med ArPL-reglerna. Ledande befattningshavare i Finland beviljas pension i enlighet med ArPL-reglerna. För ledande befattningshavare i Sverige erläggs per år en premie på 35 procent baserat på lön. Premien inbetalas månadsvis så länge anställningen består dock längst till 65 års ålder.

Pensionskostnader		
Förmånsbestämd plan	512	865
Avgiftsbestämd plan	7 200	6 144
Summa	**7 711**	**7 009**

	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Antal anställda						
Åland	200	195	395	188	198	386
Finland	80	109	189	78	102	180
Sverige	99	61	160	98	53	150
Summa	**379**	**365**	**744**	**364**	**353**	**716**
Arbetad tid omräknad till heltidstjänster						
Ålandsbanken Abp			420			404
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd			209			196
Ålandsbanken Asset Management Ab			14			28
Ab Compass Card Oy Ltd			10			10
Ålandsbanken Fondbolag Ab			10			6
Totalt antal tjänster omräknat från arbetad tid			**663**			**644**
		Män	Kvinnor		Män	Kvinnor
Könsfördelning, procent						
Styrelse		75	25		71	29
Ledande befattningshavare		77	23		79	21

Styrelse avser styrelsen för Ålandsbanken Abp.

	2015				2014			
	Verk-ställande direktör	Ledande befattnings-havare	Risktagare	Övriga	Verk-ställande direktör	Ledande befattnings-havare	Risktagare	Övriga
Totala ersättningar								
Intjänade fasta ersättningar	394	2064	11 049	26 724	292	1 877	7 189	29 539
Avsättningar till pensioner	55	505	1 995	5 157	48	489	1 765	4 707
Intjänade rörliga ersättningar	196	851	1 325	202	91	347	754	529
Summa	**644**	**3 420**	**14 370**	**32 083**	**431**	**2 712**	**9 708**	**34 776**
varav uppskjutna rörliga ersättningar	117	493	336	0	37	131	204	0
varav tilldelade rörliga ersättningar	78	358	989	202	55	216	550	529
Antal personer som enbart fått fast ersättning	0	0	78	645	0	5	59	521
Antal personer som fått både fast och rörlig ersättning	1	7	68	58	1	7	40	83
Summa	**1**	**7**	**146**	**703**	**1**	**12**	**99**	**604**
Ingående uppskjutna rörliga ersättningar	37	157	623	86	0	56	834	158
Årets uppskjutna rörliga ersättningar	117	493	336	0	37	131	204	0
Utbetalt under året	0	–27	–276	–87	0	–31	–424	–74
Justerat under året	0	1	11	1	0	1	9	1
Utgående uppskjutna rörliga ersättningar	**154**	**625**	**693**	**0**	**37**	**157**	**623**	**86**

VILLKOR OCH ERSÄTTNINGAR

Generellt

Bankens ersättningssystem ska vara förenligt med koncernens företagsstrategi, mål och värderingar samt vara förenligt med och främja god och effektiv riskhantering. Ersättningssystemet ska vara så konstruerat att det inte motverkar koncernens långsiktiga intressen. En analys utförs av hur ersättningssystemet påverkar de finansiella risker som banken utsätts för och hanteringen av dessa risker. Det ska finnas en lämplig balans mellan fasta och rörliga ersättningar. Koncernens sammanlagda ersättningar för en enskild förtjänstperiod ska inte bygga upp och belöna risker som kan äventyra koncernens långsiktiga intressen.

Bankens styrelse har för verksamhetsåren 2014 och 2015 inrättat ett resultatbaserat ersättningssystem i vilket den verkställande direktören och ledande befattningshavare ingår. Dessutom har styrelsen inrättat separata resultatbaserade ersättningssystem för personal inom affärsområdena.

Den resultatbaserade ersättningen kan för enskild individ maximalt uppgå till ett belopp motsvarande 12 månadslöner per verksamhetsår.

Styrelsen

Styrelsemedlemmarnas arvoden fastställs av bolagsstämman. För tiden från bolagsstämman 2015 till utgången av 2016 års bolagsstämma utgår dels ett årsarvode, dels ett mötesarvode för varje bevistat styrelse- och kommittémöte. Till styrelsens ordförande utgår ett årsarvode om 15 000 euro.

Övriga styrelsemedlemmar erhåller vardera ett årsarvode om 12 000 euro, dock så att till styrelsemedlemmar bosatta utanför Åland erläggs det dubbla årsarvodet. Dessutom erläggs ett mötesarvode för varje bevistat styrelsemöte. Mötesarvodet uppgår för ordföranden till 1 000 euro och för övriga medlemmar till 750 euro per bevistat möte. Till medlem i styrelsens kommittéer erläggs 750 euro per bevistat möte. Till respektive kommittés ordförande erläggs ett mötesarvode om 1 000 euro per bevistat möte.

Bankens styrelsemedlemmar omfattas inte av aktiebaserade ersättningssystem.

Verkställande direktör

Verkställande direktören har en månadslön om 24 000 euro. Därtill har verkställande direktören fri bilförmån och rätt till i banken allmänt tillämpade personalförmåner. Under 2015 utbetalades till verkställande direktören en ersättning om totalt 448 297 (335 958) euro inklusive utbetald tidigare förtjänad semesterlön, naturaförmåner och rörliga ersättningar. Av den rörliga ersättningen som har utbetalats 2015 har 27 390 euro utbetalats i kontanter och 27 390 euro i aktier i banken i enlighet med externa regelverk.

Verkställande direktörens pensionsålder uppgår till lägst 63 år och högst 68 år. Verkställande direktören beviljas pension i enlighet med ArPL-reglerna. Verkställande direktören är inte berättigad till tilläggspension utöver den allmänna lagstadgade pensionen.

Uppsägningstid från verkställande direktörens sida är nio (9) månader. Under uppsägningstiden utgår ordinarie månadslön. Vid uppsägning från bankens sida har verkställande direktören enligt sitt uppdragsavtal rätt till ett avgångsvederlag om sammanlagt nio (9) månadslöner. Inga andra ersättningar utgår vid sådan avgång.

Ledande befattning

Ersättning till ledande befattningshavare utgår som fast individuell månadslön och som förmån allmänt tillämpade personalförmåner i banken.

Ledande befattningshavare i koncernen omfattas inte av något tilläggspensionsarrangemang.

För ledningsgruppsmedlemmar bosatta i Sverige har det, på grund av avvikande pensionssystem i Sverige, tecknats premiebaserade tilläggspensionsförsäkringar med pensionsålder 65 år.

Uppgifter om resultatbaserad (rörlig) ersättning och aktiebaserade ersättningssystem

För risktagare[1] erläggs den resultatbaserade ersättningen i sin helhet vid fastställandet av ersättningen om den faktiska ersättningens belopp för en enskild individ för en förtjänstperiod om ett år uppgår till maximalt 50 000 euro. Överstiger ersättningen 50 000 euro ska utbetalningen av minst 40 procent av den resultatbaserade ersättningen uppskjutas med minst tre år, så kallad uppskovstid. Om den resultatbaserade ersättningen för en individ utgör en särskilt stor andel av det totala beloppet av den fasta och den resultatbaserade ersättningen ska utbetalningen av minst 60 procent av den resultatbaserade ersättningen skjutas upp på motsvarande sätt. Då Ålandsbanken Abp är ett börsnoterat bolag erläggs minst 50 procent av den resultatbaserade ersättningen i aktier i banken. Tilldelade aktier måste innehas under minst 3 månader, så kallad väntetid, innan ersättningstagaren kan disponera över dessa.

Utbetalningen kan ytterligare uppskjutas med beaktande av en helhetsbedömning baserad på koncernens konjunkturcykel, affärsverksamhetens natur och risker samt individens arbetsuppgifter och ansvar.

Banken har rätt att avstå från att utbetala uppskjuten resultatbaserad ersättning om koncernens finansiella ställning försämrats väsentligt.

[1] Med risktagare avses i bankens ersättningspolicy personal som anses ha en väsentlig inverkan på bankens riskprofil. Banken har fastställd kvalitativa och kvantitativa kriterier i syfte att identifiera de anställda som har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil.

K11. Övriga kostnader	2015	2014
IT-kostnader (exkusive informationstjänster)	10 106	9 510
Lokal- och fastighetskostnader	5 257	5 479
Marknadsföringskostnader	2 602	2 316
Informationstjänster	2 286	2 159
Personalrelaterade kostnader	2 370	2 245
Resekostnader	1 331	1 378
Köpta tjänster	2 370	4 088
Insättargarantiavgift	12	1 037
Bankskatt	0	1 724
Övriga kostnader	6 452	6 490
Tillverkning för eget bruk	–4 132	–1 482
Summa	**28 653**	**34 944**
Avgifter till Verket för finansiell stabilitet		
Insättningsgarantiavgift	1 081	
Erlagt av Gamla Insättningsgarantifonden	–1 081	
Stabilitetsavgift	580	
Till godo från tidigare års erlagda bankskatter	–580	
Förvaltningsavgift	22	
Summa	**22**	

Med 2015-års avgiftsnivå har banken insättningsgarantiavgifter cirka 12 år framöver till godo och stabilitetsavgifter cirka 5 år framöver till godo.

	Bolagsstämmo-vald revisor	Övriga	Bolagsstämmo-vald revisor	Övriga
Utbetalda arvoden till revisorer				
Utbetalda revisionsarvoden	302	0	304	0
Utbetalda konsultarvoden				
Enligt revisionslagen 1 § 1 mom. 2 punkt	57	0	33	5
Skatteärenden	76	0	223	3
Övrigt	132	0	66	0
Summa	**567**	**0**	**626**	**8**

Beloppen är inklusive moms.

K12. Nedskrivning av krediter och andra åtaganden

	2015	2014
Individuella nedskrivningar		
Nya och ökade nedskrivningar	3 706	4 356
Återföring av nedskrivningar	–803	–3 177
Utnyttjat för konstaterade förluster	–6 578	–2 135
Konstaterad förlust	7 160	2 460
Återvinning av konstaterad förlust	–162	–60
Summa individuella nedskrivningar	**3 323**	**1 444**
Gruppvisa nedskrivningar		
Periodens nettoreservering för gruppvist värderade fordringar	–274	322
Summa gruppvisa nedskrivningar	**–274**	**322**
Summa	**3 049**	**1 765**
Osäkra fordringar		
Osäkra fordringar, brutto	31 394	21 675
Individuella nedskrivningar	10 610	14 285
Osäkra fordringar, netto	20 783	7 391
Andel osäkra fordringar, brutto, %	0,87	0,65
Individuell reserveringsgrad osäkra fordringar, %	34	66

	2015			2014		
	Reserv för individuellt värderade fordringar	Reserv för gruppvis värderade fordringar	Totalt	Reserv för individuellt värderade fordringar	Reserv för gruppvis värderade fordringar	Totalt
Förändring av reserv för nedskrivningar						
Reserv vid årets ingång	14 285	1 519	15 804	15 243	1 197	16 441
Årets reservering	3 706	–274	3 432	4 356	322	4 677
Återfört från tidigare reservering	–803		–803	–3 177		–3 177
Utnyttjat för konstaterade förluster	–6 578		–6 578	–2 135		–2 135
Valutaeffekt	0		0	–2		–2
Reserv vid årets utgång	**10 610**	**1 246**	**11 856**	**14 285**	**1 519**	**15 804**
		Lånefordringar med förändrade villkor	Refinansiering		Lånefordringar med förändrade villkor	Refinansiering
Omstrukturerade lånefordringar						
Friska och fordringar med förfallna belopp <90 dagar						
Företag		9 537	1 093		27 762	976
Hushåll		4 075	1 190		3 428	413
Icke nedskrivna fordringar med förfallna belopp >90 dagar						
Företag		4 864			830	
Hushåll		1 084			81	
Nedskrivna fordringar						
Företag		4 688			4 358	
Hushåll		1 426			333	
Summa		**25 674**	**2 283**		**36 790**	**1 389**

Med omstrukturerade lån avses lånefordringar för vilka banken har beviljat låntagaren eftergifter med anledning av dennes uppenbart försämrade ekonomiska situation i syfte att undvika problem i låntagarens återbetalningsförmåga och därmed maximera återbetalningen av den utestående fordran. Eftergifterna kan omfatta justerade lånevillkor, såsom amorteringsuppskov, reducerad räntemarginal eller förlängd återbetalningstid, eller refinansiering, vilket kan innebära att en kredit i nära anslutning till sin ursprungliga förfallodag har återbetalats i sin helhet och i samband med detta ersatts av en ny kredit. Omstrukturerade fordringar kan vara förfallna eller friska. Redovisat värde avser bruttoexponering och omfattar inte enbart omstrukturerade krediter utan även andra krediter i en kundhelhet.

K13. Inkomstskatt	2015	2014
Resultaträkningen		
Skatt avseende tidigare år	4	–4
Aktuell skatt	1 860	1 578
Förändring av latent skatt	4 090	3 192
Summa	**5 955**	**4 766**
Nominell skattesats i Finland, %	20,0	20,0
Ej skattepliktiga intäkter/avdragsgilla kostnader, %	0,2	2,1
Skatt realiserad omräkningsdifferens, %	0,0	–1,0
Skatt avseende tidigare år, %	–0,7	0,0
Övrigt, %	0,2	0,3
Effektiv skattesats, %	19,7	21,3
Övrigt totalresultat		
Aktuell skatt	–298	509
Förändring av latent skatt	–71	–25
Summa	**–369**	**484**

K14. Resultat per aktie	2015	2014
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna	**24 303**	**16 146**
Genomsnittligt antal utestående aktier före justering för återköp, utspädning m m	15 193 564	14 420 153
Genomsnittligt innehav av egna aktier	–5 394	–21 725
Genomsnittligt antal aktier före utspädning	15 188 170	14 398 428
Genomsnittlig utspädningseffekt	89 017	3 525
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning	15 277 187	14 401 953
Resultat per aktie, euro	**1,60**	**1,12**
Resultat per aktie efter utspädning, euro	**1,59**	**1,12**

Vid beräkningen av resultat per aktie beräknas antal aktier i genomsnitt som ett vägt genomsnitt av under perioden utestående aktier.

Noter till koncernens balansräkning

K15. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder					2015				
	Värderat till verkligt värde i RR uppdelat på								
	Innehav för handel	Övrigt	Säkrings-redovisning	Finansiella tillgångar som kan säljas	Investe-ring som hålls till förfall	Lån och andra fordringar	Övriga finansiella tillgångar/ skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kontanta medel						199 461		199 461	199 461
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		15 512	29 091	547 665	40 407			632 675	632 788
Utlåning till kreditinstitut						44 972		44 972	44 972
Utlåning till allmänheten		42 743				3 574 237		3 616 981	3 645 674
Aktier och andelar				957				957	957
Aktier och andelar i intresseföretag							634	634	634
Derivatinstrument	4 940	143	14 279					19 362	19 362
Upplupna ränteintäkter							13 707	13 707	13 707
Fondlikvidfordringar							15 163	15 163	15 163
Summa finansiella tillgångar	**4 940**	**58 399**	**43 370**	**548 622**	**40 407**	**3 818 670**	**29 505**	**4 543 913**	**4 572 719**
Icke-finansiella tillgångar								58 292	
Summa tillgångar								**4 602 204**	

2015	Värderat till verkligt värde i RR uppdelat på								
	Innehav för handel	Övrigt	Säkrings-redovisning	Finansiella tillgångar som kan säljas	Investe-ring som hålls till förfall	Lån och andra fordringar	Övriga finansiella tillgångar/ skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Skulder till kreditinstitut							321 604	321 604	321 724
Skulder till allmänheten		87					2 516 548	2 516 635	2 517 102
Emitterade skuldebrev			744 532				667 435	1 411 966	1 422 559
Derivatinstrument	4 643	2 574	11 735					18 952	18 952
Efterställda skulder			19 124				23 555	42 679	46 137
Upplupna räntekostnader							8 418	8 418	8 418
Fondlikvidskulder							9 036	9 036	9 036
Summa finansiella skulder	**4 643**	**2 661**	**775 390**	**0**	**0**	**0**	**3 546 596**	**4 329 291**	**4 343 928**
Icke-finansiella skulder								60 031	
Summa skulder								**4 389 322**	

2014	Värderat till verkligt värde i RR uppdelat på								
	Innehav för handel	Övrigt	Säkrings-redovisning	Finansiella tillgångar som kan säljas	Investe-ring som hålls till förfall	Lån och andra fordringar	Övriga finansiella tillgångar/ skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kontanta medel						86 434		86 434	86 434
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		15 780	29 589	579 200				624 570	624 570
Utlåning till kreditinstitut						129 234		129 234	129 233
Utlåning till allmänheten		93 302				3 249 569		3 342 872	3 370 753
Aktier och andelar	531			2 138				2 669	2 669
Aktier och andelar i intresseföretag							664	664	664
Derivatinstrument	8 761	500	14 981					24 243	24 243
Upplupna ränteintäkter							15 912	15 912	15 912
Fondlikvidfordringar							7 847	7 847	7 847
Summa finansiella tillgångar	**9 292**	**109 583**	**44 570**	**581 339**	**0**	**3 465 237**	**24 423**	**4 234 444**	**4 262 325**
Icke-finansiella tillgångar								57 928	
Summa tillgångar								**4 292 372**	
Skulder till kreditinstitut							421 924	421 924	421 885
Skulder till allmänheten		86					2 200 460	2 200 547	2 201 540
Emitterade skuldebrev			495 252				816 547	1 311 799	1 324 684
Derivatinstrument	8 219	3 976	21 457					33 652	33 652
Efterställda skulder			24 750				25 040	49 790	51 247
Upplupna räntekostnader							10 970	10 970	10 970
Fondlikvidskulder							5 645	5 645	5 645
Summa finansiella skulder	**8 219**	**4 062**	**541 459**	**0**	**0**	**0**	**3 480 586**	**4 034 326**	**4 049 624**
Icke-finansiella skulder								62 169	
Summa skulder								**4 096 495**	

K16. Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde

2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	592 268			592 268
Utlåning till allmänheten		42 743		42 743
Aktier och andelar	11	4	942	957
Derivatinstrument		19 362		19 362
Summa finansiella tillgångar till verkligt värde	**592 279**	**62 109**	**942**	**655 330**
Skulder till allmänheten		87		87
Emitterade skuldebrev		489 145		489 145
Derivatinstrument	6	18 946		18 952
Efterställda skulder		19 124		19 124
Summa finansiella skulder till verkligt värde	**6**	**527 302**	**0**	**527 308**

	Redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar och skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde					
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	199 461		199 461		199 461
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	40 407		40 520		40 520
Utlåning till kreditinstitut	44 972		44 972		44 972
Aktier i ägarintresseföretag	634			634	634
Utlåning till allmänheten	3 574 237		3 602 931		3 602 931
Summa	**3 859 712**	**0**	**3 887 883**	**634**	**3 888 518**
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	321 604		321 724		321 724
Skulder till allmänheten	2 516 548		2 517 015		2 517 015
Emitterade skuldebrev	922 821		933 414		933 414
Efterställda skulder	23 555		27 013		27 013
Summa	**3 784 528**	**0**	**3 799 166**	**0**	**3 799 166**

2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	624 570			624 570
Utlåning till allmänheten		93 302		93 302
Aktier och andelar	2 131	4	534	2 669
Derivatinstrument	2	24 241		24 243
Summa finansiella tillgångar till verkligt värde	**626 702**	**117 547**	**534**	**744 784**
Skulder till allmänheten		86		86
Emitterade skuldebrev		258 833		258 833
Derivatinstrument	55	33 598		33 652
Efterställda skulder		24 755		24 755
Summa finansiella skulder till verkligt värde	**55**	**317 272**	**0**	**317 326**

	Redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar och skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde					
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	86 434		86 434		86 434
Utlåning till kreditinstitut	129 234		129 233		129 233
Aktier i ägarintresseföretag	664			664	664
Utlåning till allmänheten	3 249 569		3 277 450		3 277 450
Summa	**3 465 901**	**0**	**3 493 117**	**664**	**3 493 782**
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	421 924		421 885		421 885
Skulder till allmänheten	2 200 460		2 201 454		2 201 454
Emitterade skuldebrev	1 045 455		1 058 341		1 058 341
Efterställda skulder	25 035		26 493		26 493
Summa	**3 692 874**	**0**	**3 708 172**	**0**	**3 708 172**

Nivå 1	Värderad enligt marknadsnoteringar på en aktiv marknad för identiska tillgångar/skulder.
Nivå 2	Värderad utgående från indirekta eller direkta priser som inte ingår i nivå 1.
Nivå 3	Värderade utan observerbara marknadsdata.

	2015	2014
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Förändring i innehav i nivå 3		
Redovisat värde vid årets ingång	534	890
Nyanskaffning	0	0
Avyttrat/förfallet under året	0	–11
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	0	–5
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	–80	–13
Värdeförändring redovisad i övrigt totalresultat	488	–326
Redovisat värde vid årets utgång	**942**	**534**

Finansiella instrument för vilka det finns prisuppgifter som är lättillgängliga och som representerar verkliga och frekvent förekommande transaktioner värderas till aktuellt marknadspris. För finansiella tillgångar används aktuell köpkurs och för finansiella skulder används aktuell säljkurs. För grupper av finansiella instrument som förvaltas på basis av bankens nettoexponering för marknadsrisk likställs det aktuella marknadspriset med det pris som skulle erhållas eller betalas vid en avyttring av nettopositionen.

För finansiella instrument för vilka tillförlitliga uppgifter om marknadspris saknas, bestäms verkligt värde med hjälp av värderingsmodeller. Sådana modeller kan exempelvis bygga på prisjämförelser, nuvärdesberäkningar eller optionsvärderingsteori, beroende på instrumentets karaktär. I modellerna används indata i form av marknadspriser och andra variabler som bedöms påverka prissättningen. De modeller och indata som ligger till grund för värderingarna valideras regelbundet för att säkerställa att de överensstämmer med marknadspraxis och vedertagen finansiell teori.

VÄRDERINGSHIERARKIN

Finansiella instrument som värderats enligt marknadsnoteringar på en aktiv marknad för identiska tillgångar/skulder kategoriseras som nivå 1. Finansiella instrument som värderats med värderingsmodeller som i allt väsentligt bygger på marknadsdata kategoriseras som nivå 2. Finansiella instrument som värderats med hjälp av modell som bygger på indata som inte går att verifiera med externa marknadsuppgifter kategoriseras i nivå 3. Dessa innehav består i allt väsentligt av onoterade aktier. Sådana innehav värderas i regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget. Onoterade aktier är i allt väsentligt klassificerade som tillgängliga för försäljning. Värdeförändringar på dessa innehav redovisas i övrigt totalresultat.

Finansiella instrument värderade till verkligt värde har i ovan tabeller klassificerats med avseende på hur de värderats och graden av marknadsdata som använts vid värderingen på balansdagen. Om klassificeringen på balansdagen har förändrats i jämförelse med klassificeringen vid föregående årsskifte har instrumentet flyttats mellan nivåerna i tabellen. Under perioden januari–december 2015 har inga instrument flyttats mellan nivåerna 1 och 2. Förändringar i nivå 3 framgår av separat tabell.

K17. Tillgångar och skulder per valuta	2015				
	EUR	SEK	USD	Övrigt	Totalt
Kontanta medel	162 674	36 343	91	352	199 461
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	494 194	138 481	0	0	632 675
Utlåning till kreditinstitut	16 701	8 260	11 499	8 512	44 972
Utlåning till allmänheten	2 496 235	1 090 084	30 661	0	3 616 981
Derivatinstrument	17 482	1 776	68	35	19 362
Övriga ej valutafördelade poster	88 755				88 755
Summa tillgångar	**3 276 041**	**1 274 945**	**42 319**	**8 900**	**4 602 204**
Skulder till kreditinstitut	195 002	126 536	61	6	321 604
Skulder till allmänheten	1 718 488	695 720	88 633	13 795	2 516 635
Emitterade skuldebrev	721 706	690 260	0	0	1 411 966
Derivatinstrument	7 117	11 826	0	9	18 952
Efterställda skulder	42 679	0	0	0	42 679
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	290 368				290 368
Summa skulder och eget kapital	**2 975 359**	**1 524 342**	**88 693**	**13 810**	**4 602 204**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder samt utombalansposter		–249 393	–46 377	–4 690	
Nettoposition i valuta (EUR)		–4	2	–220	–222

	2014				
	EUR	SEK	USD	Övrigt	Totalt
Kontanta medel	58 267	27 813	84	269	86 434
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	456 924	167 646	0	0	624 570
Utlåning till kreditinstitut	10 616	77 443	25 084	16 091	129 234
Utlåning till allmänheten	2 374 212	940 338	28 321	0	3 342 872
Skuldebrev	0	0	0	0	0
Derivatinstrument	22 847	1 371	24	0	24 243
Övriga ej valutafördelade poster	85 020				85 020
Summa tillgångar	**3 007 887**	**1 214 612**	**53 514**	**16 360**	**4 292 372**
Skulder till kreditinstitut	271 826	147 886	1 022	1 189	421 924
Skulder till allmänheten	1 572 879	558 511	54 109	15 047	2 200 547
Emitterade skuldebrev	597 016	714 782	0	0	1 311 799
Derivatinstrument	11 637	21 934	80	0	33 652
Efterställda skulder	49 790	0	0	0	49 790
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	274 662				274 662
Summa skulder och eget kapital	**2 777 811**	**1 443 114**	**55 212**	**16 236**	**4 292 372**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder samt utombalansposter		–228 524	–1 692	–1 087	
Nettoposition i valuta (EUR)		21	–6	1 212	1 227

K18. Innehav av skuldebrev	2015		2014	
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Nominellt belopp	Redovisat belopp
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev				
Innehav för handel				
Skuldebrev emitterade av kreditinstitut	42 900	44 603	42 900	45 370
Innehav tillgängliga för försäljning				
Statsobligationer	60 964	66 427	109 931	123 999
Säkerställda bostadsobligationer	285 100	291 688	205 633	213 057
Skuldebrev emitterade av kreditinstitut	154 793	156 081	188 780	190 914
Övriga skuldebrev	32 800	33 468	49 500	51 229
Innehav som hålls till förfall				
Säkerställda obligationer	38 935	40 407		
Summa	**615 492**	**632 675**	**596 744**	**624 570**

K19. Utlåning till kreditinstitut	2015			2014		
	På anfordran betalbar	Övrig	Totalt	På anfordran betalbar	Övrig	Totalt
Finländska kreditinstitut	10 588	0	10 588	1 989	1	1 990
Utländska banker och kreditinstitut	34 346	37	34 384	68 292	58 952	127 244
Summa	**44 935**	**37**	**44 972**	**70 282**	**58 952**	**129 234**

K20. Utlåning till allmänheten	2015			2014		
	Upplupet anskaffnings-värde	Värderade till verkligt värde	Totalt	Upplupet anskaffnings-värde	Värderade till verkligt värde	Totalt
Företag	552 848		552 848	550 939		550 939
Offentlig sektor	2 839		2 839	3 701		3 701
Hushåll	1 790 827	42 743	1 833 570	1 632 715	93 302	1 726 018
Hushållens intresseorganisationer	12 074		12 074	11 792		11 792
Utlandet	1 215 650		1 215 650	1 050 422		1 050 422
Summa	**3 574 237**	**42 743**	**3 616 981**	**3 249 569**	**93 302**	**3 342 872**
varav efterställda fordringar			2 367			2 303

Med utlandet avses utlåning till kunder utanför Finland.

K21. Aktier och andelar	2015	2014
Innehav värderat till verkligt värde via resultaträkningen		
Noterat	0	531
Onoterat	0	0
Summa	**0**	**531**
Innehav klassificerade som kan säljas		
Noterat	11	1 604
Onoterat	946	534
Summa	**957**	**2 138**
Summa aktier och andelar	**957**	**2 669**

K22. Aktier i intresseföretag	2015	2014
Redovisat värde vid årets början	664	798
Andel av årets resultat	–30	–61
Förvärv	0	36
Avyttringar	0	–77
Nedskrivningar	0	–30
Redovisat värde vid årets slut	**634**	**664**

Följande intresseföretag har konsoliderats enligt kapitalandelsmetoden per den 31 december 2015:

	Hemort	Ägarandel, %
Mäklarhuset Åland Ab	Mariehamn	25
Ålands Investerings Ab	Mariehamn	36

Sammanslagen ekonomisk information om intresseföretagen:

	2015	2014
Tillgångar	4 496	3 454
Skulder	2 714	1 607
Omsättning	1 015	631
Periodens resultat	9	–170

K23. Derivatinstrument och säkringsredovisning

	Nominellt belopp/löptid			2015			2014		
	under 1 år	1–5 år	över 5 år	Nominellt belopp	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden	Nominellt belopp	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden
Derivat för handel									
Ränterelaterade kontrakt									
Ränteswappar	42 119	63 787	23 687	129 592	2 382	4 358	246 625	4 259	6 216
Ränte- och valutaswappar	0	0	0	0	0	0	31 866	161	18 609
Räntefuturer	10 100	0	0	10 100	0	6	10 100	0	55
Ränteoptioner – köpta	9 176	1 436	0	10 612	0	0	11 937	0	0
Ränteoptioner – sålda	7 928	0	0	7 928	0	0	11 769	0	0
Valutarelaterade kontrakt									
Valutaterminer	180 889	3 526	0	184 414	640	570	89 024	927	940
Aktierelaterade kontrakt									
Aktieoptioner – köpta	28 272	6 682	0	34 954	1 826	0	52 068	4 298	0
Aktieoptioner – utfärdade	16 223	6 545	0	22 768	0	1 724	43 458	0	3 956
Aktieterminer	0	0	0	0	0	0	532	2	0
Övriga derivatkontrakt	0	21 342	0	21 342	606	559	21 697	966	914
Summa	**294 706**	**103 317**	**23 687**	**421 710**	**5 454**	**7 217**	**519 076**	**10 613**	**30 690**
Derivat för säkring av verkligt värde									
Ränterelaterade kontrakt									
Ränteswappar	0	396 772	97 000	493 772	12 860	661	252 309	13 612	779
Summa	**0**	**396 772**	**97 000**	**493 772**	**12 860**	**661**	**252 309**	**13 612**	**779**
Derivat för kassaflödessäkring									
Valutarelaterade kontrakt									
Ränte- och valutaswappar	0	255 727	0	255 727	899	11 074	212 925	18	2 068
Summa	**0**	**255 727**	**0**	**255 727**	**899**	**11 074**	**212 925**	**18**	**2 068**
Derivat för säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet									
Valutarelaterade kontrakt									
Valutaswappar	26 443	0	0	26 443	148	0	13 840	0	116
Summa	**26 443**	**0**	**0**	**26 443**	**148**	**0**	**13 840**	**0**	**116**
Summa derivatinstrument	**321 149**	**755 816**	**120 687**	**1 197 652**	**19 362**	**18 952**	**998 150**	**24 243**	**33 652**
varav clearat	10 100			10 100		6	10 100		55

K24. Immateriella tillgångar

	2015				
	Internt utvecklad programvara	Övrig programvara	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde vid ingången av året	8 857	18 504	30	11	27 403
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	2 328	2 444	0	0	4 772
Avyttringar och utrangeringar	0	69	0	0	69
Överföring mellan poster	0	0	0	0	0
Valutaeffekt	0	46	0	0	46
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**11 185**	**21 063**	**30**	**11**	**32 290**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	–6 606	–13 091	–30	–8	–19 736
Avyttringar och utrangeringar	0	223	0	0	223
Årets avskrivningar	–867	–2 295	0	–3	–3 165
Årets nedskrivningar	0	0	0	0	0
Valutaeffekt	0	–35	0	0	–35
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**–7 473**	**–15 199**	**–30**	**–11**	**–22 714**
Utgående restvärde	**3 712**	**5 865**	**0**	**0**	**9 576**

	2014				
	Internt utvecklad programvara	Övrig programvara	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde vid ingången av året	8 023	16 999	0	11	25 033
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	1 038	1 685	30	0	2 754
Avyttringar och utrangeringar	–204	–93	0	0	–297
Överföring mellan poster	0	1	0	0	1
Valutaeffekt	0	–88	0	0	–88
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**8 857**	**18 504**	**30**	**11**	**27 403**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	–5 142	–10 819	0	–6	–15 967
Avyttringar och utrangeringar	0	33	0	0	33
Årets avskrivningar	–1 464	–2 376	0	–3	–3 843
Årets nedskrivningar	0	–7	–30	0	–38
Valutaeffekt	0	78	0	0	78
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**–6 606**	**–13 091**	**–30**	**–8**	**–19 736**
Utgående restvärde	**2 251**	**5 414**	**0**	**3**	**7 667**

K25. Materiella tillgångar

	2015	2014
Förvaltningsfastigheter	351	436
Rörelsefastigheter	19 703	21 259
Övriga materiella tillgångar	4 317	5 571
Summa	**24 371**	**27 266**

	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar
Ingående anskaffningsvärde	1 049	35 397	31 336	1 072	35 673	31 578
Nyanskaffning	0	99	1 000	50	160	1 453
Avyttringar och utrangeringar	–20	–59	–365	–73	–436	–1 081
Valutaefffekt	0	0	229	0	0	–614
Utgående anskaffningsvärde	**1 029**	**35 437**	**32 199**	**1 049**	**35 397**	**31 336**
Ingående ackumulerade avskrivningar	–613	–14 138	–25 765	–378	–12 750	–24 520
Årets avskrivning	0	–1 605	–2 197	0	–1 643	–2 715
Årets nedskrivning	–70	0	0	–235	–150	0
Avyttringar och utrangeringar	5	13	304	0	400	866
Valutaeffekt	0	–4	–224	0	5	603
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–678**	**–15 734**	**–27 882**	**–613**	**–14 138**	**–25 765**
Redovisat värde	**351**	**19 703**	**4 317**	**436**	**21 259**	**5 571**
varav byggnader	0	17 712		0	19 264	
varav mark- och vattenområden	0	1 825		3	1 825	
varav aktier i fastighetssammanslutningar	351	166		434	170	

Förvaltningsfastigheternas bokförda värde är detsamma som marknadsvärdet.

K26. Övriga tillgångar

	2015	2014
Fondlikvidfordringar	15 163	7 847
Övriga	8 632	8 436
Summa	**23 795**	**16 283**

K27. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2015	2014
Upplupna ränteintäkter	13 707	15 912
Övriga upplupna intäkter	5 219	5 052
Pensionstillgångar	1 367	434
Övriga förutbetalda kostnader	4 154	4 086
Summa	**24 447**	**25 484**

K28. Latenta skattefordringar och -skulder	2015	2014
Latenta skattefordringar		
Beskattningsbara förluster	51	615
Avsättningar	0	68
Kassaflödessäkring	89	115
Immateriella tillgångar	3 914	3 650
Emitterade skuldebrev	33	70
Pensionsskuld	160	258
Övrigt	114	87
Summa	**4 361**	**4 863**
Latenta skatteskulder		
Skattepliktiga temporära skillnader		
Obeskattade reserver	13 538	9 969
Verkligt värde-option och -säkring	444	554
Immateriella tillgångar	742	450
Materiella tillgångar	1 878	1 934
Pensionstillgångar	273	87
Övrigt	3	0
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldbrev som kan säljas	205	707
Aktier och andelar som kan säljas	71	–27
Summa	**17 155**	**13 674**
Netto latenta skatter	**–12 794**	**–8 811**

	2015				
	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt total-resultat	Valuta-effekter	Utgående balans
Förändringar av latenta skatter					
Beskattningsbara förluster	615	–564			51
Avsättningar	68	–68			0
Kassaflödessäkring	115	0	–26		89
Immateriella tillgångar	3 200	–86		58	3 172
Emitterade skuldebrev	70	–37			33
Pensionsskuld	258	12	–114	5	160
Obeskattade reserver	–9 969	–3 569			–13 538
Marknadsvärdesäkring	–554	109			–444
Materiella tillgångar	–1 934	56			–1 878
Pensionstillgångar	–87	33	–219		–273
Skuldbrev som kan säljas	–707	0	502		–205
Aktier och andelar som kan säljas	27	0	–98		–71
Övrigt	87	24			111
Summa	**–8 811**	**–4 090**	**44**	**63**	**–12 794**

	2014				
	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt total-resultat	Valuta-effekter	Utgående balans
Förändringar av latenta skatter					
Beskattningsbara förluster	791	–175			615
Avsättningar	58	10			68
Kassaflödessäkring	97	0	18		115
Immateriella tillgångar	3 882	–492		–190	3 200
Emitterade skuldebrev	125	–56			70
Pensionsskuld	283	–63	53	–15	258
Obeskattade reserver	–7 341	–2 628			–9 969
Marknadsvärdesäkring	–657	104			–554
Materiella tillgångar	–1 990	56			–1 934
Pensionstillgångar	–468	12	369		–87
Skuldbrev som kan säljas	–204	0	–503		–707
Aktier och andelar som kan säljas	–75	0	103		27
Övrigt	45	42			87
Summa	**–5 454**	**–3 192**	**40**	**–204**	**–8 811**

	2015	2014
Fastställda förluster i beskattningen och dess förfalloår		
År 2018	0	278
År 2019	0	482
År 2020	0	1 144
År 2021	0	857
År 2022	255	309
År 2023	0	6
Summa	**255**	**3 076**

De fastställda förlusterna motsvarar en latent skattefordran om 51 (615), vilken är bokad i koncernens balansräkning. Bokningen av latent skatt beror på de positiva förväntade resultaten vilket indikerar att den latenta skatten kan utnyttjas.

K29. Skulder till kreditinstitut

	2015			2014		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Centralbanker		130 340	130 340		197 000	197 000
Finländska kreditinstitut	20 215	39 205	59 421	8 134	63 299	71 434
Utländska banker och kreditinstitut	74 162	57 681	131 843	64 557	88 933	153 490
Summa	**94 377**	**227 227**	**321 604**	**72 691**	**349 232**	**421 924**

K30. Skulder till allmänheten

	2015			2014		
	Upplupet anskaffnings-värde	Värderade till verkligt värde	Totalt	Upplupet anskaffnings-värde	Värderade till verkligt värde	Totalt
Företag	618 040		618 040	519 566		519 566
Offentlig sektor	46 166		46 166	49 674		49 674
Hushåll	987 267	87	987 354	903 829	86	903 915
Hushållens intresseorganisationer	46 524		46 524	43 449		43 449
Utlandet	818 550		818 550	683 943		683 943
Summa	**2 516 548**	**87**	**2 516 635**	**2 200 460**	**86**	**2 200 547**

Med utlandet avses inlåning från kunder utanför Finland.

K31. Emitterade skuldebrev	2015		2014	
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Nominellt belopp	Redovisat belopp
Bankcertifikat	250 126	250 011	293 202	292 289
varav till upplupet anskaffningsvärde	250 126	250 011	293 202	292 289
Säkerställda obligationer	949 665	959 012	783 502	794 719
varav till upplupet anskaffningsvärde	339 435	338 572	426 809	425 712
varav för säkring av verkligt värde	447 000	457 438	197 000	209 653
varav för kassaflödessäkring	163 230	163 003	159 693	159 355
Icke-säkerställda obligationer	155 939	155 836	159 693	159 575
varav till upplupet anskaffningsvärde	63 442	63 427	79 847	79 770
varav för kassaflödessäkring	92 497	92 409	79 847	79 806
Index-obligationer (strukturerade produkter)	47 233	47 107	65 488	65 215
varav till upplupet anskaffningsvärde	15 509	15 403	17 539	17 400
varav till säkring av verkligt värde	31 724	31 704	47 949	47 815
Summa	**1 402 963**	**1 411 966**	**1 301 886**	**1 311 799**

K32. Övriga skulder	2015	2014
Betalningsförmedlingsskulder	14 974	18 280
Fondlikvidskulder	9 036	5 645
Övriga	9 171	10 875
Summa	**33 180**	**34 800**

K33. Avsättningar	2015			2014		
	Avsättning för omstruktureringsreserv	Övriga avsättningar	Totalt	Avsättning för omstruktureringsreserv	Övriga avsättningar	Totalt
Avsättningar vid årets ingång	688	67	755	389	291	680
Avsatt under året	130	147	276	847	94	941
Belopp som tagits i anspråk	–761	–12	–773	–526	–318	–844
Outnyttjade belopp som återförts	–68		–68	0		0
Valutakursförändringar	11		11	–22		–22
Avsättningar vid årets utgång	**0**	**202**	**202**	**688**	**67**	**755**

Avsättningen för omstruktureringsreserv avser både Finland och Sverige. Avsättning för omstruktureringsreserv omfattar både personalkostnader och övriga kostnader men till väsentligaste del personalkostnader. Övriga avsättningar består till största del av förlustreserveringar för IT-projekt i Crosskey Banking Solutions Ab Ltd.

K34. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2015	2014
Upplupna räntekostnader	8 418	10 970
Övriga upplupna kostnader	14 231	14 284
Pensionsskulder	800	1 290
Förutbetalda intäkter	2 249	2 473
Summa	**25 699**	**29 018**

K35. Efterställda skulder	2015			2014		
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Belopp i kapitalbas	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Belopp i kapitalbas
Debenturlån 1/2010	0	0	0	2 190	2 190	156
Debenturlån 2/2010	0	0	0	3 996	3 996	1 663
Debenturlån 1/2011	1 012	1 012	442	2 044	2 044	1 464
Debenturlån 1/2012	5 610	5 610	0	8 414	8 414	0
Debenturlån 1/2013	10 132	10 282	0	13 504	13 708	0
Debenturlån 1/2014	8 736	8 838	0	10 925	11 042	0
Debenturlån 2/2014	8 275	8 275	5 968	8 275	8 275	7 622
Debenturlån 1/2015	8 603	8 603	8 603			
Kapitallån	60	60	60	120	120	120
Summa	**42 427**	**42 679**	**15 073**	**49 469**	**49 790**	**11 025**
varav säkring av verkligt värde	18 868	19 120	0	24 429	24 750	0

	Ränta:	Återbetalning:
Debenturlån 1/2011	Euribor 12 mån +0,60 %	06.06.2016
Debenturlån 1/2012	Fast ränta 3,00 %	12.06.2017
Debenturlån 1/2013	Fast ränta 2,30 %	03.07.2018
Debenturlån 1/2014	Fast ränta 2,30 %	03.02.2019
Debenturlån 2/2014	Fast ränta 3,00 %	09.08.2019
Debenturlån 1/2015	Fast ränta 3,75 %	25.05.2035
Kapitallån	Fast ränta 5,00 %	31.03.2022

I och med att Basel 3-regelverket trädde i kraft 1 januari 2014 får riskdebenturer som utgivits efter 1 januari 2012 och som löper med amortering upp till fem år inte längre medräknas i det supplementära kapitalet. Under de sista fem åren av den avtalsenliga löptiden medräknas riskdebenturerna som supplementärkapitalposter i relation till kvarvarande kalenderdagar i den sista femårsperioden.

Lånen kan återköpas i förtid, detta är dock möjligt endast med Finansinspektionens tillstånd. Vid upplösning av banken är lånen efterställda bankens övriga förbindelser.

Debenturlån 1/2015 har en nedskrivningsklausul. I händelse av att Ålandsbanken Abp:s eller koncernens kärnprimärkapitalrelation, CET1, understiger 7 procent skrivs kapitalbeloppet ned med 25 procent.

K36. Specifikation över förändringar i eget kapital	2015	2014
Förändring av aktiekapital		
Aktiekapital vid årets ingång	29 104	29 104
Aktierelaterad ersättning aktiesparprogram	61	0
Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande [1]	12 336	0
Aktiekapital vid årets utgång	**41 501**	**29 104**
Förändring av säkringsreserv		
Säkringsreserv vid årets ingång	–461	–387
Orealiserade värdeförändringar under året	104	–73
Säkringsreserv vid årets utgång	**–357**	**–461**
Förändring av fond för verkligt värde		
Verkligt värde-reserv vid årets ingång	2 719	1 117
Avyttrat eller förfallet under året	–1 575	–1 053
Nedskrivning över resultaträkningen	64	16
Orealiserad marknadsvärdeförändring under året för kvarvarande och nya innehav	–102	2 638
Verkligt värde-reserv vid årets utgång	**1 105**	**2 719**
Förändring av omräkningsdifferenser		
Omräkningsdifferenser vid årets ingång	46	499
Förändring i omräkningsdifferens hänförlig till filialer	–356	1 276
Förändring i omräkningsdifferens hänförlig till dotterföretag	–205	53
Förändring i omräkningsdifferens avseende säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	949	–1 804
Övrig förändring	–17	22
Omräkningsdifferenser vid årets utgång	**417**	**46**
Förändring av egna aktier		
Egna aktier vid årets ingång	–215	-244
Överlåtelse	158	28
Egna aktier vid årets utgång	**–57**	**-215**
Förändring av fond för inbetalt fritt eget kapital		
Fond för inbetalt fritt eget kapital vid årets ingång	24 601	24 485
Aktierelaterad ersättning aktiesparprogram	391	0
Teckning av aktieoptioner	0	116
Fond för inbetalt fritt eget kapital vid årets utgång	**24 992**	**24 601**
Balanserade vinstmedel		
Balanserade vinstmedel vid årets ingång	80 559	68 102
Aktieägarnas andel av räkenskapsperiodens totalresultat	24 303	16 146
Dividendutdelning	–5 766	–2 160
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	1 332	–1 703
Aktiesparprogram	213	0
Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande [1]	–13 236	173
Balanserade vinstmedel vid årets utgång	**87 405**	**80 559**

[1] Avser fusionen med Ålandsbanken Asset Management Ab

Poster inom eget kapital:

Överkursfonden inkluderar belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver motvärdet före 1 september 2006.

Reservfonden innehåller komponenter överförda från eget kapital enligt bolagsordningen eller bolagsstämmans beslut.

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförbart till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Fonden för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från rapporten över finansiell ställning.

Egna aktierna uppgick vid årets slut till 5 394 B-aktier. Under året har 16 331 B-aktier överlåtits till nyckelpersoner för fullföljande av bankens åtaganden inon ramen för bankens incentivprogram. Per den 31 december 2014 uppgick innehavet till 21 725 B-aktier.

Omräkningsdifferenser innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i.

Fonden för fritt eget kapital innefattar belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver motvärdet från och med 1 september 2006.

	2015	2014
Specifikation av balanserade vinstmedel		
Andel av ackumulerade bokslutsdispositioner	54 151	39 877
Skillnad mellan pensionstillgångarnas verkliga värde och pensionsansvar i förmånsbestämda planer	1 332	–1 703
Summa icke utdelningsbara balanserade vinstmedel	**55 483**	**38 174**
Utdelningsbart	31 922	42 385
Summa balanserade vinstmedel	**87 405**	**80 559**

Utestående aktieoptioner

Ålandsbankens styrelse beslutade den 30 september 2014 att i stöd av bolagsstämmans bemyndigande den 10 april 2014 genomföra en riktad emission av 100 000 optionsrätter till nyckelpersoner inom banken, som ett led i fullföljande av bankens incitamentsprogram. Optionernas teckningspris var 1,16 euro per option. Varje optionsrätt berättigar till tecknande av en B-aktie till teckningspriset 8,80 euro. Teckningspriset sänks med den totala summan utbetalade dividender under perioden 1 oktober 2014–29 december 2017. Optionsrätternas lösendatum är den 29 december 2017.

K37. Koncernstruktur

Ålandsbanken Abp har fyra dotterbolag som är väsentliga för koncernen 2015 och 2014. Ålandsbanken Abp innehar majoriteten av rösträtten i samtliga dotterbolag. En förteckning över samtliga koncernbolag anges i not M41. Andel innehav utan bestämmande inflytande har väsentliga materiella innehav i ett av dotterbolagen, vilka anges mer specifikt nedan.

			Ägarandel, %	
	Registreringsland	Verksamhetsområde	2015	2014
Dotterbolag				
Ålandsbanken Asset Management Ab	Finland/Helsingfors	Kapitalförvaltning		70
Ålandsbanken Fondbolag Ab	Finland/Mariehamn	Fondförvaltning	100	100
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd	Finland/Mariehamn	It	100	100
S-Crosskey Ab	Finland/Mariehamn	It	60	60
Ab Compass Card Oy Ltd	Finland/Helsingfors	Utgivning av kredit- och debitkort	100	100

Förändringar i koncernstrukturen
Under 2015 har Ålandsbanken Abp förvärvat personalens andel i Ålandsbanken Asset Management Ab. Ägarandelen uppgick till 30 procent. Bolaget fusionerades med Ålandsbanken Abp den 1 juni 2015. Som fusionsvederlag emitterades 762 912 B-aktier. Därtill utbetalades drygt 1,2 miljoner euro i kontantvederlag.

Ålandsbanken Abp har inte några innehav i strukturerade enheter.

Andel icke-kontrollerade intressen
Tabellen nedan summerar information som är relaterad till koncenens dotterbolag som har väsentliga innehav utan bestämmande inflytande.

	Andel utan bestämmande inflytande, %	
Dotterbolag	2015	2014
Ålandsbanken Asset Management Ab	0	30

Informationen nedan anges före koncerninterna elimineringar med andra bolag i gruppen och efter justering till verkligt värde samt till koncernens redovisningsprinciper.

	2015	2014
Ålandsbanken Asset Management Ab		
Räntenetto		14
Provisionsnetto		10 397
Nettoresultat finansiella tillgångar som kan säljas		23
Övriga intäkter		32
Räkenskapsperiodens resultat		**4 323**
Räkenskapsperidodens resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		1 297
Övrigt totalresultat		0
Totalresultat		**1 297**
Andel totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		389
Omsättningstillgångar		7 855
Anläggningstillgångar		64
Kortfristiga skulder		–2 017
Långfristiga skulder		–400
Nettotillgångar		**5 501**
Andel nettotillgångar hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		1 650

	2015	2014
Kassaflöde från löpande verksamhet		4 619
Kassaflöde från investeringsverksamhet		–1 281
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		–3 223
Förändring av likvida medel		**115**
Dividender utbetalda under året till innehav utan bestämmande inflytande (inkluderade i Kassaflöde från finansieringsverksamhet)		967

Aktier i intresseföretag
Koncernen har två intresseföretag som är väsentliga för koncernen, vilka båda har konsoliderats enligt kapitalandelsmetoden. För ytterligare information om aktier i intresseföretag se noten K22.

Innehav i fastighetsbolag
Koncernen innehar andelar i en rörelsefastighet (fastighet i eget bruk) och elva förvaltningsfastigheter, varav några konsolideras enligt nedan.

			Ägarandel, %	
	FO-nr	Konsolidering	2015	2014
Fastigheter i eget bruk				
Fastighets Ab Godbycenter	0200423-2	Gemensam verksamhet	10,55	10,55
Förvaltningsfastigheter				
Fastighets Ab Nymars	0427316-1	Gemensam verksamhet	30,03	30,03
Fastighets Ab Västernäs City	0524820-8	Gemensam verksamhet	50,00	50,00
Fastighets Ab Sittkoffska Gården	0145137-2	Kapitalandelsmetod	38,93	22,21
Fastighets Ab Horsklint	0771072-6	Kapitalandelsmetod	20,06	20,06

Fastighets Ab Godbycenter, Fastighets Ab Nymars och Fastighets Ab Västernäs City är ömsesidiga bolag och har därmed i enlighet med IFRS 11 redovisats som gemensamma verksamheter.

K38. Placeringsvolym	2015	2014
Fondandelsförvaltning	1 271 610	1 087 938
Diskretionär kapitalförvaltning	1 870 099	1 707 122
Rådgivande förvaltning	762 086	622 689
Övrig förvaltning	53 985	67 180
Övrig värdepappersvolym i förvar	3 118 655	2 827 145
Summa	**7 076 435**	**6 312 075**
Varav egna fonder i diskretionär och rådgivande kapitalförvaltning	373 393	378 313

K39. Ställda säkerheter	2015	2014
För egna skulder ställda säkerheter		
Utlåning till kreditinstitut	11 440	3 900
Statspapper och obligationer	96 909	162 586
Utlåning till allmänheten	1 528 279	1 312 078
Övrigt	1 935	2 162
Summa för egna skulder ställda säkerheter	**1 638 563**	**1 480 727**

Ställda säkerheter i form av statspapper och obligationer har i huvudsak ställts som säkerhet till centalbank. Utlåningen till allmänheten som ställts som säkerhet utgörs av den registrerade säkerhetsmassan till förmån för innehavare av säkerställda obligationer. Med övriga ställda säkerheter avses huvudsakligen kapitalförsäkringar.

Övriga ställda säkerheter		
Statspapper och obligationer	26 307	32 886
Övrigt	975	517
Summa övriga ställda säkerheter	**27 282**	**33 404**

Säkerheterna har i huvudsak ställts till centralbanker och kreditinstitut för betalsystem, värdeappershandel och clearing.
Säkerheter har inte ställts för andras skulder eller förbindelser.
Med undantag för lånefordringar utgörande säkerhetsmassa för säkerställda obligationer, där lagstiftning reglerar minimikrav på översäkerheter, är de säkerheter som överstiger skuldens nominella värde fritt disponibla för banken.

K40. Ansvarsförbindelser och åtaganden	2015	2014
Garantier	20 393	21 525
Outnyttjade checkräkningslimiter	76 362	81 803
Outnyttjade kreditkortslimiter	119 768	120 411
Outnyttjade kreditmöjligheter	222 790	186 463
Summa	**439 312**	**410 202**

K41. Pensionsansvar

Pensionsskyddet för personalen i Finland har ordnats delvis genom Arpl-försäkring (premiebestämd plan) och delvis via Ålandsbanken Abp:s Pensionsstiftelse r.s. (förmånsbestämd plan). Ålandsbanken Abp:s Pensionsstiftelse är stängd sedan 30 juni 1991. Personer som ingår i stiftelsen har rätt att gå i pension vid fyllda 60–65 år beroende på födelseåret. Den fulla ålderspensionen utgör 60 procent av den pensionsgrundande lönen, som uträknas enligt samma princip som vid ArPL. Familjepension utgör 30–60 procent beroende på om den efterlevande makan/maken är ensam eller har ett eller flera barn.

Pensionsskyddet för personalen i Sverige följer den så kallade BTP-planen och är historiskt till stor del förmånsbestämd. Nyanställda ingår från och med 1 maj 2013 i en ny premiebestämd tjänstpensionsplan, s.k. BTP1. BTP-planen är tryggad genom försäkring i bolaget SPP. I Sverige utgår ålderspension från och med 65 år och pensionslöftet för ålderspension utgör 10 procent av pensionsmedförande lön på lönedelar under 7,5 inkomstbasbelopp (ibb), 65 procent på lönedelar mellan 7,5 och 20 ibb samt 32,5 procent på lönedelar mellan 20 och 30 ibb. Pensionslöftet för familjepension är 32,5 procent på lönedelar mellan 7,5 och 20 ibb samt 16,25 procent på lönedelar mellan 20 och 30 ibb.

Durationen för förmånsbestämda planer för Finland är 16 år och för Sverige 27 år.

	2015	2014
Redovisade belopp i resultaträkningen		
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	185	277
Effekter av reduceringar och regleringar	0	–382
Räntekostnader	34	–20
Administrationskostnader	82	60
Kostnader (+) /intäkter (–) i resultaträkningen	**301**	**–66**
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner i övrigt totalresultat		
Aktuariell vinst (+)/förlust (–) demografiska antaganden	250	
Aktuariell vinst (+)/förlust (–) finansiella antaganden	1 374	–4 101
Aktuariell vinst (+)/förlust (–) erfarenhetsbaserad	–1 192	805
Aktuariell vinst (+)/förlust (–) på förvaltningstillgångar	1 234	1 181
Övrigt totalresultat	**1 665**	**–2 115**
Totalt	**1 364**	**–2 049**
Redovisade belopp i balansräkningen		
Pensionsförpliktelse	22 859	23 348
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	23 426	22 492
Pensionstillgångar (+)/Pensionsskulder (–), netto	**567**	**–856**
Pensionstillgång i Finland	1 367	434
Pensionsskuld i Sverige	800	1 290
	567	**–856**
Förändring av pensionstillgångar netto		
Ingående balans	–856	926
Resultat	–301	66
Övrigt totalresultat	1 665	–2 115
Premiebetalningar	80	188
Valutaeffekt	–21	79
Utgående balans	**567**	**–856**

	2015	2014
Pensionsförpliktelse		
Ingående balans	23 348	20 612
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	185	–106
Räntekostnader	490	677
Utbetalda ersättningar	–812	–904
Valutaeffekt	79	–228
Aktuariella vinster (–)/förluster (+)	–430	3 296
Utgående balans	**22 859**	**23 348**
Förvaltningstillgångar		
Ingående balans	22 492	21 538
Ränteintäkt	456	697
Premiebetalningar	80	188
Utbetalda ersättningar	–812	–904
Aktuariella vinster (–)/förluster (+)	1 234	1 181
Valutaeffekt	59	–149
Tillskott	–82	–60
Utgående balans	**23 426**	**22 492**
Fördelning av förvaltningstillgångar		
Noterade aktier och andelar	7 798	7 233
Noterade fondandelar	2 632	2 475
Noterade räntebärande värdepapper	8 788	7 799
Fastigheter	2 293	2 594
Övriga förvaltningstillgångar	1 916	2 391
	23 426	**22 492**

I förvaltningstillgångarna ingår aktier i Ålandsbanken Abp med ett marknadsvärde om 20 (14), obligationer om 546 (395) samt banktillgodohavanden om 1 407 (1 779).

	Utfall 2015	Prognos 2016
Framtida kassaflöden		
Betalda förmåner	80	76

	2015		2014	
	Finland, %	Sverige, %	Finland, %	Sverige, %
Antaganden				
Diskonteringsränta	2,0	3,9	1,9	3,3
Ökning av lönekostnader	1,7	3,0	1,9	3,0
Indexökning av pensioner	1,9	2,0	2,1	3,0

Sverige: Som aktuariellt antagande för år 2015 har Sveriges senaste livslängdtabell från 2014 använts, som är en uppdatering av den tidigare använda DUS06. Pensionen antas stiga i takt med indexökningen som baserar sig på inflationsantagandet.

Finland: Beräknad livslängd kommer att ändras fr. o. m. 31 december 2016. Eftersom förändringen är känd har den redan använts i beräkningarnarna för år 2015. Inflationen har under 2015 marknadsanpassats.

Känsligheten i den förmånsbestämda förpliktelsen för ändringar i de väsentliga antaganden

	Ändring i antagande, %	Ökning i antagande	Minskning i antagande
Känslighetsanalys pensionsförpliktelsens nuvärde, netto (+) ökar/(–) minskar			
Diskonteringsränta	0,5	–1 849	2 103
Förväntad löneökning	0,5	88	–82
Förväntad pensionsökning	0,5	1 939	–1 728

Känslighetsanalysen baseras på en förändring i ett antagande medan alla andra antaganden hålls konstanta. I praktiken är det osannolikt att detta inträffar och förändringar i några av antagandena kan vara korrelerande. Vid beräkning av känsligheten i den förmånsbestämda förpliktelsen för väsentliga aktuariella antaganden används samma metod som vid beräkning av pensionsskulden som redovisas i balansräkningen. Känslighetsanalys för den förmånsbestämda planen i Sverige har beräknats för diskonteringsräntan och förväntade löneökningen.

Banken är exponerad för ett antal risker genom sina förmånsbestämda planer. Nedan beskrivs de mest väsentliga riskerna.

TILLGÅNGSVOLATILITET:
Pensionsansvaret beräknas med hjälp av en diskonteringsränta baserad på företagsobligationer med gott kreditbetyg. Om förvaltningstillgångarna generar sämre avkastning än diskonteringsräntan kommer det att orsaka ett underskott. I förvaltningstillgångarna ingår en betydande andel aktier, vilka på långt sikt förväntas ge högre avkastning än diskonteringsräntan, samtidigt som det ger högre volatilitet och risk på kort sikt. Med anledning av pensionsansvarets långsiktiga karaktär anser banken att en fortsatt hög andel aktier är lämpligt för att hantera planerna på ett effektivt sätt.

FÖRÄNDRINGAR I OBLIGATIONSRÄNTOR:
Ifall räntorna på företagsobligationerna sjunker så leder det till att pensionsförpliktelsen ökar. Detta kompenseras delvis med att värdet på de obligationer som ingår i förvaltningstillgångarna ökar.

INFLATIONSRISK:
Pensionsförpliktelsen är kopplad till inflation. Högre inflation kommer att leda till att pensionsförpliktelsen ökar. Förvaltningstillgångarna påverkas inte av inflation i någon väsentlig utsträckning, vilket innebär att om inflationen ökar så kommer det att leda till ett ökat underskott i pensionsplanerna

FÖRVÄNTAD LIVSLÄNGD:
Pensionsplanerna genererar pensioner som sträcker sig över de anställdas livslängd. Detta innebär att om den förväntade livslängden ökar så kommer pensionsförpliktelsen att öka.

K42. Leasingansvar och hyresåtaganden	2015	2014
Leasinghyror att erlägga		
under 1 år	4 859	4 742
1–5 år	8 694	6 449
över 5 år	603	1 059
Summa	**14 156**	**12 250**
Finansiell leasing, nuvärde		
under 1 år	790	860
1–5 år	368	1 158
över 5 år	0	0
Summa	**1 158**	**2 018**
Finansiell leasing, minimihyror		
under 1 år	833	948
1–5 år	375	1 208
över 5 år	0	0
Summa	**1 208**	**2 156**
Räntekostnader	50	138
Maskiner och inventarier, redovisningsvärde	1 033	1 870

Operativ leasing består av hyresåtaganden. Hyresåtaganden omfattar i huvudsak verksamhetsutrymmen med tidsbundna avtal upp till 10 år.

Hyresnivån är i regel bunden till index som justeras enligt avtalen.

Koncernen har finansiell leasing för IT-utrustning. I vissa avtal finns option att köpa tillgången. Vid förnyelse av kontrakt sker nya förhandlingar. De väsentligaste leasingavtalen rör datorer samt servrar. Inga variabla avgifter eller indexklausuler finns för dessa avtal. Avtalen innebär att koncernen kan lösa in maskinen eller fortsätta hyra maskinen till ett på förhand fastställt pris när den egentliga hyrestiden upphör. Avtalet ger även rätt att returnera maskinen. Finansierat belopp på det största avtalet uppgår till 1 328 exkl. moms.

K43. Upplysningar om närstående	2015			2014		
	Styrelse och ledning	Närstående företag	Intresse-företag	Styrelse och ledning	Närstående företag	Intresse-företag
Tillgångar						
Utlåning till kreditinstitut						
Utlåning till allmänheten	2 832	7 084	3 566	2 769	7 142	2 513
Övriga tillgångar		0			6	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		77			41	
Summa	**2 832**	**7 161**	**3 566**	**2 769**	**7 190**	**2 513**
Skulder						
Skulder till kreditinstitut						
Skulder till allmänheten	1 192	2 902	74	729	3 013	158
Emitterade skuldebrev						
Efterställda skulder		540			390	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						
Summa	**1 192**	**3 442**	**74**	**729**	**3 403**	**158**
Intäkter och kostnader						
Ränteintäkter	35	160	102	37	173	54
Räntekostnader	–1	–14		–2	–14	
Provisionsintäkter	0	80	6	0	45	6
Provisionskostnader						
Övriga intäkter		0			13	
Övriga kostnader						
Summa	**34**	**227**	**109**	**36**	**217**	**60**

Ålandsbankens koncern består av moderbolaget Ålandsbanken Abp, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och övriga närstående företag. Till styrelse och ledning räknas Ålandsbankens Abp:s verkställande direktör, styrelsemedlemmar och ledningsgrupp samt deras nära familjemedlemmar. Till närstående räknas bolag eller person som har ett betydande inflytande. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person, har ett bestämmande inflytande. Närstående företag omfattar även Ålandsbanken Abp:s Pensionsstiftelse r.s.

Krediter till personalen beviljas mot godtagen säkerhet. Personalräntan fastställs av ledningsgruppen och uppgick per den 31 december 2015 till 0,750 procent (0,832).

Samtliga transaktioner med närstående har skett till kommersiella villkor, förutom krediter till ledningen som i Finland beviljats till personalränta.

För upplysning om utbetalda löner till styrelse och ledning se not nr M36.

K44. Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

	2015		2014	
	Derivat	Återköpsavtal samt ut- & inlåning av värdepapper	Derivat	Återköpsavtal samt ut- & inlåning av värdepapper
Finansiella tillgångar som kvittas eller omfattas av avtal om kvittning				
Bruttobelopp av finansiella tillgångar	19 362		24 243	
Bruttobelopp av finansiella skulder som kvittas i balansräkningen				
Nettobelopp av finansiella tillgångar som redovisas i balansräkningen	**19 362**	**0**	**24 243**	**0**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen				
Finansiella instrument som inte uppfyller kvittningskriterierna	–10 207		–19 323	
Mottagna finansiella säkerheter	–8 015		–4 919	
Nettobelopp	**1 139**	**0**	**0**	**0**
Finansiella skulder som kvittas eller omfattas av avtal om kvittning				
Bruttobelopp av finansiella skulder	18 952	888	33 652	687
Bruttobelopp av finansiella tillgångar som kvittas i balansräkningen				
Nettobelopp av finansiella skulder som redovisas i balansräkningen	**18 952**	**888**	**33 652**	**687**
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen				
Finansiella instrument som inte uppfyller kvittningskriterierna	–14 843		–19 349	
Ställda finansiella säkerheter	–1 085	–888	–2 400	–687
Nettobelopp	**3 024**	**0**	**11 903**	**0**

Tabellerna redovisar finansiella instrument som har kvittats i balansräkningen i enlighet med IAS 32 och de som omfattas av rättsligt bindande ramavtal avseende nettning eller liknande avtal som inte har kvalificerats för kvittning. De finansiella instrumenten avser derivat, återköpsavtal och omvända återköpsavtal, värdepappersinlåning och värdepapperslån. Säkerheter avser finansiella instrument eller kontanter som erhållits eller lämnats för transaktioner som omfattas av rättsligt bindande avtal om nettning eller liknande avtal. Säkerheternas värde är begränsade till det relaterade belopp som redovisats i balansräkningen, därför är säkerheters övervärden inte inkluderade. Belopp som inte kvittats i balansräkningen presenteras som en reducering av det redovisade värdet för finansiella tillgångar eller skulder för att redovisa tillgångens och skuldens nettoexponering.

K45. Väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut

I februari 2016 emitterade Ålandsbanken 33 582 B-aktier för fullföljande av bankens åtaganden inom ramen för Ålandsbankens aktiesparprogram för anställda.

Moderbolagets resultaträkning

(tusen euro)

Moderbolaget		1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
	Not nr		
Ränteintäkter		71 861	76 849
Räntekostnader		–19 900	–29 067
Räntenetto	M2	**51 961**	**47 783**
Provisionsintäkter		42 463	36 435
Provisionskostnader		–6 225	–4 685
Provisionsnetto	M3	**36 238**	**31 750**
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	M5	8 539	6 801
Intäkter från egetkapitalinstrument	M4	5 784	4 932
Övriga intäkter	M6	2 165	2 298
Intäkter sammanlagt		**104 687**	**93 563**
Personalkostnader	M7	–36 930	–35 091
Övriga kostnader	M8	–30 396	–35 705
Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	M19, M20	–6 941	–6 395
Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar	M9	0	–366
Kostnader sammanlagt		**–74 268**	**–77 557**
Resultat före nedskrivningar		**30 419**	**16 006**
Nedskrivning av krediter och övriga åtaganden	M10	–2 551	–1 515
Rörelseresultat		**27 868**	**14 491**
Bokslutsdispositioner		–17 800	–13 000
Inkomstskatt	M11	–1 187	245
Räkenskapsperiodens vinst		**8 881**	**1 736**

Moderbolagets balansräkning

(tusen euro)

Moderbolaget		31.12.2015	31.12.2014
	Not nr		
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbank		199 461	86 434
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	M14	632 675	620 256
Utlåning till kreditinstitut	M15	44 754	129 046
Utlåning till allmänheten	M16	3 590 177	3 314 617
Aktier och andelar	M17	957	2 669
Aktier och andelar i intresseföretag	M17	665	665
Aktier och andelar i företag som hör till samma koncern	M17	11 837	12 731
Derivatinstrument	M18	19 362	24 243
Immateriella tillgångar	M19	32 360	20 949
Materiella tillgångar	M20	15 409	16 405
Övriga tillgångar	M21	21 479	14 444
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	M22	21 389	22 006
Latent skattefordran	M23	164	227
Tillgångar totalt		**4 590 688**	**4 264 690**
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	M24	304 341	403 032
Skulder till allmänheten	M25	2 521 981	2 206 140
Emitterade skuldebrev	M26	1 411 417	1 310 720
Derivatinstrument	M18	18 952	33 652
Övriga skulder	M27	30 520	31 782
Avsättningar	M28	0	700
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	M29	21 877	22 613
Efterställda skulder	M30	42 679	49 670
Latent skatteskuld	M23	276	680
Skulder totalt		**4 352 044**	**4 058 988**
Bokslutsdispositioner			
Allmän kreditförlustreserv[1]		67 254	49 454
Bokslutsdispositioner totalt		**67 254**	**49 454**
Eget kapital			
Aktiekapital		41 501	29 104
Överkursfond		32 736	32 736
Reservfond		25 129	25 129
Säkringsreserv		–357	–461
Fond för verkligt värde		1 105	2 718
Omräkningsdifferenser		22	–568
Fond för inbetalt fritt eget kapital		25 188	24 797
Egna aktier		–57	–215
Balanserade vinstmedel		46 123	43 008
Eget kapital totalt		**171 391**	**156 248**
Skulder och Eget kapital totalt		**4 590 688**	**4 264 690**
Åtaganden utanför balansräkningen	M38		
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part			
Garantier		23 025	24 385
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kund		312 729	273 479

[1]Kreditförlustreservering enligt lag om beskattning av inkomst av näringsverksamhet 46 §.

Moderbolagets rapport över förändring i eget kapital

(tusen euro)

Moderbolaget	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Reserv-fond	Säkrings-reserv	Fond för verkligt värde	Om-räknings-differens	Fond för inbetalt fritt eget kapital	Egna aktier	Balanserade vinstmedel	Totalt
31.12.2013	**29 104**	**32 736**	**25 129**	**–387**	**1 118**	**–48**	**24 681**	**–244**	**43 432**	**155 520**
Förändring i verkligt värde				–73	1 601					1 528
Omräkningsdifferens						–520				–520
Teckningsoptioner							116			116
Överlåtelse av egna aktier								28		28
Dividendutdelning									–2 160	–2 160
Årets resultat									1 736	1 736
31.12.2014	**29 104**	**32 736**	**25 129**	**–461**	**2 718**	**–568**	**24 797**	**–215**	**43 008**	**156 248**
Förändring i verkligt värde				104	–1 614					–1 510
Omräkningsdifferens						590				590
Överlåtelse av egna aktier								159		159
Dividendutdelning									–5 766	–5 766
Förvärv från innehav utan bestämmande inflytande[1]	12 336									12 336
Aktiesparprogram	61						391			452
Årets resultat									8 881	8 881
31.12.2015	**41 501**	**32 736**	**25 129**	**–357**	**1 105**	**22**	**25 188**	**–57**	**46 123**	**171 391**

[1] Avser fusionen mellan Ålandsbanken Abp och Ålandsbanken Asset Management Ab.

Se även avsnittet Aktiefakta.

Moderbolagets kassaflödesanalys

(tusen euro)

Moderbolaget	1.1–31.12.2015	1.1–31.12.2014
Kassaflöde från löpande verksamhet		
Rörelseresultat	27 868	14 491
Justering för ej kassaflödespåverkande poster		
Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	6 941	6 395
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	2 482	1 508
Orealiserade värdeförändringar	–662	–1 289
Periodiserade över-/underkurser på skuldebrev och emitterade masskuldebrev	7 509	5 251
Resultat från investeringsverksamhet	–37	–257
Dividend från intresse- och dotterföretag	–5 776	–4 556
Betalda inkomstskatter	–4	4
Ökning (–) eller minskning (+) av fordringar från löpande verksamhet		
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	–20 671	–210 270
Utlåning till kreditinstitut	–7 292	2 615
Utlåning till allmänheten och offentlig sektor	–255 810	–283 919
Övriga tillgångar	3 202	58 302
Ökning (+) eller minskning (–) av skulder från löpande verksamhet		
Skulder till kreditinstitut	–89 151	95 041
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	306 699	56 749
Emitterade skuldebrev	–79 294	125 785
Övriga skulder	–21 680	14 010
Kassaflöde från löpande verksamhet totalt	**–125 676**	**–120 140**
Kassaflöde från investeringsverksamhet		
Investering i aktier och andelar	4	–1 619
Försäljning av aktier och andelar	1 627	1 193
Investering i aktier i intresse- och dotterföretag	–1 297	–2 213
Försäljning av aktier i intresse- och dotterföretag	0	75
Erhållen dividend från intresse- och dotterföretag	5 776	4 556
Investering i materiella tillgångar	–289	–819
Försäljning av materiella tillgångar	106	327
Investering i immateriella tillgångar	–4 821	–1 515
Kassaflöden från investeringsverksamheten totalt	**1 106**	**–14**
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		
Emission aktiesparprogram/optionsrätter	452	116
Ökning av lång upplåning från banker	94 173	77 342
Minskning av lång upplåning från banker	–97 847	–164 647
Ökning av emitterade säkerställda obligationer	252 371	335 476
Minskning av emitterade säkerställda obligationer	–91 500	–87 800
Ökning av riskdebenturer	8 543	18 581
Minskning av riskdebenturer	–15 585	–32 959
Betald dividend	–5 766	–2 160
Kassaflöde från finansieringsverksamhet totalt	**144 841**	**143 949**
Likvida medel vid årets början	211 579	190 129
Kassaflöde från löpande verksamhet	–125 676	–120 140
Kassaflöde från investeringsverksamhet	1 106	–14
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	144 841	143 949
Kursdifferens i likvida medel	877	–2 345
Likvida medel vid årets slut	**232 728**	**211 579**
Likvida medel i kassaflödesanalysen består av följande poster:		
Kassa	6 195	5 623
Finlands Banks checkräkning	193 265	80 811
Vid anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	33 267	125 145
Skuldebrev	0	0
Totalt	**232 728**	**211 579**

Med likvida medel avses kassa, checkräkningen på Finlands Bank, vid anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut, övriga fordringar på kreditinstitut och skuldebrev med ursprunglig återstående löptid mindre än tre månader, samt fordringar på offentliga samfund som inte är kreditgivning. Investeringsverksamheten avser betalningar i anslutning till materiella och immateriella tillgångar samt innehavet av aktier och andelar förutom aktier avsedda för handel. Finansieringsverksamheten avser poster bland eget och främmande kapital som finansierar den löpande verksamheten. Analysen har gjorts enligt den indirekta metoden.

I löpande verksamheten ingår erhållna räntor om 74 032 (77 538), betalda räntor om 22 447 (30 871) och erhållna dividendintäkter om 7 (376).

Foto: Staffan Sundström

Moderbolaget Ålandsbanken Abp

NOTER TILL MODERBOLAGETS FINANSIELLA RAPPORTER

M1. Moderbolagets redovisningsprinciper ... 122

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

M2. Räntenetto ... 123
M3. Provisionsnetto ... 123
M4. Intäkter från egetkapitalinstrument ... 123
M5. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ... 124
M6. Övriga intäkter ... 124
M7. Personalkostnader ... 124
M8. Övriga kostnader ... 125
M9. Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar ... 125
M10. Nedskrivning av krediter och andra åtaganden ... 126
M11. Inkomstskatt ... 126

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

M12. Finansiella tillgångars och skulders verkliga värden och bokföringsvärden och nivåer för verkliga värden ... 127
M13. Tillgångar och skulder per valuta ... 128
M14. Innehav av skuldebrev ... 129
M15. Utlåning till kreditinstitut ... 129
M16. Utlåning till allmänheten ... 129
M17. Aktier och andelar ... 129
M18. Derivatinstrument ... 130
M19. Immateriella tillgångar ... 130
M20. Materiella tillgångar ... 131
M21. Övriga tillgångar ... 131
M22. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ... 132
M23. Latenta skattefordringar och -skulder ... 132
M24. Skulder till kreditinstitut ... 132
M25. Skulder till allmänheten ... 133
M26. Emitterade skuldebrev ... 133
M27. Övriga skulder ... 133
M28. Avsättningar ... 133
M29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ... 133
M30. Efterställda skulder ... 134
M31. Maturitetsfördelning för finansiella tillgångar och skulder ... 135
M32. Fordringar på koncernbolag ... 137
M33. Skulder till koncernbolag ... 137

NOTER ANGÅENDE PERSONAL OCH LEDNING

M34. Utbetalda löner till ledningen ... 137
M35. Ledningens privata innehav av aktier i Ålandsbanken Abp ... 137
M36. Finansiella transaktioner med närstående ... 137

NOTER ANGÅENDE SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

M37. Ställda säkerheter ... 137
M38. Åtaganden utanför balansräkningen ... 138
M39. Hyresåtaganden ... 138

ÖVRIGA NOTER

M40. Placeringsvolym ... 138
M41. Dotter- och intresseföretag ... 138

Noter till moderbolagets finansiella rapporter

(tusen euro)

M1. Moderbolagets redovisningsprinciper

Ålandsbanken Abp:s bokslut uppgörs enligt kreditinstitutslagen, Finansministeriets förordning om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag samt Finansinspektionens föreskrifter. Bokslutet för Ålandsbanken Abp upprättas i enlighet med finländsk redovisningsstandard (FAS). Moderbolagets redovisning presenteras i tusen euro, där annat inte anges.

Goodwill

Goodwill avskrivs planenligt under 10 år.

I övrigt hänvisas till koncernens redovisningsprinciper.

M2. Räntenetto	2015	2014
Utlåning till kreditinstitut	99	728
Utlåning till allmänheten	68 519	71 579
Skuldebrev	2 859	3 600
Derivatinstrument	369	935
Övriga ränteintäkter	16	7
Summa ränteintäkter	**71 861**	**76 849**
Skulder till kreditinstitut	1 035	2 941
varav negativa ränteintäkter[1]	301	47
Skulder till allmänheten	7 826	11 871
varav negativa ränteintäkter[1]	19	0
Emitterade skuldebrev	9 357	12 542
Efterställda skulder	1 002	1 062
Derivatinstrument	677	643
Övriga räntekostnader	3	8
Summa räntekostnader	**19 900**	**29 067**
Räntenetto	**51 961**	**47 783**

Ränteintäkter erhållna från koncernföretag är 269 (262).

Räntekostnader utbetalda till koncernföretag är 0 (9).

Räntor från derivatinstrument redovisas tillsammans med den post som de säkrar inom ramen för säkringsredovisning (säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring) och verkligt värde-optionen.

[1] Negativa ränteintäkter från placeringar redovisas som räntekostnader.

M3. Provisionsnetto	2015	2014
Inlåning	812	839
Utlåning	3 982	6 987
Betalningsförmedling	3 930	3 995
Fondprovisioner	11 066	7 276
Förvaltningsprovisioner	8 962	6 739
Värdepappersförmedling	10 782	7 934
Försäkringsprovisioner	175	71
Juridiska tjänster	751	704
Garantiprovisioner	319	359
Övriga provisioner	1 685	1 533
Summa provisionsintäkter	**42 463**	**36 435**
Betalningsprovisionskostnader	1 934	1 667
Fondprovisionskostnader	82	327
Förvaltningsprovisionskostnader	1 043	212
Värdepappersprovisionskostnader	2 107	1 133
Övriga provisionskostnader	1 058	1 346
Summa provisionskostnader	**6 225**	**4 685**
Provisionsnetto	**36 238**	**31 750**

M4. Intäkter från egetkapitalinstrument	2015	2014
Finansiella tillgångar som kan säljas	7	376
Företag inom samma koncern	5 776	4 556
Summa	**5 784**	**4 932**

M5. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2015			2014		
	Realiserat	Orealiserat	Totalt	Realiserat	Orealiserat	Totalt
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	0	–123	–123	0	530	530
Aktier och andelar	163	3	166	52	17	69
Derivatinstrument	454	–251	203	–1 407	1 303	–105
Lånefordringar	0	1 182	1 182			
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen	**617**	**811**	**1 428**	**–1 355**	**1 849**	**494**
Säkringsredovisning						
varav säkringsinstrument	0	–633	–633	204	14 976	15 181
varav säkrad post	0	671	671	–300	–15 358	–15 658
Säkringsredovisning	**0**	**38**	**38**	**–96**	**–381**	**–477**
Nettointäkter från valutaverksamhet	**3 721**	**–107**	**3 615**	**2 309**	**207**	**2 516**
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	**3 538**	**–80**	**3 458**	**4 288**	**–20**	**4 267**
Summa	**7 876**	**662**	**8 539**	**5 146**	**1 654**	**6 801**

M6. Övriga intäkter	2015	2014
Hyresintäkter från fastigheter	115	195
Övriga intäkter	2 051	2 103
Summa	**2 165**	**2 298**
Nettoresultat från förvaltningsfastigheter		
Hyresintäkter	11	33
Realisationsvinster	7	0
Realisationsförluster	–8	0
Nedskrivningar	–65	–235
Övriga kostnader	–27	–28
Summa	**–81**	**–230**

M7. Personalkostnader	2015	2014
Löner och arvoden	27 147	25 744
Ersättningar i form av aktier i Ålandsbanken Abp	574	268
Pensionskostnader	4 915	4 737
Övriga lönebikostnader	4 294	4 342
Summa	**36 930**	**35 091**
Antal anställda		
Fast heltidsanställda	410	370
Fast deltidsanställda	85	80
Summa	**495**	**450**

M8. Övriga kostnader	2015	2014
IT-kostnader (exkusive informationstjänster)	13 176	14 323
Lokal- och fastighetskostnader	3 878	4 343
Marknadsföringskostnader	2 751	2 462
Informationstjänster	2 201	1 985
Personalrelaterade kostnader	1 499	1 187
Resekostnader	775	767
Köpta tjänster	2 015	3 817
Insättargarantiavgift	12	1 036
Bankskatt	0	1 724
Övriga kostnader	4 355	4 141
Tillverkning för eget bruk	–265	–80
Summa	**30 396**	**35 705**

	2015
Avgifter till Verket för finansiell stabilitet	
Insättningsgarantiavgift	1 081
Erlagt av Gamla Insättningsgarantifonden	–1 081
Stabilitetsavgift	580
Tillgodo från tidigare års erlagda bankskatter	–580
Förvaltningsavgift	22
	22

Med 2015-års avgiftsnivå har banken insättningsgarantiavgifter cirka 12 år framöver till godo och stabilitetsavgifter cirka 5 år framöver till godo.

	Bolags-stämmovald revisor	Övriga	Bolags-stämmovald revisor	Övriga
Utbetalda arvoden till revisorer				
Utbetalda revisionsarvoden	200	0	218	0
Utbetalda konsultarvoden				
Enligt revisionslagen 1 § 1 mom. 2 punkt	41	0	33	5
Skatteärenden	43	0	134	3
Övrigt	117	0	61	0
Summa	**401**	**0**	**446**	**8**

Beloppen är inklusive moms.

M9. Nedskrivning av övriga finansiella tillgångar	2015	2014
Nedskrivning av aktier och andelar i intresse- och dotterföretag	0	366
Summa	**0**	**366**

M10. Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	2015	2014
Individuella nedskrivningar		
Nya och ökade nedskrivningar	3 706	4 356
Återfört från tidigare gjorda reserveringar	–803	–3 177
Utnyttjat för konstaterade förluster	–6 578	–2 135
Konstaterad förlust	6 803	2 207
Återvinning av konstaterad förlust	–69	–7
Summa	**3 059**	**1 243**
Gruppvisa nedskrivningar		
Periodens nettoreservering för gruppvist värderade fordringar	–508	272
Summa	**–508**	**272**
Summa	**2 551**	**1 515**
Osäkra fordringar		
Osäkra fordringar, brutto	31 394	21 675
Individuella nedskrivningar	10 610	14 285
Osäkra fordringar, netto	20 783	7 391
Andel osäkra fordringar, brutto, %	0,87	0,65
Individuell reserveringsgrad osäkra fordringar, %	34	66

	Reserv för individuellt värderade fordringar	Reserv för gruppvist värderade fordringar	Totalt	Reserv för individuellt värderade fordringar	Reserv för gruppvist värderade fordringar	Totalt
Förändring av reserv för sannolika kreditförluster						
Reserv vid årets ingång	14 285	959	15 244	15 243	687	15 930
Årets reservering	3 706		3 706	4 356	272	4 628
Återfört från tidigare reservering	–803	–508	–1 311	–3 177		–3 177
Utnyttjat för konstaterade förluster	–6 578		–6 578	–2 135		–2 135
Valutaeffekt	0		0	–2		–2
Reserv vid årets utgång	**10 610**	**451**	**11 061**	**14 285**	**959**	**15 244**

Nettoreservering av räntor för nedskrivna fordringar uppgick under 2015 till 82 (–1).
Erhållna räntor för nedskrivna fordringar uppgick under 2015 till 203 (375).

M11. Inkomstskatt	2015	2014
Resultaträkningen		
Skatt avseende tidigare år	4	0
Aktuell skatt	1 146	–234
Förändring av latent skatt	37	–11
Summa	**1 187**	**–245**
Nominell skattesats i Finland, %	20,0	20,0
Ej skattepliktiga intäkter/avdragsgilla kostnader, %	–8,2	–29,7
Skatt realiserad omräkningsdifferens, %	0,0	–15,7
Skatt avseende tidigare år, %	0,0	0,0
Övrigt, %	0,0	9,0
Effektiv skattesats, %	11,8	–16,4
Övrigt totalresultat		
Aktuell skatt	26	–18
Förändring av latent skatt	–403	400
Summa	**–377**	**382**

Latenta skattefordringar och -skulder är beräknade enligt skattesatsen 20,0 procent som började gälla från 1 januari 2014.

M12. Finansiella tillgångars och skulders verkliga värden och bokföringsvärden och nivåer för verkliga värden

	2015		2014	
	Summa bokfört värde	Verkligt värde	Summa bokfört värde	Verkligt värde
Kontanta medel	199 461	199 461	86 434	86 434
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	632 675	632 788	620 256	620 256
Utlåning till kreditinstitut	44 754	44 754	129 046	129 045
Utlåning till allmänheten	3 590 177	3 622 668	3 314 617	3 346 500
Aktier och andelar	957	957	2 669	2 669
Aktier och andelar i intresseföretag	665	665	665	665
Aktier i dotterbolag	11 837	11 837	12 731	12 731
Derivatinstrument	19 362	19 362	24 243	24 243
Summa finansiella tillgångar	**4 499 887**	**4 532 490**	**4 190 660**	**4 222 542**
Skulder till kreditinstitut	304 341	304 452	403 032	402 985
Skulder till allmänheten	2 521 981	2 522 451	2 206 140	2 207 136
Emitterade skuldebrev	1 411 417	1 422 559	1 310 720	1 325 184
Derivatinstrument	18 952	18 952	33 652	33 652
Efterställda skulder	42 679	46 137	49 670	51 094
Summa finansiella skulder	**4 299 370**	**4 314 551**	**4 003 214**	**4 020 052**

	2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella instrument värderade till verkligt värde i balansräkningen				
Tillgångar				
Skuldebrev belåningsbara i centralbank	592 268			592 268
Utlåning till allmänheten		12 271		12 271
Aktier och andelar	11	4	942	957
Derivatinstrument		19 362		19 362
Summa	**592 279**	**31 636**	**942**	**624 857**
Skulder				
Emitterade skuldebrev		457 520		457 520
Derivatinstrument	6	18 946		18 952
Efterställda skulder		19 124		19 124
Summa	6	**495 590**	**0**	**495 596**

	2014			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella instrument värderade till verkligt värde i balansräkningen				
Tillgångar				
Skuldebrev belåningsbara i centralbank	620 256			620 256
Aktier och andelar	2 131	4	534	2 669
Derivatinstrument	2	24 241		24 243
Summa	**622 388**	**24 245**	**534**	**647 167**
Skulder				
Emitterade skuldebrev		209 653		209 653
Derivatinstrument	55	33 598		33 652
Efterställda skulder		24 755		24 755
Summa	55	**268 006**	**0**	**268 060**

Nivå 1	Instrument med noterade priser
Nivå 2	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata
Nivå 3	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

	2015	2014
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Förändring i innehav i nivå 3		
Redovisat värde vid årets ingång	534	890
Nyanskaffning	0	0
Avyttrat/förfallet under året	0	–11
Realiserad värdeförändring i resultaträkningen	0	–5
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	–80	–13
Värdeförändring redovisad i övrigt totalresultat	488	–326
Redovisat värde vid årets utgång	**942**	**534**

Ingen överföring har skett mellan nivå 1 och nivå 2.

M13. Tillgångar och skulder per valuta	2015				
	EUR	SEK	USD	Övrigt	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbank	162 674	36 343	91	352	199 461
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	494 194	138 481	0	0	632 675
Utlåning till kreditinstitut	16 483	8 260	11 499	8 512	44 754
Utlåning till allmänheten	2 469 431	1 090 084	30 661	0	3 590 177
Derivatinstrument	17 482	1 776	68	35	19 362
Övriga ej valutafördelade poster	104 261				104 261
Summa tillgångar	**3 264 525**	**1 274 945**	**42 319**	**8 900**	**4 590 688**
Skulder till kreditinstitut	177 739	126 536	61	6	304 341
Skulder till allmänheten	1 723 834	695 720	88 633	13 795	2 521 981
Emitterade skuldebrev	721 156	690 260	0	0	1 411 417
Derivatinstrument	7 117	11 826	0	9	18 952
Efterställda skulder	42 679	0	0	0	42 679
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	291 319				291 319
Summa skulder och eget kapital	**2 963 843**	**1 524 342**	**88 693**	**13 810**	**4 590 688**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder samt utombalansposter		–249 393	–46 377	–4 690	
Nettoposition i valuta (EUR)		–4	2	–220	–222

	2014				
	EUR	SEK	USD	Övrigt	Totalt
Kassa och tillgodohavanden hos centralbank	58 267	27 813	84	269	86 434
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	452 610	167 646	0	0	620 256
Utlåning till kreditinstitut	10 491	77 380	25 084	16 091	129 046
Utlåning till allmänheten	2 345 958	940 338	28 321	0	3 314 617
Derivatinstrument	22 847	1 371	24	0	24 243
Övriga ej valutafördelade poster	90 094	0	0	0	90 094
Summa tillgångar	**2 980 268**	**1 214 548**	**53 514**	**16 360**	**4 264 690**
Skulder till kreditinstitut	252 935	147 886	1 022	1 189	403 032
Skulder till allmänheten	1 578 472	558 511	54 109	15 047	2 206 140
Emitterade skuldebrev	595 950	714 770	0	0	1 310 720
Derivatinstrument	11 637	21 934	80	0	33 652
Efterställda skulder	49 670	0	0	0	49 670
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	261 477				261 477
Summa skulder och eget kapital	**2 750 141**	**1 443 101**	**55 212**	**16 236**	**4 264 690**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder samt utombalansposter		–228 575	–1 692	–1 087	
Nettoposition i valuta (EUR)		21	–6	1 212	1 227

M14. Innehav av skuldebrev	2015		2014	
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Nominellt belopp	Redovisat belopp
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev				
Innehav för handel				
Skuldebrev emitterade av kreditinstitut	42 900	44 603	42 900	45 370
Innehav tillgängliga för försäljning				
Statsobligationer	60 964	66 427	105 931	119 685
Säkerställda bostadsobligationer	285 100	291 688	205 633	213 057
Skuldebrev emitterade av kreditinstitut	154 793	156 081	188 780	190 914
Övriga skuldebrev	32 800	33 468	49 500	51 229
Innehav som hålls till förfall				
Säkerställda obligationer	38 935	40 407		
Summa skuldebrev	**615 492**	**632 675**	**592 744**	**620 256**

M15. Utlåning till kreditinstitut	2015			2014		
	På anfordran betalbar	Övrig	Totalt	På anfordran betalbar	Övrig	Totalt
Finländska kreditinstitut	10 469	0	10 469	1 865	1	1 865
Utländska banker och kreditinstitut	34 248	37	34 285	68 229	58 952	127 181
Summa	**44 717**	**37**	**44 754**	**70 094**	**58 952**	**129 046**

M16. Utlåning till allmänheten	2015			2014		
	Upplupet anskaffnings-värde	Värderade till verkligt värde	Totalt	Upplupet anskaffnings-värde	Värderade till verkligt värde	Totalt
Företag	573 910		573 910	566 700		566 700
Offentlig sektor	2 839		2 839	3 701		3 701
Hushåll	1 773 433	12 271	1 785 703	1 682 001		1 682 001
Hushållens intresseorganisationer	12 074		12 074	11 792		11 792
Utlandet	1 215 650		1 215 650	1 050 422		1 050 422
Summa	**3 577 906**	**12 271**	**3 590 177**	**3 314 617**	**0**	**3 314 617**
varav efterställda fordringar			2 367			2 583

Med utlandet avses utlåning till kunder utanför Finland.

M17. Aktier och andelar	2015	2014
Innehav värderat till verkligt värde via resultaträkningen		
Noterat	0	531
Onoterat	0	0
Summa	**0**	**531**
Innehav som kan säljas		
Noterat	15	1 604
Onoterat	942	534
Summa	**957**	**2 138**
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	665	665
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	11 837	12 731
Summa aktier och andelar	**13 458**	**16 064**

M18. Derivatinstrument

	Nominellt belopp/löptid			2015			2014		
	under 1 år	1–5 år	över 5 år	Nomniellt belopp	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden	Nomniellt belopp	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden
Derivat för handel									
Ränterelaterade kontrakt									
Ränteswappar	42 119	63 787	23 687	129 592	2 382	4 358	246 625	4 259	6 216
Ränte- och valutaswappar	0	0	0	0	0	0	31 866	161	18 609
Räntefuturer	10 100	0	0	10 100	0	6	10 100	0	55
Ränteoptioner – köpta	9 176	1 436	0	10 612	0	0	11 937	0	0
Ränteoptioner – sålda	7 928	0	0	7 928	0	0	11 769	0	0
Valutarelaterade kontrakt									
Valutaterminer	180 889	3 526	0	184 414	640	570	89 024	927	940
Aktierelaterade kontrakt									
Aktieoptioner – köpta	28 272	6 682	0	34 954	1 826	0	52 068	4 298	0
Aktieoptioner – utfärdade	16 223	6 545	0	22 768	0	1 724	43 458	0	3 956
Aktieterminer	0	0	0	0	0	0	532	2	0
Övriga derivatkontrakt	0	21 342	0	21 342	606	559	21 697	966	914
Summa	**294 706**	**103 317**	**23 687**	**421 710**	**5 454**	**7 217**	**519 076**	**10 613**	**30 690**
Derivat för marknadsvärdesäkring									
Ränterelaterade kontrakt									
Ränteswappar	0	396 772	97 000	493 772	12 860	661	252 309	13 612	779
Summa	**0**	**396 772**	**97 000**	**493 772**	**12 860**	**661**	**252 309**	**13 612**	**779**
Derivat för kassaflödessäkring									
Valutarelaterade kontrakt									
Ränte- och valutaswappar	0	255 727	0	255 727	899	11 074	212 925	18	2 068
Summa	**0**	**255 727**	**0**	**255 727**	**899**	**11 074**	**212 925**	**18**	**2 068**
Derivat för säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet									
Valutarelaterade kontrakt									
Valutaterminer	26 443	0	0	26 443	148	0	13 840	0	116
Summa	**26 443**	**0**	**0**	**26 443**	**148**	**0**	**13 840**	**0**	**116**
Summa derivatinstrument	**321 149**	**755 816**	**120 687**	**1 197 652**	**19 362**	**18 952**	**998 150**	**24 243**	**33 652**
varav clearat OTC									
varav clearat övrigt	10 100	0	0	10 100	0	6	10 100		55

M19. Immateriella tillgångar

	2015			
	Övrig programvara	Goodwill	Övriga utgifter med lång verkningstid	Totalt
Anskaffningsvärde vid ingången av året	16 883	20 493	5 471	42 848
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	4 510	12 325	4	16 838
Avyttringar och utrangeringar	–223	0	0	–223
Överföring mellan poster	0	0	494	494
Valutaeffekt	66	428	0	494
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**21 237**	**33 246**	**5 968**	**60 451**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	–11 982	–7 077	–2 840	–21 899
Avyttringar och utrangeringar	223	0	0	223
Överföring mellan poster			–484	–484
Årets avskrivningar	–1 818	–3 377	–522	–5 717
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Valutaeffekt	–48	–165	0	–213
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**–13 625**	**–10 620**	**–3 846**	**–28 091**
Utgående restvärde	**7 612**	**22 626**	**2 122**	**32 360**

	2014			
	Övrig programvara	Goodwill	Övriga utgifter med lång verkningstid	Totalt
Anskaffningsvärde vid ingången av året	15 558	21 657	5 835	43 051
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	1 641	0	22	1 664
Avyttringar och utrangeringar	–150	0	–386	–536
Överföring mellan poster	4	0	0	4
Valutaeffekt	–170	–1 164	0	–1 334
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**16 883**	**20 493**	**5 471**	**42 848**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	–10 015	–5 385	–2 529	–17 929
Avyttringar och utrangeringar	89	0	386	475
Årets avskrivningar	–2 132	–1 994	–547	–4 673
Årets nedskrivningar	–21	0	–150	–171
Valutaeffekt	97	301	0	398
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**–11 982**	**–7 077**	**–2 840**	**–21 899**
Utgående restvärde	**4 860**	**13 416**	**2 672**	**20 949**

M20. Materiella tillgångar	2015			2014		
Förvaltningsfastigheter			431			505
Rörelsefastigheter			12 680			13 217
Övriga materiella tillgångar			2 299			2 682
Summa			**15 409**			**16 405**
	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar
Ingående anskaffningsvärde	1 118	14 475	18 346	1 068	14 521	19 434
Nyanskaffning	0	5	293	50	3	540
Avyttringar och utrangeringar	–10	0	–292	0	–49	–1 081
Överföring mellan poster	0	0	131	0	0	0
Valutaefffekt	0	0	202	0	0	–548
Utgående anskaffningsvärde	**1 109**	**14 480**	**18 679**	**1 118**	**14 475**	**18 346**
Ingående ackumulerade avskrivningar	–613	–6 547	–15 663	–378	–6 006	–16 298
Årets avskrivning	0	–542	–688	0	–541	–771
Årets nedskrivning	–70	0	0	–235	0	0
Avyttringar och utrangeringar	5	0	169	0	0	866
Överföring mellan poster						
Valutaefffekt	0	0	–198	0	0	539
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–678**	**–7 089**	**–16 381**	**–613**	**–6 547**	**–15 663**
Ingående uppskrivningar		5 289			5 289	
Årets uppskrivning		0			0	
Årets minskning		0			0	
Utgående ackumulerade uppskrivningar		**5 289**			**5 289**	
Redovisat värde	**431**	**12 680**	**2 299**	**505**	**13 217**	**2 682**
varav byggnader	0	12 441		0	12 978	
varav mark- och vattenområden	0	139		3	139	
varav aktier i fastighetssammanslutningar	431	100		503	100	

Förvaltningsfastigheternas bokförda värde är detsamma som marknadsvärdet för år 2015.

M21. Övriga tillgångar	2015	2014
Fondlikvidfordringar	15 163	7 847
Övriga	6 316	6 597
Summa	**21 479**	**14 444**

M22. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2015	2014
Upplupna ränteintäkter	13 717	15 888
Övriga upplupna intäkter	6 059	4 203
Förutbetalda skatter	113	0
Övriga förutbetalda kostnader	1 501	1 915
Summa	**21 389**	**22 006**

M23. Latenta skattefordringar och -skulder	2015	2014
Latenta skattefordringar		
Beskattningsbara förluster	0	1
Avsättningar	0	68
Kassaflödessäkring	89	115
Hyllavskrivningar	67	34
Övrigt	7	9
Summa	**164**	**227**
Uppskjutna skatteskulder		
Finansiella tillgångar som är till salu		
Skuldbrev som är till salu	205	707
Aktier och andelar som är till salu	71	–27
Summa	**276**	**680**
Netto uppskjutna skatter	**–113**	**–453**

I ackumulerade bokslutsdispositioner ingår en latent skatteskuld om 13 451 (9 891).

	2015				
	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt total-resultat	Valuta-effekter	Utgående balans
Förändringar av uppskjutna skatter					
Beskattningsbara förluster	1	–1			0
Avsättningar	68	–68			0
Hyllavskrivningar	34	33			67
Övrigt	9	–1			7
Kassaflödessäkring	115		–26		89
Skuldbrev som är till salu	–707		502		–205
Aktier och andelar som är till salu	27		–98		–71
Summa	**–453**	**–37**	**377**	**0**	**–113**

	2014				
	Ingående balans	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt total-resultat	Valuta-effekter	Utgående balans
Förändringar av uppskjutna skatter					
Beskattningsbara förluster	43	–42			1
Avsättningar	58	10			68
Hyllavskrivningar	0	34			34
Övrigt	0	9			9
Kassaflödessäkring	97		18		115
Skuldbrev som är till salu	–204		–503		–707
Aktier och andelar som är till salu	–75		103		27
Summa	**–82**	**11**	**–382**	**0**	**–453**

M24. Skulder till kreditinstitut	2015			2014		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Centralbanker		130 340	130 340		197 000	197 000
Finländska kreditinstitut	2 953	39 205	42 158	4 243	48 299	52 542
Utländska banker och kreditinstitut	74 162	57 681	131 843	64 557	88 933	153 490
Summa	**77 115**	**227 227**	**304 341**	**68 800**	**334 232**	**403 032**

M25. Skulder till allmänheten	2015			2014		
	Upplupet anskaffnings-värde	Värderade till verkligt värde	Totalt	Upplupet anskaffnings-värde	Värderade till verkligt värde	Totalt
Företag	623 400		623 400	525 163		525 163
Offentlig sektor	46 155		46 155	49 671		49 671
Hushåll	987 351		987 351	903 915		903 915
Hushållens intresseorganisationer	46 524		46 524	43 449		43 449
Utlandet	818 550		818 550	683 943		683 943
Summa	**2 521 981**	**0**	**2 521 981**	**2 206 140**	**0**	**2 206 140**

Med utlandet avses inlåning från kunder utanför Finland.

M26. Emitterade skuldebrev	2015		2014	
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Nominellt belopp	Redovisat belopp
Bankcertifikat	250 126	250 011	293 702	292 789
varav till upplupet anskaffningsvärde	250 126	250 011	293 702	292 789
Säkerställda obligationer	949 665	959 012	783 502	794 719
varav till upplupet anskaffningsvärde	339 435	338 572	426 809	425 712
varav för verkligt värdesäkring	447 000	457 438	197 000	209 653
varav för kassaflödessäkring	163 230	163 003	159 693	159 355
Icke-säkerställda obligationer	155 939	155 836	159 693	159 575
varav till upplupet anskaffningsvärde	63 442	63 427	79 847	79 770
varav för kassaflödessäkring	92 497	92 409	79 847	79 806
Index-obligationer (strukturerade produkter)	47 233	46 557	65 488	63 636
varav till upplupet anskaffningsvärde	47 233	46 557	65 488	63 636
Summa	**1 402 963**	**1 411 417**	**1 302 386**	**1 310 720**

M27. Övriga skulder	2015	2014
Betalningsförmedlingsskulder	14 974	18 280
Fondlikvidfordringar	9 036	5 645
Övriga	6 510	7 857
Summa	**30 520**	**31 782**

M28. Avsättningar	2015			2014		
	Avsättning för omstruktureringsreserv	Övriga avsättningar	Totalt	Avsättning för omstruktureringsreserv	Övriga avsättningar	Totalt
Avsättningar vid årets ingång	688	12	700	389	260	649
Avsatt under året	130		130	847		847
Belopp som tagits i anspråk	–761	–12	–773	–526	–248	–775
Outnyttjade belopp som återförts	–68		–68			0
Valutakursförändringar	11		11	–22		–22
Avsättningar vid årets utgång	0	0	0	**688**	**12**	**700**

Avsättningen för omstruktureringsreserv avser både Finland och Sverige. Avsättning för omstruktureringsreserv omfattar både personalkostnader och övriga kostnader men till väsentligaste del personalkostnader.

M29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2015	2014
Upplupna räntekostnader	8 418	10 964
Övriga upplupna kostnader	10 228	9 238
Upplupna skatter	1 002	0
Förutbetalda intäkter	2 230	2 411
Summa	**21 877**	**22 613**

M30. Efterställda skulder	2015			2014		
	Nominellt belopp	Bokfört belopp	Belopp i kapitalbas	Nominellt belopp	Bokfört belopp	Belopp i kapitalbas
Debenturlån 1/2010	0	0	0	2 190	2 190	156
Debenturlån 2/2010	0	0	0	3 996	3 996	1 663
Debenturlån 1/2011	1 012	1 012	442	2 044	2 044	1 464
Debenturlån 1/2012	5 610	5 610	0	8 414	8 414	0
Debenturlån 1/2013	10 132	10 282	0	13 504	13 708	0
Debenturlån 1/2014	8 736	8 838	0	10 925	11 042	0
Debenturlån 2/2014	8 275	8 275	5 968	8 275	8 275	7 622
Debenturlån 1/2015	8 603	8 603	8 603			
Kapitallån	60	60	60			
Summa	**42 427**	**42 679**	**15 073**	**49 349**	**49 670**	**10 905**
varav marknadsvärdesäkring	18 868	19 120	0	24 429	24 750	0

	Ränta:	Återbetalning:
Debenturlån 1/2011	Euribor 12 mån +0,60 %	06.06.2016
Debenturlån 1/2012	Fast ränta 3,00 %	12.06.2017
Debenturlån 1/2013	Fast ränta 2,30 %	03.07.2018
Debenturlån 1/2014	Fast ränta 2,30 %	03.02.2019
Debenturlån 2/2014	Fast ränta 3,00 %	09.08.2019
Debenturlån 1/2015	Fast ränta 3,75 %	25.05.2035
Kapitallån	Fast ränta 5,00 %	31.03.2022

I och med att Basel 3-regelverket trädde i kraft 1 januari 2014 får riskdebenturer som utgivits efter 1 januari 2012 och som löper med amortering upp till fem år inte längre medräknas i det supplementära kapitalet. Under de sista fem åren av den avtalsenliga löptiden medräknas riskdebenturerna som supplementärkapitalposter i relation till kvarvarande kalenderdagar i den sista femårsperioden.

Lånen kan återköpas i förtid, detta är dock möjligt endast med Finansinspektionens tillstånd. Vid upplösning av banken är lånen efterställda bankens övriga förbindelser.

Debenturlån 1/2015 har en nedskrivningsklausul. I händelse av att Ålandsbanken Abp:s eller koncernens kärnprimärkapitalrelation, CET1, understiger 7 procent skrivs kapitalbeloppet ned med 25 procent.

M31. Maturitetsfördelning för finansiella tillgångar och skulder										2015	
	Vid anfordran betalbara	< 1 mån	1–3 mån	3–6 mån	6–9 mån	9–12 mån	1–2 år	2–5 år	> 5 år	Summa kassaflöde	Redovisat värde
Finansiella tillgångar											
Kontanta medel	199 461									199 461	199 461
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		6 326	25 105	36 601	49 922	21 743	120 859	283 610	98 728	642 894	632 675
Utlåning till kreditinstitut	44 754									44 754	44 754
Utlåning till allmänheten	188 923	48 481	161 721	145 875	205 833	168 550	468 158	1 070 749	1 911 537	4 369 829	3 590 177
Summa finansiella tillgångar	**433 138**	**54 808**	**186 826**	**182 476**	**255 756**	**190 293**	**589 016**	**1 354 359**	**2 010 266**	**5 256 937**	**4 467 067**
Finansiella skulder											
Skulder till kreditinstitut	77 133	77 910	19 534	9 120	15 334			130 584		329 615	304 341
Skulder till allmänheten	2 335 857	35 355	39 613	39 259	24 877	39 367	3 808	3 830	1 002	2 522 967	2 521 981
Emitterade skuldebrev		37 563	177 144	110 866	13 906	23 703	219 789	774 296	105 003	1 462 270	1 411 417
Efterställda skulder			2 386	4 327	3 860		9 328	17 716	13 445	51 062	42 679
Summa finansiella skulder	**2 412 990**	**150 828**	**238 677**	**163 572**	**57 976**	**63 070**	**232 926**	**926 426**	**119 450**	**4 365 915**	**4 280 418**
Derivatkontrakt											
Kassainflöde		89	3 257	3 160	424	343	6 486	7 310	6 856	27 925	
Kassautflöde		–424	–799	–1 105	–1 036	–1 678	–3 648	–3 758	–3 726	–16 176	
		–335	**2 458**	**2 055**	**–612**	**–1 336**	**2 838**	**3 552**	**3 130**	**11 749**	
GAP	**–1 979 852**	**–96 355**	**–49 393**	**20 958**	**197 168**	**125 888**	**358 929**	**431 485**	**1 893 945**	**902 772**	

	2014										
	Vid anfordran betalbara	< 1 mån	1–3 mån	3–6 mån	6–9 mån	9–12 mån	1–2 år	2–5 år	> 5 år	Summa kassaflöde	Redovisat värde
Finansiella tillgångar											
Kontanta medel	86 434									86 434	86 434
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		1 114	2 316	7 893	11 289	16 700	150 480	325 464	112 910	628 166	620 256
Utlåning till kreditinstitut	70 281	59 952	54							130 287	129 046
Utlåning till allmänheten	144 108	62 415	114 941	190 996	206 275	202 541	487 366	985 337	1 450 973	3 844 952	3 314 617
Summa finansiella tillgångar	**300 823**	**123 481**	**117 312**	**198 889**	**217 564**	**219 241**	**637 845**	**1 310 801**	**1 563 883**	**4 689 839**	**4 150 353**
Finansiella skulder											
Skulder till kreditinstitut	68 780	126 159	108 383	9 984	10 040	3 570	6 058	73 438		406 411	403 032
Skulder till allmänheten	1 811 969	50 039	154 505	79 931	47 507	50 376	2 110	1 194	1 002	2 198 633	2 206 140
Emitterade skuldebrev		46 952	108 291	96 966	225 736	12 159	129 433	640 153	107 670	1 367 361	1 310 720
Efterställda skulder		2 264	2 436	8 229	3 935		10 251	25 753		52 868	49 670
Summa finansiella skulder	**1 880 749**	**225 414**	**373 615**	**195 110**	**287 218**	**66 105**	**147 852**	**740 538**	**108 672**	**4 025 273**	**3 969 561**
Derivatkontrakt											
Kassainflöde		3 041	1 881	3 713	1 507	1 041	8 338	16 452	12 386	48 359	
Kassautflöde		–953	–1 948	–2 263	–2 681	–2 198	–5 390	–11 363	–9 182	–35 979	
		2 088	**–68**	**1 450**	**–1 173**	**–1 157**	**2 948**	**5 089**	**3 203**	**12 380**	
GAP	**–1 579 926**	**–99 845**	**–256 371**	**5 228**	**–70 827**	**151 979**	**492 942**	**575 352**	**1 458 414**	**676 946**	

Avistainlåning från allmänheten, som är en betydande investeringskälla är kontraktsmässigt betalningsbar på anmodan och redovisas därför med en maturitet <3 månader. I praktiken är detta en finansieringskälla som beteendemässigt har visat sig till betydande del ha lång maturitet.

M32. Fordringar på koncernbolag	2015	2014
Utlåning till allmänheten	21 063	15 762
Övriga tillgångar	65	116
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 917	1 008
Summa	**23 045**	**16 885**

M33. Skulder till koncernbolag	2015	2014
Skulder till allmänheten	5 331	5 576
Emitterade skuldebrev	0	500
Övriga skulder	251	556
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 073	540
Summa	**6 655**	**7 172**

Noter angående personal och ledning

M34. Utbetalda löner till ledningen	2015	2014
Lampi, Nils	43	44
Taxell, Christoffer	40	36
Karlsson, Agneta	35	34
Karlsson, Anders Å	32	31
Persson Göran [1]	24	0
Valassi Ulrika [2]	30	0
Wiklöf Anders	22	22
Wijkström Annika [3]	12	38
Woivalin Dan-Erik	23	24
Medlemmar i styrelse	260	228
Verkställande direktör	448	336
Övriga medlemmar i ledningsgrupp	1 488	1 344

I beloppet ingår värdet av naturaförmåner. För medlemmarna i styrelsen finns inga pensionsförpliktelser. Verkställande direktörens pensionsförmåner grundar sig på gängse anställningsvillkor.

[1] Ny styrelsemedlem sedan bolagsstämman 2015.

[2] Ny styrelsemedlem sedan 5 maj 2015.

[3] Avgick som styrelsemedlem vid bolagsstämman 2015.

M35. Ledningens privata innehav av aktier i Ålandsbanken Abp

Se avsnitten Styrelse och Verkställande ledning.

M36. Finansiella transaktioner med närstående

Se not nr K43 i Noter till koncernens finansiella rapporter.

Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

M37. Ställda säkerheter	2015	2014
För egna skulder ställda säkerheter		
Utlåning till kreditinstitut	11 440	3 900
Statspapper och obligationer	96 909	162 586
Utlåning till allmänheten	1 528 279	1 312 078
Övrigt	1 935	2 162
Summa	**1 638 563**	**1 480 727**

Ställda säkerheter i form av statspapper och obligationer har i huvudsak ställts som säkerhet till centalbank. Utlåningen till allmänheten som ställts som säkerhet utgörs av den registrerade säkerhetsmassan till förmån för innehavare av säkerställda obligationer. Med övriga ställda säkerheter avses huvudsakligen kapitalförsäkringar.

Övriga ställda säkerheter		
Statspapper och obligationer	26 307	32 886
Övrigt	975	517
Summa	**27 282**	**33 404**

Säkerheterna har i huvudsak ställts till centralbanker och kreditinstitut för betalsystem, värdeappershandel och clearing.

Säkerheter har inte ställts för andras skuld eller förbindelser.

Med undantag för lånefordringar utgörande säkerhetsmassa för säkerställda obligationer, där lagstiftning reglerar minimikrav på översäkerheter, är de säkerheter som överstiger skuldens nominella värde fritt disponibla för banken.

M38. Åtaganden utanför balansräkningen	2015	2014
Garantier	23 025	24 385
Outnyttjade checkräkningslimiter	84 100	86 122
Outnyttjade kreditkortslimiter	1 840	893
Outnyttjade kreditmöjligheter	226 789	186 463
Summa	**335 754**	**297 863**
Garantier för dotterbolag	2 633	2 859
Outnyttjade checkräkningslimiter för dotterbolag	7 738	4 319
Outnyttjade kreditmöjligheter till dotterbolag	4 000	0

M39. Hyresåtaganden	2015	2014
Hyresåtaganden att erlägga		
Under 1 år	2 949	2 783
Över 1 och under 5 år	5 704	2 299
Över 5 år	103	0
Summa	**8 756**	**5 082**

Hyresåtagandena motsvarar de hyreskostnader som skulle uppstå vid uppsägning av samtliga hyresavtal.

Övriga noter

M40. Placeringsvolym	2015	2014
Fondandelsförvaltning	0	291 304
Diskretionär kapitalförvaltning	1 870 099	918 308
Rådgivande förvaltning	762 086	583 879
Övrig förvaltning	53 985	67 180
Övrig värdepappersvolym i förvar	3 118 655	2 827 145
Summa	**5 804 825**	**4 687 816**
Varav egna fonder i diskretionär och rådgivande förvaltning	0	64 638

M41. Dotter- och intresseföretag		2015	
	Hemort	Ägarandel, %	Bokfört värde
Dotterbolag			
Ab Compass Card Oy Ltd	Mariehamn	100	8 491
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd	Mariehamn	100	2 505
S-Crosskey Ab	Mariehamn	60	
Ålandsbanken Fondbolag Ab	Mariehamn	100	841
Summa			**11 837**
Intresseföretag			
Mäklarhuset Åland Ab	Mariehamn	25	0
Ålands Investerings Ab	Mariehamn	36	665
Summa			**665**
Bostads- och fastighetssammanslutningar			
Fastigheter i eget bruk			
FAB Godby Center	Finström	11	100
Summa			**100**
Förvaltningsfastigheter			
FAB Horsklint	Kökar	20	12
FAB Nymars	Sottunga	30	49
FAB Sittkoffska gården	Mariehamn	39	0
FAB Västernäs City	Mariehamn	50	300
Övriga			70
Summa			**431**

Förslag till vinstdisposition

Ålandsbanken Abp:s utdelningsbara medel, inklusive fonden för inbetalt fritt eget kapital, är enligt bokslutet 62 397 185,59 euro, varav räkenskapsperiodens vinst är 8 880 656,26 euro. Koncernens utdelningsbara medel är enligt koncernbokslutet 56 913 498,62 euro. Inga väsentliga förändringar har skett i bolagets ekonomiska ställning efter räkenskapsperiodens utgång.

Styrelsen föreslår att Ålandsbanken Abp:s utdelningsbara vinstmedel om 62 397 185,59 euro disponeras enligt följande:

För utelöpande A- och B-aktier utdelas 0,60 euro per aktie i dividend från balanserade vinstmedel,

sammanlagt	9 160 267,20
Som odisponerade vinstmedel kvarlämnas	53 236 918,39

Mariehamn den 16 mars 2016

Nils Lampi Ordförande	Christoffer Taxell Vice ordförande	Agneta Karlsson
Anders Å Karlsson	Göran Persson	Ulrika Valassi
Anders Wiklöf	Dan-Erik Woivalin	Peter Wiklöf Verkställande direktör

Till Ålandsbanken Abp:s bolagsstämma

Revisionsberättelse

Vi har reviderat Ålandsbanken Abp:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.–31.12.2015. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, rapport över kassaflöden och noter till bokslutet samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att koncernbokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU och för att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet eller verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot aktiebolagslagen, lagen om kreditinstitut eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Vi anser att vi har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande om koncernbokslutet

Enligt vår uppfattning ger koncernbokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet och kassaflöden i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU.

Uttalande om bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår uppfattning ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet samt om deras ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Helsingfors den 16 mars 2016

Pauli Salminen CGR	Mari Suomela CGR	Oskar Orrström CGR
KPMG Oy Ab Tölöviksgatan 3 A 00100 Helsingfors	KPMG Oy Ab Tölöviksgatan 3 A 00100 Helsingfors	KPMG Oy Ab Tölöviksgatan 3 A 00100 Helsingfors

Bolagsstyrningsrapport

Foto: iStock

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningsrapporten avges i samband med verksamhetsberättelsen för 2015.

Finsk kod för bolagsstyrning

Finsk kod för bolagsstyrning 2015 (”koden”), som är tillgänglig på webbplatsen *www.cgfinland.fi*, är avsedd att följas av bolag som noteras på Nasdaq Helsinki Oy (”Helsingforsbörsen”). Den nuvarande Koden trädde i kraft den 1 januari 2016 och ersatte den tidigare bolagsstyrningskoden från 2010. Koden tillämpas enligt principen Comply or Explain vilket innebär att avvikelser ska uppges och motiveras. Ett bolag anses följa koden även om avvikelser sker från enskilda rekommendationer under förutsättning att avvikelsen har uppgivits och motiverats.

Ålandsbanken Abp (”banken”), som är noterad på Helsingforsbörsen, är ett publikt aktiebolag med hemort i Mariehamn, Finland. Banken lyder under den finska aktiebolagslagen och bankens bolagsordning samt tillämpar koden. Bolagsstyrningsrapporten har upprättats enligt kodens anvisningar för rapportering och i enlighet med värdepappersmarknadslagen 7 kap 7 §.

Bolagsstämman

Aktieägarnas inflytande i banken utövas vid bolagsstämman som är bankens högsta beslutande organ. Ordinarie bolagsstämma ska hållas årligen senast inom juni månad. Utöver ordinarie bolagsstämma kan sammankallas till extra bolagsstämma för behandling av särskilt uppgivet ärende. Bankens aktier består av två serier: A-aktien som har 20 röster per aktie och B-aktien som har en röst per aktie. I bankens bolagsordning stadgas att ingen aktieägare vid bolagsstämma får rösta för mer än en fyrtiondedel av det vid stämman företrädda röstantalet.

Ordinarie bolagsstämma utser styrelsemedlemmar och revisorer och beslutar, bland annat, om deras arvoden, fastställande av resultat- och balansräkning samt tar ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören. Aktieägare, som vill få ett relevant ärende behandlat vid ordinarie bolagsstämma, ska inkomma med en skriftlig begäran till styrelsen inom den tid som anges på bankens webbplats.

Information inför och protokoll från bankens bolagsstämmor är tillgängliga på bankens webbplats *www.alandsbanken.fi*. Kallelse och underlag för ärenden som behandlas på bolagsstämman finns tillgängliga på webbplatsen.

Styrelsen

ALLMÄNT

Styrelsemedlemmarna utses av aktieägarna vid ordinarie bolagsstämma. Styrelsens mandattid upphör vid utgången av den följande ordinarie bolagsstämman efter valet. Styrelsen ska bestå av minst fem och högst åtta ordinarie styrelsemedlemmar. Styrelsen har sedan bolagsstämman 2015 bestått av åtta ordinarie styrelsemedlemmar, varvid en medlem tillträdde den 5 maj 2015 då ändringen i bolagsordningen gällande antalet styrelsemedlemmar registrerades[1]. Verkställande direktören får inte vara medlem i styrelsen.

Styrelsen handhar förvaltningen av bankens angelägenheter och ansvarar för att verksamheten är ändamålsenligt organiserad. Styrelsen ansvarar även för övergripande policy- och strategifrågor, samt för att riskkontrollen är tillräcklig och tillser att ledningssystemen fungerar. Till styrelsens uppgifter hör även att utse och vid behov entlediga verkställande direktören, dennes ställföreträdare och andra medlemmar av den operativa ledningen, samt att besluta om deras löneförmåner och övriga anställningsvillkor. För att styrelsen ska vara beslutför erfordras att mer än hälften av medlemmarna är närvarande.

För sitt arbete har styrelsen fastställt en intern arbetsordning som är koncernövergripande. Arbetsordningen, som utvärderas årligen och revideras vid behov, reglerar i huvudsak arbetsfördelningen mellan styrelsen, verkställande direktören och den övriga operativa ledningen.

[1] Ulrika Valassi är medlem i styrelsen och revisionskommittén från den 5 maj 2015, då ändringen av bolagsordningen avseende antalet styrelsemedlemmar registrerades hos Patent- och registerstyrelsen i Finland.

Styrelsen, som sammanträder efter kallelse av styrelsens ordförande, diskuterar regelbundet det ekonomiska läget på de finansiella marknaderna. Med stöd av verkställande direktörens återkommande rapportering om den operativa verksamheten följer styrelsen upp strategi, ekonomiskt utfall och övergripande långsiktiga mål för verksamheten. Därutöver handlägger styrelsen övriga ärenden som aktualiseras enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen och övriga regelverk som berör bankens verksamhet och förvaltning, samt även ärenden som anhängiggörs av enskilda styrelsemedlemmar och av den operativa ledningen.

MÅNGFALDSPRINCIPER

Banken eftersträvar en god balans vid fördelning av styrelsemedlemmar, där banken vid var tid strävar till minst 35 procent av vardera kön representerade i styrelsen och därför ska båda könen vara representerade i det förslag som läggs fram vid varje nomineringstillfälle till ny styrelsemedlem.

PRESENTATION AV STYRELSEMEDLEMMARNA OCH DERAS AKTIEINNEHAV I BANKEN

Styrelsens sammansättning 2015

Namn, huvudsyssla och utbildning	Födelseår Medlem i styrelsen sedan år Hemort	Styrelsemedlemmarnas aktieinnehav i banken per 31.12.2015 (direkt ägande eller via bolag i vilka styrelsemedlemmen utövar bestämmande inflytande). Aktieinnehav i bankens övriga koncernbolag föreligger inte.
Nils Lampi, ordförande Koncernchef, Wiklöf Holding Ab Diplomekonom	Född 1948 Medlem sedan 2013 Mariehamn, Åland	A-aktier: 300 B-aktier: 700
Christoffer Taxell, vice ordförande Juris kandidat	Född 1948 Medlem sedan 2013 Åbo, Finland	A-aktier: 0 B-aktier: 1 000
Agneta Karlsson Rådgivare/konsult Ekonomie doktor Associate Professor	Född 1954 Medlem sedan 2003 Sund, Åland	A-aktier: 40 B-aktier: 28
Anders Å Karlsson Egenföretagare Merkonom	Född 1959 Medlem sedan 2012 Lemland, Åland	A-aktier: 3 000 B-aktier: 1 500
Göran Persson Studier vid Högskolan i Örebro	Född 1949 Medlem sedan 2015 Flen, Sverige	A-aktier: 0 B-aktier: 0
Ulrika Valassi CEO, Au Management AB Civilekonom	Född 1967 Medlem sedan den 5 maj 2015 Stockholm, Sverige	A-aktier: 0 B-aktier: 0
Annika Wijkström Fil. kand.	Född 1951 Medlem från 2012 till den 16 april 2015 Stockholm, Sverige	A-aktier: 0 B-aktier: 0
Anders Wiklöf Egenföretagare Ekonomie doktor h. c. Kommerseråd	Född 1946 Medlem sedan 2006 Mariehamn, Åland	A-aktier: 1 597 396 B-aktier: 1 326 549
Dan-Erik Woivalin Verkställande direktör, Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag Juris kandidat Vicehäradshövding	Född 1959 Medlem sedan 2013 Mariehamn, Åland	A-aktier: 0 B-aktier: 0

Under 2015 hölls 17 (18) styrelsesammanträden. Styrelsemedlemmarnas genomsnittliga deltagande var 92 (92) procent. Respektive styrelsemedlem har under 2015 deltagit i styrelse- och kommittésammanträden enligt följande:

Deltagande i styrelse- och kommittésammanträden 2015

Styrelsemedlem	Styrelsesammanträden Totalt antal: 17 Antal fram till bolagsstämman 2015: 6	Sammanträden i revisionskommitté Totalt antal: 9 Antal fram till bolagsstämman 2015: 4 [7]	Sammanträden i ersättningskommitté Totalt antal: 4 Antal fram till bolagsstämman 2015: 1	Sammanträden i nomineringskommitté Totalt antal: 3 [5] Antal fram till bolagsstämman 2015: 3
Nils Lampi	17/17	9/9	4/4	3/3
Christoffer Taxell	17/17	Ej medlem	3/4 [4]	Ej medlem
Agneta Karlsson	16/17	9/9	4/4	Ej medlem
Anders Å Karlsson	17/17	9/9	Ej medlem	Ej medlem
Göran Persson [1]	10/17	Ej medlem	Ej medlem	Ej medlem
Ulrika Valassi [2]	11/17	5/9	Ej medlem	Ej medlem
Annika Wijkström [3]	4/17	Ej medlem	1/4	Ej medlem
Anders Wiklöf	13/17	Ej medlem	Ej medlem	3/3
Dan-Erik Woivalin	14/17	Ej medlem	Ej medlem	Ej medlem [6]

[1] Medlem från bolagsstämman den 16 april 2015, deltagit vid 10 sammanträden av 11 under perioden.

[2] Medlem i styrelsen och revisionskommittén från den 5 maj 2015 då ändringen av bolagsordningen registrerades hos Patent- och registerstyrelsen i Finland.

[3] Medlem fram till bolagsstämman den 16 april 2015.

[4] Medlem i ersättningskommittén från sammanträde 2, 2015.

[5] Medlemmarna Jan Hanses (representerande Alandia Försäkring) och Göran Lindholm (representerande Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag) deltog i 3/3 sammanträden i nomineringskommittén.

[6] Medlem från december 2015, inga kommittésammanträden har dock hållits under december 2015.

[7] Folke Husell var adjungerad medlem i revisionskommittén fram till bolagsstämman den 16 april 2015, deltog i samtliga 4 sammanträden under den perioden.

STYRELSEMEDLEMMARNAS OBEROENDE

Styrelsens bedömning är att styrelsens ordförande Nils Lampi, vice ordförande Christoffer Taxell och styrelsemedlemmarna Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson, Göran Persson, Ulrika Valassi och Anders Wiklöf är oberoende av banken. Styrelsemedlemmen Dan-Erik Woivalin bedöms vara beroende av banken, då han fram till januari 2013 var anställd hos banken.

Christoffer Taxell, Agneta Karlsson, Göran Persson och Ulrika Valassi är även oberoende av betydande aktieägare. Nils Lampi bedöms vara beroende av betydande aktieägare då han är koncernchef för Wiklöf Holding, som har ett betydande aktieinnehav i banken. Anders Å Karlsson bedöms vara beroende av betydande aktieägare i banken på grund av sitt styrelseuppdrag i Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag, som är en betydande aktieägare i banken. Anders Wiklöf anses som beroende av betydande aktieägare på grund av sitt direkta och indirekta ägande i banken. Dan-Erik Woivalin bedöms, då han är verkställande direktör för Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag, vara beroende av betydande aktieägare.

Annika Wijkström, som var styrelsemedlem fram till bolagsstämman 2015, var oberoende av såväl banken som av betydande aktieägare.

UTVÄRDERING AV STYRELSENS ARBETE

Styrelsen genomför årligen en intern utvärdering av sin verksamhet och sitt arbete. Utvärderingen innefattar bland annat ett frågeformulär i vilket respektive styrelsemedlem bedömer styrelsearbetet under året. Styrelsens ordförande har även enskilda samtal med respektive styrelsemedlem. Under ledning av styrelsens ordförande diskuteras och behandlas utvärderingen även på ett uppföljande styrelsemöte.

Styrelsens kommittéer

NOMINERINGSKOMMITTÉN

Nomineringskommitténs huvudsakliga uppgift är att inför ordinarie bolagsstämma förbereda förslag gällande val av styrelsemedlemmar samt förslag rörande styrelsearvode till ordföranden och övriga styrelsemedlemmar.

Reglerna för hur nomineringskommittén utses har fastställts av bolagsstämman 2015. Nomineringskommittén består av fyra medlemmar; styrelsens ordförande och representanter för de till röstetalet tre största aktieägarna i banken per den 1 november respektive år. Om styrelsens ordförande representerar någon av ovannämnda aktieägare, eller ifall aktieägare avstår från att delta i nomineringskommittén, övergår rätten till medlemskap till den följande största aktieägaren. Den till röstetalet största aktieägarens representant är nomineringskommitténs ordförande.

Nomineringskommittén består sedan december 2015 av Nils Lampi, styrelsens ordförande, styrelsemedlemmen Anders Wiklöf med stöd av direkt och indirekt personligt aktieinnehav, Jan Hanses representerande Alandia Försäkring och Dan-Erik Woivalin representerande Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag. Anders Wiklöf är ordförande för nomineringskommittén.

Nomineringskommitténs sammansättning var densamma fram till bolagsstämman i april 2015, dock så att Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag representerades av Göran Lindholm. Anders Wiklöf var ordförande för nomineringskommittén.

Under 2015 har nomineringskommittén sammanträtt 3 (3) gånger. Kommittémedlemmarnas genomsnittliga deltagande var 100 (100) procent.

REVISIONSKOMMITTÉN

Styrelsen, som utser medlemmarna i revisionskommittén, har fastställt dess uppgifter i en arbetsordning. Revisionskommittén bistår styrelsen bland annat avseende skötseln av dess övervakningsuppgifter gällande interna kontrollsystem och riskhantering, rapportering, revisionsprocessen, samt iakttagandet av lagar och bestämmelser. Härutöver förbereder revisionskommittén inför bolagsstämman förslag till valet av revisorer och deras arvoden. Revisionskommitténs ordförande rapporterar regelbundet till styrelsen om kommitténs arbete och iakttagelser.

Revisionskommittén består sedan bolagsstämman 2015 av Nils Lampi, styrelsens ordförande, styrelsemedlemmarna Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson och Ulrika Valassi, revisionskommitténs ordförande. Under 2014 fram till bolagsstämman 2015 bestod revisionskommittén av Nils Lampi, Agneta Karlsson, Anders Å Karlsson och som adjungerad medlem Folke Husell. Folke Husell var ordförande i revisionskommittén.

Under 2015 har revisionskommittén sammanträtt 9 (9) gånger. Kommittémedlemmarnas genomsnittliga deltagande var 100 (97) procent.

ERSÄTTNINGSKOMMITTÉN

Ersättningskommittén har som uppgift att bereda väsentliga ersättningsbeslut, utvärdera bankens ersättningspolicy och principerna för rörlig ersättning. Ersättningskommittén beslutar om åtgärder för uppföljning av tillämpningen av principerna för ersättningssystemet och bedömer dess lämplighet och påverkan på koncernens risker och riskhantering.

Ersättningskommittén består sedan bolagsstämman 2015 av styrelsens ordförande Nils Lampi och styrelsemedlemmarna Agneta Karlsson, kommitténs ordförande, och Christoffer Taxell.

Under 2014 fram till bolagsstämman 2015 bestod ersättningskommittén av dåvarande styrelsemedlem Annika Wijkström, kommitténs ordförande, styrelsens ordförande Nils Lampi och styrelsemedlem Agneta Karlsson.

Ersättningskommittén har under 2015 sammanträtt vid 4 (5) tillfällen. Kommittémedlemmarnas genomsnittliga deltagande var 100 (93) procent.

Verkställande direktören

Verkställande direktör för banken är sedan 2008 Peter Wiklöf, juris kandidat (född 1966).

Verkställande direktören tillsätts och entledigas av styrelsen. Villkoren för befattningsförhållandet fastställs i ett skriftligt avtal som godkänns av styrelsen.

Verkställande direktören ansvarar bland annat för bankens löpande förvaltning och för att denna handhas i enlighet med lag, bolagsordning, övriga regelverk samt styrelsens anvisningar och föreskrifter. Härutöver ansvarar verkställande direktören för att styrelsens beslut verkställs. Verkställande direktören rapporterar regelbundet till styrelsen.

Koncernens ledningsgrupp – övrig operativ ledning

Styrelsen utnämner medlemmarna i den koncernövergripande ledningsgruppen.

Ledningsgruppen är rådgivare åt verkställande direktören och behandlar alla väsentliga bankomfattande frågor.

Ledningsgruppen består av cheferna för bankens affärsområden och stabsfunktioner.

Under 2015 sammanträdde ledningsgruppen vid 12 (11) tillfällen.

UPPGIFTER OM MEDLEMMARNA I DEN OPERATIVA LEDNINGEN – KONCERNENS LEDNINGSGRUPP – OCH DERAS SAMT VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS AKTIEINNEHAV I BANKEN

Den koncernövergripande ledningsgruppen består av följande medlemmar:

Operativ ledning 2015

Ledningsgruppens sammansättning och medlemmarnas ansvarsområden	Utbildning Födelseår Medlem i ledningsgruppen sedan år	Aktieinnehav i banken per 31.12.2015 (direkt ägande eller via bolag vari personen utövar bestämmande inflytande). Aktieinnehav i bankens övriga koncernbolag föreligger inte.
Peter Wiklöf Verkställande direktör, koncernchef Ordförande i ledningsgruppen	Juris kandidat Född 1966 Medlem sedan 2008	A-aktier: 500 B-aktier: 11 054
Jan-Gunnar Eurell Chief Financial Officer Ställföreträdande verkställande direktör	Civilekonom Master of Business Administration Född 1959 Medlem sedan 2011	A-aktier: 0 B-aktier: 14 469
Birgitta Dahlén Direktör, affärsområdet Åland	Bankfunktionärsutbildning Född 1954 Medlem sedan 2010	A-aktier: 450 B-aktier: 1 259
Tove Erikslund Chief Administrative Officer	Ekonom Född 1967 Medlem sedan 2006	A-aktier: 0 B-aktier: 1 127
Magnus Holm Direktör, affärsområdet Sverige	Bedrivit studier med inriktning på nationalekonomi, Född 1962 Medlem sedan 2011	A-aktier: 0 B-aktier: 2 300
Tony Karlström Chef Kapitalförvaltning	Bedrivit studier med inriktning på finansiell ekonomi, Född 1970 Medlem sedan 2015	A-aktier: 0 B-aktier: 0
Juhana Rauthovi Chief Risk & Compliance Officer	Juris licentiat, M.Sc. (Econ.), M.Sc. (Tech.) Master in International Management Född 1975 Medlem sedan 2012	A-aktier: 0 B-aktier: 5 923
Anne-Maria Salonius Direktör, affärsområdet Finland (utom Åland)	Juris kandidat Vicehäradshövding Född 1964 Medlem sedan 2010	A-aktier: 0 B-aktier: 1 212

UTVÄRDERING AV VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS OCH OPERATIVA LEDNINGENS ARBETE

Styrelsen utvärderar, under ledning av styrelsens ordförande, årligen verkställande direktörens och den övriga operativa ledningens arbete. Vid utvärderingen deltar inte verkställande direktören eller annan ur den övriga operativa ledningen.

Ersättningar till styrelsen, verkställande direktören och andra medlemmar i den övriga operativa ledningen

Bankens ersättningsförklaring inkluderande ersättningsrapport finns publicerad på bankens webbplats. Nedan följer ett förkortat sammandrag.

PRINCIPER FÖR ERSÄTTNING

Styrelsemedlemmarna i banken omfattas inte av något belöningssystem utöver fastställda arvoden.

ERSÄTTNING TILL STYRELSEN

Styrelsemedlemmarnas arvoden fastställs av bolagsstämman. För tiden från bolagsstämman 2015 till utgången av 2016 års bolagsstämma utgår dels ett årsarvode, dels ett mötesarvode för varje bevistat styrelse- och kommittémöte.

Till styrelsens ordförande utgår ett årsarvode om 15 000 euro. Övriga styrelsemedlemmar erhåller vardera ett årsarvode om 12 000 euro, dock så att till styrelsemedlemmar bosatta utanför Åland erläggs det dubbla årsarvodet. Dessutom erläggs ett mötesarvode för varje bevistat styrelsemöte. Mötesarvodet uppgår för ordföranden till 1 000 euro och för övriga medlemmar till 750 euro per bevistat möte.

Till medlem i styrelsens kommittéer erläggs 750 euro per bevistat möte. Till respektive kommittés ordförande erläggs ett mötesarvode om 1 000 euro per bevistat möte.

Under 2015 erhöll styrelsens medlemmar arvode om totalt 260 250 (228 250) euro.

ERSÄTTNING TILL VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Styrelsen fastställer verkställande direktörens löneförmåner och övriga anställningsvillkor. Verkställande direktören har under 2015 erhållit ersättning om totalt 448 297 (335 958) euro inklusive utbetald tidigare införtjänad semesterlön, naturaförmåner och rörliga ersättningar. Av den rörliga ersättningen som har utbetalats 2015 har 27 390 euro utbetalats i kontanter och 27 390 euro i aktier i banken i enlighet med externa regelverk. Verkställande direktörens pensionsålder uppgår till lägst 63 år och högst 68 år. Verkställande direktören beviljas pension i enlighet med ArPL-reglerna. Verkställande direktören har fri bilförmån och i banken allmänt tillämpade personalförmåner. Uppsägningstiden från verkställande direktörens sida är nio (9) månader. Verkställande direktören har enligt sitt uppdragsavtal rätt till ett avgångsvederlag om sammanlagt nio (9) månadslöner vid uppsägning från bankens sida. Vid avgång erhåller verkställande direktören inga andra ersättningar än ovan nämnda avgångsvederlag.

Verkställande direktören deltar i ett resultatbaserat ersättningssystem, vilket beskrivs närmare i bankens Ersättningsförklaring på bankens webbplats *www.alandsbanken.fi*.

Verkställande direktören omfattas även av det aktiesparprogram som erbjuds samtliga anställda i koncernen. Aktiesparprogrammet för 2015 respektive 2016 redogörs för i bankens Ersättningsförklaring.

ERSÄTTNING TILL ÖVRIG OPERATIV LEDNING (KONCERNENS LEDNINGSGRUPP)

Styrelsen fastställer den övriga operativa ledningens löneförmåner och övriga anställningsvillkor.

I ersättning till den operativa ledningens medlemmar (exklusive verkställande direktören) erlades totalt 1 488 221 (1 343 964) euro (inklusive naturaförmåner och rörlig ersättning) under 2015. Av den rörliga ersättningen som utbetalats 2015 har 98 534 euro utbetalats i kontanter och 98 534 euro utbetalats i aktier i banken i enlighet med externa regelverk. I övrigt innehar medlemmarna i den operativa ledningen allmänt tillämpade personalförmåner i banken. För ledningsgruppsmedlemmar bosatta i Sverige har det, på grund av avvikande pensionssystem i Sverige, tecknats premiebaserade tilläggspensionsförsäkringar med pensionsålder 65 år.

Den operativa ledningen deltar i ett resultatbaserat ersättningssystem, vilket beskrivs närmare i bankens Ersättningsförklaring på bankens webbplats *www.alandsbanken.fi*.

Den operativa ledningen omfattas även av det aktiesparprogram som erbjuds samtliga anställda i koncernen.

Kreditorgan

I banken bär kundansvarigt kontor kreditansvaret. Kund- och kreditansvaret ligger på kontorschefen och hans/hennes medarbetare på kontoret. De medarbetare som arbetar med kreditgivning har personliga beslutandelimiter för de kunder som de ansvarar för. Vid behov av större krediter finns en kreditkommitté för verksamheten i Finland och en för verksamheten i Sverige. Därtill finns ledningsgruppens kreditkommitté för kreditärenden som inte kan beslutas i de landsspecifika enheterna. De största engagemangen beslutas av bankens styrelse.

Ekonomisk rapporteringsprocess

Grundläggande principer för internkontroll inom den ekonomiska rapporteringsprocessen är en klar rollfördelning, samt instruktioner och förståelse för den ekonomiska resultatbildningen.

Koncernens rapportering sammanställs centralt av ekonomiavdelningen tillsammans med Business Control-avdelningen på koncernnivå. Avdelningarna ansvarar för koncernredovisning och koncernbokslut, ekonomiska styrsystem och internredovisning, skatteanalys, redovisningsprinciper och instruktioner, koncernens myndighetsrapportering samt publicering av koncernens ekonomiska information. Ekonomiansvariga på respektive dotterbolag ansvarar för att redovisningen uppfyller koncernens krav och rapporterar månadsvis till bolagens ledning och koncernens ekonomiavdelning.

Internrevisionen bistår de externa revisorerna med granskning av den ekonomiska informationen i enlighet med på förhand uppgjord revisionsplan. Internrevision är en oberoende funktion och arbetar på uppdrag av styrelsen.

Externa revisorer granskar koncernens delårsrapporter, årsredovisning och bolagsstyrningsrapport och lämnar revisionsrapport till koncernens styrelse.

Koncernens ledningsgrupp behandlar månatligen koncernens interna finansiella rapportering och kvartalsvis den externa delårsrapporten eller årsredovisningen.

Revisionskommittén bistår styrelsen i det fortlöpande kontrollarbetet genom att granska de finansiella kvartalsrapporterna och årsbokslutet, samt behandlar de externa och interna revisorernas iakttagelser.

Styrelsen behandlar kvartalsvis delårsrapporter eller årsredovisning och får månatligen koncernens interna finansiella rapportering. Styrelsen granskar även de externa revisorernas revisionsrapporter, revisionsplaner och slutsatser rörande delårsrapporter och årsredovisning. Styrelsen träffar de externa revisorerna minst en gång per år.

Intern revision

Avdelningen för internrevision består av tre tjänster och är direkt underställd styrelsen.

Syftet med internrevisionen är att förse styrelse och operativ ledning med objektiva och oberoende bedömningar av den operativa verksamheten, operativa verksamhets- och ledningsprocesser, koncernens riskhantering, styrning och kontroll.

Internrevisionen rapporterar regelbundet till styrelsen, revisionskommittén och den operativa ledningen. Styrelsen fastställer årligen en plan för internrevisionens arbete.

Riskhantering

Koncernen eftersträvar en verksamhet med rimliga och avvägda risker. Lönsamheten är direkt beroende av organisationens förmåga att identifiera, hantera och prissätta risker. Riskhanteringens syfte är att minska sannolikheten för oförutsedda förluster och/eller hot mot anseende, samt att bidra till höjd lönsamhet och ökat aktieägarvärde.

Koncernen är exponerad mot kreditrisk, motpartsrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, operativ risk och affärsrisk. Den sist nämnda är en följd av koncernens strategi, konkurrenskraft, förmåga att anpassa sig till kundernas förväntningar, ogynnsamma affärsbeslut och av den miljö samt marknad koncernen verkar i. Affärsrisken hanteras i samband med den strategiska planeringen. Kreditrisken som är koncernens mest betydande risk omfattar fordringar på privatpersoner, företag, institut och offentlig sektor. Fordringarna består huvudsakligen av krediter, kreditlimiter och garantier som beviljats av banken.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för att riskhanteringen är tillräcklig samt för systematik och regelverk för att övervaka och begränsa bankens riskexponering. Revisionskommittén bistår styrelsen i skötseln av dess övervakningsuppgifter inom interna kontrollsystem, riskhantering och rapportering. Verk-

ställande direktören övervakar och leder affärsverksamheten i enlighet med styrelsens anvisningar, ansvarar för den löpande förvaltningen och för att styrelsens medlemmar regelbundet ges tillräcklig information om koncernens riskpositioner och de regelverk som berör verksamheten.

Banken arbetar enligt en ansvarsfördelning där varje del av affärsverksamheten bär ansvaret för sina affärer och för att riskerna hanteras. Staben Risk Office ansvarar för den oberoende riskkontrollen, regelefterlevnaden, portföljanalysen, kreditbeviljningsprocessen och indrivningen. Detta innebär bland annat att identifiera, mäta, analysera och rapportera koncernens alla väsentliga risker samt granska de kreditärenden som föredras ledningsgruppens kreditkommitté. Risk Office ansvarar också för informations- och företagssäkerheten i koncernen.

Staben övervakar också att riskerna och riskhanteringen lever upp till bankens risktolerans och att bankens ledning löpande får rapporter och analyser om den aktuella situationen. Risk Office revideras av avdelningen internrevision, som utvärderar både riskhanteringens tillräcklighet och efterlevnad.

Utöver Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar och lagstiftningen är grunden för riskhanteringen främst EU:s kapitaltäckningsdirektiv och -förordning som är baserade på Baselkommitténs regelverk. För utförligare information om koncernens riskhantering, kapitalhantering, utvärdering av kapitalbehov och kapitaltäckningsinformation, se avsnittet Risker och riskhantering i koncernens årsredovisning.

Regelefterlevnad (Compliance)

Kontrollen och bedömningen av regelefterlevnaden inom banken hanteras av koncernens Compliance-funktion som regelbundet rapporterar sina iakttagelser till verkställande direktören och bankens styrelse.

Insiderförvaltning

Banken upprätthåller insiderregister både i egenskap av emittent och i egenskap av värdepappersförmedlare. För de personer i Banken som är insiders tillämpas bland annat Finansinspektionens föreskrifter om insideranmälan och insiderregister, Finansbranschens Centralförbunds handelsanvisning och bankens interna regler. Banken har därtill antagit Helsingforsbörsens insideranvisning och infört en handelsbegränsning som innebär att anställda i banken inte är berättigade att handla med bankens värdepapper under 14 dagar före publicering av bankens bokslut eller delårsrapport. Handelsbegränsningen omfattar även omyndiga för vilka den anställda är intressebevakare samt sammanslutningar och stiftelser i vilka anställda har bestämmande inflytande.

Banken är även ansluten till SIRE-systemet, vilket innebär att insiders handel via Helsingforsbörsen uppdateras automatiskt i bankens insiderregister. En insiders värdepappersinnehav är offentligt. Registeransvarig i banken och bankens interna revision kontrollerar regelbundet de uppgifter som insiders anmält till bankens insiderregister.

Revisorer

Banken ska enligt bolagsordningen ha minst tre revisorer samt nödvändigt antal suppleanter för dem. Revisor utses årligen vid ordinarie bolagsstämma för tiden intill utgången av nästa ordinarie bolagsstämma.

Till revisorer omvaldes vid senaste ordinarie bolagsstämma 2015 CGR-revisorerna Pauli Salminen och Mari Suomela. Oskar Orrström, CGR-revisor valdes till ny revisor. Som revisorssuppleant omvaldes CGR-sammanslutningen KPMG Oy Ab.

I revisionsarvode för koncernbolagen har under 2015 utbetalats sammanlagt 302 482 (304 306) euro inklusive moms. Därtill har 264 590 (330 287) euro inklusive moms utbetalats avseende konsultuppdrag utförda av KPMG Oy Ab.

Styrelse

Nils Lampi

ORDFÖRANDE

Koncernchef Wiklöf Holding Ab
Diplomekonom
Född 1948
Styrelseordförande sedan 18.4.2013
Styrelsemedlem sedan 18.4.2013

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: 300 B-aktier: 700

Christoffer Taxell

VICE ORDFÖRANDE

Juris kandidat
Född 1948
Vice styrelseordförande sedan 18.4.2013
Styrelsemedlem sedan 18.4.2013

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: 1 000

Agneta Karlsson

Rådgivare/konsult
Ekonomie doktor, Associate Professor
Född 1954
Styrelsemedlem sedan 2003

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: 40 B-aktier: 28

Anders Å Karlsson

Egenföretagare
Merkonom
Född 1959
Styrelsemedlem sedan 19.4.2012

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: 3 000 B-aktier: 1 500

Göran Persson

Född 1949
Styrelsemedlem sedan 2015

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: inget innehav

Ulrika Valassi

CEO, Au Management AB
Civilekonom
Född 1967
Styrelsemedlem sedan 2015

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: inget innehav

Anders Wiklöf

Egenföretagare
Ekonomie doktor h.c., kommerseråd
Född 1946
Styrelsemedlem sedan 2006

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: 1 597 396 B-aktier: 1 326 549

Dan-Erik Woivalin

Verkställande direktör Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag
Juris kandidat, vicehäradshövding
Född 1959
Styrelsemedlem sedan 2013

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: inget innehav

Ytterligare uppgifter om styrelsens medlemmar finns på bankens webbplats: *www.alandsbanken.fi*

*Aktieinnehav i banken per 31 december 2015 (direkt ägande eller via bolag vari personen utövar bestämmande inflytande).
Aktieinnehav i bankens övriga koncernbolag föreligger inte.

Verkställande ledning

Peter Wiklöf

Verkställande direktör, koncernchef
Juris kandidat
Född 1966
Ordförande och medlem i ledningsgruppen sedan 2008

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: 500 B-aktier: 11 054

Jan-Gunnar Eurell

Chief Financial Officer, ställföreträdande verkställande direktör
Master of Business Administration, civilekonom
Född 1959
Medlem i ledningsgruppen sedan 2011

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: 14 469

Birgitta Dahlén

Direktör, affärsområdet Åland
Bankfunktionärsutbildning
Född 1954
Medlem i ledningsgruppen sedan 2010

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: 450 B-aktier: 1 259

Tove Erikslund

Chief Administrative Officer
Ekonom
Född 1967
Medlem i ledningsgruppen sedan 2006

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: 1 127

Magnus Holm

Direktör, affärsområdet Sverige
Bedrivit studier med inriktning på nationalekonomi
Född 1962
Medlem i ledningsgruppen sedan 2011

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: 2 300

Tony Karlström

Chef Kapitalförvaltning
Bedrivit studier med inriktning på finansiell ekonomi
Född 1970
Medlem i ledningsgruppen sedan 2015

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: inget innehav

Juhana Rauthovi

Chief Risk & Compliance Officer
Juris licentiat, M.Sc. (Econ.). M.Sc. (Tech.),
Master in International Management.
Född 1975
Medlem i ledningsgruppen sedan 2012

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: 5 923

Anne-Maria Salonius

Direktör, affärsområdet Finland
Juris kandidat, vicehäradshövding
Född 1964
Medlem i ledningsgruppen sedan 2010

Aktieinnehav i Ålandsbanken Abp*:
A-aktier: inget innehav B-aktier: 1 212

Ytterligare uppgifter om ledningsgruppens medlemmar finns på bankens webbplats: *www.alandsbanken.fi*

*Aktieinnehav i banken per 31 december 2015 (direkt ägande eller via bolag vari personen utövar bestämmande inflytande).
Aktieinnehav i bankens övriga koncernbolag föreligger inte.

Börsmeddelanden 2015

Januari

07.01.2015	Ålandsbanken Abp och Ålandsbanken Asset Management Ab inleder fusion

Februari

13.02.2015	Bokslutskommuniké för perioden januari–december 2014

Mars

16.03.2015	Ålandsbanken Abp:s årsredovisning för 2014 har publicerats med framtidsutsikter för 2015
19.03.2015	Bolagsstämmokallelse
19.03.2015	Förklaring till varför bolagsordningen måste ändras avseende B-aktien
25.03.2015	Avyttring av egna B-aktier för verkställighet av incitamentsprogram
27.03.2015	Meddelande om ändring av ägarandelen enligt 2 kap. 10 § värdepappersmarknadslagen

April

16.04.2015	Meddelande om ärenden behandlade vid Ålandsbanken Abp:s ordinarie bolagsstämma den 16 april 2015
23.04.2015	Standard & Poor's höjer kreditbetyget till AAA med stabila utsikter på säkerställda obligationer emitterade av Ålandsbanken Abp
28.04.2014	Delårsrapport för perioden januari–mars 2015

Maj

06.05.2015	Ålandsbanken Abp: Standard Poor's höjer kreditbetyget till AAA med stabila utsikter på samtliga säkerställda obligationer emitterade av Ålandsbanken Abp
26.05.2015	Verkställande av fusion mellan Ålandsbanken Abp och Ålandsbanken Asset Management Ab samt emission av B-aktier

Juni

01.06.2015	Fusionen mellan Ålandsbanken Abp och Ålandsbanken Asset Management Ab verkställd
01.06.2015	Meddelande om ändring av ägarandelen enligt 9 kap. 10 § värdepappersmarknadslagen

Juli

02.07.2015	Tony Karlström ny ledningsgruppsmedlem i Ålandsbanken Abp
10.07.2015	Ålandsbankens rörelseresultat väsentligt bättre än föregående år
10.07.2015	Ålandsbankens nya segmentsindelning i delårsrapporter
24.07.2015	Delårsrapport för perioden januari–juni 2015

Augusti

12.08.2015	Ålandsbanken Abp: Meddelande om ändring av ägarandelen enligt 9 kap. 10 § värdepappersmarknadslagen
26.08.2015	Emission av B-aktier inom ramen för Ålandsbankens aktiesparprogram för anställda

Oktober

27.10.2015	Delårsrapport för perioden januari–september 2014
27.10.2015	Bolagsstämma och ekonomisk information år 2015

November

25.11.2015	Ålandsbanken Abp fortsätter med aktiesparprogram även 2016 för sina anställda

Adressförteckning

Ålandsbanken Abp

Mariehamn
HUVUDKONTOR
Nygatan 2
AX-22100 Mariehamn
Tfn 0204 29 011
city@alandsbanken.ax

STRANDNÄS
Strandhagsvägen 11
AX-22100 Mariehamn
Tfn 0204 291 125
strandnas@alandsbanken.ax

Brändö
Finnvik
AX-22920 Brändö
Tfn 0204 291 676
brando@alandsbanken.ax

Finström
Von Knorringsvägen 1
AX-22410 Finström
Tfn 0204 291 660
godby@alandsbanken.ax

Hammarland
Mörbyvägen 1
AX-22240 Frebbenby
Tfn 0204 291 663
hammarland@alandsbanken.ax

Kumlinge
– samarbete med Åland Post
Kumlingeby
AX-22820 Kumlingeby
Tfn 0204 291 160
aland@alandsbanken.ax

Kökar
– samarbete med Åland Post
Karlby
AX-22730 Karlby
Tfn 0204 291 160
aland@alandsbanken.ax

info@alandsbanken.ax
www.alandsbanken.ax

Helsingfors
Bulevarden 3
FI-00120 Helsingfors
Tfn 0204 293 600
bulevarden@alandsbanken.fi

PRIVATE BANKING
Georgsgatan 9 A, våning 3
FI-00120 Helsingfors
Tfn 0204 293 600
private.banking@alandsbanken.fi

Tammerfors
Hämeenkatu 8
FI-33100 Tammerfors
Tfn 0204 293 200
tammerfors@alandsbanken.fi

Vasa
Hovrättsesplanaden 11
FI-65100 Vasa
Tfn 0204 293 300
vasa@alandsbanken.fi

Åbo
Hansakvarteret
Eriksgatan 17
FI-20100 Åbo
Tfn 0204 293 100
abo@alandsbanken.fi

Pargas
Köpmansgatan 24
FI-21600 Pargas
Tfn 0204 293 150
pargas@alandsbanken.fi

info@alandsbanken.fi
www.alandsbanken.fi

Stockholm
Stureplan 19
SE-107 81 Stockholm
Tfn +46 8 791 48 00
bankkontoret@alandsbanken.se

Göteborg
Kungsportsavenyen 1
SE-411 36 Göteborg
Tfn +46 31 333 45 00
goteborg@alandsbanken.se

Malmö
Carlsgatan 3
SE-211 20 Malmö
Tfn +46 40 600 21 00
malmo@alandsbanken.se

info@alandsbanken.se
www.alandsbanken.se

ÅLANDSBANKEN FONDBOLAG AB

Mariehamn
PB 3
AX-22101 Mariehamn
Tfn 0204 29 088
fond@alandsbanken.fi

AB COMPASS CARD OY LTD

Mariehamn
PB 3
AX-22101 Mariehamn
Tfn 0204 29 033
compasscard@compasscard.fi
www.compasscard.fi

CROSSKEY BANKING SOLUTIONS AB LTD

Mariehamn
HUVUDKONTOR
Elverksgatan 10
AX-22100 Mariehamn
Tfn 0204 29 022

Helsingfors
Gate8 Business Park – Piano
Örevägen 12A
FI-01510 Vanda
Tfn 0204 29 022

Åbo
Lemminkäinengatan 32
FI-20520 Åbo
Tfn 0204 29 022

information@crosskey.fi
www.crosskey.fi

Stockholm
Rådmansgatan 40
SE-113 58 Stockholm
Tfn +46 8 791 49 00
information@crosskey.se
www.crosskey.se

Anteckningar

Ålandsbanken Abp
Besöksadress huvudkontor: Nygatan 2, Mariehamn

Postadress: PB 3, AX-22101 Mariehamn, Åland, Finland. Tfn 0204 29 011. Fax 0204 291 228
BIC AABAFI22 www.alandsbanken.fi info@alandsbanken.fi